



30.05.2018

Kokousaika 30.05.2018 18:00 - 23:05

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kousa, Tuuli	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vapaavuori, Jan	pormestari
Pakarinen, Pia	poistui 18:52, poissa: 144§ - 167§
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Alametsä, Alviina	apulaispormestari
Apter, Ted	
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Aro, Katju	saapui 18:06, poissa: 139§, 140§
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	saapui 18:04, poissa: 139§
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Chydenius, Jussi	
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Hakola, Juha	
Hamid, Jasmin	
Harjanne, Atte	
Heinäluoma, Eero	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	poistui 20:48, poissa: 149§ - 167§
Honkasalo, Veronika	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	



30.05.2018

---

Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Koivulaakso, Dan	
Kopra, Pia	
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	poistui 20:06, poissa: 148§ - 167§
Laaksonen, Heimo	
Malin, Petra	saapui 19:19, poissa: 139§ - 143§
Meri, Otto	
Modig, Silvia	
Mohamed, Abdirahim	
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	poistui 19:50, poissa: 147§ - 167§
Niskanen, Dani	
Ohisalo, Maria	
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	
Pelkonen, Jaana	poistui 18:15, poissa: 145§ - 167§
Peltokorpi, Terhi	
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	
Saxberg, Mirita	
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Terho, Sampo	poistui 19:50, poissa: 147§ - 167§
Torsti, Pilvi	
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	
Vartiainen, Juhana	
Vepsä, Sinikka	
Yanar, Ozan	
Abdulla, Zahra	varajäsen
Ahva, Toni	varajäsen
	saapui 20:05, poissa: 139§ - 146§
Enroth, Matti	varajäsen
	saapui 18:52, poissa: 139§ - 142§
Finne-Elonen, Laura	varajäsen
Haavisto, Joonas	varajäsen



30.05.2018

Hagman, Sandra	saapui 20:06, poissa: 139§ - 146§
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
Ingervo, Sirkku	varajäsen
	varajäsen
	poistui 19:19, poissa: 145§ - 167§
Klemetti, Tapio	varajäsen
Lovén, Jape	varajäsen
Niskanen, Aleks	varajäsen
	saapui 20:05, poissa: 139§ - 146§
Nuorteva, Johanna	varajäsen
Puhakka, Sirpa	varajäsen
Puska, Pekka	varajäsen
Rantanen, Tuomas	varajäsen
Rissanen, Laura	varajäsen
Ruhala, Heidi	varajäsen
	saapui 19:18, poissa: 139§ - 143§
Sivonen, Sameli	varajäsen
Strandén, Juhani	varajäsen
Särelä, Mikko	varajäsen
	saapui 20:48, poissa: 139§ - 147§
Varjokari, Laura	varajäsen
Venemies, Mauri	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Karvinen, Marko	vs. rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Andersson, Victor	kaupunginsihteeri
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteeri
Isbom, Hanna	erityisavustaja
Kentala, Julianna	erityisavustaja
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rimpilä, Katja	kaupunginsihteeri
Sairanen, Heikki	erityisavustaja
Seppänen, Pirre	erityisavustaja
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Ävall, Laura	erityisavustaja



30.05.2018

---

	Menna, Lauri Peltonen, Antti Villeneuve, Anna Almqvist, Casper Katajamäki, Paula Djupsjö, Stefan Saarinen, Susanna	johtava asiantuntija hallintopäällikkö kaupunginsihteeri tiedottaja tiedottaja ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä
Puheenjohtaja	Tuuli Kousa Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 139-148 §, 150-166 § kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 149 §
Pöytäkirjanpitäjä	Lauri Menna Antti Peltonen Anna Villeneuve	johtava asiantuntija 139-142 §, 148 §, 151-167 § hallintopäällikkö 143-145 §, 149-150 § kaupunginsihteeri 146-147 §



30.05.2018

Tid 30.05.2018 18:00 - 23:05

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kousa, Tuuli	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arajärvi, Pentti	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vapaavuori, Jan	borgmästare
	avlägsnade sig 18:52, frånvarande: 144§ - 167§
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare
Alametsä, Alviina	
Apter, Ted	
Arhinmäki, Paavo	anlände 18:06, frånvarande: 139§, 140§
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	anlände 18:04, frånvarande: 139§
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Chydenius, Jussi	
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Hakola, Juha	
Hamid, Jasmin	
Harjanne, Atte	
Heinäluoma, Eero	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	avlägsnade sig 20:48, frånvarande: 149§ - 167§
Honkasalo, Veronika	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	
Kivekäs, Otso	



30.05.2018

---

Kivelä, Mai Koivulaakso, Dan Kopra, Pia Koskinen, Kauko Koulumies, Terhi	avlägsnade sig 20:06, frånvarande: 148§ - 167§
Laaksonen, Heimo Malin, Petra	anlände 19:19, frånvarande: 139§ - 143§
Meri, Otto Modig, Silvia Mohamed, Abdirahim Månsson, Björn Niinistö, Jussi	avlägsnade sig 19:50, frånvarande: 147§ - 167§
Niskanen, Dani Ohisalo, Maria Pajunen, Jenni Parpala, Matti Pelkonen, Jaana	avlägsnade sig 18:15, frånvarande: 145§ - 167§
Peltokorpi, Terhi Pennanen, Petrus Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rautava, Risto Rydman, Wille Said Ahmed, Suldaan Saxberg, Mirita Sazonov, Daniel Silvo, Satu Stranius, Leo Sydänmaa, Johanna Terho, Sampo	avlägsnade sig 19:50, frånvarande: 147§ - 167§
Torsti, Pilvi Urho, Ulla-Marja Wallgren, Thomas Vanhanen, Reetta Vartiainen, Juhana Vepsä, Sinikka Yanar, Ozan Abdulla, Zahra Ahva, Toni	ersättare ersättare anlände 20:05, frånvarande: 139§ -



30.05.2018

---

Enroth, Matti	146§ ersättare anlände 18:52, frånvarande: 139§ - 142§
Finne-Elonen, Laura Haavisto, Joonas	ersättare ersättare anlände 20:06, frånvarande: 139§ - 146§
Hagman, Sandra Hyttinen, Nuutti Ingervo, Sirkku	ersättare ersättare ersättare avlägsnade sig 19:19, frånvarande: 145§ - 167§
Klemetti, Tapio Lovén, Jape Niskanen, Aleksis	ersättare ersättare ersättare anlände 20:05, frånvarande: 139§ - 146§
Nuorteva, Johanna Puhakka, Sirpa Puska, Pekka Rantanen, Tuomas Rissanen, Laura Ruhala, Heidi	ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 19:18, frånvarande: 139§ - 143§
Sivonen, Sameli Strandén, Juhani Särelä, Mikko	ersättare ersättare ersättare anlände 20:48, frånvarande: 139§ - 147§
Varjokari, Laura Venemies, Mauri	ersättare ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami Aho, Mikko Jolkkonen, Juha	kanslichef sektorchef i stadsmiljösektorn sektorchef i social- och hälsovårds- sektorn
Laitio, Tommi Pohjolainen, Liisa	sektorchef i kultur- och fritidssektorn sektorchef i fostrans- och utbild- ningssektorn
Rope, Jenni Karvinen, Marko Summanen, Juha	stadsjurist stf. finansdirektör förvaltningsdirektör



30.05.2018

Andersson, Victor	stadssekreterare
Hyttinen, Hannu	stadssekreterare
Isbom, Hanna	specialmedarbetare
Kentala, Julianna	specialmedarbetare
Mickwitz, Leena	stadssekreterare
Rimpilä, Katja	stadssekreterare
Sairanen, Heikki	specialmedarbetare
Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
Vallittu, Anja	stadssekreterare
Åvall, Laura	specialmedarbetare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Villeneuve, Anna	stadssekreterare
Almqvist, Casper	informatör
Katajamäki, Paula	informatör
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Saarinen, Susanna	translator

Ordförande

Tuuli Kousa	stadsfullmäktiges ordförande 139-148 §, 150-166 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 149 §

Protokollförare

Lauri Menna	ledande sakkunnig 139-142 §, 148 §, 151-167 §
Antti Peltonen	förvaltningschef 143-145 §, 149-150 §
Anna Villeneuve	stadssekreterare 146-147 §





30.05.2018

---

§	Asia	
139	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
140	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajienvalinta Val av protokolljusterare
141	Asia/3	Kyselytunti Frågestund
142	Asia/4	Oulunkylässä sijaitseviin veteraanasuntoihin liittyvät omaisuusjärjestelyt ja toiminnan siirtäminen osaksi Helsingin kaupunkikonsernin toimintaa Egendomsarrangemang som hänför sig till veteranbostäderna i Åggelby och överföring av verksamheten till en del av Helsingfors stads-koncerns verksamhet
143	Asia/5	Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannushankkeen enimmäishinnan korottaminen Höjning av maximipriset i projektplanen för ombyggnad av Kaisaniemen ala-asteen koulus skolhus
144	Asia/6	Matalalattiaisten raitiovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen Godkännande av projektplan för låggolvade spårvagnar
145	Asia/7	Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana Den av Vänsterförbundets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om indrivning av klientavgifter som stadens egen verksamhet
146	Asia/8	Valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloite englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om engelska som ett tredje servicespråk i Helsingfors stad
147	Asia/9	Valtuutettu Katju Aron aloite seksuaalisen häirinnän estämisestä Helsingin kaupungin työpaikoilla ja palveluissa Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om förebyggande av sexuella trakasserier på Helsingfors stads arbetsplatser och i stadens tjänster
148	Asia/10	Valtuutettu Emma Karin aloite kivihiilestä luopumiseksi Salmisaaren voimalassa Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om avstående från stenkol på Sundholmens kraftverk



30.05.2018

- 
- |     |         |   |
|-----|---------|---|
| 149 | Asia/11 | Valtuutettu Kauko Koskisen aloite tapahtuman järjestämisestä Malmin lentoasemalla vuoden 2018 aikana<br>Den av ledamoten Kauko Koskinen väckta motionen om ordnande av ett evenemang på Malms flygplats år 2018               |
| 150 | Asia/12 | Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkihanhiiden määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi<br>Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om minskning av antalet vitkindade gäss och olägenheterna med dem      |
| 151 | Asia/13 | Valtuutettu Paavo Arhinmäen aloite raitin nimeämisestä kirjailija Alpo Ruuthin mukaan<br>Den av ledamoten Paavo Arhinmäki väckta motionen om uppkallande av ett stråk efter författaren Alpo Ruuth                            |
| 152 | Asia/14 | Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite uusien frisbeegolfratojen rakentamisesta Helsinkiin<br>Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om nya frisbeegolfbanor i Helsingfors   |
| 153 | Asia/15 | Valtuutettu Seija Muurisen aloite frisbeegolfrata Laajasaloon<br>Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en frisbeegolfbana till Degerö  |
| 154 | Asia/16 | Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite juoksuportaista Vuosaaren täyttömäelle<br>Den av ledamoten Ville Jalovaara väckta motionen om löptrappor till Nordsjötoppen   |
| 155 | Asia/17 | Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite roskakorien sijoittamisesta rantojen kävelyreiteille<br>Den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen om utplacering av sopkärl längs med strandpromenaderna                           |
| 156 | Asia/18 | Valtuutettu Sameli Sivosen aloite ympärivuotisesta kaupunkipyörätöiminnästä ja pyöräteiden talvikunnossapidosta<br>Den av ledamoten Sameli Sivonen väckta motionen om åretruntstadsbicyklar och vinterunderhåll av cykelvägar |
| 157 | Asia/19 | Valtuutettu Atte Harjanteen aloite Kumpulanmäen kävelyreitien parantamiseksi<br>Den av ledamoten Atte Harjanne väckta motionen om förbättring av gångvägen på Gumtåcksbacken  |
| 158 | Asia/20 | Valtuutettu Emma Karin aloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä<br>Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om utveckling av rek-   |



30.05.2018

- 
- reationsbruket av Vårdö
- 159 Asia/21 Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite liikennevaloista Turunlinnan-  
tielle  
Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om trafikljus  
till Åbohusvägen
- 160 Asia/22 Valtuutettu Pia Kopran aloite Munkkiniemen puistotien alueen paranta-  
misesta  
Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om förbättring av områ-  
det vid Munksnäs allén
- 161 Asia/23 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite Kannelmäen Hiekkakentän muut-  
tamiseksi tekonurmikentäksi  
Den av ledamoten Juhani Strandén väckta motionen om en ändring av  
Gamlas sandplan till en konstgräsplan
- 162 Asia/24 Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten osapäivähoidon henkilöstömitoi-  
tuksesta  
Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om personaldimensio-  
neringen inom dagvården på deltid
- 163 Asia/25 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite päiväkotibussien saamiseksi Helsin-  
kiin  
Den av ledamoten Hannu Oskala väckta motionen om daghemsbus-  
sar till Helsingfors
- 164 Asia/26 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite maahanmuuton sosiaalityön ko-  
touttamistoiminnan voimavaroista  
Den av ledamoten Sandra Hagman väckta motionen om resurser i  
socialarbetets integrationsverksamhet
- 165 Asia/27 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite lastensuojelun sosiaalityön asiakas-  
mitoituksesta  
Den av ledamoten Maria Ohisalo väckta motionen om socialarbetets  
klientdimensionering inom barnskyddet
- 166 Asia/28 Valtuutettu Mari Rantasen aloite omaishoitajien liikuntapalvelujen  
maksuttomuudesta  
Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om avgiftsfria mo-  
tions- och idrottstjänster för närståendevårdare
- 167 Asia/29 Kokouksessa jätetyt aloitteet  
Motioner inlämnade vid sammanträdet



## § 139

### Nimenuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

#### Nimenuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

#### Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalain ja hallintosäännön edellyttämässä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

#### Liitteet

1 Läsnäololista

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



30.05.2018

Asia/2

---

## § 140

### Pöytäkirjan tarkastajienvalinta

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Veronika Honkasalo ja Thomas Wallgren sekä varalle valtuutetut Atte Kaleva ja Reetta Vanhanen.

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



30.05.2018

Asia/3

**§ 141**  
**Kyselytunti**

**Päätös**

Kyselytunnilla oli esillä valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran kysymys aiheesta saniteettitilojen puute Helsingin keskustassa sekä valtuutettu Dan Koivulaakson kysymys aiheesta toimivan metroliikenteen turvaaminen.

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto järjestää kyselytunnin.

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



30.05.2018

Asia/4

## § 142

### Oulunkylässä sijaitseviin veteraaniasuntoihin liittyvät omaisuusjärjestelyt ja toiminnan siirtäminen osaksi Helsingin kaupunkikonsernin toimintaa

HEL 2018-003840 T 00 01 06

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2018 talousarvioon merkittyjä määrärahoja seuraavasti:

Talousarvioluku 8 06, Arvopaperit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, 3 226 000,00 euroa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823  
mari.randell(a)hel.fi  
Samuli Vartiainen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 64011  
samuli.vartiainen(a)hel.fi  
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321  
tuomo.makinen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

##### Tausta

Oulunkylän sotaveteraanitalojen kaupunkikonsernille luovuttaminen ja tähän liittyvä Rintamaveteraanien säätiön purkaminen on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian, Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:n, Rintamaveteraanien säätiö sr:n sekä Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden kanssa siten, että järjestelyn ensisijaisena tarkoituksena on sotaveteraanitalojen asukkaiden aseman turvaaminen ja vuokratason pitäminen kohtuullisena.



Oulunkylän sotaveteraanitalot muodostuvat Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimistä yhtiöistä, joista kumpikin omistaa Oulunkylässä kerrostalon ja vuokraa talojen huoneistoja sotaveteraaneille asumiskäyttöön. Kiinteistöyhtiöiden nykyinen taloudellinen tilanne on heikko.

Helsingin kaupunki on lainoittanut kiinteistöyhtiöiden rakennusten rakentamista myöntämällä rakennusaikaisilla lainoilla, jotka lainaehtojen mukaan on sovittu korottomiksi ja lyhennysvapaaiksi niin kauan kuin talot ovat sotaveteraanien palvelutalokäytössä, kuitenkin kauintaan vuoteen 2003 saakka. Aikaa on sittemmin pidennetty kaikkiaan vuoden 2018 loppuun saakka. Lainaehtojen mukaan talot luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen kun niitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Kiinteistöyhtiöt ovat vuodenvaihteessa 2016–2017 hakeneet kaupungilta sosiaaliseen tarkoitukseen myönnettävää lainaa yhtiöiden kunnossapitovastuulla olevien asuinrakennusten peruskorjaustarpeisiin. Kiinteistöyhtiöt ovat hallitustensa kokouksissa 21.12.2016 todenneet, että laina-aikaa on tuolloisissa lainoissa vuoden 2018 loppuun asti. Yhtiöiden hallitusten kanta oli, että koska lainojen erääntyessä myös talojen hallintaoikeuden on määrä siirtyä Helsingin kaupungille samassa yhteydessä, siirtymiseen liittyvät selvitykset olisi tarpeellista saattaa vireille kaupungin kanssa.

Helsingin kaupunginhallitus on 24.4.2017 päätöksellään (442 §) myöntänyt yhtiöille niiden hakemat lainat ja kehottanut kaupunginkansliaa ja kiinteistövirastoa yhteistyössä kiinteistöosakeyhtiöiden omistajien kanssa käynnistämään yhtiöiden hallinnassa olevien rakennusten hallintaoikeuden ja asuntovuokraustoiminnan kaupunkikonsernille siirtämiseen liittyvät omistus- ja muihin järjestelyihin liittyvät selvitykset.

#### Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalon 500 osakkeesta 99 % (495 kpl) omistaa Rintamaveteraanien Säätiö sr ja 1 % (5 kpl) Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry.

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo omistaa 2 818 m<sup>2</sup>:n suuruisella vuokratontilla Oulunkylässä (91-28-162-7) kerrostalon osoitteessa Mäkitorpantie 21, 00640 Helsinki. Vuokratontilla sijaitsee vuonna 1988 valmistunut rakennus, jossa on 30 asuinhuoneistoa (970 m<sup>2</sup>), 6 liike-/toimistuhuoneistoa (534,9 m<sup>2</sup>) ja 4 varastoa (165 m<sup>2</sup>). Lisäksi yhtiön hallinnassa on kerho- ja askarteluhuone, väestönsuoja, varastotiloja ja 12 autopaikkaa. Tontinvuokrasopimus Helsingin kaupungin kanssa on voimassa 31.12.2050 asti.





Talon kaikki asuinhuoneistot on vuokrattu. Vuonna 2017 talossa asui yhteensä 30 henkilöä, joista 16 on sotaveteraaneja, heidän puolisoitaan tai leskiä, 11 muuta sosiaalisin perustein valittua vuokralaista ja 2 muuta vuokralaista. Asukkaiden keski-ikä talossa on 87 vuotta.

Helsingin kaupunki on myöntänyt yhtiölle rakentamisaikaista lainaa yhteensä 1 183 272,03 euroa. Lainojen vakuutena on panttikirjoja 1 345 488 euroa. Lainaehtojen mukaan talo luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen, kun sitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Yhtiön toiminta on ollut tappiollista ja sen maksuvalmius on heikko. Vuonna 2016 yhtiö tuotti tappiota -27 735,63 euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä yhtiön oma pääoma yhteensä on 313 459,21 euroa.

Catella Property Oy:n laatiman arvion mukaan kiinteistöyhtiön tontinvuokraoikeuden rakennuksineen velaton markkina-arvo on 2 400 000 euroa olettaen, että asunnot säilytetään vuokratilassa. Kiinteistöyhtiöiden muu omaisuus on vähäistä ja se voidaan arvostaa kirjanpitoarvoonsa. Näillä arvostusperiaatteilla kiinteistöyhtiön osakkeiden käypä arvo kiinteistöyhtiön velat huomioiden on tilinpäätöshetken 31.12.2017 tilanteessa 1.215.467,13 euroa.

## Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisen yhtiön 40 osakkeesta 87,5 % (35 kpl) omistaa Rintamaveteraanien säätiö sr ja 12,5 % (5 kpl) Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry.

Yhtiö omistaa siirtokelvottoman maanvuokrasopimuksen perusteella hallitsemallaan 2 842 m<sup>2</sup>:n suuruisella kiinteistöllä Oulunkylässä (91-28-162-8) kerrostalon osoitteessa Mäkitorpantie 19, 00640 Helsinki. Vuokratontilla sijaitsee vuonna 1994 valmistunut rakennus, jossa on 43 asuinhuoneistoa (1 667,5 m<sup>2</sup>), 3 liike-/toimistohuoneistoa (205 m<sup>2</sup>) ja kuntoutuslaitos (290 m<sup>2</sup>). Lisäksi yhtiön hallinnassa on kerho- ja askarteluhuone, väestönsuoja, varastotiloja ja 8 autopaikkaa.

Talon 43:sta asuinhuoneistoista 41 on vuokrattuna ja 2 huoneistoa on vapaana. Vuonna 2017 talossa asui yhteensä 48 henkilöä, joista 41 on veteraaneja, heidän puolisoita tai leskiä, 5 muuta sosiaalisin perustein valittua vuokralaista ja 2 muuta vuokralaista. Asukkaiden keski-ikä talossa on 90 vuotta.

Asuntojen vuokraustoiminnan lisäksi yhtiö harjoittaa Oulunkylän kuntoutus -aputoiminimen alla kuntoutustoimintaa, jota varten sillä on 4 palkattua työntekijää. Aputoiminimellä on voimassa oleva puitesopimus Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden kanssa seuraavissa palveluissa:



rintamaveteraanien fysioterapia, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten fysioterapia sekä pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lymfaterapia. Kaupunki on hankkinut näitä palveluja sotaveteraaneille vuosina 2015 ja 2016 noin 50 000 eurolla per vuosi.

Helsingin kaupunki on myöntänyt yhtiölle rakennusaikaista lainaa yhteensä 2 257 639,35 euroa. Lainoituskohde ei ole kiinnityskelpoinen, koska tontin vuokrasopimusta ei voi siirtää. Lainan vakuutena on säätiön ja yhdistyksen omistamat yhtiön osakkeet. Lainaehtojen mukaan talo luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen, kun sitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Yhtiön toiminta on ollut tappiollista ja sen maksuvalmius on heikko. Vuonna 2016 yhtiö tuotti tappiota -52 154,70 euroa ja yhtiön vapaa oma pääoma oli yhteensä 540 409,23 euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä yhtiön oma pääoma yhteensä on 1 571 625,92 euroa.

Catella Property Oy:n laatiman arvion mukaan yhtiön tontinvuokraoiden rakennuksineen velaton markkina-arvo on 4 300 000 euroa olettaen, että asunnot säilytetään vuokratyössä ja vuokramiehellä on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Kiinteistöyhtiöiden muu omaisuus on vähäistä ja se voidaan arvostaa kirjanpitoarvoonsa. Näillä arvostusperiaatteilla kiinteistöyhtiön osakkeiden käypä arvo kiinteistöyhtiön velat huomioiden on tilinpäätöshetken 31.12.2017 tilanteessa 2.010.318,80 euroa.

## Rintamaveteraanien säätiö

Rintamaveteraanien säätiö on Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry:n perustama säätiö, joka on merkitty säätiörekisteriin 10.1.1986. Säätiön sääntöjen mukaisena tarkoituksena on toimia rintamaveteraanien asunto- ja palvelutalokysymysten ratkaisemiseksi sekä tukea heitä taloudellisesti. Tämän tarkoituksen toteuttamiseksi säätiö voi hankkia tontteja ja maa-alueita rintamaveteraanien asuntojen, palvelutalojen ja sairaskotien rakentamista varten, sekä huolehtia em. hankkeista ja valvoa niiden toteutumista, kuin myös niiden toiminnan ylläpitoa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö omistaa edellä mainituin tavoin pääosin Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n. Säätiöllä ei ole muuta taloudellista toimintaa.

Säätiön valtuuskunnan jäsenistä Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry valitsee 8/9 ja Helsingin kaupunki 1/9. Säätiön valtuuskunta valitsee hallituksen ja päättää mm. kiinteän omaisuuden myymisestä, lahjoittamisesta ja kiinnittämisestä sekä säätiön lakkauttamisesta. Säätiö ei ole



kaupungin määräysvallassa eikä se kuulu Helsingin kaupunkikonserniin.

Kiinteistöyhtiöiden taloudellisten ongelmien ja veteraanien vähenemisen myötä säätiön varojen käyttäminen säätiön säännöissä määrättyyn tarkoitukseen on muodostumassa mahdottomaksi tai se on olennaisesti vaikeutunut eikä säätiön tarkoitusta voida muuttaa. Tällainen tilanne on säätiölain mukaan peruste säätiön purkamiselle selvitystilan kautta.

Säätiön purkautuessa sen säästyneet varat, mikäli erikoissäädöksissä ei ole toisin määrätty, on käytettävä valtuuskunnan lähemmin päättämällä tavalla rintamaveteraanien ja Helsingin kaupungin vanhustenhuollon tukemiseen.

#### Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry (aik. Helsingin Sotaveteraanipiiri ry) on perustettu 16.8.1965. Se on yleishyödyllinen yhteisö, jonka sääntöjen mukaisena tarkoituksena on Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n piirinä toimialueellaan valvoa ja edistää Suomen sotien 1939–1945 veteraanien yhteiskunnallisia etuja, toimia erityisesti veteraanien ja heidän puolisoitensa ja leskiensä toimeentuloturvan ja sosiaalisen huollon kehittämiseksi, asunto-olojen parantamiseksi ja kuntoutuksen edistämiseksi, edistää veteraaniperinteen keruuta, tallentamista ja ylläpitämistä sekä ylläpitää veteraanien keskuudessa yhteenkuuluvuutta ja isänmaallista henkeä.

Yhdistys omistaa 1 % Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon osakkeista ja 12,5 % Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n osakkeista.

#### Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne ja syyt suunnitellulle järjestelylle

Yhtiöt vuokraavat taloista asuntoja Rintamaveteraanien Säätiön sääntöjen sekä kaupungin lainaehtojen ja tontinvuokrasopimusten mukaiselle kohderyhmälle. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat sotaveteraanit sekä sotaveteraanien lesket. Jos taloihin ei enää riitä veteraaniasukkaita tai heidän leskiään, on vapautuviin huoneistoihin asukkaat valittava yhdessä kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan pohjoisen palvelualueen toimijoiden kanssa. Asukkaiksi voidaan lainaehtojen mukaisesti ottaa ainoastaan sellaisia 60 vuotta täyttäneitä helsinkiläisiä, jotka ovat yhden vuoden ennen asuintaloon muuttamista olleet kirjoilla Helsingin kaupungissa.

Vuokrahuoneistojen asukkaat valitsee isännöitsijäyhtiö yhdessä kiinteistöyhtiön hallituksen puheenjohtajan kanssa. Asukasvalinnassa konsultoidaan myös talojen omaa terveydenhoitajaa, joka arvioi, että asuk-



kaiksi valittavat pärjäävät kohteessa itsenäisesti ja selviävät jokapäiväisistä askareistaan. Jos ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvia hakijoita ei ole ollut, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan pohjoinen palvelualue on esittänyt aiemmin mainitut ehdot täyttäviä vuokralaisia taloyhtiöille.

Kaupungin yhtiöille myöntämien lainojen jäljellä oleva pääoma on vuoden 2016 tilinpäätöstietojen mukaan yhteensä 3 440 911,38 euroa. Kaupunginhallitus on eri päätöksillä (viimeksi 17.6.2013, 714 §) päättänyt muuttaa myöntämiensä lainojen ehtoja siten, ettei lainoista peritä lyhennyksiä eikä korkoa niin kauan kuin rakennukset ovat sotaveteraanien asuinkäytössä, kuitenkin enintään 31.12.2018 saakka. Lainaehtojen mukaisesti hallintaoikeuden päättyessä asunnot/asuinrakennukset siirtyvät vastikkeetta kaupungille.

Kiinteistöosakeyhtiöt ovat olleet pitkään taloudellisissa vaikeuksissa ja niiden maksuvalmius on heikko. Taustalla on mm. aputoiminimellä harjoitettu kuntoutustoiminta, joka on ollut viime vuosina merkittävästi tappiollista. Palvelujen kysyntä on laskenut edelleen veteraanien lukumäärän vähentyessä ja toiminnan jatkuvuuteen sote-uudistuksen yhteydessä liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Lisäksi asunnoista perittävä vuokra on ollut sosiaalisista syistä alhainen. Vuokrissa ei ole riittävässä määrin huomioitu rakennusten kunnosta syntyneitä korjausvelkaa ja kuntoutustoiminnasta aiheutuneita kustannuksia.

Molemmille yhtiöille on kertynyt maksuhäiriömerkintöjä vuosien 2016 ja 2017 aikana.

Kuntoutuspalvelujen sopeuttamistoimet on aloitettu, mutta ne eivät tuo nopeaa eivätkä pysyvää parannusta yhtiöiden taloustilanteeseen. Yhtiöiden taloudellinen asema on vuoden 2017 aikana jonkin verran parantunut, mutta talouden perusongelmat eivät ole poistuneet. Yhtiöiden heikon maksuvalmiuden vuoksi vuosi- ja peruskorjauksia ei ole mahdollista toteuttaa kiinteistötekniikan tarpeiden edellyttämässä aikataulussa.

Kiinteistöyhtiöt ovat hakeneet Helsingin kaupungilta sosiaaliseen tarkoitukseen myönnettävää lainaa yhtiöiden kunnossapitovastuulla olevien asuinrakennusten peruskorjaustarpeisiin. Helsingin kaupunki on päättänyt 24.4.2017 § 442 myöntää yhtiöille sosiaalisia rakennushankkeita varten yhteensä enintään 225 000 euron suuruiset lainat. Lainat eräännyvät yhtiöille aiemmin myönnettyjen lainojen tavoin 31.12.2018. Tulevaisuudessakin kiinteistöjen korjaustarpeet edellyttävät lainarahoitusta, jonka saaminen vapailta markkinoilta voisi yhtiöiden taloudellinen asema huomioiden olla ongelmallista.



Koska nykyisiltä asukkailta vapautuviin asuntoihin ei enää käytännössä saada uusia veteraaniasukkaita, alkaa talojen käyttö niiden alkuperäiseen tarkoitukseen käydä mahdottomaksi. Kiinteistöyhtiöiden toiminnan ylläpitämiseen vaadittavat taloudelliset toimintaedellytykset ovat myös olennaisesti vaarantuneet.

#### Kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden luovutus Helsingin kaupungille

Tarkoituksena on toteuttaa veteraanitalojen osakkeiden siirto Helsingin kaupungille hallitusti niin, että järjestelyn lähtökohtana ja ensisijaisena tavoitteena on nykyisten asukkaiden asumisen turvaaminen.

Toiminnasta luopuminen tapahtuisi niin, että Rintamaveteraanien säätiö päättää asettaa itsensä selvitystilaan siten, että säätiö selvitystilasta päättäessään päättää säätiön sääntöjen mukaisesti, että säätiön säästyneet varat luovutetaan Helsingin kaupungille siten, että kaupunki sitoutuu pitämään talot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä. Selvitysmenettelyyn ennen varojen jakamista kuuluvien toimenpiteiden jälkeen selvitysmiehet säätiölain 12 luvun 14 §:n mukaisesti jakaisivat säätiön netto-omaisuuden ja siihen kuuluvat kiinteistöyhtiöiden osakkeet Helsingin kaupungille. Talot luovutettaisiin Helsingin kaupungille, säätiön sääntöjen edellyttämällä tavalla, sillä ehdolla, että Helsingin kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä.

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:n on tarkoitus luovuttaa omistamansa Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n osakkeet Helsingin kaupungille ilman rahavastiketta vuoden 2018 aikana vastaavalla ehdolla kuin säätiö, eli kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä.

Helsingin kaupungin vuoden 2018 talousarviossa ei ole varattu määrärahaa kiinteistöyhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten, joten määrärahaa joudutaan ylittämään osakkeiden käypää arvoa vastaavasti talousarvioluvussa 8 06 Arvopaperit 3 226 000 euroa. Osakkeiden luovutukset itsessään ovat rahavastikkeettomat.

Yhtiöiden omistuksen siirtyessä esitetyn järjestelyn myötä kaupungille, kaupunki tulee osaltaan osallistumaan kiinteistöyhtiöille myöntämiensä lainojen uudelleenjärjestelyyn eri päätöksellä.

#### Kiinteistöosakeyhtiöiden sulautuminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön

Helsingin kaupungin asunto-omaisuus on pääsääntöisesti kaupungin omistamien asuntoyhtiöiden omistuksessa. Yhdessäkin kiinteistöyhtiöt muodostaisivat kaupunkimittakaavassa pienen yksikön. Kiinteistöyhtiöi-



tä ei ole hallinnollisesti tarkoituksenmukaista säilyttää itsenäisinä osakeyhtiöinä eikä niiden sulauttaminen keskenäänkään muuttaisi tätä tilannetta. Kiinteistöyhtiöiden säilyttäminen itsenäisinä tai sulauttaminen keskenään loisi myös tarpeen vuokrien huomattavalle korottamiselle.

Helsingin kaupungin asunnot Oy on Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita tontteja sekä omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot vuokrataan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se saa jakaa osinkoa. Yhtiö vastaa Helsingin kaupungin omistajaohjauksen mukaisesti valtion tuella rahoitettujen kaupungin ARA-vuokratulojen hallinnosta. Kaupunkikonsernin tavomainen, kohtuuhintainen vuokra-asuminen on pitkälti keskitetty Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle.

Kiinteistöyhtiöiden sulauttaminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön jatkaisi Helsingin kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaan perustuvaa kaupunkikonserniin kuuluvien kiinteistöjen omistuksen keskittämistä kohteiden hallinnoinnin ja ohjauksen tehostamiseksi sekä synergiaetujen saavuttamiseksi käyttötaloudessa. Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on riittävät resurssit ja organisaatio talojen kunnossapitoon ja kehittämiseen niiden käyttötarkoituksen mukaisesti sekä vuokratason pysyttämiseen kohtuullisena.

Sulautumisessa Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle siirtyisivät kaikki Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n varat ja velat, jotka kirjataan vastaanottavan yhtiön taseeseen kirjanpidollista jatkuvuutta noudattaen. Sulautuminen olisi tarkoitus toteuttaa vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla edellyttäen, että kaikki järjestelyyn osallistuvat yhteisöt saavat järjestelyyn liittyvät oikeustoimet päätettyä ja toteutettua tässä aikataulussa.

#### Kiinteistöyhtiöiden henkilökunta ja kuntoutustoiminta

Kiinteistöyhtiöiden yhteinen henkilökunta talonmies ja terveydenhoitaja ovat ilmoittaneet siirtyvänsä eläkkeelle ennen yhtiön suunniteltua sulautumista Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön.

Kiinteistöyhtiöt ovat ostaneet toimitusjohtajan palvelut Kiinteistöharmonia Oy:ltä ja kummallakin yhtiöllä on sama toimitusjohtaja.

Järjestelyn yhteydessä on selvitetty, miten toimitaan vahvasti tappiollisen kuntoutustoiminnan suhteen. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toimialaan ei kuulu kuntoutustoiminnan harjoittaminen. Kuntoutustoiminnan yhtiöittäminen omaan yhtiönsä ei nykyisellä kulurakenteella ole käytännössä mahdollista. Sosiaali- ja terveystoimialalla on selvitetty mahdollisuutta sijoittaa kyseisiä kuntoutustoimintaan liittyviä työntekijöi-



tä koulutustaan vastaaviin tehtäviin, mutta toimialalla ei ole tällä hetkellä jalkahoitajan tai fysioterapeutin avoimia tehtäviä.

Kuntoutustoiminnan henkilöstö (4 henkilöä) ei ole ollut valmis ottamaan kuntoutustoimintaa hoidettavakseen.

Kiinteistöyhtiö on etsinyt ja etsii kuntoutustoiminnalle jatkajaa ja käy keskusteluja mahdollisten ostajatahojen kanssa, mutta tällä hetkellä jatkajaa toiminnalle ei ole vielä löytynyt.

Helsingin kaupunkikonsernin tytäryhteisöihin sovelletaan kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymää kaupungin konserniohjetta. Konserniohjeen kohdassa 11.3.2. todetaan tytäryhteisöissä noudatettavasta henkilöstöpolitiikasta seuraavaa. Muissa kuin markkinaehtoisesti toimivissa kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa. Henkilöstön työsuhteturvan osalta tavoitteena on, että vakinaisen henkilökunnan työsuhteen pysyvyys turvataan tilanteissa, joissa on lainmukaiset perusteet lomauttamiseen tai irtisanomiseen tuotannollisin tai taloudellisin perustein. Niissä tilanteissa, joissa työsuhteiden pysyvyyden tavoitetta ei voida toteuttaa, yhteisön henkilöstö voi hakea kaupungin sisäisiin avoimiin työtehtäviin.

Järjestelyssä ei ole kysymyksessä liikkeen luovutus Helsingin kaupungin emoyhteisöön, mistä seuraisi se, että työntekijöihin sovellettaisiin työsopimuslain 1 luvun 10 §:ää (liikkeen luovutus), jolloin henkilöstö siirtyisi vanhoina työntekijöinä Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungilla emoyhteisönä ei myöskään ole työsopimuslain 7 luvun 4 §:n mukaista työn tarjoamis- ja koulutusvelvollisuutta, jos työ (kuntoutustoiminta) on taloudellisista ja tuotannollisista syistä vähentynyt olennaisesti ja pysyvästi, vaikka kiinteistöyhtiöstä tulee kaupunkikonsernin tytäryhteisö.

Tarkoituksena on, että kuntoutustoiminnalle löytyisi jatkaja ja kuntoutustoiminta erotettaisiin kiinteistöyhtiöistä liikkeenluovutuksella tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Mikäli kuntoutustoiminnalle ei kuitenkaan löydy jatkajaa, on kuntoutustoiminta sen jälkeen, kun kiinteistöyhtiö on tullut kaupungin omistukseen, tarkoitus alasajaa. Tämä tarkoittaisi henkilöstön irtisanomista tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla siten, että henkilöstön irtisanomisaika päättyy ennen yhtiön sulautumista Helsingin kaupungin asunnot Oy:hyn. Tällöin kuntoutustoimintaan liittyvä omaisuus myytäisiin. Kuntoutustoiminnan henkilöstöllä on tällöin mahdollisuus hakea kaupungin sisäisiä avoimia työpaikkoja.

Sotaveteraanitalot osana Helsingin kaupungin asunnot Oy:tä ja asukkaiden asema järjestelyn jälkeen



Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on tällä hetkellä omistuksessaan noin 1 000 ikäihmisille tarkoitettua vuokra-asuntoa, joista Kurkimäessä sijaitsevassa kohteessa on asuntoja kohdennettuna veteraaneille. Kaupungin asuntoyhtiöistä Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on parhaat mahdollisuudet suurena yhtiönä pitää asuntojen vuokrat kohtuuhintaisina sekä huolehtia oikea-aikaisista peruskorjauksista, isännöinnistä sekä asuntojen vuosikorjaustoiminnasta. Asunnot ovat nykyisin vapaarahoitteisia, mutta ne on jatkossa mahdollista korjata ara-rahoitteisina, jolloin asunnot voivat olla Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vuokrantasauksen piirissä. Tällöin vuokratasoksi määrittäisi ara-sääntelyn mukainen omakustannusvuokra.

Sotaveteraanitaloja on perustamisvaiheessa kutsuttu palvelutaloiksi, mutta nykykäsityksen mukaan asunnot ovat hyvin lähellä tavanomaisia vuokra-asuntoja. Hoitohenkilökuntaa kiinteistöyhtiöllä ei ole osa-aikaisista terveydenhoitajaa lukuunottamatta. Jatkossa talojen asukkaiden sosiaali- ja terveystalot turvataan kaupungin toimista normaalien menettelyiden puitteissa. Tälläkin hetkellä monilla talon asukkailla on asiakkuus kaupungin sosiaali- ja terveystaloihin ja he ovat esimerkiksi kotihoidon piirissä.

Asukkaiden vuokrasopimukset jatkuvat keskeytymättöminä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa. Koko järjestelyn keskeinen tarkoitus on turvata nykyisten asukkaiden asema, eikä järjestely vaadi asukkaiden vuokrasopimusten irtisanomista.

Kaupungin asuntojen asunnonvälitys on keskitetty kaupunkiympäristön toimialan asuntopalveluille. Ikäihmisille kohdennettuja asuntoja voi hakea erityistoiveesta. Omaisuusjärjestelyiden jälkeen asunnonvälitys siirtyy kaupunkiympäristön toimialan asuntopalveluiden hoidettavaksi siten, että asukasvalinnassa asetetaan etusijalle sotaveteraanit, heidän leskensä sekä yli 65-vuotiaat henkilöt.

## Liiketilat järjestelyn jälkeen

Helsingin kaupungin omistamien asuntoyhtiöiden toimitilojen vuokraus on keskitetty kaupunkiympäristön toimialan toimitilavuokraus -palvelulle. Liiketilat siirtyvät tässä järjestelyssä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistukseen, mutta kaupungin toimitilavuokraus -yksikön hoidettavaksi. Liikehuoneistojen vuokralaisten kanssa on tarkoitus järjestelyn toteutuessa käynnistää neuvottelut vuokrasopimusten siirtämisestä Helsingin kaupungille.

## Verotus

Kaupunki on hakenut verohallinnolta ennakkoratkaisun siitä, onko kaupungin luovutuksensaajana suoritettava varainsiirtovero, mikäli se





edellä mainituin tavoin saa omistukseensa kiinteistöyhtiöiden osakkeet. Verohallinto on antamassaan ennakkoratkaisussa todennut, että luovutuksista ei tulisi varainsiirtoveroseuraamuksia. Myöskään muita vero-seuraamuksia osakkeiden luovuttamisesta tai yhtiöiden myöhemmästä sulauttamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön ei ole selvityksissä havaittu.

#### Maanvuokrasopimukset

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisen yhtiön maanvuokrasopimus on siirtokelvoton. Kiinteistöyhtiön maanvuokraoikeuden käyttö jatkossa lainojen vakuutena edellyttää, että vuokrasopimus päivitetään siirtokelpoiseksi. Maanvuokraoikeuksien käyttäminen aralainojen vakuutena myös edellyttää, että kummankin kiinteistöyhtiön hallitsemaa kiinteistöä koskeviin maanvuokrasopimukseen lisätään aran edellyttämät lisäehdot.

#### Kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätös

Kaupunginhallitus tulee kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen täytäntöönpanopäätöksessään

##### A

hyväksymään omalta osaltaan kokonaisjärjestelyn, jossa Helsingin kaupunki vastaanottaa Rintamaveteraanien säätiö sr -nimiseltä säätiöltä ja Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:ltä niiden omistamat Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeet, jotka muodostavat yhtiöiden koko osakekannan, siten että kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä, jonka jälkeen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimiset yhtiöt sulautetaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön;

##### B

kehottamaan kaupunginkansliaa ja kaupunkiympäristön toimialaa toimimaan osaltaan niin, että kokonaisjärjestelyn osana Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimiset yhtiöt sulautetaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön yhtiöiden osakkeiden tultua Helsingin kaupungin omistukseen;

##### C

Myöntämään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2018 talousarviomäärärahoja tililtä 8 06 02 Arvopaperit,



30.05.2018

Asia/4

Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi 3 226 000,00 euroa kiinteistöyhtiöiden osakkeiden vastaanottamiseksi.

D

kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut –osastoa huolehtimaan Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamisesta ja siihen liittyvistä käytännön toimenpiteistä;

E

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa toimimaan osaltaan siten, että sotaveteraanitalojen asukasvalinta toteutetaan siten, että talot pysyvät rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä;

F

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa omalta osaltaan toimimaan siten, että kokonaisjärjestelyn osana maanvuokrasopimukset päivitetään tai uudistetaan siten, että ne palvelevat sotaveteraanitalojen käyttöä osana Helsingin kaupungin asunnot Oy:tä;

G

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa omalta osaltaan toimimaan kokonaisjärjestelyn osana siten, että sotaveteraanitalojen liikehuoneistojen vuokraustoiminta siirretään Helsingin kaupungille.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Rintamaveteraanien säätiö sr ja Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry luovuttavat vastikkeetta omistamansa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n osakkeet Helsingin kaupungille rintamaveteraanien ja ikääntyvien ihmisten asumiskäyttöön.

Muut järjestelyyn liittyvät päätökset

Edellä kuvatun kokonaisjärjestelyn edellytyksenä on, että Rintamaveteraanien säätiö ja Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry tekevät päätökset kiinteistöyhtiöiden osakkeiden luovuttamisesta kaupungille edellä kuvatuin ehdoin.

Kokonaisjärjestelyn toteutuminen edellyttää lisäksi, että Helsingin kaupungin asunnot Oy ja kiinteistöyhtiöt tekevät kiinteistöyhtiöiden osakkeiden kaupungille luovuttamisen jälkeen sulautumisen edellyttämät päätökset omalta osaltaan.

Esittelijä

**Postiosoite**  
PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**  
Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**  
+358 9 310 1641  
**Faksi**  
+358 9 655 783

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
FI0680001200062637  
**Alvnro**  
FI02012566



30.05.2018

Asia/4

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823  
mari.randell(a)hel.fi  
Samuli Vartiainen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 64011  
samuli.vartiainen(a)hel.fi  
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321  
tuomo.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 328

HEL 2018-003840 T 00 01 06

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2018 talousarvioon merkittyyä määrärahoja seuraavasti:

Talousarvioluku 8 06, Arvopaperit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, 3 226 000,00 euroa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823  
mari.randell(a)hel.fi  
Samuli Vartiainen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 64011  
samuli.vartiainen(a)hel.fi  
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321  
tuomo.makinen(a)hel.fi



30.05.2018

Asia/5

## § 143

### Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannushankkeen enimmäishinnan korottaminen

HEL 2013-001717 T 10 06 00

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannus hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokaan 2017 kustannustasossa.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012 liitteineen
- 2 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
- 3 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
- 4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto\_Kaisanie

#### Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Tiivistelmä

Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen lähtökohtana on ollut kaikkien tilojen saneeraustöiden lisäksi sisäilman laadun parantaminen ja talotekniikan nykyaikaistaminen. Perusparannuksessa rakennuksen terveellisyyttä ja turvallisuutta parannetaan sekä tilojen toiminnallisuutta muutetaan opetussuunnitelmien toteutusta vastaaviksi.

Hankkeen rakentamistyöt on käynnistetty kesäkuussa 2016. Rakentamisen aikana on jouduttu toteuttamaan tavanomaisten muutostöiden lisäksi muutostöitä, joita ei suunnitteluajana ole voitu tutkia ja määritellä. Muutostöiden määrä on lisääntynyt merkittävästi 18 kuukautta kestäneen työn aikana. Hanke on valmistunut marraskuun lopussa 2017.



30.05.2018

Asia/5

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon 27.3.2018 § 60.

## Esittelijän perustelut

### Hankesuunnitelma

Kaisaniemen ala-asteen koulu on rakennettu vuonna 1924 arkkitehtien R. Eklundin ja E. Flinckenbergin suunnitelmien mukaan. Rakennus edustaa 1920-luvun klassismia ja se on säilynyt ulkoasultaan ja suurelta osin sisätiloiltaankin alkuperäisenä. Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla ja on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Se on luokiteltu Opintielä: Helsingiläisiä koulurakennuksia 1880-1980 koskevassa kokonaisselvityksessä (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2004:12) arvoluokkaan 1.

Kaupunginhallitus on 7.4.2014 § 379 hyväksynyt Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen 13.2.2012 päivätyn hankesuunnitelman. Hankesuunnitelma sisältää rakennuksen toiminnallisen ja teknisen perusparannuksen, jonka tavoitteena on parantaa rakennuksen sisäilma- ja lämpöolosuhteita, energiataloutta, esteettömyyttä, akustiikkaa ja paloturvallisuutta. Hankkeen yhteydessä on suunniteltu rakennettaviksi koulun ruokahuollon tilat vastaamaan nykyistä vaatimustasoa sekä parannettaviksi aineopetustiloja. Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hanke käsittää koko rakennuksen 5 500 brm<sup>2</sup>, 3 815 htm<sup>2</sup> ja 2 573 hym<sup>2</sup>. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 2.3.2016 § 52 korottaa rakentamiskustannusten enimmäishintaa arvonlisäverottomana 10 610 000 euroon kustannustasossa elokuu 2015. Alkuperäisen hankepäätöksen jälkeen rakennuksessa oli todettu välttämättömiä korjaustarpeita, joita ei ollut sisällytetty hankesuunnitelmaan. Muutoksista on laadittu hankesuunnitelman 1.12.2015 päivätty lisälehti (liite 2.)

### Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Alkuperäisessä hankkeen enimmäishinnan määrittelyssä oli varauduttu tavanomaisiin peruskorjaushankkeissa esiintyviin muutostöihin. Hankkeeseen kertaalleen myönnetty lisä- ja muutostyövaraus ei tule riittämään nyt muodostuneisiin kustannuksiin.

Rakenneavauksien tekeminen käytössä olevassa koulussa on vaikeaa ja usein mahdotonta. Urakan aikana tuli esiin asioita, jotka johtivat laajoihin muutostöihin. Näiden asioiden ennakkoon selvittäminen olisi vaatinut mittavia purkutöitä tehtäväksi ennakkoon suunnitteluvaiheen aikana.

Hankkeen työmaa-aikana esille tulleita merkittäviä lisä- ja muutostöitä

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

F10680001200062637

#### Alvno

F102012566



Rakennuksessa esiintyi erilaisia haitta-aineita merkittävästi enemmän kuin suunnitelmissa oli varauduttu. Nämä aiheuttivat paljon ylimääräisiä purku- ja puhdistustoimia, mistä seurasi lisääntyneitä rakenteiden uusimisia ja lisääikatarvetta toteutukselle.

Purkutöiden edistyessä kohteesta on löydetty suunnitelmista poikkeavia, ennakoimattomia ja hyvin erilaisia rakenteellisia ratkaisuja, joita ei ole voitu tutkia ennakkoon. Nämä odottamattomat ratkaisut aiheuttivat paljon häiriötä varsinaiseen rakennustyöhön ja johtivat lisääntyneisiin muutostöihin sekä aikataulun jatkamistarpeeseen.

Vanhojen välipohjien lattiarakenteet osoittautuivat hauraiksi ja rikkinäisiksi. Lattioiden ylimääräisiä reikäpaikkauksia on jouduttu tekemään huomattavia määriä. Vanhoja välipohjarakenteita puhdistettiin urakan aikana huomattavasti enemmän kuin mitä oli ennakoitu. Kaikkien välipohjien vanhat terveydelle haitalliset täyttömateriaalit ja muottilaudat jouduttiin poistamaan ja rakenteet jouduttiin puhdistamaan huolellisesti.

Rakennuksessa jouduttiin urakan aikana laajentamaan merkittävästi tiivistyskorjauksia koskien välipohjien, alapohjien ja seinärakenteiden liittymäkohtia. Tämä oli välttämätön toimenpide hyvän sisäilman varmistamiseksi kohteessa.

Koulun turvajärjestelmiin ja kulunvalvontaan on tehty tarpeelliseksi todettuja parannuksia. Näillä lisätoimilla parannetaan myös rakennuksen liikuntatilojen iltakäyttömahdollisuutta.

Talotekniikkatöissä jouduttiin urakan aikana lisäämään sähkötöiden sisältöön uusien opetusmetodien vaatimia muutoksia ja vanhoja säilytettäviksi ajateltuja vesijohtolinjoja on jouduttu uusimaan laajalti niiden huonon kunnon vuoksi.

Kellariseinien rakenteiden osalta on kokonaisuudessaan muutettu pintarakenteita rakennusvalvonnan määräyksistä siten, että ne kestävät kosteusrasituksen aiheuttaman erityisvaatimuksen.

Ullakon ja vesikaton sääsuojien määrää lisättiin uusien työmaiden kosteudenhallintaohjeiden mukaisesti.

Hankkeen muutostöiden huomattava lisääntyminen aiheuttaa hankkeen toteutusaikaan lisääikatarpeen, joka johtaisi hankkeen valmistumisen viivästymiseen, mikä ei ollut mahdollista. Estääkseen tämän kokonaisurakoitsija joutui hankkimaan työmaalle lisäresursseja ja lisäksi useita työvaiheita jouduttiin tekemään iltaisin ja viikonloppuna, mikä on johtanut lisäkustannuksiin.

#### Hankkeen kustannukset

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



Hankkeen hyväksytty indeksikorjattu arvonlisäveroton enimmäishinta urakoiden tilausajankohtana oli arvonlisäverottomana 10 517 000 euroa kustannustasossa helmikuu 2016.

Hankkeen enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen uusi urakka-vaiheen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa. Kustannustasona on käytetty indeksiä lokakuu 2017. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 2 199 euroa brm<sup>2</sup>, mikä hintataso vastaa samankaltaisten toteutettujen koulurakennusten perusparannusten keskineliöhintaa. Hankkeen vastaanottovaiheen kustannusarvio on liitteenä 3.

Korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaksi vuokraksi arvioidaan 24,15 euroa/htm<sup>2</sup>, josta pääomavuokra on 20,86 euroa/htm<sup>2</sup> ja ylläpitovuokra 3,29 euroa/htm<sup>2</sup>, yhteensä 96 576 euroa/kk ja 1 158 751 euroa/v. Vuokra-arvio on laskettu hankkeen korjatun enimmäishinnan perusteella 30 vuoden poistoajalla ja 3 % tuotto-odotuksella. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpitovuokra valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

#### Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto asiassa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan (27.3.2018 § 60) puoltanut perusparannuksen hankehinnan korottamista (liite 4). Kasvatus- ja koulutuslautakunta on kiinnittänyt erityistä huomioita kuntotutkimusten ja toteutusvaihetta edeltävän suunnittelun kattavuuteen, jotta hankkeessa toteutettavat toimenpiteet ja kustannukset voitaisiin ennakoida paremmin, ja rakentamisen toteutus suunnitella mahdollisimman aikaa säästäväksi ja tehokkaaksi. Lisäksi lautakunta muistutti kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012 liitteineen
- 2 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
- 3 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
- 4 Kasvatus-\_ja\_koulutuslautakunnan\_lausunto\_Kaisanie

#### Muutoksenhaku

##### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

##### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

##### Puhelin

+358 9 310 1641

##### Faksi

+358 9 655 783

##### Y-tunnus

0201256-6

##### Tilinro

F10680001200062637

##### Alvno

F102012566



30.05.2018

Asia/5

Kunnallisvalitus, valtuusto

## Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta  
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

## Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 329

HEL 2013-001717 T 10 06 00

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannus hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokaan 2017 kustannustasossa.

15.02.2016 Ehdotuksen mukaan

07.04.2014 Ehdotuksen mukaan

### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

### Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 60

HEL 2013-001717 T 10 06 00

### Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankehinnan korottamisesta.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta ja siitä aiheutuvasta vuokrasta. Perusparan-





nushanke on valmistunut marraskuun lopussa 2017. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on esittänyt 11.1.2018 kaupunginhallitukselle perusparannuksen enimmäishinnan korottamista sillä ehdolla, että kasvatusta- ja koulutuslautakunta antaa hankkeesta puoltavan lausunnon.

Kaisaniemen ala-asteen 13.2.2012 päivätyn perusparannuksen hankesuunnitelman 8,6 miljoonan euron hankehintaa korotettiin 1.12.2015 päivitetystä hankesuunnitelmasta 10,61 miljoonaan euroon. Nyt kaupunkiympäristön toimialan esittämässä vastaanottovaiheen kustannuslaskelmassa hinta on edelleen noussut, niin että se ylittää indeksikorjatun enimmäishinnan (11,249 miljoonaa euroa) 844 000 eurolla. Hankkeen kokonaishinta on siis 12 093 000 euroa.

Kasvatusta- ja koulutuslautakunta painottaa kuntotutkimusten ja toteutusvaihetta edeltävän suunnittelun riittävää kattavuutta, jotta hankkeessa toteutettavat toimenpiteet ja kustannukset voidaan paremmin ennakoida, ja rakentamisen toteutus suunnitella mahdollisimman aikaa säästäväksi ja tehokkaaksi.

Kasvatusta- ja koulutuslautakunta muistuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

vs. perusopetusjohtaja  
Taina Tervonen

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657  
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.01.2018 § 5

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokaan 2017 kustannustasossa.

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



30.05.2018

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy enimmäishinnan korottamisen.

Esittelijä

tekninen johtaja  
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Jukka Forsman, rakennuttamispäällikkö, puhelin: 310 38484  
jukka.forsman(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 23.02.2017 § 81

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti korottaa Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen lisä- ja muutostyövarausta arvonlisäverottomana 1 472 000 eurolla aiemmin päätetyn lisä- ja muutostyövarauksen lisäksi. Yhteensä toteutuksen aikainen lisä- ja muutostyövaraus on tämän jälkeen arvonlisäverottomana 2 213 000 euroa.

17.12.2015 Ehdotuksen mukaan

16.05.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö  
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sirpa Pylväs, projektinjohtaja, puhelin: 31031848  
sirpa.pylvas(a)hel.fi  
Jouko Snellman, rakennuspäällikkö, puhelin: 310 40334  
jouko.snellman(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 02.03.2016 § 52

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen 8 600 000 euron enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 500 brm<sup>2</sup> ja enimmäishinta on arvonlisäverottomana 10 610 000 euroa elokuun 2015 kustannustasossa.

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



30.05.2018

Asia/5

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045  
katri.erroll(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276  
juha.viljakainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 26.03.2013 § 36

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen 13.2.2012 päivätyistä hankesuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Kaisaniemen ala-asteen perusparannus on lähtökohdiltaan tekninen perusparannus, jonka tarkoitus on parantaa sisäilmasto-olosuhteita. Painovoimainen ilmanvaihto muutetaan koneelliseksi tulo- ja poistoilmanvaihdoksi. Välipohjia korjataan ja rakenteita tiivistetään. Epätasaisia lämpötiloja parannetaan mm. ikkunoiden kunnostuksella. Rakennuksen paloturvallisuutta parannetaan. Rakennuksen haitta-ainekartoituksessa löytyneet alueet puhdistetaan. Esteettömyyttä parannetaan rakentamalla hissi.

Aineopetustilojen kalustusta ja varustusta, musiikkiluokkien ääneneristystä ja tilojen akustointia parannetaan. Koulun keittiö ja henkilökunnan sosiaalitilat perusparannetaan.

Perusparannus pienentää tilojen hyötyneliöitä 23 m<sup>2</sup> eikä sillä ole vaikutusta koulun vähimmäisoppilaspaikkoihin.

Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisussa Opintielä - Helsinkiläisiä koulurakennuksia 1880–1980 Kaisaniemen ala-asteen koulurakennus on ryhmitetty arvoluokkaan 1. Oppaan suosituksen mukaan rakennus tulisi suojella asemakaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena, myös sisätiloista tulisi olla maininta asemakaavamääräyksessä. Hankesuunnittelun yhteydessä on kuultu kaupunginmuseota. Kaupunginmuseon mukaan rakennuksen julkisivut, vesikatto sekä ikkunat tulee säilyttää alkuperäisinä tai niiden kaltaisina. Rakennustekniset ominaispiirteet sekä tilalliset ja toiminnalliset alkuperäisratkaisut tulee säilyttää. Sisätilojen pintamateriaalit väreineen, kiinteä kalustus sekä merkittävät yksityiskohdat tulee myös säilyttää. Kaupunginmuseon mukaan Kaisaniemen ala-asteen koululla on suuri kulttuurihistoriallinen ja rakennustaiteellinen arvo ja nämä arvot otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.



Opetuslautakunta pitää tärkeänä suojelunäkökohtien huomioon ottamista arvoteknisten perustarvikkeissa, mutta pitää myös tärkeänä, että kaikki turvallisuuteen ja terveellisyysvaikutteet ja virheet tulevat korjatuksi parhaalla mahdollisella tavalla. Opetuslautakunta toteaa, että kohteesta ei ole suojelupäätöstä eikä rakennusta ole asemakaavalla suojeltu. Jatkosuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että kaikki sisäilmaan vaikuttavat puutteet korjataan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota rakennustyön huolelliseen toteutukseen ja rakennusaikaiseen valvontaan.

Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista korkeammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamisessa.

Opetusviraston työsuojelutoimikunta on tarkastanut suunnitelmat ja antanut lausunnon. Lausunnossa esitetyt asiat tulevat ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Opetuslautakunta puoltaa hankesuunnitelmaa jatkosuunnittelun pohjaksi näillä kommentteilla.

#### Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman teki puheenjohtaja Alanko-Kahiluodon kannattamana vastaehdotuksen, että esityslistan 7. kappale ("Opetuslautakunta esittää, että...") muutetaan muotoon:

"Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista korkeammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamisessa."

Suoritettuna äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7 (Ekman, Korolainen, Mithiku, Nordman, Raittinen, Razmyr, Alanko-Kahiluoto) – 1 (Rydman). Tyhjää äänesti 3 jäsentä (Jalovaara, Ahva, Palm).

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

#### Esittelijä

linjanjohtaja  
Outi Salo

#### Lisätiedot



30.05.2018

Asia/5

---

Marketta Savelainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363  
marketta.savelainen(a)hel.fi

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Asia/6

## § 144

### Matalalattiaisten raitiovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2018-003609 T 08 00 02

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi matalalattiaraitiovaunuja koskevan hankesuunnitelman siten, että

- hanke käsittää enintään 10 kappaletta matalalattiaisia noin 28 metriä pitkiä raitiovaunuja

- hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 30 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 1/2017.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

#### Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Taustaa

Liikenneliikelaitoksen (HKL) tällä hetkellä käytössä oleva raitiovaunukalusto muodostuu kolmesta eri raitiovaunutyyppistä. Käytössä on peruskorjattuja osamatalalattiaisia nivelraitiovaunuja (MLNRVI/II), täysin matalalattiaisia raitiovaunuja (Artic) ja Variotram -vaunuja. Raitiovaunun laskennallinen käyttöikä on noin 40 vuotta.



Peruskorjattuja osamatalalattiaisia nivelraitiovaunuja (MLNRV I/II), jotka on valmistettu vuosina 1973 – 1987, on käytössä kaikkiaan 52 kpl. Vuosina 2007 – 2012 raitiovaunuihin rakennetun matalalattiaisen väliosan ansiosta vaunut täyttävät esteettömän kaluston vaatimukset. Kalusto on tulossa elinkaarensa loppuun arviolta seuraavan 10 vuoden aikana.

Kokonaan matalalattiaisia raitiovaunuja on käytössä kahta tyyppiä. Variotram-raitiovaunuja (MLRV), jotka Bombardier Transportation Finland Oy on toimittanut vuosina 1998 – 2004, on käytössä 40 kpl. Vaunut poistuvat liikenteestä vuoden 2018 aikana. Kokonaan matalalattiaisia uusia Transtech Oy:n toimittamia Artic-raitiovaunuja (MLRV III) on tilattu yhteensä 60 kpl. Tilatuista 40 vaunua on käytössä ja 20 vaunun toimitus on kesken.

Korkealattiaisia nivelraitiovaunuja (NRV I), jotka on valmistettu vuosina 1973 – 1975, on varastoituna mahdollista tulevaa tarvetta tai myyntiä varten 20 kpl. Niiden käyttö voi HKL:n arvion mukaan tarvittaessa jatkua vielä noin 10 vuotta, mutta liikennöinnin edellytyksenä on kalustosarjan mittava peruskorjaus. HSL on esittänyt näkemyksensä, että 1970-luvulla hankitut korkealattiaiset raitiovaunut eivät enää täytä kaikilta osin nykyistä vaatimustasoa etenkin esteettömyyden osalta.

HKL on 2000-luvun alussa lisännyt peruskorjauksen yhteydessä osaan NRV-kalustosta matalalattiaisen väliosan, jonka avulla vaunun esteettömyys paranee osittain. Aiempien hankkeiden perusteella peruskorjauksen ja väliosan lisäämisen investointikustannus 10 vaunua kohden on arviolta noin 8 milj. euroa. Kun vaunujen muu tekninen käyttöikä on enintään 10 vuotta, ei vaunujen näin mittava korjaus ole järkevää.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä hyväksyi vuonna 2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelman, jossa on hahmoteltu linjaston kehittämistavoitteita vuoteen 2024 saakka. Tämän suunnitelman mukainen raitioliikenneverkko käsittää nykyisen linjaston laajennuksen Jätkäsaareen sekä Hernesaareen ja Ilmalaan. Suunnitelman mukainen linjasto ei käsitä mm. Kruunusiltojen ja Kalasataman raitioteiden linjoja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.11.2016 § 305 hankesuunnitelman nykyiset matalalattiaraitiovaunut korvaavista raitiovaunuista siten, että hanke käsittää enintään 20 kappaletta matalalattiaisia 27,4 metriä pitkiä raitiovaunuja ja hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 61,3 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 9/2016.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.1.2018 § 6 MLNRV2 -nivelraitiovaunujen täyskorjauksen hankesuunnitelman siten, että raitiovaunuja täyskor-



jataan 42 kpl ja että täyskorjauksen kustannusarvio on 10,5 milj. euroa (alv 0).

HKL:n raitiovaunujen käyttöaste (vuoromäärä jaettuna vaunujen määrällä) on vuonna 2018 keskimäärin 75 %. HKL:n pitkän aikavälin tavoitteena on 85 - 90 %:n käyttöaste raitioliikenteessä. Tavoiteltuun käyttöasteeseen päästään luopumalla epätarkoituksenmukaisesta kalustosta, kehittämällä huolto- ja korjaustoimintaa sekä vähentämällä huoltoihin ja korjauksiin sitoutuvan vaunukaluston määrää. Huoltojen ja suunniteltujen korjausten lisäksi vaunuja sitoutuu ennakoimattomiin korjauksiin kuten kolarikorjauksiin.

Raitiovaunujen nykyinen vuoromäärä on 95 vuoroa arkipäivässä. Vuonna 2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelmassa vuoromääräksi kaupunkiraitioliikenteen tarpeisiin arvioitiin 98 vuoroa vuodelle 2024.

HSL:n arvion mukaan Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen vuoromäärä tulee kasvamaan vuoteen 2024 mennessä enemmän kuin mitä oli arvioitu HSL:n hyväksymässä linjastosuunnitelmassa vuonna 2015. Elokuussa 2017 toteutetut raitiolinjaston kehittämissuunnitelman mukaiset linjastomuutokset kantakaupungin linjoilla ovat jo nyt lisänneet kantakaupungin raitioliikenteen matkustajamääriä. Kaupunkiraideliikenteen palvelut tulevat laajenemaan Jätkäsaarella, Hernesaarella ja Ilmalassa uusille asuinalueille. Lisäksi poikittaisia liikenneyhteyksiä kehitetään.

Raitioliikenteen suosion kasvamisen myötä tarve raitiovuorojen lisäämiseen kasvaa vuonna 2015 arvioituun nähden. HSL:n laatiman arvion mukaan kantakaupungin raitioliikenteen vuoromäärä nousee 105 vuoroon arkipäivässä vuoteen 2024 mennessä. Kasvavan liikenteen hoitamiseksi ja poistettaessa korkealattiaista kalustoa liikenteestä tarvitaan nykyistä enemmän matalalattiaisia raitiovaunuja.

## Liikenneliikelaitoksen esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 5.4.2018 § 55 matalalattiaisten raitiovaunujen hankintaa koskevan hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankitaan 10 kpl matalalattiaisia raitiovaunuja, ja vaunuhankinnan kokonaishinta sisältäen varaosat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 30 milj. euroa (alv 0 %).

Liikenneliikelaitoksen esityslistateksti asiasta on liitteenä 1 ja vaunukaluston käyttöastetta koskeva muistio liitteenä 2.

Hankittava raitiovaunukalusto on Helsingin kantakaupungin raitioliikenteeseen soveltuva noin 28 metriä pitkä, koko pituudeltaan matalalattia-





nen yksisuuntainen raitiovaunu, jonka kapasiteetti on noin 150 matkustajaa.

Kaluston hankinnassa painotetaan kaluston elinkaaren kustannuksia (mm. energian kulutuksen ja kaluston kunnossapidon kustannukset).

Raitiovaunuhankintaan liittyvä riski on kaluston käyttöasteen jääminen alle tavoitellun ja täten pääomien sitoutuminen mahdollisesti tarpeettomaan kalustoon. Käyttöasteen kannalta oleellista on, että raitioliikenteen laajennukset Hernesaareen, Jätkäsaareen ja Ilmalaan toteutuvat suunnitellussa aikataulussa. Mikäli laajennukset toteutuvat myöhemmin tai jäävät kokonaan toteutumatta, raitioliikenteen vuoromäärä ei kasvaisikaan ennustetulla tavalla.

Raitiovaunujen kokonaismäärään vaikuttaa käytössä olevien osamatalattiaisten raitiovaunujen käytön lopettamisen aikataulu. Nykyisten suunnitelmien mukaan ensimmäiset nivelvaunut poistetaan käytöstä vuonna 2026 ja ne korvataan kokonaan uudella vaunutyyppillä. Aikaistamalla näiden vaunujen poistamista liikenteestä ja siten välttämällä viimeisille vuosille tehtäviä korjaustoimenpiteitä, voidaan kaluston käyttöaste säilyttää hyvänä.

Nyt käsitellyssä olevan hankesuunnitelman mukaisen hankinnan myötä HKL pystyy vähentämään huolto- ja korjaustoiimiin sitoutuvan kaluston määrää. Pienempi ylläpidettävän kaluston määrä vähentää kunnossapitokustannuksia ja varikkojen kehittämistarpeita.

Jatkossa koko kalusto on esteetöntä vuoden 2020 alusta lähtien. Esteettämiä korkealattiaisia vaunuja käytettäisiin jatkossa ainoastaan varakalustona poikkeustilanteita varten.

#### HSL:n hyväksyntä hankinnan valmistelulle

HKL:llä on Helsingin raitioliikenteen operoinnista HSL:n kanssa voimassa operointisopimus, joka päättyy vuonna 2024. HSL:n ja HKL:n välisen raitioliikenteen hoitosopimuksen mukaan kaluston uushankinnat ja peruskorjaukset tehdään tilaajan hyväksymän kehittämissuunnitelman mukaisesti. Tätä raitiovaunukaluston investointiohjelmaa käsitellään yhdessä kahdesti vuodessa ja tehdään tarpeelliset päivitykset.

HKL on neuvotellut HSL:n kanssa hankittavien raitiovaunujen elinkaaren aikaisesta käytöstä HSL:n tilaamassa liikenteessä. HSL:n hallitus on 13.2.2018 päättänyt antaa hyväksynnän Helsingin keskustaliikenteen hoitamista varten tarvittavan lisäraitiovaunukapasiteetin hankkimisen valmistelemiselle. Hyväksyntä koskee enintään 10 raitiovaunuyksikön hankintaa, ja hankinnan kokonaishinta varaosineen, hankinnan aikaisi-



ne lisä- ja muutostöineen voi olla enintään 30 milj. euroa hintatasossa 1/2017.

HSL:n hallituksen esityslistalla mainitaan vaihtoehtona lisäkapasiteetin hankkimiselle, että sama kapasiteetin lisäys toteutettaisiin peruskorjauksella HKL:n vanhaa korkealattiaista nivelraitiavaunukalustoa. HSL pitää kuitenkin parempana ratkaisuna, että tarvittava lisäkapasiteetti toteutetaan hankkimalla uusia matalalattiaisia nivelraitiavaunuja, jotka vastaavat nykyisen edellytetyn palvelutason vaatimuksiin sekä matalalattiaisuuden että muun asiakaspalvelun laadun kannalta.

HSL edellyttää, että HKL selvittää mahdollisuutta nostaa raitiovaunujen käyttöastetta ja kehittää raitiovaunujen käytettävyyttä. Lisäksi HSL edellyttää selvitystä hankinnalla saavutettavista synergiaeduista/lisäkustannuksista kunnossapitokustannuksissa sekä selvitystä hankintaprojektin organisoinnista, toteuttamisesta ja aikataulutamisesta tehokkaasti.

Lopullinen tarvittava raitiovaunukapasiteetin määrä tarkentuu HSL:n ja HKL:n välisissä neuvotteluissa HKL:n esittämien kantakaupungin raitiovaunujen toteutuvaa käyttöastetta koskevien selvitysten perusteella.

HSL käsittelee raitiovaunuhankinnan täsmällisen sisällön ennen kuin liikenneliikelaitoksen johtokunta tekee päätöksen vaunuhankinnasta.

HSL:n hallituksen päätös on liitteenä 3 ja HSL:n lausunto Artic-vaunujen lisätilauksesta on liitteenä 4.

## Kustannukset ja rahoitus

Raitiovaunujen kokonaiskustannus on 30,0 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 3/2018. HKL on ottanut huomioon kokonaiskustannuksen määrittelyssä markkinatiedot sekä HKL:n voimassa olevan raitiovaunuhankintasopimuksen optioita koskevat ehdot. Lisäksi kokonaiskustannukseen on arvioitu vaunujen valmistuksen aikaisen lainan korko sekä HKL:n oman henkilökunnan projektikustannus. Vuotuisiksi liikennöintikustannuksiksi HSL on hyvin alustavasti arvioinut noin 4,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen vuoden 2018 talousarvioehdotukseen sisältyvässä HKL-liikelaitoksen investointiohjelmassa vuosille 2018 – 2027 ei tähän hankintaan ole varauduttu. Asia on noussut esille vasta vuoden 2017 lopussa HSL:n kanssa käydyissä keskusteluissa.

Investointi kohdistuu pääasiassa vuosille 2018 ja 2019. HKL on varautunut sopeuttamaan vuoden 2018 investointisuunnitelmaa siten, että hankinnan ennakkomaksut vuonna 2018 voidaan tehdä HKL:n inves-



tointisuunnitelman puitteissa. HKL tulee esittämään talousarvioehdotuksessaan vaunujen hankintaan rahoitusta vuonna 2019. HKL:n johtokunta käsittelee talousarvioehdotusta elokuussa 2018.

Raitiovaunujen poisto-aika on 30 vuotta, joten hankinnan poistovaikutus on noin 1,0 milj. euroa/vuosi. HKL vakuuttaa raitiovaunut kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksut ovat noin 0,9 milj. euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 17,5 milj. euroa (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko 1,3 milj. euroa (korkokanta 4 % ja 2,5 vuotta) on laskettu erikseen.

HKL laskuttaa raitiovaunujen hankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä operointikustannusten yhteydessä. Helsingin kaupunki osallistuu investoinnin HSL:lle aiheuttamien operointikulujen kattamiseen vuosittain käytön mukaisesti HSL:n maksusuuden kautta.

#### Hankinta ja aikataulu

HKL:llä on voimassa oleva tarjouskilpailuun perustuva raitiovaunujen hankintasopimus Transtech Oy:n kanssa. Hankintasopimus sisältää tähän mennessä tilatun Artic -perussarjan lisäksi toimitusoptiot nrot 1, 2 ja 3, joiden perusteella HKL voi hankkia Transtechiltä hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti vielä tarpeidensa perusteella 20 – 120 optiotuotuksiin kuuluvaa raitiovaunua.

HKL on tähän mennessä hankkinut optio 1:n ja 2:n mukaisesti yhteensä 49 raitiovaunua. Nyt toteutettava hankinta neuvotellaan toimitusoptio 3:n pohjalta.

Vaihtoehtona voimassa olevan raitiovaunujen hankintasopimuksen mukaisten optioiden käyttämiselle on, että HKL toteuttaa erillisen hankintamenettelyn tarvittavien raitiovaunujen osalta.

HKL on neuvotellut Transtechin kanssa optioiden käytöstä hankesuunnitelman toteuttamiseksi. Käytettävä hankintamalli hankesuunnitelman toteuttamiseksi päätetään näiden neuvottelujen perusteella.

Hankintasopimuksen optioiden käyttäminen edellyttää erillistä HKL:n johtokunnan päätöstä sekä HSL:n erillistä hyväksyntää vaunujen lukumäärälle, ominaisuuksille ja kustannuksille.

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen, hankintatavasta riippuen, vaunujen valmistus voidaan aloittaa aikaisintaan vuoden 2018 aikana ja vaunujen toimitus on vuoden 2019 aikana.



## Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus pitää uusien raitiovaunujen hankkimista perusteltuna, jotta liikennöintiin on käytettävissä riittävä määrä nykyisiä palvelutason vaatimuksia vastaavaa esteetöntä matalalattiaista kalustoa lisääntyvän raitioliikennematkustuksen tarpeisiin. Vanhojen korkealattiaisten vaunujen laajamittaista peruskorjausta ei voida pitää tarkoituksenmukaisena vaihtoehtona mm. niiden suhteellisen lyhyt odotettavissa oleva käyttöikä sekä kalustolta nykyisin edellytetyt esteettömyys- ja muut palvelutasovaatimukset huomioon ottaen. Mm. kaupungin esteettömyyslinjauksissa on eräänä tavoitteena kaikille soveltuva joukkoliikennejärjestelmä ja kaikille käyttäjäryhmille soveltuvan matalalattiakaluston käyttö julkisessa liikenteessä.

HSL:n hallitus on osaltaan hyväksynyt hankinnan.

### Esittelijä

Kaupunginhallitus

### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

### Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

### Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

### Tiedoksi

HKL

### Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 330

HEL 2018-003609 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

FI0680001200062637

#### Alvno

FI02012566



30.05.2018

Asia/6

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä matalalattiaraitiovaunuja koskevan hankesuunnitelman siten, että

- hanke käsittää enintään 10 kappaletta matalalattiaisia noin 28 metriä pitkiä raitiovaunuja

- hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 30 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 1/2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 55

HEL 2018-003609 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 10 matalalattiaisen raitiovaunun hankesuunnitelman esityksen mukaan niin, että vaunuhankinnan kokonaishinta sisältäen varaosat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 30 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja  
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 35499  
ollipekka.heikkila(a)hel.fi



## § 145

### Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana

HEL 2017-010605 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehotti selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveystuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikkeitä ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen luopumisen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta. (Reetta Vanhanen)

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa. (Veronika Honkasalo)

#### Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomusponneta.

Valtuutettu Reetta Vanhanen ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen luopumisen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta.



Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Paavo Arhinmäen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

### Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

#### 1 äänestys

Valtuutettu Reetta Vanhasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta luopua psykiatrisen osastohoidon asiakasmaksuista sisältäen luopumisen hyvinvointi- ja kustannusvaikutukset. Selvityksessä arvioidaan, kuinka suuri osa maksuista maksetaan toimeentulotuesta tai sosiaalitoimesta.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 63

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivellä, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar



Ei-äännet: 5

Otto Meri, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Tyhjä: 15

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Sampo Terho

Poissa: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto hyväksyy valtuutettu Reetta Vanhasen ehdottaman toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Veronika Honkasalon ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää kaupunkia selvittämään, laskuttaako kaupunki sellaisia maksuja, joista koituu enemmän hallintokuluja kuin tuottoa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 59

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torshti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen





Tyhjä: 21

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho

Poissa: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto hyväksy valtuutettu Veronika Honkasalon ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ja kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt ja yhtymät järjestäisivät maksujen perinnän omana työnä.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 11 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.



Vasemmistoliiton valtuustoryhmän kaikki jäsenet ovat allekirjoittaneet 27.9.2017 jätetyn aloitteen, joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Kaupunginhallitus toteaa tehtyjen selvitysten pohjalta seuraavaa:

Kaupungin tulee edistää kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua myös sillä osin, että perintää hoidetaan säännönmukaisesti ja riittävän tehokkaasti tavoitteena, että jokainen kuntalainen hoitaa hänelle kuuluvat maksuvelvoitteet.

Rahoitusjohtajan hyväksymien Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeiden (30.5.2017 § 39) perusteella kaupungin saatavien perintä on järjestettävä siten, että saatavat peritään tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti noudattaen lakia, sopimuksia, hyvää perintätapaa sekä hyvän asiakaspalvelun periaatteita.

Saatavien perintä on tarkoituksenmukaisella tavalla järjestettävä tehokkaaksi ja taloudelliseksi kokonaisuudeksi. Laskutus- ja perintäohjeiden mukaan perinnässä voidaan käyttää ulkopuolista perintätoimistoa.

Laskutus- ja perintäohjeiden mukaan saatavan perintätoimista voidaan luopua, jos ne katsotaan epätarkoituksenmukaisiksi ottaen huomioon saatavan suuruus, saatavan oikeudellisen perusteen pitävyys, velallisen maksukyky sekä perintätoimista aiheutuvat kustannukset.

Saatavien perintä on säännelty toimiala. Perintätoimintaa valvotaan ja sen harjoittaminen edellyttää riittävää osaamista toimialan sääntelystä ja käytännöstä. Oli perinnän järjestämismuoto mikä tahansa, on perintätoimintaa harjoittavan organisaation henkilöstön ja tietojärjestelmien täytettävä saatavien perinnästä annetun lain (513/1999, jäljempänä perintälaki) vaatimukset hyvän perintätavan noudattamisesta (4 §).

Vaatimusten täyttäminen asettaa perintää hoitavalle henkilöstölle ja tietojärjestelmille laatu- ja tehokkuusvaatimuksia. Perintätoiminnan harjoittajan tulee huolehtia siitä, ettei perintää harjoiteta perintää sääntelevien lakien tai säännösten taikka hyvän perintätavan vastaisesti ja ettei perintätoiminnasta aiheudu velallisen tai toimeksiantajan oikeudenloukkauksia.

## Nykytilanne

Taloushallintopalveluliikelaitos (jatkossa Talpa) laskuttaa ja perii pääosan kaupungin saatavista. Perintä on järjestetty tästä poikkeavalla tavalla ainoastaan liikenneliikelaitoksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalvelun saatavien osalta.



Liikenneliikelaitoksen osalta saatavien perintään joudutaan turvautumaan ainoastaan poikkeuksellisissa tapauksissa, jolloin perintä toteutetaan liikelaitoksen omana työnä.

Pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen kirjastoverkkoon (Helmet) kuuluva kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalvelu on kilpailuttanut yhdessä muiden verkon jäsenkirjastojen kanssa palauttamatta jäänyttä kirjastoaineistoa koskevien saatavien perintäpalvelut ja tehnyt toistaiseksi voimassaolevan perintäpalvelusopimuksen Lindorff Oy:n kanssa. Lindorff huolehtii kirjastoaineiston vapaaehtoisesta ja oikeudellisesta perinnästä. Avoin, vapaaehtoisessa perinnässä oleva kirjaston saata- vakanta on joitakin kymmeniä tuhansia euroja.

Helsingin kaupunki ja Svea Perintä Oy ovat tehneet Talpan laskuttamien saatavien perinnästä sopimuksen, joka on ollut kiinteänä voimassa 1.1.2015-31.12.2017. Kiinteän sopimuskauden jälkeen kaupungilla on ollut oikeus jatkaa sopimusta enintään kahden vuoden ajan. Talpan toimitusjohtaja on 29.5.2017 päättänyt perintäpalvelusopimuksen optio- vuoden käyttämisestä ajalla 1.1.-31.12.2018. Vuoden 2019 osalta option käyttöä ei ole vielä ratkaistu.

Talpa lähettää itse saatavista maksumuistutukset. Perintätoimiston palveluita Talpa käyttää sekä julkisoikeudellisten että yksityisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisessa perinnässä. Julkisoikeudellisten ulosottoon siirrettävien saatavien osalta Talpa käyttää perintätoimistoa teknisenä välittäjänä.

Vuodesta 2015 alkaen ei Talpan laskuttamien yksityisoikeudellisten saatavien oikeudellisessa perinnässä ja ulosotto-perinnässä ole käytetty perintätoimistoa, vaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut hoitaa perinnän. Perintätoimistoa kuitenkin käytetään yksityisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisessa perinnässä.

Joitakin ennen vuotta 2015 laskutettuja yksityisoikeudellisia saatavia on perintätoimistolla jälkiperinnässä, mikä palvelu sisältää yksityisoikeudellisten saatavien osalta ulosotto-perintää ja julkisoikeudellisten saatavien osalta toimimista teknisenä välittäjänä ulosotto-perinnässä.

Lainvastaisen menettelyn vuoksi määrättyjen maksuseuraamusten (esim. pysäköintivirhemaksu) perinnässä kaupunki ei käytä ulkopuolista perintätoimistoa.

### Perinnän volyymit

Talpa lähetti vuonna 2017 lähes 1,3 miljoonaa laskua noin 1,6 miljardin euron saatavista. Vuoden 2017 erääntyneistä saatavista jouduttiin lähettämään noin 146 000 maksumuistutusta.



Talpa siirsi vuonna 2017 perintätoimistoperintään noin 72 000 laskua, joiden pääoma on noin 8,3 miljoonaa euroa. Aiempien vuosien tapaan Talpan itse lähettämät maksumuistutukset ovat johtaneet suoritukseen noin puolessa tapauksista.

Talpan asiakkaiden saatavia vuosilta 2015-2017 on perintätoimiston tietojärjestelmässä perittävänä pääomien osalta n. 10,4 miljoonaa euroa (tilanne 20.2.2018). Aktiiviperinnässä saatavia on noin 2,9 miljoonaa euroa ja ulosotto-perinnässä noin 1,3 miljoonaa euroa. Loput 6,2 miljoonaa euroa ovat heräte- tai jälkiperinnässä.

Heräteperinnällä tarkoitetaan perintätoimia, jotka käynnistyvät erilaisten herätteiden johdosta (esim. verotus- tai väestörekisteritiedoissa tapahtuva muutos, suoritus toisen velkojan saatavalle jne.). Heräteperintää käytetään erityisesti pienten saatavien perinnässä ulosotto-perinnän sijaan. Jälkiperinnällä tarkoitetaan perintätoimia, joita tehdään tuloksettomien ulosotosten jälkeen.

Aiemman perintätoimiston (Lindorff Oy) perinnässä olleita vuosien 2006-2014 saatavia on tällä hetkellä 34 000 kappaletta noin 3,1 miljoonan euron pääomasta perintätoimisto Svean perittävänä. Nämä erät on pääasiassa poistettu reskontrista ja kirjanpidosta, mutta perintää ei ole vielä lopetettu. Eriä käydään säännöllisesti läpi perintätoimiston kanssa ja perinnästä luovutaan saatavien vanhenemisen myötä sekä harkinnan perusteella.

#### Velalliselta perittävät perintäkulut

Kaupungin laskutus- ja perintäohjeen mukaan velalliselta vaaditaan saatavien perinnästä aiheutuvia kuluja voimassa olevan perintälain mukaan. Perintätoimisto perii velalliselta ainoastaan niitä kuluja, jotka perintätoimisto laskuttaa kaupungilta.

Velalliselta peritään perinnän kuluja seuraavasti:

- kaupungin lähettämä maksumuistutus 5,00 euroa,
- perintätoimiston lähettämä 1. maksuvaatimus 2,50 euroa (julkisoikeudellinen) ja 3,00 euroa (yksityisoikeudellinen) ja
- perintätoimiston lähettämä 2. maksuvaatimus 1,50 euroa.

Viivästyskorko määräytyy lain tai sopimuksen mukaisesti. Valtaosassa Talpan lähettämässä laskuissa viivästyskorko on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen vaihtuva viivästyskorko (tällä hetkellä 7 prosenttia).

Kaupungin saatavien perinnästä velalliselle aiheutuvia kuluja on pidettävä kohtuullisina. Lainsäädännön mukaisesti yhdestä maksuvaatimuksesta voidaan kuluttajasaatavaa velottaessa laskuttaa enimmillään 7-



50 euroa, mikä on merkittävästi enemmän kuin edellä luetellut nykyiset maksut. Maksun enimmäismäärä määräytyy sen mukaan onko kyse julkis- vai yksityisoikeudellisesta saatavasta ja enimmäismäärän määräytymisessä huomioidaan myös pääoma.

#### Hankintalainsäädäntö ja viittaukset veroparatiisiin

Kaupungin käyttämien perintäpalveluiden hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) mukaisesti. Hankintojen kilpailuttamisprosessissa arvioidaan tarjoajien soveltuvuutta eli ammatillista ja taloudellista suorituskykyä. Suorituskykyä arvioitaessa otetaan huomioon hankintalain pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet sekä tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset. Hankintayksikkö ei saa sisällyttää arviointiin vaatimuksia, jotka eivät liity kyseiseen hankintaan. Esimerkiksi verosuunnittelua koskevilla kriteereillä ei lähtökohtaisesti ole liityntää hankinnan kohteeseen tai tarjoajan kykyyn suoriutua hankintasopimuksesta.

#### Omana työnä tehtävä perintä

Perintävaiheista on tällä hetkellä ulkoistettu varsinainen vapaaehtoinen perintä (kirje- ja puhelinperintä) sekä saatavien jälkivalvonta (heräteperintä ja jälkiperintä). Nämä perintävaiheet vaativat kaupungin huomattavan suurella perintämassalla tehokkaasti toteutettuina erityisiä tietojärjestelmiä ja erityisosaamista.

Kaupungin saatavien perinnän tehokkaaksi ja taloudelliseksi järjestämiseksi mitään nyt ulkoistetuista työvaiheista ei voida jättää kokonaan pois. Nämä perintävaiheet tulisi ainakin tyydyttävällä tavalla järjestää kaupungin omana työnä, mikäli päädyttäisiin päättämään yhteistyö perintätoimiston kanssa.

Perinnän teknisessä järjestämisessä perintätoimistojen pitkän kehitystyön tuloksena rakennetut tietojärjestelmät vähentävät olennaisesti manuaalisen työn määrää ja inhimillisen erehdyksen mahdollisuutta prosesseissa. Ilman vastaavaa järjestelmää olisi kaupungin suuren saatavien määrän perinnän järjestäminen kustannustehokkaasti erittäin haasteellista. Omana työnä hoidettu perintä edellyttäisi hyvin laajamittaisia investointeja tietojärjestelmään ja henkilöstöön.

Perintätoimistoilla on käytössään resurssit ja välineet toteuttaa perintää monella tasolla, kuten sähköpostitse, puhelimitse ja online-liittymän avulla. Perintätoimistot tarjoavat asiakaspalvelua iltaisin ja viikonloppuisin.

Sen lisäksi, että perintätoimistoilla on käytössään monipuoliset vapaaehtoisen perinnän keinot, käyttävät perintätoimistot hyväkseen myös



muiden päämiesasiakkaidensa toimeksiantojen yhteydessä kertyvää tietoa velallisasiakkaan maksukyvyistä ja tilanteesta. Omana työnä hoitotessa perinnässä tällaista mahdollisuutta ei olisi.

Tämä tarkoittaisi sitä, että perintä olisi järjestettävä nojautuen kokonaisvaltaisemmin oikeudellisiin keinoihin. Erityisesti tämä tarkoittaisi ulosottooperinnän määrän lisäämistä julkisoikeudellisten saatavien jälkivalvonassa. Ulosottooperinnän määrän nostaminen kasvattaisi velalliselle ja kaupungille velan maksamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ulosottomaksuista johtuen. Seurauksena olisi todennäköisesti myös tuloksettomien ulosottoyritysten määrän nouseminen, mistä aiheutuisi kaupungille kustannuksia. Tulokseton ulosottoperintä aiheuttaa velalliselle maksuhäiriömerkinnän.

Kaupungin nykyinen taloushallinnon järjestelmäkokonaisuus (Laske) ei sisällä tarvittavia ominaisuuksia niiden perintätehtävien hoitoon, jotka tällä hetkellä hoitaa perintätoimisto. Perinnän hoitaminen omana työnä edellyttäisi siten uuden tietojärjestelmän hankintaa.

Henkilöstön osalta on huomionarvoista, että saatavien perintä on lailla säännelty toimiala, joka vaatii toimijoilta mm. perintäjuridiikan erityisosaamista ja tämän osaamisen jatkuvaa ylläpitoa. Perintää hoitavan tahon tulee huolehtia siitä, että perintää hoitavat henkilöt omaavat riittävän koulutuksen toimialaansa nähden. Mikäli kaupunki hoitaisi saatavien perinnän kokonaan omana työnään, se vaatisi suppeassakin muodossa tietojärjestelmä uudistusten lisäksi merkittävää henkilöstön lisäystä ja nykyisen henkilöstön lisäkoulutusta. Nykyisellä henkilökuntamäärällä ja tietojärjestelmällä perintätoimiston hoitamaa perintää ei ole mahdollista hoitaa.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 331

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Asia/7

HEL 2017-010605 T 00 00 03

## Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon.

## Käsittely

14.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Ehdotusosaan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon."

Kannattaja: Nasima Razmyar

## Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Reetta Vanhainen, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

### Puhelin

+358 9 310 1641

### Faksi

+358 9 655 783

### Y-tunnus

0201256-6

### Tilinro

FI0680001200062637

### Alvno

FI02012566



30.05.2018

Asia/7

07.05.2018 Pöydälle

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi





## § 146

### Valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloite englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi

HEL 2017-012445 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ja tuoda tiedot lautakunnille siitä, mihin toimenpiteisiin englanninkielisissä palveluissa ja viestinnässä toimialoilla on ryhdytty vuoden kuluttua. (Mari Holopainen)

#### Käsittely

Valtuutettu Mari Holopainen ehdotti valtuutettu Jussi Chydeniuksen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ja tuoda tiedot lautakunnille siitä, mihin toimenpiteisiin englanninkielisissä palveluissa ja viestinnässä toimialoilla on ryhdytty vuoden kuluttua.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Mari Holopaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet kartoittaa ja tuoda tiedot lautakunnille siitä, mihin toimenpiteisiin englanninkielisissä palveluissa ja viestinnässä toimialoilla on ryhdytty vuoden kuluttua.

EI-ehdotus: Vastustaa



**Jaa-äännet: 70**

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdurahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Penanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

**Ei-äännet: 1**

Otto Meri

**Tyhjä: 10**

Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

**Poissa: 4**

Eero Heinäluoma, Jussi Niinistö, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Holopainen Mari\_Aloite\_Kvsto\_15112017\_4

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Päätös on ehdotuksen mukainen.

## Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteen, että englantia otetaan kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi. Aloitteen tarkoituksena on helpottaa kaikkien helsinkiläisten ja täällä vierailevien asiointia, parantaa palveluiden saatavuutta, kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia ja kansainvälisyyttä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

## Taustatietoa

Helsingin visiona on olla maailman toimivin kaupunki ja yksi kaupungin perustehtävistä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluita. Yksi strategisesti tärkeistä tavoitteista on luoda Helsingistä kansainvälisesti orientoitunut metropoli, joka palvelee myös muualta tulevia ja englannin kielen aseman vahvistaminen liittyy oleellisesti tähän strategiseen tavoitteeseen.

Helsinki kilpailee osaajista ja yritysten työntekijöistä muiden kaupunkien kanssa. Osa Helsinkiin ulkomailta muuttavista asuu täällä määräaikaista. He tulevat muutamaksi vuodeksi töihin tai opiskelemaan ja käyttävät tämän ajan pääosin englantia. Mahdollisuus englannin kielen käyttöön työ-, palvelu- ja käyttökielenä lisääkin alueen houkuttelevuutta koulutetulle työvoimalle. Se myös parantaa yritysten rekrytointimahdollisuuksia ja helpottaa kansainvälisten osaajien ja yritysten sijoittumista Helsinkiin. Osaajien houkuttelun kannalta on tärkeää tarjota myös englanninkielistä päivähoitoa ja kouluja.

Helsinki on kansainvälinen ja monikielinen kaupunki. Tietokeskuksen julkaisussa ”Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö vuonna 2016” todetaan, että ulkomaalaistaustaisia helsinkiläisiä oli vuoden 2016 alussa 14,3 prosenttia kaupungin väestöstä. Vieraskielisiä, eli muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia, asui Helsingissä vuoden 2016 alussa 88 132. Helsinkiläisillä oli vuoden 2016 alussa rekisteröitynä 137 eri äidinkieltä. Puhutuimmat vieraat äidinkielet olivat venäjä (19,5 %), viro (13,5 %), somali (9,8 %), englantia (6,6 %) ja arabia (5,3 %), kiina (3,6 %) ja kurdi (3,3 %). Vuoteen 2030 mennessä vieraskielisen väestön ennustetaan kasvavan noin 23 prosenttiin väestöstä. Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kieliä puhuvien arvioidaan nousevan suurimmiksi kieliryhmiksi.



Espeen kaupunki hyväksyi valtuustossa 11.9.2017 § 58 Espoo-tarinan ja strategiaperustan päivittämisen yhteydessä, että englannista tehdään Espoon kolmas asiointikieli. Päätöksen toimeenpanoksi Espoon kaupunki on käynnistänyt englanti palvelukielenä -esiselvitysprojektin, jonka tavoitteena on kaupungin organisaation valmistaminen Espoo-tarinassa mainitun palvelulupauksen toteuttamiseen. Valmistelutyön yhteydessä tehtiin päätös asiointikieli -termin muuttamisesta palvelukieleksi. Tämä korostaa kaupungin tahtotilaa englanninkielisten palveluiden lisäämiseen ja kehittämiseen, mutta toisaalta myös kertoo, että englannin kieli ei ole Esossa virallisen kielen asemassa.

### Englanninkielisten palveluiden nykytaso

Lautakuntien lausunnoissa todetaan, että englanninkielisten palveluiden nykytaso on kattava. Kaikkien toimialojen peruspalveluissa käytetään englantia laajasti ja asiointitulkkia käytetään tarvittaessa. Lausunnoissa nostettiin esille myös se, että tilastot eivät anna kuvaa siitä, kuinka moni Helsingissä asuva suomea ja ruotsia osaamaton pystyy asioimaan englanniksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla korostetaan asiakkaan mahdollisuutta käyttää palveluita eri kielillä. Tämä madaltaa kynnystä hakeutua palveluiden piiriin ja vahvistaa asiakkaan mahdollisuuksia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla Helsingin monikulttuurisuus näkyy selvästi. Siellä palveluiden piirissä olevista oppijoista joka viides puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Toimialalla pidetäänkin tärkeänä, että palvelua on jatkossakin saatavilla englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla vierailta kielillä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala toteaa lausunnossaan, että koko heidän toimialallaan englanti on jo varsin luonteva palvelu-, viestintä ja työkieli. Esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan myös tilanteita, joissa asiakas ei puhu suomea eikä englantia. Vaikka nuorisopalveluiden henkilökunta pystyy pääosin kommunikoidaan englanniksi, on myös selkeän suomen kielen ja muiden yleisimpien maahanmuuttajakielten osaaminen tärkeää.

Kaupunkiympäristön toimialalla korostetaan osallisuuden vahvistamista ja kielellisten esteiden vähentämistä, jotta kaikilla kaupunkilaisilla olisi mahdollisimman matala kynnys osallistua myös kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun.

Helsingin kaupungin verkkosivustolla Hel.fi englanti on kattavasti käytössä. Hel.fi-sivustoa ja sähköisen asioinnin sivustoa Asiointi.hel.fi on



alusta asti tehty kolmella kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Hel.fi.-sivustolla näiden kolmen kieliversion sisältö on pyritty tekemään yhtä laajaksi. Sähköisessä asiointissa vanhat taustajärjestelmät asetavat joitain rajoitteita kieliversioiden tekemiselle, mutta tärkeimmät tiedot ja palvelut pyritään kuitenkin kääntämään mahdollisimman nopeasti.

Kaupungin neuvontapalveluissa Helsingin yleisneuvonta Virka-info neuvoo kaupungin palveluihin ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa usealla eri kielellä, mm. suomi, ruotsi, englanti, arabia, venäjä, somali, dari, farsi ja ranska. Monikielisesti tietoa maahanmuuttajille tarjotaan myös Infopankki.fi-sivustolla 12 eri kielellä.

Englannin kielellä asiointiin on kiinnitetty erityistä huomiota Helsingin kaupungin koordinoimassa International House Helsinki (IHH) -palvelupisteessä, jossa pääkaupunkiseudulle tulevien maahanmuuttajien alkuvaiheen palveluita on kerätty saman katon alle ja siellä kaikki palvelut on mahdollista saada englanniksi. IHH-konseptin jatkokehittämistä valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden toimijoiden kanssa. IHH:n tavoitteena on tarjota jatkossakin pehmeämpää laskua Helsinkiin saapuville, saattaa yhteen osaajat ja yritykset ja edistää puolisoiden työllistymistä.

Kaupungin yrityspalveluissa (NewCo Helsinki) kaikkia perustettavan yrityksen ja kasvuyrityksen palveluista tarjotaan jo nyt englanniksi ja usealla muulla kielellä.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 15 000 vieraskielistä opiskelijaa (ammattikoulu, AMK, YO). Opiskelijajärjestöjen mukaan kansainvälisillä opiskelijoilla Suomeen tuloon, integroitumiseen ja jäämiseen (työllistymiseen) vaikuttavat merkittävästi kielitaito, verkostot, asuminen, sosiaaliset suhteet ja yhteiskunnallinen ilmapiiri. Opiskelijoille erityisen tärkeitä kaupungin tarjoamia palveluita ovat joukkoliikenne, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä asumiseen liittyvät palvelut.

Elinkeinonäkökulmasta englannin kielen ottaminen kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi edistäisi kansainvälisen ilmapiirin kehittymistä Helsingissä. Kaupungin palveluiden ja neuvonnan sekä arkeen vaikuttavan tiedon tulisi olla saatavilla englanniksi.

## Kustannusvaikutukset

Kustannusvaikutuksiin kiinnitetään lausunnoissa erityistä huomiota. Englannin kielen nimeäminen viralliseksi asiointikieleksi moninkertaisesti kaupungin käänöskustannukset, koska kaupungin sisäinen työkieli ei jatkossakaan tulisi olemaan englanti. Hallintoprosessissa synty-



vät asiakirjat pitäisi kääntää englanniksi, mikä vaatisi merkittäviä uusia resursseja. Kustannuksia tulisi lisäksi lukuisten erilaisten lomakkeiden käännöksistä ja tietojärjestelmien, erityisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien, muutostöistä.

Jos koko päätöksentekoon liittyvä hallintoprosessi muutoksenhakui-  
neen halutaan toteuttaa kotimaisten kielten lisäksi myös englannin kie-  
lellä, se edellyttäisi muutoksia myös kaupungin ulkopuolisten toimijoi-  
den, kuten valtion valvontaviranomaisten toimintaan. Englannin kielen  
ottaminen asiointikieleksi edellyttäisi hallintosäännön muuttamista.

Henkilöstön lisäkoulutus tulisi myös aiheuttamaan kustannuksia. Henki-  
löstölle tarjotaan kielikoulutusta, mutta esimerkiksi hallintopäätösten te-  
kemiseen sekä asiakas- ja potilastyön hoitamiseen ja dokumentointiin  
englannin kielellä tarvittaisiin nykyistä laajempaa koulutusta. Samalla  
on todettava, että asiakaspalvelutehtävissä työskentelevillä myös ruot-  
sin kielen taito kaipaa usein tukea.

Kaupunki kouluttaa ja edistää henkilöstön osaamista myös kielitaitoon  
liittyvissä kysymyksissä. Jos palvelutoiminnassa on katsottu jonkun  
muun kuin toisen kotimaisen kielen osaaminen tärkeäksi, voidaan kielit-  
aitoa edellyttää rekrytointilanteessa tai vaihtoehtoisesti kouluttaa  
omaa henkilöstöä tehtävään. Tällaisissa tehtävissä henkilöstölle voi-  
daan maksaa myös erillistä korvausta kielitaitoon liittyvästä osaamises-  
ta.

Kustannukset englannin kielen nostamisesta virallisen asiointikielen  
asemaan olisivat suuret ja nämä kustannukset tulisi ensin kartoittaa  
kaikilla toimialoilla. Selvityksestä pitäisi ilmetä mm. millaisia toimenpitei-  
tä uudistus edellyttäisi, millaisia lisäresursseja uudistus vaatisi, millaisia  
kustannuksia käännettävien palveluiden materiaalit, lomakkeet ja tieto-  
järjestelmämuutokset aiheuttaisivat ja millaisia kehitystarpeita henkilo-  
stön englannin kielen osaamisessa on. Selvityksessä olisi hyvä kuulla  
myös kaupunkilaisia englanninkielisten palveluiden järjestämisessä ja  
kartoittaa millaisia vaikutuksia asialla olisi valtion valvontaviranomais-  
ten toimintaan muutoksenhakuprosesseihin liittyen. Edellä lueteltujen  
seikkojen valossa tällaisen selvityksen käynnistämistä ei kuitenkaan ole  
ainakaan tällä hetkellä pidettävä tarpeellisena.

## Kaupunginhallituksen ohjeistus

Kaupunginhallitus kehottaa eri toimialoja ottamaan englannin kieltä  
koskevat tarpeet huomioon ja huolehtimaan englanninkielisten palvelui-  
den toteutumisesta osana normaalia vuosittaista talouden ja toiminnan  
suunnittelua. Koska eri palveluilla on eri lähtökohdat englannin kielen  
vaatimusten suhteen, tulee englanninkielisen palvelun lisääminen to-



teuttaa palvelukohtaisesti, sillä myös englannin kielen merkitys onnistuneelle palvelulle vaihtelee palvelukohtaisesti.

Kaupunginhallitus kannustaa toimialoja löytämään kunkin toimialan omalle toiminnalle luontevia tapoja palvella englanniksi ja pitää tärkeänä, että kehitystyötä tehdään palveluiden sisällä, jolloin toimialat voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt. Tämä pitää toteuttaa niin, että kunkin palvelun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että mahdolliset puutteet englanninkielisessä palvelussa pitää korjata, jos ne liittyvät palveluun tai tehtävään, jossa englannin kielellä on merkitystä. Näiden palveluiden kohdalla toimialojen pitää käynnistää tarvittavat toimenpiteet ja lisätä valmiuksia englanninkielisen palvelun antamiseen.

Englannin kielen aseman vahvistaminen tukee kaupungin kansainvälistymistä ja edistää kaupunkilaisten yhdenvertaisuutta. Mahdollisuus englannin kielen käyttöön lisää kaupungin houkuttelevuutta ja helpottaa matkailijoiden ja Helsinkiin ulkomailta muuttavien asettumista ja asioimista kaupungin kanssa. On myös perusteltua sanoa, että englannin kieli on jo hyvin vakiintunut palvelukieli Helsingin kaupungin palveluissa.

Päätösehdotuksen valmisteluun ovat toimialojen lisäksi osallistuneet kaupunginkanslian osallisuus ja neuvonta -yksikkö, viestintäyksikkö, henkilöstösasto ja elinkeino-osasto.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Holopainen Mari\_Aloite\_Kvsto\_15112017\_4

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 332

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



HEL 2017-012445 T 00 00 03

## Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

## Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

## Lisätiedot

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

## Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 55

HEL 2017-012445 T 00 00 03

## Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien englannin ottamista Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi:

Helsinki on jo pitkään ollut kansainvälinen kaupunki ja kansainvälisyys näkyy vahvasti myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa ja asiakaskunnassa. Palveluiden piirissä olevista oppijoista noin viidesosa puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Sellaisia asiakaspalvelutilanteita, joissa käytetään englantia asiointikielenä, on jatkuvasti kaikissa palveluissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakaspalvelussa pystytään jo tällä hetkellä antamaan keskitettyä yleistä neuvontaa suomen ja ruotsin lisäksi myös englanniksi. Lisäksi erilaisia tiedotteita ja muuta materiaalia on käännetty tarpeen mukaan eri kielille, ja erityisesti maahanmuuttajille suunnatuista palveluista on saatavissa tietoa useammalla kielellä. Silloin kun käsitellään palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten oppimiseen tai muihin yksilökohtaisiin asioihin liittyviä kysymyksiä, käytetään tarvittaessa tulkkia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lähtökohtaisesti hyvänä asiana, että vieraskieliset asiakkaat pystyittäisiin huomioimaan vielä nykyistäkin paremmin ja kattavammin. Palvelua voisi olla englannin lisäksi saatavissa mahdollisuuksien mukaan myös muilla Helsingissä puhutuilla vierailiä kielillä. Kuitenkin kaikissa tapauksissa on taattava, että palvelua

### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

### Puhelin

+358 9 310 1641

### Faksi

+358 9 655 783

### Y-tunnus

0201256-6

### Tilinro

FI0680001200062637

### Alvno

FI02012566





30.05.2018

on saatavilla jatkossakin suomeksi ja ruotsiksi. Tärkeintä on taata yhdenvertainen kohtelu kaikille asiakkaille.

Mikäli englannista tulee virallinen asiointikieli, tarkoittaa se käytännössä myös kaiken materiaalin käännättämistä englanniksi. Kaikkien lomakkeiden, ohjeiden ja päätösten tulisi olla jatkossa saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vaikka tälläkin hetkellä materiaalia käännetään eri kielille, niin muutoksen myötä käännättämisestä koituvat kustannukset kasvaisivat merkittävästi.

Muutoksen myötä pitäisi myös varmistaa, että kaikissa palveluissa olisi englanninkielen taitoisia henkilöitä, kun tähän asti englanninkielinen palvelu on ollut lisäpalvelu, jonka toteutumista ei ole kuitenkaan voitu aina taata. Tämä pitäisi huomioida sekä rekrytoinneissa että olemassa olevan henkilöstön täydennyskoulutuksessa, millä olisi jonkin verran kustannusvaikutuksia.

Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ollaan lisäämässä englanninkielisten palvelujen määrää. Samoin vieraiden kielten opetuksen varhentaminen on käynnistymässä syksyllä 2018. Englannin kielen ottamisella viralliseksi asiointikieleksi ei ole vaikutusta näiden toimenpiteiden toteutumiseen tai kielivalikoiman ja kielen opetuksen edelleen laajentamiseen ja kehittämiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että muutos palvelisi erityisesti Helsinkiin tilapäisesti, esimerkiksi työn vuoksi muuttavia. Muutoksella olisi tässä mielessä vetovoimaa ja kilpailukykyä lisäävä vaikutus. Maahan pysyvästi tulevien osalta tavoitteena on aikaa myöten suomen tai ruotsin oppiminen, jolloin palvelun saaminen englanniksi on ennen kaikkea välivaiheen ratkaisu, jonka tavoitteena on tarjota tietoa palveluista ja auttaa kotoutumisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että palvelua on saatavilla jatkossakin englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla vieraili kielillä. Tämän toteutuminen ei välttämättä edellytä englannin asemaa virallisena asiointikielenä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämisen tuen päällikkö, puhelin: 310 24378  
mikko.makela(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 87

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



HEL 2017-012445 T 00 00 03

## Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon koskien Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitetta englannin kielen ottamisesta kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi:

Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa noudatetaan kielilakia, jonka mukaan asiakkaalla on oikeus käyttää viranomaisasiointinnissa suomen tai ruotsin kieltä. Asiakkailta on oikeus saada asiakas- ja potilaslain nojalla selvitys palveluun ja hoitoon liittyvistä seikoista tulkin välityksellä myös muilla kielillä. Lisäksi viranomaisen aloitteesta vireille tulleissa asioissa tulkkauksesta ja kääntämisestä huolehditaan hallintolain mukaisesti.

Kielilain mukaan asiakkaalla on oikeus valita asiointikieleksi suomi tai ruotsi ja saada kielilain tarkoittamat palvelut valitsemallaan kielellä. Lainsäädännössä ei määritellä tarjottavien palvelujen laajuutta, jos asiointikieleksi tarjotaan muu kieli kuin suomi tai ruotsi.

## Englanninkielisten palvelujen nykytaso

Suurella osalla sosiaali- ja terveystoimen työntekijöistä on riittävä englannin kielen taito, jotta palveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tavallisimpia palvelutilanteita voidaan jo nyt toteuttaa englanniksi. Asiointinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia, jotta asiakas ymmärtää oikein käsiteltävät asiat. Osana sosiaali- ja terveystoimen koulutustarjontaa järjestetään eri ammattiryhmille kohdennettuja englannin kielen kursseja. Esimerkiksi hallintopäätösten tekemiseen sekä asiakas- ja potilastyön dokumentointiin englannin kielellä tarvittaisiin kuitenkin nykyistä laajempaa koulutusta. Kaupungin henkilöstöhallinnon järjestelmistä ei ole mahdollista saada kattavaa tietoa henkilöstön kielitaidon tasosta tai lisäkoulutuksen tarpeesta.

Sosiaali- ja terveystoimen viestinnässä tuotetaan keskeinen asiakkaille ja kuntalaisille suunnattu materiaali suomen ja ruotsin kielen lisäksi myös englannin kielellä. Tällaista materiaalia ovat esimerkiksi palvelutiedotteet ja esitteet. Monia asiakkaille suunnattuja tiedotteita käännetään myös muille kielille kuten viroksi, venäjäksi ja arabiaksi. Viestinnän kampanjat toteutetaan kolmikielisenä. Sosiaali- ja terveystoimen verkkosivut on tällä hetkellä toteutettu englannin kielellä suomen- ja ruotsinkielisiä sivuja suppeampina. Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen asiakaslomakkeet, opasteet ja sähköiset palvelut ovat kaksikieliset.

## Palvelujen toteuttaminen englannin kielellä

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakkaista vain pieni osa puhuu äidinkielenään englantia. Vaikeissa elämäntilanteissa oleville asiakkaille on tärkeää saada palvelua kielellä, jolla he ymmärtävät annetun palvelun tai hoidon sisällön riittävän hyvin. Jos asiointikieleksi on mahdollista valita englanti, voi syntyä tilanteita, joissa asiakkaan kielitaito ei kuitenkaan riitä käsiteltävien asioiden syvälliseen ymmärtämiseen. Tämän vuoksi tulee harkita, mitä sosiaali- ja terveyspalveluja on tarkoituksenmukaista tarjota kokonaan englannin kielellä. Tällä hetkellä osa palveluista, kuten lastensuojelun tehostettu perhetyö, on tarvittaessa mahdollista ostaa englanninkielisiltä palveluntuottajilta.

Osassa toimintoja nykyistä laajempaa englanninkielistä palvelua olisi mahdollista tarjota keskitettynä palveluna samoin kuin ruotsinkielisiä palveluja. Pitkälle erikoistuneissa palveluissa ja esimerkiksi ryhmätoiminnoissa englanninkielisen palvelun tarjoaminen ei välttämättä ole nykyresursseilla mahdollista. Palveluihin liittyvässä päätöksenteossa tulisi huomioida mahdollisuus viedä koko hallintoprosessi muutoksenhakuihin läpi englannin kielellä, mikä edellyttää muutoksia myös ulkopuolisten toimijoiden, kuten valvontaviranomaisten toimintaan.

Englannin kielen ottaminen kolmanneksi asiointikieleksi edellyttäisi sosiaali- ja terveystoimialalla muun muassa henkilöstön lisäkoulutusta, muutoksia henkilöstön kielitaitovaatimukseen ja rekrytointiin sekä erilaisten ohjeiden, lomakkeiden ja asiakasdokumenttien kääntämistä englannin kielelle. Merkittäviä kustannuksia aiheuttaisi asiakastietojärjestelmien lomakepohjien muuttaminen kolmikieliseksi. Lisäksi tulisi harkita kielilisen maksamista niille työntekijöille, jotka palvelevat asiakkaita englanniksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa englannin kielen laajempaa käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontapalveluissa sekä palveluihin liittyvässä tiedotuksessa. Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöön otosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mahdollisuus käyttää palveluja eri kielillä madaltaa kynnystä palveluihin hakeutumiseen sekä vahvistaa asiakkaiden mahdollisuuksia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Tiedotuksen ja neuvontapalvelujen saavutettavuuden sekä kaupunkilaisten osallisuuden lisäämisen kannalta on tärkeää tarjota palveluja myös englannin kielellä. Asiakkaan oikeuksien näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että palve-



luja on mahdollista saada tarvittaessa myös asiakkaan äidinkielelle tul-  
kattuna."

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Korvataan kappaleen 9 toinen virke seuraavasti:  
"Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöönotosta aiheutuvia kus-  
tannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmiste-  
lussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiak-  
kaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen  
tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti): Korvataan kappala-  
leen 9 toinen virke seuraavasti: "Kolmannen asiointikielen mahdollises-  
ta käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkem-  
min. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmu-  
kaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada  
palvelua tulkin välityksellä."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita  
Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 7

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Seija  
Muurinen, Daniel Sazonov, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Ahto Apajalahden vas-  
taehdotuksen äänin 7 - 6.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen



Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222  
kaisa.pasanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 176

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 allekirjoittaneen valtuutetun aloitteeseen, jossa esitetään englannin ottamista Helsingin kolmanneksi asiointikieleksi soveltuvien tavoin.

Ajatus laajentaa Helsingin asiointikielten valikoimaa on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, yhä isompi osa helsinkiläisistä puhuu äidinkielenään muuta kuin kotimaisia kieliä. Tämä määrä on edelleen kasvussa. On tärkeää, että mahdollisimman moni kaupunkilainen saa äidinkielestään riippumatta hyvää palvelua. Kaupungin toiminnan kehittämisessä lähtökohtana tulee olla asioinnin helpottaminen kaikin tavoin. Laajeneva kielivalikoima on yksi tärkeä keino parantaa kaupungin palvelujen laatua.

Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta on tärkeää, että kaupunkilaisilla on mahdollisimman matala kynnys osallistua kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun. Tässäkin suhteessa englanninkielen käytön laajentaminen on perusteltua. Osallisuuden vahvistamisen näkökulmasta kielellisten esteiden vähentäminen on tärkeää.

On myös luontevaa, että Helsinki Suomen pääkaupunkina on tässäkin suhteessa esimerkillinen toimija. Espoo on jo linjannut ottavansa englannin asiointikieleksi, ja on tärkeää, että Helsinki toimii samoin. Helsinki pyrkii strategiassaan vahvistamaan asemaansa kansainvälisesti kiinnostavana kaupunkina. Tätä pyrkimystä asiointikielivalikoiman laajentaminen tukee erittäin hyvin. Maailman toimivimmassa kaupungissa on pystyttävä asioimaan laajasti myös englanniksi.

Englannin ottaminen asiointikieleksi on syytä toteuttaa pragmaattisesti ja siten, että toimialoja ja niiden palveluja kannustetaan löytämään itselleen luontevia tapoja palvella englanniksi ja niin, että kunkin palvelun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon. On tärkeää, että palvelut voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt toteuttaa englanninkielistä palvelua.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



Lähtökohdan tulee olla se, että asiointi helpottuu. Käytännöt kaupungin eri palveluissa ja toiminnoissa voivat vaihdella. On tärkeää, että uusi linjaus otetaan jatkossa huomioon myös rekrytoinneissa. Palvelutehtäviin tulee jatkossakin palkata ihmisiä, jotka voivat palvella asiakkaita myös englanniksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Karsimus, kehittämisspalvelupäällikkö, puhelin: 310 37364  
outi.karsimus(a)hel.fi  
Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368  
heikki.mantymaki(a)hel.fi  
Tarja Posti, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38433  
tarja.posti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.03.2018 § 70

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa selvityksen tekemistä englannin ottamisesta kolmanneksi asiointikieleksi. Selvityksessä tulisi kartoittaa, millaisia toimenpiteitä ja resurssitarpeita uudistus kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla edellyttäisi, miten toimialan tarvitsemat käännöspalvelut saataisiin toteutettua laadukkaasti ja tehokkaasti sen erityistarpeet huomioiden, sekä kehitystarpeet henkilöstön englannin kielen osaamisessa. Selvityksessä olisi hyvä kuulla myös kaupunkilaisia englanninkielisten palveluiden järjestämisessä.

Helsingin asukasmäärä vuoden 2016 lopussa oli 635 181. Asukkaista 93 214 eli 14,7 % puhui äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. (Lähde: Tilastokeskus.)

Osa heistä on syntynyt Suomessa ja hallitsee hyvin suomen ja/tai ruotsin kielen. Tilastokeskuksen mukaan ulkomaalaistaustaisia, Suomessa syntyneitä oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa 16 672. (Lähde: Tilastokeskus. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla sekä ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.)

Englantia äidinkielenään puhui Helsingissä vuoden 2016 lopussa asuneista 6 123 henkilöä, noin 1 % asukkaista. Englantia yleisemmin pu-



huttuja kieliä ovat venäjä, viro ja somali. Venäjää puhui Helsingissä asuvista äidinkielenään 2,8 %, viroa 1,9 % ja somalia 1,5 %. (Lähde: Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, Kaupunkitutkimus ja tilastot.)

Tilastot antavat tietoa ihmisten äidinkielistä ja alkuperämaista, mutta eivät ihmisten kielitaidosta oman äidinkielen ohella. Ei ole tilastoja siitä, kuinka moni ulkomailla syntyneistä, Helsingissä asuvista osaa suomea tai ruotsia niin hyvin, että pystyy asioimaan molemmilla tai jommallakummalla näistä kielistä.

Tilastot eivät myöskään anna kuvaa siitä, kuinka moni Helsingissä asuva suomea ja ruotsia osaamaton pystyy asioimaan englanniksi. Toisaalta tilastoista ei voi päätellä, kuinka moni Helsingissä asuva ei pysty kommunikoimaan kummallakaan nykyisellä asiointikielillä eikä myöskään englanniksi. Arvioiden mukaan jälkimmäisiä on erityisesti pakolais- ja turvapaikanhakijataustaisten keskuudessa. Myöskään Venäjältä ja entisen Neuvostoliiton alueelta lähtöisin olevilla englannin taito ei ole itsestäänselvyys.

Juuri yleisimpiä maahanmuuttajakieliä – venäjä, viro ja somali – äidinkielenään puhuvissa on edellä kuvattuun ryhmään kuuluvia, joskin heissä on paljon myös hyvin kielitaitoisia erityisesti Suomessa syntyneiden keskuudessa. Lisäksi on huomattava, että arabiaa äidinkielenään puhuvien määrä on kasvussa. Myös heidän joukossaan on huomattavasti niitä, jotka eivät puhu suomea, ruotsia eivätkä englantia, tai joiden kielen oppiminen on vasta alussa.

Tämän vuoksi esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan tilanteita, joissa suomea puhumaton asiakas ei puhu myöskään englantia, vaan ainoastaan esimerkiksi arabiaa tai venäjää. Nuorisopalveluiden henkilökunta pystyy pääosin kommunikoimaan asiakkaiden kanssa englanniksi, mutta asiakastyön näkökulmasta tärkeämpää on selkosuomen ja muiden maahanmuuttajakielten painottaminen. Asia on havaittu muissakin palveluissa. Muun muassa liikuntapalveluissa on kehitetty selkokielistä ohjeistusta sekä tehty viestinnän kehittämiseksi yhteistyötä maahanmuuttajataustaisten suomen kielen opiskelijoiden kanssa

Edellä esitetyistä syistä johtuen on huolehdittava, että kaupunki palvelee ja viestii myös selkosuomella sekä mahdollisuuksien mukaan muilla yleisimmillä maahanmuuttajakielillä, mikäli englannista tulisi yksi asiointikieli.

Englannin käyttöä asiointikielenä puoltaa muun muassa se, että yhä suurempi osa Helsinkiin ulkomailta muuttaneista asuu täällä määrällisesti. Ihmiset saattavat tulla töihin tai opiskelemaan vain pariin vuodeksi ja käyttävät työ- tai opiskelukielenä englantia. Suomen tai ruotsin kielen opiskelulle heillä ei ole tarvetta. Erityisesti nämä asukkaat hyötyi-



sivät englannista asiointikielenä. Myös lisääntynyt matkailu sekä kansainvälistyvä yritystoiminta luovat paineita englannin aseman vahvistamiselle. Ulkomaisia yöpymisiä oli Helsingin hotelleissa 147 816 tammi-kuussa 2018. Muutos edelliseen vuoteen on 9,4 %. (Lähde: Tilastokeskus.)

Kaiken kaikkiaan englannin käyttö asiointikielenä lisääisi palvelujen saatavuutta, asukkaiden osallisuutta ja kaupungin kansainvälisyyttä. Nämä kuitenkin toteutuvat vain siinä tapauksessa, että englannin ohella muidenkin maahanmuuttajakielten ja selkosuomen tarve otetaan jatkossakin huomioon.

Useissa kulttuurin ydinpalveluissa Englanti on ollut jo pitkään käytössä viestintä- ja asiakaspalvelukielenä suomen, ruotsin ja muiden kielten rinnalla. HAMissa, kaupunginorkesterissa, kaupunginmuseossa, Savoy-teatterissa, Caisassa ja useissa muissa kulttuuritaloissa Englantia käytetään viestinnän ja asiakaspalvelun lisäksi työkielenä kansainvälisten taiteilijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Osa orkesterimusiikoista on kotoisin muualta kuin Suomesta ja kansainväliset kapellimestarit ovat pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Kulttuuritaloista esimerkiksi Vuotalossa tekniikan henkilökunnan (ääni- ja valomestari) asiointikielenä on Englanti, koska Englanti on universaali kieli ammatillisessa teatteriteknisessä työympäristössä.

Monissa muissakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa Englannilla on vakiintunut asema asiakaspalvelun sekä viestinnän ja markkinoinnin kielenä. Esimerkiksi liikuntapalveluissa palvellaan asiakkaita päivittäin Englannin kielellä etenkin Itä-Helsingissä. HAMin näyttelyluettelot, esitteet ja näyttelytekstit ovat vähintään suomeksi, ruotsiksi ja Englanniksi, kuten myös kaupunginmuseolla, josta saa opastuksia useammalla kielellä tarvittaessa.

HAMin yleisesitteet julkaistaan peräti 17 kielellä. Kaupunginkirjasto julkaisee keskeiset esitteensä ja tiedotteensa, kuten käyttösäännöt, audioloikaesitteet ja ilmoittautumislomakkeet kirjastokorttia varten suomeksi, ruotsiksi ja Englanniksi sekä usein myös venäjäksi sekä valikoiden muilla maahanmuuttajakielillä. Nuorisopalvelujen tärkeimmät kampanjat ja markkinointiviestinnän materiaalit tehdään suomeksi, ruotsiksi ja Englanniksi. Kulttuurin avustusasointi onnistuu Englanniksi jo nyt, koska hakuaavakkeet ja tiedotus toteutetaan kolmikielisesti.

Verkkotiedottamisessa ja -markkinoinnissa Hel.fi/kuva-sivuston keskeisistä sisällöistä on kolme kieliversiota. Myös taidemuseo HAMin sekä kulttuuritalojen omista sivuista on kolme kieliversiota ja pääkaupunkiseudun kirjastojen Helmet.fi-verkkosivustosta suomen- ja ruotsinkielisten versioiden lisäksi Englanninkielinen sekä myös venäjänkielinen ver-





sio. Kaupunginmuseolla on sivut englanniksi ja venäjäksi. Useilla palveluilla ja toimipisteillä on englanninkielisiä sisältöjä sosiaalisessa mediassa.

Mikäli englanti olisi asiointikieli, on todennäköistä, että englanninkielisen viestinnän määrä kuitenkin lisääntyisi nykyisestä ja sille olisi myös korkeammat laatuvaatimukset kuin nykyisin. Tämä koskee erityisesti kirjallista viestintää ja markkinointia sekä sosiaalista mediaa, mikä tarkoittaa käännösten määrän lisääntymistä.

Sisältöjen kääntäminen englanniksi ja muille kielille tuottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa haasteita jo nyt. Lyhyemmät tekstit käännetään useissa palveluissa itse, mutta pidemmät lähetetään käännöstoimistolle. Yleinen kokemus on, että käännöstoimistot eivät aina selviydy tehtävästään kovin laadukkaasti, koska ne eivät välttämättä tunne riittävän hyvin käsillä olevaa aihealuetta.

Mikäli englannista tulee kolmas asiointikieli, käännöstoimistoja kilpailutettaessa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että kutakin toimialaa palvelisi käännöstoimisto, joka hallitsee kyseisen toimialan piiriin kuuluvat sisällöt tai kullakin toimialalla olisi omia kääntäjiä. Myös eri kiireellisyyssasteilla tilatuille käännöstoille on toimialalla kysyntää.

Henkilöstön englannin taito on kaikissa kulttuurin ja vapaa-ajan ydinpalveluissa valtaosin sellainen, että asiakkaita pystytään palvelemaan ko. kielellä. Kaupunginmuseossa, taidemuseossa, eräissä kulttuuritaloissa, kaupunginorkesterissa ja tulevassa keskustakirjasto Oodissa englannin kieli on asiakaspalvelussa käytössä päivittäin ja rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota kielitaitoon.

Kielitaito korreloi usein koulutustaustan kanssa. Toimialalla työskentelevien koulutustaso vaihtelee eikä englannin taito ole kaikilla sujuvan asiakaspalvelun kannalta riittävällä tasolla. Lisäkoulutus olisi tarpeen, mikäli englannista tulisi kolmas asiointikieli. On myös todettava, että asiakaspalvelutehtävissä työskentelevien ruotsin kielen taito kaipaa usein tukea.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan valmiudet englannin ottamiseksi Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi ovat kokonaisuutena arvioiden suhteellisen hyvät, koska kieli on jo nyt melko laajasti käytössä. Erityisesti kulttuuripalvelujen kokonaisuudessa englanti on jo nyt varsin luontevasti palvelu-, viestintä- ja työkieli.

Käsittely

27.03.2018 Ehdotuksen mukaan

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



---

Mika Ebeling poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana. Lautakunta valitsi yksimielisesti Otto Meren pöytäkirjantarkastajaksi Mika Ebelingin tilalle tästä kokouksen kuudennesta asiasta lähtien.

Esittelijä

hallintojohtaja  
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 85098  
tiina.larva(a)hel.fi  
Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506  
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi



## § 147

### Valtuutettu Katju Aron aloite seksuaalisen häirinnän estämisestä Helsingin kaupungin työpaikoilla ja palveluissa

HEL 2017-013541 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Katju Aron aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet häirintäyhdyshenkilökäytännön tuomista myös kaupungin organisaatiossa oleville työpaikoille, erityisesti kouluihin ja oppilaitoksiin. (Sameli Sivonen)

#### Käsittely

Valtuutettu Sameli Sivonen ehdotti valtuutettu Emma Karin kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet häirintäyhdyshenkilökäytännön tuomista myös kaupungin organisaatiossa oleville työpaikoille, erityisesti kouluihin ja oppilaitoksiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Sameli Sivosen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet häirintäyhdyshenkilökäytännön tuomista myös kaupungin organisaatiossa oleville työpaikoille, erityisesti kouluihin ja oppilaitoksiin.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 72

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Ar-



hinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Wille Rydman

Tyhjä: 10

Toni Ahva, Sirpa Asko-Seljavaara, Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Alekski Niskanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Poissa: 2

Daniel Sazonov, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sameli Sivosen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Aloite seksuaalisen häirinnän ehkäisemisestä Helsingissä
- 2 Helsingin hengessä\_sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Asia/9

Päätös on ehdotuksen mukainen.

### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 31 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki:

- 1) laatii toimenpideohjelman seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi
- 2) laatii koulutusohjelman aiheesta henkilöstölle, luottamushenkilöille ja osaksi johtamiskoulutusta
- 3) viestii tavoitteistaan sekä omassa toiminnassaan että vuoropuhelussa sidosryhmien kanssa

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Toimialojen lautakunnilta on pyydetty aloitteeseen liittyvät lausunnot (liitteessä) ja tasa-arvotoimikunnassa on käyty asiasta lähetekeskustelu 26.3.2018. Tasa-arvotoimikunta totesi käsittelyssään, että kaupungin on luotava seksuaaliseen häirintään puuttumiseen selkeä prosessi. Lisäksi tasa-arvotoimikunta toteaa, että kaupungin on edistettävä seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisyä ja seksuaaliseen häirintään puuttumista viestinnällä ja koulutuksella.

Kaupunginhallitus toteaa:

Helsingin kaupunki ehkäisee kaikenlaista häirintää

Helsingin kaupunki noudattaa lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (2014/1329). Lain 7 § ja 8 § mukaisesti seksuaalinen ja sukupuoleen tai sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva häirintä kaupungin työpaikoilla ja palveluissa on kielletty. Kaupunki puuttuu työpaikoilla ja palveluissa tietoon tulleisiin häirintätapauksiin häirinnän poistamiseksi. Tämä ilmenee myös toimialalautakuntien antamista lausunnoista, joissa kuvataan toimialojen luomia käytäntöjä häirinnän estämiseen ja siihen puuttumiseen.

Seksuaalinen häirintä on yksi työsuojelulain (5. luku 28 §, 738/2002) määrittelemä häirinnän muoto. Epäasialliseen käytökseen ja häirintään puuttumiseen Helsingin kaupungilla on ollut jo useita vuosia Helsingin Hengessä – sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -toimintamalli (ks. liite) ja opas, jonka mukaisesti kaupungin työpaikoilla toimitaan. Henkilöstön syrjintä- ja työpaikkakiusaamiskokemuksista on kysytty henkilöstön työhyvinvointia mittaavassa Kunta 10 -tutkimuksessa vuodesta



2014 lähtien. Vuonna 2014 tutkimukseen vastanneista Helsingin kaupungin työntekijöistä 11,1 % ilmoitti kokeneensa syrjintää ja 16,0 % työpaikkakiusaamista. Vuonna 2016 syrjintää ilmoitti kokeneensa 8,8 % ja työpaikkakiusaamista 9,2 % vastanneista. Eri organisaatiotasolla on tehty toimenpiteitä, joiden avulla syrjintä- ja kiusaamiskokemusten määrä on saatu laskusuuntaan.

Kaupungin toimintamallin mukaisesti kaikkia rohkaistaan ottamaan asia puheeksi ja toteamaan epäasiallisesti käyttäytyvälle kollegalle/asiakkaalle/yhteistyökumppanille, että pitää tämän käytöstä häiritsevä. Esimiehelle ohjataan kertomaan itse koetusta epäasiallisesta kohtelusta ja siitä, jos on nähnyt jonkun muun tulevan häirityksi tai epäasiallisesti kohdelluksi. Työntekijät saavat tarvittaessa neuvontaa ja tukea häirintään puuttumisessa työsuojeluvaltuutetuilta, luottamusmiehiltä ja työterveyshuollosta. Esimiehet saavat tukea häirintätapausten selvittämiseen työsuojeluorganisaatiolta, hr-asiantuntijoilta, linjajohdolta ja työterveyshuollosta.

Kuten tasa-arvotoimikunta lähetekeskustelussaan totesi, on tärkeää, että kaupungilla on selkeät menettelyohjeet seksuaaliseen häirintään puuttumiselle. Helsingin kaupungin henkilöstön kokemaan epäasialliseen kohteluun ja häirintään puuttumisen toimintamallia ja opasmateriaalia uusitaan vuoden 2018 aikana. Hyvän, asiallisen ja sukupuolten tasa-arvoa kunnioittavan käytöksen malli kuvataan, seksuaalisen häirinnän eri muotojen tunnistamista edistetään ja siihen puuttumisen prosessi kuvataan. Uusitussa aineistossa ja viestinnässä tuodaan esiin jokaisen työntekijän vastuu tuoda esiin kokemansa tai näkemänsä epäasiallinen kohtelu, jotta epäasialliseen käytökseen ja häirintään pystytään puuttumaan.

Työtehtävissä, joissa henkilöstöllä on kohonnut riski joutua seksuaalisen häirinnän kohteeksi asiakkaiden taholta, on tehty asianomaiseen työhön ja toimintaympäristöön liittyvät toimintaohjeet yhdessä henkilöstön kanssa; tästä esimerkkinä ovat sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa tehdyt tilannekartoitukset ja ohjeet.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että jatkossa seksuaalisen häirinnän määrittelyssä, tunnistamisessa, mittaamisessa ja puuttumisen prosesseissa kiinnitetään huomiota siihen, että ilmiö tunnistetaan erityisenä ahdistelun muotona. On mylös tärkeää, että sekä Helsingin hengessä-oppaassa että esimiesten ja henkilöstön koulutuksissa puhutaan nimenomaan seksuaalisesta häirinnästä erillisenä tunnistettavan ja myös rikoslain säätöalanä asiana.

## Sukupuolten tasa-arvoa edistetään

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat uusitaan vuoden 2018 aikana. Henkilöstön suunnitelman valmistelutyöhön liittyy satunnaisotannalla valittaville työntekijöille lähetettävä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kyselyyn vastataan nimettömästi. Yhtenä kyselyn osa-alueena on seksuaalisen häirinnän kokemusten yleisyys ja niihin puuttumisen onnistuminen. Vuonna 2011 toteutetussa edellisessä laajassa tasa-arvokyselyssä 3 % vastaajista ilmoitti kokeneensa seksuaalista häirintää työpaikalla, mikä on selvästi kansallista keskiarvoa vähemmän.

Vuodesta 2018 alkaen myös Kunta 10 -tutkimuksessa on mukana kysymys, jonka avulla selvitetään seksuaalisen häirinnän kokemusten yleisyyttä Helsingin kaupungin työpaikoilla. Jo aiemmin tilannetta on selvitetty erillisen henkilöstökyselyn avulla esimerkiksi v. 2017 Pelastuslaitoksella, jossa oli havaittavissa signaaleja seksuaalisesta häirinnästä, joka voi kohdistua henkilöstöön erityisesti asiakkaiden ja toisinaan myös kollegoiden taholta.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä kasvatusta- ja koulutusala säätelevässä lainsäädännössä ja alan eettisissä ohjeissa korostuu asiakkaan ja potilaan oikeus hyvään kohteluun. Se muodostaa hyvän pohjan seksuaalisen häirinnän ehkäisylle. Tapauksissa, joissa käy ilmi työntekijän asiakkaaseen/potilaaseen kohdistamaa seksuaalista häirintää, esimiehen velvollisuus on ryhtyä kurinpitotoimiin. Epätasa-arvoisten käytäntöjen ilmenemisen riski on korkeimmillaan niissä palveluissa, joissa asiakkaan ja työntekijän valtaero on suurin tai joissa vuorovaikutus tapahtuu epämuodollisesti.

Helsingin kaupunki edistää tasa-arvolain velvoittamalla tavalla sukupuolten tasa-arvoa suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassaan ja palveluissaan. Vuoden 2018 aikana uusittavassa palvelujen tasa-arvosuunnitelmassa seksuaalisen häirinnän ehkäisy otetaan uutena toimenpiteenä mukaan. Uudet, viime vuonna muodostetut toimialat saavat nyt tilaisuuden koota yhteen aikaisemmissa virastoissa tehtyä tasa-arvon edistämistyötä ja kehitettyjä hyviä käytäntöjä.

### Seksuaalisen häirinnän ehkäisyä tehostetaan

Kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman ja sen toimenpideohjelman mukaisesti häirinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen ovat osa esimieskoulutusta. Monimuotoisten työyhteisöjen johtamiseen ja sovittelun taitoihin on panostettu viime vuosina järjestämällä esimiesten koulutusohjelmia ja coaching-ryhmiä.

Tasa-arvoaiheita on kannustettu ottamaan osaksi muuta koulutusta ja julkaistu esimerkiksi lyhyitä opetusvideoita Helsinki-kanavalla. Seksuaalisen häirinnän kätkeytyessä helposti totuttuihin tapoihin ja perinte-



siin käytäntöihin on aiheellista muistuttaa koulutuksissa epätasa-arvoisen valta-aseman tuomasta riskistä syyllistyä seksuaaliseen häirintään. Esimiesten tietoisuutta tehtävään kuuluvasta valvontavelvollisuudesta kaikenlaisen vallan väärinkäytön suhteen lisätään.

Helsinki tuo viestinnässään esiin häirinnän vastaisen asenteen ja käytännön toimet siihen puuttumiseen. Perusviestinä on, että jokaisella pitää olla turvallinen ja omana itsenään hyväksytyt olo Helsingin kaupungin työpaikoilla ja palveluissa ja että häirintään puututaan välittömästi. Helsinki on mukana Häirintävapaa Suomi -kampanjassa. Kaupungin toimintamalli epäasialliseen kohteluun puuttumisessa on yhteneväinen Häirinnästä vapaa Suomi -kampanjan periaatteiden kanssa: 1) Puutu jos näet. 2) Kerro jos koet. 3) Toimi ja levitä tietoa.

Esimerkkinä Helsingin tahdosta olla edistyksellinen työpaikka yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvissä asioissa on kaupungin tuki kaupunkitasoisen sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöön kuuluvien työntekijöiden verkoston perustamiselle keväällä 2018. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tehostanut tiedottamistaan ja julkaissut seksuaalisen häirinnän ehkäisyn ja siihen puuttumisen menettelytavat [www.sivuillaan](http://www.sivuillaan).

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että Helsingin Hengessä – Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen on kaupungin toimintamalli ja toimenpideohjelma seksuaalisen häirinnän estämiseen ja siihen puuttumiseen. Kaupunginhallitus pitää sen uudistamista tärkeänä. Uudistettuna toimintamalli ottaa huomioon seksuaalisen häirinnän ilmiönä vielä entistä paremmin. Uudistamisen yhteydessä koko organisaatiolle viestitään hyvän työkäyttäytymisen merkityksestä ja kaikenlaisen häirinnän estämisen tärkeydestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite seksuaalisen häirinnän ehkäisemisestä Helsingissä
- 2 Helsingin hengessä\_sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano





30.05.2018

Asia/9

## Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 114

HEL 2017-013541 T 00 00 03

### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

### Esittelijä

Kaupunginhallitus

### Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 286

HEL 2017-013541 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Katju Aron aloitteen loppuun käsitellyksi.

### Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen (11) jälkeen uusi kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että jatkossa seksuaalisen häirinnän määrittelyssä, tunnistamisessa, mittaamisessa ja puuttumisen prosesseissa kiinnitetään huomiota siihen, että ilmiö tunnistetaan erityisenä ahdistelun muotona. On myös tärkeää, että sekä Helsingin hengessä-oppaassa että esimiesten ja henkilöstön koulutuksissa puhutaan nimenomaan seksuaalisesta häirinnästä erillisenä tunnistettavan ja myös rikoslain säätelemänä asiana."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.



30.05.2018

Asia/9

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 53

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä Helsingissä:

Kasvatuksen ja koulutuksen näkökulmasta lapsiin ja nuoriin kohdistuvan epäasiallisen käyttäytymisen ehkäiseminen on erittäin tärkeä tekijä lapsen ja nuoren kehityksessä kohti aikuisuutta. Täten edellytyksenä on, että henkilöstölle annetaan koulutuksellisesti riittävät välineet puuttua epäasialliseen käytökseen. Toimialan henkilöstöä ja esimiehiä koulutetaan seminaarein ja koulutuksin. Vuosien 2003-2014 aikana opetustoimen henkilöstölle on järjestetty koulutusta seksuaalikasvatukseen liittyvistä käytännöistä. Vuoden 2018 aikana järjestettävistä koulutuksista esimerkkinä voi mainita esimiehille tarkoitetun koulutuksen seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisemiseen liittyen.

Toimialan henkilöstöä koskee lakisääteinen velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus koskien alle 18-vuotiasta lasta tai nuorta. Toimialalla lain säätämää ilmoitusvelvollisuutta on ehdottomasti noudatettava ja sitä korostetaan työnjohdollisesti esimiestyössä. Lisäksi velvollisuutta koskevaa neuvontaa ja koulutusta annetaan myös esimiehille ja toimialan ohjeistus asiasta on saatavilla intranetissä. Lasten kanssa työskentelevien rikostausta selvitetään rekrytoinnin yhteydessä rikostaustan selvittämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Varhaiskasvatus

Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksessa pidetään huolta koko yhteisön fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Varhaiskasvatuksessa ei sallita kiusaamista,



väkivaltaa eikä häirintää. Häirintä-, kiusaamis- tai väkivaltatilanteista keskustellaan lasten huoltajien kanssa ja etsitään yhdessä ratkaisuja.

Varhaiskasvatuksessa otetaan lisäksi huomioon työsuojeluun ja turvallisuuteen liittyvät säännökset. Turvallisuuden edistämisen tulee olla suunnitelmallista ja säännöllisesti arvioitua. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä velvoittavat myös säännökset, jotka koskevat sosiaalihuoltopalveluihin ohjaamista ja lastensuojeluilmoituksen tekemistä.

#### Perusopetus, lukiot ja ammatillinen koulutus

Epäasialliseen käyttäytymiseen ja häirintään liittyvät ohjeistukset on koottu erilliseen opetussuunnitelman liitteeseen. Näiden ohjeiden pohjalta on toimialalla muodostettu toimintaohje opiskelun edellytysten turvaamiseksi. Myös opettajilla ja muulla koulun ja oppilaitoksen henkilökunnalla on oikeus työrauhaan. Toimintaohjeessa määritellään, mitä seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan ja kuvataan koulun ja oppilaitoksen toimet päihdeongelma-, väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksissa. Toimintaohjeen mukaisesti havaittuihin häirintä-, kiusaamis- tai väkivaltatapauksiin puututaan heti. Tarvittaessa tehdään asiaan kuuluvat ilmoitukset poliisille.

Havaitessaan häirintää, opettaja ottaa tarvittaessa yhteyttä opiskelijan huoltajaan sekä muuhun opetushenkilökuntaan ja psykologiin tai kuraattoriin. Myös tietoon tulleisiin verkossa tapahtuviin kiusaamis- ja häirintätilanteisiin puututaan. Häirinnän muodoista ja niihin puuttumisen tavoista tiedotetaan oppilaita ja opiskelijoita. Häirinnän ehkäisemiseen liittyvissä toimissa toimitaan yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa. Oppilaita ja opiskelijoita ohjeistetaan ilmoittamaan oppilaitoksen henkilöstölle, mikäli he kohtaavat sukupuoleensa kohdistuvaa häirintää oppilaitoksessa tai sen ulkopuolella, esimerkiksi työssäoppimisjakson aikana.

Koulujen ja oppilaitosten järjestyssäännöissä määritellään turvallisen opiskeluympäristön toimintaperiaatteet. Lisäksi järjestyssäännöissä kielletään henkinen ja fyysinen väkivalta sekä häirintä ja kiusaaminen. Henkilökunta ja opiskelijat perehdytetään järjestyssääntöihin. Tavoitteena on, että jokainen yhteisön jäsen omalla toiminnallaan edistää esteettömän ympäristön kehittymistä.

#### Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa koulut ja oppilaitokset laativat koulu- ja oppilaitoskohtaisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa. Tasa-arvosuunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota myös toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.



Oppilaitoksissa ja kouluissa tulee seurata mm. seksuaalista ja sukupuolen perusteella tapahtuvaa häirintää sekä kuinka paljon häirintää tapahtuu ja minkä tyyppistä se on. Jos häirintää on seurannan perusteella ilmennyt, tulee asianomaisen oppilaitoksen tehdä suunnitelma sen poistamiseksi.

Kouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekeminen on osa koulun ja oppilaitoksen normaalia toimintaa ja niillä on toiminnassa ohjausvaikutusta sekä yksittäisten että rakenteellisten ongelmien ratkaisemiseen.

### Opiskeluhoolto

Koulujen ja oppilaitosten opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoollon toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoollona. Koulu- ja oppilaitoskohtaiset opiskeluhoollon suunnitelmat sisältävät suunnitelman opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Suunnitelmassa on myös toimintamalli asioiden käsittelyyn yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla.

### Kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstö

Henkilöstöön kohdistuvan kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän ennalta ehkäisemiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimitaan Helsingin kaupungin Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -toimintaohjeiden mukaan. Toimintaohjeet sisältävät tietoa ja ohjeita, miten epäasiallista kohtelua kokevan, sitä havaitsevan tai siitä syytetyn sekä esimiehen tulee toimia tällaisissa tilanteissa. Lisäksi ohjeissa on tietoa tahoista, joilta voi tarvittaessa pyytää apua ja tukea häirintätilanteissa ja niiden selvittelyissä. Toimintaohjeet ovat kaikkien saatavilla intranetissä ja niitä käsitellään henkilöstön ja esimiesten kanssa osana perehdytysprosessia ja erilaisia valmennustilaisuuksia. Lisäksi toimialalla on käytössä Hetipurku -toimintamalli, joka tarkoittaa työpaikan omaa henkistä ensiapua uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeen. Mallin tarkoituksena on auttaa keskustelun keinoin uhkatilanteen kokenutta työntekijää käsittelemään tapahtunutta siten, ettei asia jää kuormittamaan mieltä.

Henkilöstön ja asiakkaiden kokemuksia häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta seurataan toimialalla henkilöstö- ja asiakaskyselyillä. Kyseilyjen tulosten pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavia toimenpiteitä sekä kehitetään toimintamalleja ja -ohjeita.



30.05.2018

Asia/9

Häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Lisätään tekstiin:

Häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Perusteet lisäykselle:

Kasko on ainoa toimiala, jossa esihenkilöitä nyt aletaan kouluttaa seksuaalisesta häirinnästä. Ja tietysti alan luonteen vuoksi lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä asiaa käsitellään.

Henkilöstölle suunnatussa koulutuksessa eli tässä Helsingin kaupungin Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -oppaassa seksuaalista häirintää ei käsitellä lainkaan. Tämän vuoksi sekä kymmissä että sotessa hyväksyttiin samanlainen vastaesitys.

Tällä lisäyksellä saadaan alleviivattua sitä, että yleiset häirinnänvastaiset ohjeet eivät riitä. Aloitteessa esitetään mm. koulutusta ja ohjeistusta nimenomaan seksuaalisesta häirinnästä.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Fatim Diarran tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

#### Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

#### Lisätiedot

Mari Suoja, henkilöstön kehittämispäällikkö, puhelin: 310 43101  
mari.suoja(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.03.2018 § 73

HEL 2017-013541 T 00 00 03

#### Lausunto

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Katju Aron valtuustoaloitteeseen koskien seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä Helsingissä:

"Sosiaali- ja terveystoimialalla seksuaalisen häirinnän ehkäisy huomioidaan työyhteisötasolla osana perehdytystä ja työpaikan pelisääntöjen laadintaa sekä henkilöstölle tarjottavan koulutuksen yhteydessä. Asiakastyössä tapahtuvaa häirintää ehkäistään palveluissa noudatettavien toimintakäytäntöjen avulla.

Toimialalla noudatetaan kaupungin toimintaohjetta henkisen väkivallan, kiusaamisen ja syrjinnän estämiseksi. Ohjeen tarkoituksena on antaa tietoa, neuvoja ja tukea esimiehille sekä työyhteisöille epäasialliseen kohteluun, häirintään tai kiusaamiseen liittyvissä tapauksissa. Ohje pohjautuu kaupungilla laadittuun "Helsingin hengessä – sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen" -nimiseen oppaaseen, jossa ohjeistetaan mm. miten epäasiallista kohtelua ja häirintää voidaan ehkäistä, miten epäasiallista kohtelua kokeneen tulee toimia sekä mistä saa tukea tai apua häirintätilanteissa.

Työyhteisössä tapahtuviin väärinkäytöksiin ja epäasialliseen käyttäytymiseen puututaan erilaisin menettelyin. Sosiaali- ja terveystoimialan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti esimiehet seuraavat työpaikan työolosuhteita työyksikkökokouksissa monipuolisesti ja säännöllisesti. Lisäksi on käytössä sähköinen ilmoittamismenettely (Työsuojelupakki). Mikäli kysymys on rikoksesta, asia ohjataan rikosprosessiin.

Niissä toimialan palveluissa, joissa seksuaalista häirintää kohdetaan asiakastyössä, on luotu toimintakäytäntöjä ja rakenteita sen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Tämä koskee erityisesti palveluja, joissa seksuaalista häirintää kohdetaan useammin toiminnan luonteen takia, kuten ikääntyneiden ympärivuorokautista hoitoa ja kotihoitoa. Lasten kanssa työskentelevien rikostausta selvitetään rikostaustan selvittämistä koskevan lain mukaisesti, minkä lisäksi sosiaali- ja terveystoimessa on käytössä HaiPro- ja SPro-ilmoitusmenettelyt asiakkaisiin kohdistuvien haittatapahtumien ja epäkohtien ilmoittamiseksi.

Ikääntyneiden palveluissa kehitetty kaltoinkohteluun puuttumisen malli sisältää toimintakäytännöt seksuaaliseen kaltoinkohteluun puuttumiseen. Lastensuojelulaitoksissa ja vastaanottokeskuksissa järjestetään asiakkaille ryhmiä, joissa keskustellaan muun muassa itsemääräämisoikeudesta, koskemattomuudesta sekä yhdenvertaisuudesta. Turvallisuuteen ja häirinnän ehkäisyyn kiinnitetään lisäksi huomiota huonejärjestelyillä. Työntekijöitä perehdytetään seksuaaliseen häirintään ja seksuaalissävytteiseen käyttäytymiseen puuttumiseen. Lastensuojelulaitoksissa on lisäksi erilliset käytännöt seksuaalisen itsemääräämisoikeu-



den huomioimiseen rajoitustoimenpiteiden käytössä. Kouluterveydenhuollossa aihetta käsitellään monipuolisesti osana terveysneuvonnan seksuaaliterveyden edistämistä. Sosiaali- ja terveystoimen yksiköissä on järjestetty työntekijöille seksuaaliseen kaltoinkohteluun liittyvää koulutusta esimerkiksi Setan ja Nuorten Exitin kautta.

Tietyissä sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa korostuu asiakkaiden työntekijöihin kohdistama seksuaalinen häirintä. Näiden tilanteiden selvittely on haastavaa, ja henkilöstön taholla on tunnistettu tuen tarve häirinnän kohtaamiseen ja siihen puuttumiseen. Myös niissä palveluissa, joissa seksuaalista häirintää kohdataan harvemmin, lisätään avointa keskustelua, osaamista ja tarvittaessa tukea aiheesta.

Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Seksuaalinen itsemääräämisoikeus on keskeinen osa terveyttä ja hyvinvointia. Epäasiallinen kohtelu ja häirintä kuormittavat työntekijöitä, mikä voi johtaa työhyvinvoinnin heikentymiseen. Haavoittuvassa asemassa olevilla asiakkailla on myös muita suurempi riski joutua seksuaalisen häirinnän kohteeksi ja tämän takia on tärkeää kiinnittää huomiota häirintää ehkäiseviin toimintakäytäntöihin asiakastyössä. Puuttomalla seksuaaliseen häirintään tuetaan niin työntekijöiden kuin asiakkaiden terveyttä ja hyvinvointia."

#### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista."

Kannattaja: jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen



Lisätiedot

Säde Pitkänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 47380  
sade.pitkanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 59

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala muodostuu neljästä eri palvelukokonaisuudesta, kulttuuri-, liikunta-, nuorisopalveluista sekä kaikille näille yhteisistä hallintopalveluista. Toimialaorganisaatio on tuonut yhteen seitsemän eri virastoa, joissa kaikissa on ollut erilaiset henkilöstö- ja palvelukulttuurit. Tämä näkyy myös siinä, miten virastot ovat ohjeistaneet mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista sekä epäasiallisesta kohtelusta.

Helsingin kaupungin organisaatiossa epäasiallisesta kohtelusta ja häirinnästä ohjeistetaan kaupunkiyhtenäisesti sisäisessä Helmi-intrassa. Henkilöstölle kerrotaan, mitä on epäasiallinen kohtelu, häirintä ja kiusaaminen ja miten tulee toimia sellaista kohdatessaan. Erityisesti liikuntapalvelujen henkilöstöä on koulutettu ja ohjeistettu puuttumaan tiukasti seksuaaliseen häirintään.

Helmi-intrasta löytyy muun muassa kaupungin työntekijöille julkaistu Helsingin hengessä – sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -ohje, jossa epäasiallisen kohtelun yhtenä muotona mainitaan sukupuolinen häirintä ja ahdistelu. Ohjeessa tarkastellaan epäasiallista kohtelua ja häirintää erityisesti työyhteisöjen näkökulmasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tullaan käymään kattavasti työyhteisöissä läpi Sopua ja sovittelua -ohjeen periaatteet uudelleen. Ohje ollaan uusimassa lähitulevaisuudessa, jolloin sitä voidaan täydentää seksuaalisen häirinnän määrittelyjen osalta.

Nykyisistä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluista (entisistä virastoista) kulttuurikeskuksella ja kaupunginmuseolla on ollut voimassaoleva tasa-arvosuunnitelma. Nuorisotoimi on laatinut Helsingin nuorisosiainkeskuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-suunnitelman vuosille 2014–2017. Suunnitelma ohjasi sekä henkilöstöpoliittista että toiminnallista yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kehittämistä nuorisopalveluissa. Suunnitelman ja siinä esitettyjen toimenpiteiden pohjaksi kerättiin laajasti tietoa henkilökunnalta ja sidosryhmiltä.





Kulttuurikeskuksen tasa-arvosuunnitelman (2013) keskeinen tavoite on edistää tasa-arvon muotojen toteutumista työpaikalla ja kulttuurikeskuksen toiminnassa eivätkä häirintänäkökohdat tule siinä esille. Kaupunginmuseon tasa-arvosuunnitelmassa (2001) ohjeistetaan:

"Esimiehet huolehtivat siitä, että työntekijä ei joudu sukupuolisen eikä muun häirinnän tai ahdistelun kohteeksi. Vastuu siirtyy kaupunginmuoseolle siinä vaiheessa, kun sukupuolisen tai muun häirinnän kohteeksi joutunut on saattanut asian esimiehensä tietoon."

Nuorisosiainkeskuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman valmistelussa tehdyssä kyselyssä henkilöstöltä kartoitettiin kokemuksia niin työtoverien, esimiehen, yhteistyökumppanien kuin asiakkaiden tekemästä epäasiallisesta käyttäytymisestä, mm. seksuaalisesta häirinnästä. Henkilöstöllä oli jonkin verran kokemuksia epäasiallisesta kielenkäytöstä ja syrjinnästä ja näille asetettiin toimenpiteitä. Kyselyssä ei analysoitu erikseen seksuaalisen häirinnän näkökulmaa.

Nuorisopalveluissa jo tehdyt selvitykset ja ohjeistukset tarjoavat hyviä toimintatapoja sovellettaviksi toimialan muissakin palvelukokonaisuuksissa. Nuorisopalveluiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa käytettyä henkilöstökyselyä ja siitä nostettuja toimenpiteitä voidaan hyödyntää mm. seksuaalisen häirinnän kartoittamisessa. Näin voidaan selvittää sen yleisyyttä ja ilmenemismuotoja. Näiden perusteella voidaan tarkentaa toimintaohjeita ja varmistaa epäasialliseen käytökseen puuttumista – olipa se työtoverien, sidosryhmien tai asiakkaiden toteuttamaa.

Nuorisopalveluissa nuorten seksuaalinen häirintä nähdään kysymyksenä, jonka ennaltaehkäisy on osa nuorisotyötä. Siihen liittyen nuorisopalveluissa seksuaalikasvatusta toteutetaan osana nuorisotyötä eri toiminnoissa ja toimipaikoissa, kuten nuorisotaloilla, nuorten tarpeiden mukaan. Yhteistyössä Loisto Settlementti ry:ltä (entinen Kalliolan nuoret ry) saadaan paljon mm. seksuaaliterveyteen liittyvää matalankynnyksen palvelua nuorille ja lisäksi ryhmiä sekä yksilöllistä tukea (mm. Pop in- seksuaaliterveysvastaanotot) Tyttöjen Talolla ja Poikien talolla.

Nuorisopalveluissa on kehitetty työtapanä ja osana ehkäisevää päihde-työtä 6.-luokkalaisille suunnattua Valintojen stoori -menetelmää. Siihen on nyt lisätty myös seksuaaliterveyttä koskevia asioita. Kouluterveyskyselyssä nuorten kokema seksuaalinen häirintä on noussut viime vuosina ja yhteistyössä Väestöliiton kanssa seksuaalikasvatusta on liitetty menetelmän osaksi. Valintojen stoorissa käytetään seksuaalikasvatuksesta tuttua termiä tunne- ja turvataidot. Valintojen stoorissa kuudesluokkalainen saa tietoa ja oppii toimintatapoja erilaisiin tilanteisiin sekä oppii kuuntelemaan itseään ja asettamaan omat rajansa. Keskimäärin



30.05.2018

Asia/9

Valintojen stoori tavoittaa Helsingissä vuosittain 4 300 oppilasta, 220 opettaja, 120 tukioppilasta, 180 ohjaajaa ja 120 vanhempainiltaan osallistunutta.

Toimialalle ollaan laatimassa yhdenvertaisuussuunnitelmaa, jossa ohjeistetaan häirintätilanteiden ennaltaehkäisyä ja puuttumista niihin sekä henkilöstöpoliittisesti että suhteissa asiakkaisiin. Tässä yhteydessä tullaan käsittelemään aloitteen ehdotukset, kuten seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä koskevan ohjeistuksen laatiminen ja toimialan tavoitteista viestiminen.

#### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti: Kappaleen 3 loppuun lisätään:

Erityisesti liikuntapalvelujen henkilöstöä on koulutettu ja ohjeistettu puuttumaan tiukasti seksuaaliseen häirintään.

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Lisätään kohtaan 13: Tässä yhteydessä tullaan käsittelemään aloitteen ehdotukset, kuten seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä koskevan ohjeistuksen laatiminen ja toimialan tavoitteista viestiminen.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

#### Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja  
Tommi Laitio

#### Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506  
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 85098  
tiina.larva(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 122

HEL 2017-013541 T 00 00 03

#### Lausunto

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialalla noudatetaan kaupunkiyhteistä ohjeistusta epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisesta ja henkilökuntaa koulutetaan asiassa säännöllisesti. Työyhteisöjen, johdon ja esimiesten tulee noudattaa nollatoleranssia kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän suhteen.

Kaupunkiympäristö toimialan työhyvinvointisuunnitelma pitää sisällään toimialan yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Lisäksi toimintasuunnitelma sisältää laakisääteisen työsuojelun toimintasuunnitelman sekä toimenpiteet henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Henkilöstölle ja esimiehille suunnattu koulutus pitää sisällään luentoja yhdenvertaisuudesta, syrjimättömyydestä sekä perustietoa eri lainsäädännöstä sekä sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta. Erityisesti esimiesten yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan esimiesvalmennusten avulla, joissa tarjotaan mm. sovittelukoulutusta ja ristiriitalanteiden käsittelyä Hetipurku- toimintamallin mukaisesti.

Toimialalla myös seurataan henkilöstö- ja asiakaskyselyjen avulla kokemuksia häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta. Toiminta- ja seurantamalleja kehitetään jatkuvasti epäasiallisen kohtelun tunnistamiseksi, jotta siihen pystytään puuttumaan entistä paremmin ja nopeammin.

Lisäksi seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

## Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään loppuun kappale: Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään loppuun kappale: Seksuaalisen häirinnän tunnis-



tamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteeseen esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Jaa-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 8

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Jape Lovén

Poissa: 1

Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 3-8 (1 tyhjä, 1 poissa).

27.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928  
anne.k.lappalainen(a)hel.fi



## § 148

### Valtuutettu Emma Karin aloite kivihiilestä luopumiseksi Salmisaaren voimalassa

HEL 2018-000644 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet tuoda valtuustolle vaihtoehtoiset suunnitelmat kivihiihen poltosta luopumiseksi energiantuotannossa 2020-luvun aikana. (Emma Kari)

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet avata kaukolämpöverkko myös muiden energiantuottajien käyttöön, jotta olemassa olevat Helenin ulkopuoliset lämmönlähteet ja yksityinen investointihalua saadaan tehokkaasti hyödynnetyksi. (Emma Kari)

#### Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kolme toivomuspontta.

Valtuutettu Emma Kari ehdotti valtuutettu Silvia Modigin kannattamana seuraavat toivomusponnet:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet tuoda valtuustolle vaihtoehtoiset suunnitelmat kivihiihen poltosta luopumiseksi energiantuotannossa 2020-luvun aikana.

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet avata kaukolämpöverkko myös muiden energiantuottajien käyttöön, jotta olemassa olevat Helenin ulkopuoliset lämmönlähteet ja yksityinen investointihalua saadaan tehokkaasti hyödynnetyksi.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana seuraavan toivomusponnen:



Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet korvata kivihiilen käyttö energiantuotannossa sarjatuotetuilla pienreaktoreilla hiilineutraaliuden edistämiseksi myös polttoaineen kuljetuskustannukset sekä tuulivoimasta aiheutuvat muun muassa melu-, välke- ja linnustohaitat huomioiden.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

### Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

### 5 äänestys

Valtuutettu Emma Karin ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet avata kaukolämpöverkko myös muiden energiantuottajien käyttöön, jotta olemassa olevat Helenin ulkopuoliset lämmönlähteet ja yksityinen investointihalu saadaan tehokkaasti hyödynnetyksi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Pia Kopra, Aleks Niskanen, Mika Raatikainen

Tyhjä: 13

Toni Ahva, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Eveliina



Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jape Lovén, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén

Poissa: 3

Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Emma Karin ehdottaman toivomusponnen.

6 äänestys

Valtuutettu Emma Karin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet tuoda valtuustolle vaihtoehtoiset suunnitelmat kivihiilen poltosta luopumiseksi energiantuotannossa 2020-luvun aikana.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 64

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Silvia Modig, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman

Tyhjä: 15

Toni Ahva, Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Pia Kopra, Jape Lovén, Alekski Niskanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies



Poissa: 3

Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Emma Karin ehdottaman toivomusponnen.

#### 7 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet korvata kivihiilen käyttö energiantuotannossa sarjatuotetuilla pienreaktoreilla hiilineutraaliuden edistämiseksi myös polttoaineen kuljetuskustannukset sekä tuulivoimasta aiheutuvat muun muassa melu-, välke- ja linnustohaitat huomioiden.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äänet: 13

Toni Ahva, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Aleksi Niskanen, Dani Niskanen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Ei-äänet: 9

Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Mai Kivelä, Kauko Koskinen, Otto Meri, Björn Månsson

Tyhjä: 59

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 4

Zahra Abdulla, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale





Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaa toivomuspontta.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Päätös on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Valtuutettu Emma Kari ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää välittömästi mahdollisuudet lopettaa kivihiilen käyttö Salmisaaren voimalassa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia-alan liiketoiminta. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä.

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingissä toteutetaan modernia ilmastovastuuta. Strategian tavoitteena on hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä ja toisaalta vähentää päästöjä 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraalisuustavoite määritellään tavalla, joka vastaa yleistä käytäntöä Suomessa.

Helen Oy on antanut valtuustoaloitteeseen liittyen lausunnon, jonka mukaan Helen uudistaa kansainvälisesti maailman parhaana ja tehokkaimpana palkittua kaupunkienergiajärjestelmäänsä tavoitteenaan ilmastoneutraalisuus. Meneillään olevan investointiohjelman myötä Hanaaaren voimalaitos suljetaan vuoden 2024 loppuun mennessä, jolloin



Helenin kivihillen käyttö puolittuu. Investointiohjelmassa lisätään monin eri toimenpitein uusiutuvan energian tuotantoa sekä toteutetaan asiakkaiden kanssa hajautettuja tuotanto- ja energiatehokkuusratkaisuja.

Energiateknologiat ja -markkinat kehittyvät parhaillaan kovaa vauhtia, ja Helen Oy ennakoii, että tulevaisuudessa tulee energiaratkaisuja, jotka perustuvat muuhun kuin polttamalla tuotettuun energiaan. Jo käynnissä olevien toimenpiteiden lisäksi Helen Oy selvittää erilaisten ratkaisujen soveltuvuutta Helsinkiin sekä niiden kustannuskilpailukykyä. Lähiajan ratkaisuja ovat esimerkiksi Mustikkamaan kallioluolien suunniteltu muuttaminen lämmön kausivarastoksi sekä suunnitteilla olevat biolämpökeskukset Vuosaareen, Patolaan ja Tattarisuolle. Selvityksessä olevina tuotantovaihtoehtoina Helenin lausunnossa mainitaan muun muassa geoterminen lämpö, aurinkolämpö, sähköisen liikenteen kysyntäjousto sekä tuulivoima.

Helen Oy investoi vähäpäästöiseen tuotantoon vaihteittain, markkinat ja uusimmat teknologiat huomioon ottaen. Yhtiön investointiohjelma on linjassa kaupungin 2030 päästövähennystavoitteiden kanssa ja yhtiön näkemyksen mukaan kaupungin hiilineutraalisuustavoite vuodelle 2035 on hyvä ja selkeä. Pitemmän aikavälin investointien osalta Helenin on järkevää odottaa miten ja mitkä teknologiat kehittyvät kaupallisiksi tuotteiksi ja tehdä investointipäätökset vaihteittain.

Lausunnossaan Helen Oy toteaa, että uusiutuvan energian tuottaminen vaatii enemmän tilaa kuin fossiilisiin polttoaineisiin perustuva tuotanto. Tällä hetkellä kaupungissa on bioenergian tuotannolle kaavoitettuja tiloja niukasti, eikä lainkaan tuulivoiman tuotannolle. Nyt kivihillillä tuotettavan energiamäärän tuottaminen uusiutuvalla energialla vaatii merkittävästi enemmän tilaa: metsähake kahdeksan kertainen määrä, tuulivoima suuruusluokkaa satakertainen määrä ja aurinkopaneelit monisatakertainen määrä.

Toisaalta Salmisaaren alueen säilyttäminen energian tuotantokäytössä on Helen Oy:n asiantuntemuksen mukaan välttämätöntä kantakaupungin lämmönsaannin turvaamiseksi, etenkin kun Hanasaaren voimalaitoksen toiminta keskusta-alueella päättyy. Salmisaaren alueella voidaan tulevaisuudessa tuottaa energiaa monin eri tavoin myös ilman kivihillä, ja Helen Oy:n tavoite on luopua kivihillen käytöstä Salmisaaresa 2030-luvun aikana.

Kaikki tuotantoratkaisut, jotka Helen Oy tekee, pitää tehdä lämmöntuotannon toimitusvarmuus huomioon ottaen. Helenin on huolehdittava siitä, että uusiutuvaa energiaa lisättäessä kohtuuhintaista energiaa on edelleen saatavilla vuoden jokaisena tuntina. Tähän yhtiö varautuu lisäämällä lämmön varastointikapasiteettia, mutta sydäntalven pakkas-



jaksoilla tullaan yhtiön näkemyksen mukaan tarvitsemaan polttamalla tuotettua energiaa vielä pitkään.

Helen Oy:n koko energiantuotanto ja siten kivihiilen käyttö kuuluu EU:n laajuisen päästökaupan piiriin. Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisten päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen liittyvä ohjaus tullaan toteuttamaan päästökauppaan kuuluvilla aloilla EU:n laajuisen päästökiihtymisen avulla. Päästökaupan ohjausvaikutusta tullaan vahvistamaan. Päästöjä vähennetään vähentämällä yrityksille myönnettävien ja huuto-kaupattavien päästöoikeuksien kokonaismäärää vuosittain 2,2 %:n vauhtia (aiemmin 1,74 %) vuodesta 2021 alkaen. EU on juuri sopinut vahvistavansa päästökaupan ohjausvaikutusta siirtämällä markkinoilla olevat ylimääräiset päästöoikeudet ns. markkinavakaussmekanismiin ja mitätöivänsä ne.

Suomen hallitus on selvittänyt kivihiilen energiakäytön kieltämisen vaikutuksia. Hallitus aikoo tuoda kivihiilen energiakäytön kieltävän lakiesityksen eduskuntaan syysistuntokaudella. Tämänhetkisen tiedon mukaan kivihiilen polttaminen kiellettäisiin Suomen voimalaitoksilla toukokuun alussa vuonna 2029. Lisäksi hallitus valmistelee tukipaketin energiayhtiöille, jotka luopuvat hiilestä vapaaehtoisesti jo vuonna 2025. Tukipaketin suuruudeksi on esitetty 90 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus katsoo, että hiilikiellon kanssa samaan aikaan tulisi kieltää myös turpeen energiakäyttö. Turve on hiiltä pahempi hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja ja pelkän hiilen kieltäminen voi pahimmillaan johtaa hiilivoimaloiden korvaamiseen turpeenpoltolla.

Helen Oy:n lausunnon mukaan kivihiilen energiakäytön kieltö vuoteen 2030 mennessä tai aiemmin tarkoittaisi Salmisaaren yhteistuotantolaitoksen polttoaineen muutosta nopeutetusti, mistä aiheutuisi merkittävästi isommat kustannukset kuin toteutettaessa kivihiilestä luopuminen hallitusti. Ottaen huomioon Helsingin alueen mittava lämmöntarve ja siihen liittyvä huipputehon tarve, nykyisin käytettävissä olevat teknologiset vaihtoehdot sekä tarvittavien investointien pitkä toteutusaika, luopuminen kivihiilen käytöstä hallituksen kaavailemalla aikataululla olisi erittäin vaikeaa ja kallista Helsingissä. Luopuminen tarkoittaisi todennäköisesti tarvetta uusille uusille biolämpövoimaloille, joiden sijaintipaikkojen löytäminen edellyttää haastavien maankäytöllisten ratkaisujen tekemistä kaupungilta.

Kansliapäällikkö päätti 6.11.2017, 140 § asettaa päästövähennysohjelmatyöryhmän, jonka tehtävänä on valmistella kaupunkistrategian 2017–2021 mukainen toimenpideohjelma päästövähennysten toteuttamisesta.



Päästövähennystyöryhmä teki 28.2.2018 esityksen Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmasta, jossa esitetään ne toimenpiteet, joiden avulla Helsingin ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Ohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joita kaupunkiorganisaatio ja/tai sen tytäryhtiöt sekä kuntayhtymät voivat omassa toiminnassaan toteuttaa. Helen Oy:n kehitysohjelman kautta toteutetaan Helsingin päästövähennystavoitetta energiantuotannon puolelta.

Työryhmän näkemyksen mukaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma, Helen Oy:n kehitysohjelma ja sen jatko toteuttavat yhdessä kaupungin päästötavoitteet. Helen valmistelee kehitysohjelman jatkolinjauksia, ja tavoitteena on kivihiilen käytön lopettaminen 2030-luvun aikana. Mikäli valtio kieltää kivihiilen energiakäytön vuoteen 2030 mennessä tai aiemmin, tarkoittaa se Salmisaaren yhteistuotantolaitoksen polttoaineen muutosta nopeutetusti ja isommilla kustannuksilla. Nämä kustannukset valtion tulisi korvata Helen Oy:lle.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on sitoutunut strategiassaan asetettuun kunnianhimoiseen päästövähennystavoitteeseen, jota toteutetaan osaltaan Helen Oy:n kehitysohjelman avulla. Helen Oy toteuttaa kaupungin omistajana sille päättämää kehitysohjelmaa liiketaloudellisesti perustellulla tavalla. Kaupunki on kaupunkistrategiassa sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa kivihiilen käytöstä luopumista peruslämmöntuotannossa, mutta ei poisulje kivihiilen käyttöä toimitusvarmuuden tai huoltovarmuuden turvaamiseksi. Helenin tavoite on yhteensopiva myös päästövähennystyöryhmän tekemän esityksen kanssa. Kaupungin ja Helen Oy:n näkökulmasta kivihiilen poltosta luopuminen nopeammassa aikataulussa on erittäin haastavaa toteuttaa energiantuotantoon soveltuvien tonttien rajallisuuteen, laitosprojektien pituuteen sekä biomassan logistiikkaan, saataavuuteen, hintaan ja hyväksyttävyyteen liittyvistä syistä.

Kaupungin tulee voimassa olevan konserniohjeen mukaan pidättäytyä omaehtoisista omistajaohjauksen toimenpiteistä, jotka heikentäisivät Helen Oy:n asemaa erittäin kilpailuilla energiamarkkinoilla, ja antaa Helen Oy:n toteuttaa kaupungin kunnianhimoisten päästövähennystavoitteiden mukaista investointiohjelmaansa vaiheittain ja aina kulloinkin parasta teknologiaa hyödyntäen mahdolliset asiaan vaikuttavat lainsäädäntömuutokset huomioon ottaen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi



30.05.2018

Asia/10

## Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

## Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 115

HEL 2018-000644 T 00 00 03

### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

### Esittelijä

Kaupunginhallitus

### Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 283

HEL 2018-000644 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

### Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Kaupunginhallitus päätti käsitellä esityslistan asian 13 kokouksen 11. asiana.

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo 1:

Korvataan toiseksi viimeisessä kappaleessa TEKSTI: "Helen Oy:n ta-

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

FI0680001200062637

#### Alvno

FI02012566



30.05.2018

voitteena on kivihiilen käytöstä luopuminen Salmisaassa hallitusti 2030-luvulla. Tämä tavoite on linjassa kaupunkistrategian ja päästövähennystyöryhmän tekemän esityksen kanssa.”

TEKSTILLÄ: "Kaupunki on kaupunkistrategiassa sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa kivihiilen käytöstä luopumista peruslämmöntuotannossa, mutta ei poissulje kivihiilen käyttöä toimitusvarmuuden tai huoltovarmuuden turvaamiseksi. Helenin tavoite on yhteensopiva myös päästövähennystyöryhmän tekemän esityksen kanssa"

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:  
Maria Ohisalo 2:

LISÄYS, uusi kappale hiilikieltoa (sivu 3, kpl 2) koskevan kappaleen jälkeen:

”Kaupunginhallitus katsoo, että hiilikiellon kanssa samaan aikaan tulisi kieltää myös turpeen energiakäyttö. Turve on hiiltä pahempi hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja ja pelkän hiilen kieltäminen voi pahimmillaan johdattaa hiilivoimaloiden korvaamiseen turpeenpoltolla.”

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Maria Ohisalon vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi



## § 149

### Valtuutettu Kauko Koskisen aloite tapahtuman järjestämisestä Malmin lentoasemalla vuoden 2018 aikana

HEL 2018-002598 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki yhteistyössä Malmin lentoaseman ystävät ry:n kanssa järjestää ilmailua ja kulttuuria sisältävän tapahtuman Malmin lentoasemalla vuoden 2018 aikana. Ehdotettu tapahtuma voitaisiin järjestää toukokuussa alkuperäisten avajaisten tapaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aloite vastaa aikaisempaa aloitetta, jonka kaupunginvaltuusto katsoi 14.2.2018 § 44 loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus viittaa asiassa aikaisempaan vastaukseensa. Malmin lentoaseman juhlavuoden tapahtuman olisi ehdotetun ajankohtansa vuoksi ollut helppo kiinnittyä kesäkuun 12. päivänä järjestettävään Helsinki-päivään. Eri toimijat ovat voineet ilmoittautua mukaan päivän ohjelmaan ja hakea tuotantorahaa tapahtumansa kustannuksiin. Lisäksi



30.05.2018

Malmin lentoaseman ystävät ry:llä on ollut mahdollisuus hakea taide- ja kulttuuriavustuksia yleisölle avoimeen taide- ja kulttuuritoimintaan.

Helsinki-päivän ohjelmahaku päättyi 31.3.2018. Malmin lentoaseman ystävät ry ei ole ilmoittautunut Helsinki-päivän ohjelmaan tai hakenut tapahtuman järjestämiseen tuotantorahaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto käsittelee 6.4.2018 mennessä saapuneita kulttuuriavustushakemuksia kokouksessaan 31.5.2018. Malmin lentoaseman ystävät ry ei ole hakenut avustusta kevään 2018 avustushaussa. Kulttuuriavustusten syksyn 2018 valmistelu- ja päätöksentekoaikataulu julkaistaan myöhemmin.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 116

HEL 2018-002598 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 254

HEL 2018-002598 T 00 00 03

**Päätös**

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566





30.05.2018

Asia/11

---

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi



## § 150

### Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi

HEL 2017-010086 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

#### Käsittely

Valtuutettu Otto Meri ehdotti valtuutettu Marcus Rantalan kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että kaupunki tulee seuraamaan tarkasti valkuposkihanhien määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkuposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

8 äänestys

Asian käsittely jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että kaupunki tulee seuraamaan tarkasti valkuposkihanhien määrän kehitystä ja hakee

tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkuposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Jaa-äännet: 30

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Fatim Diarra, Sandra Hagman, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Mikko Särelä, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 44

Toni Ahva, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Otto Meri, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Pekka Puska, Mika



Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 7

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Tuuli Koussa, Alekski Niskanen, Petrus Pennanen, Johanna Sydänmaa, Juhana Vartiainen

Poissa: 4

Juha Hakola, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkihanhien kannan vähentämiseksi

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Esittelijän perustelut**

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy tehokkaiisiin toimenpiteisiin valkuposkihanhien määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Edellinen valkuposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämistä koskeva valtuustaloite oli valtuutettu Fatbardhe Hetemajin ja 41 muun valtuutetun aloite valkuposkihanhikannan vähentämisestä. Valtuustoa-



loite käsiteltiin kaupunginhallituksessa 15.2.2016 § 131 ja kaupunginvaltuustossa 2.3.2016 § 60.

Kaupunginhallitus palautti 5.2.2018 § 69 asian valmisteluun ja selvitetäväksi keinot, joita Ruotsissa on käytetty valkoposkihanhiin aiheuttamien haittojen pienentämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausuntoon ja toteaa, että valkoposkihanhi on luonnonsuojelulain rauhoitettu laji ja Euroopan unionin lintudirektiivin liitteen 1 laji. Valkoposkihanhikannan rajoittaminen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tai ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla edellyttää vahvoja perusteluja eikä sellaisia Helsingin kaupungin osalta ole olemassa.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n mukaan ELY-keskus tai ympäristöministeriö voi myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa rauhoitussäännöksistä lintudirektiivin 9 artiklan poikkeamisperusteilla:

- kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi,
- lentoturvallisuuden turvaamiseksi,
- viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille aiheutuvan vakavan vahingon estämiseksi,
- kasviston ja eläimistön suojelemiseksi.

Voimassa olevan lainsäädännön ja sen vakiintunen tulkinnan mukaan Helsingin osalta ei poikkeamisperusteiden soveltamisen kynnyksellä ole ylittynyt.

Hanhenulosteiden aiheuttaman viihtyvyyshaitan vähentäminen muilla keinoin kuin kanta rajoittamalla on edelleen aiheellista. Näitä keinoja ovat puhtaanapito, ruohonleikkuun vähentäminen, aitaaminen ja mahdollisesti karkottaminen ihmisen tai koiran avulla (joka vaatii ELY-keskuksen luvan). On selvää, että ne aiheuttavat kuluja siinä missä muutkin tarpeelliseksi katsotut hoitotoimet. Rantakaistojen ruohonleikkuuta vähentämällä voidaan luoda niittymäistä korkeaa heinikkoa, jota hanhet eivät pidä houkuttelevana. Myös nurmi voidaan näillä kaistoilla korvata muilla maanpeitekasveilla. Nämä toimenpiteet eivät lisää kuluja, vaan vähentävät niitä.

Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 1970-luvulta alkaen, eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU-jäsenyysaikana sovellettu luontodirektiiviä tai (Ruotsin) luonnonsuojelulakia. Laiduntamisen tuottaman ulostehaitan lisäksi hanhet puolustavat



pesiään ja poikasiaan keskustan puistoissa, kun Helsingissä aggressio-ongelma keskittyy muutamiin pesimäsaariin (Korkeasaari, Harakka, Lonna). Helsingissä hanhet eivät pesi mantereella, eivätkä koirien ja kaupunkikettujen vuoksi todennäköisesti omaksukaan tätä tapaa. Malmössä aloitettiin munien poisto vuonna 2010, jolloin parimäärä oli n. 300, ja vuoteen 2016 mennessä kanta oli pudonnut noin 50 pariin. Munien poisto on Malmössä katsottu humaniksi ratkaisuksi verrattuna lintujen ampumiseen, jota on tehty pienimuotoisesti.

Ruotsissa ammutaan vuosittain arviolta tuhansia valkoposkiahania sadon suojelemiseksi. Skyddsjakt-termiä käytetään myös silloin, kun ampumalla tehostetaan karkotusta nurmikkoalueilta. Lintudirektiivin tulkinna Ruotsissa näyttää tässä kohden olevan erilainen kuin Suomessa. Eläinsuojeluperusteilla lentokyvyttömiä hanhipoikueiden karkottaminen alkukesällä ampumalla ei kuitenkaan olisi mahdollista. Tärkeät laidunalueet esimerkiksi Kaivopuistossa tai Arabianrannassa eivät myöskään loppukesällä sovellu turvallisesti ampumalla tehostettuun karkotukseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkoposkiahien kannan vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 117

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



30.05.2018

Asia/12

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 287

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2018 Pöydälle

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.03.2018 § 48

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristön toimialalla on hyvin tiedossa, että valkoposkihan-  
hien ulosteet ärsyttävät monia kaupunkilaisia. Valtuustoaloitteita han-  
hien torjumiseksi tai vähentämiseksi on tehty aiemmin eri perusteilla  
vuosina 2006 ja 2015.

Valkoposkihan-  
hien asema luonnonsuojelulaissa, lintudirektiivissä tai  
hallintokäytännössä ei ole muuttunut. Valkoposkihan-  
hien kannan rajoit-  
taminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnal-  
lisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Luvan myön-  
täminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuo-

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



jelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin.

Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa, mahdollisesti Suomen maaseudullakin, soveltuu lintudirektiivissä mainittu kohta torjunnasta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vahingon estämiseksi”, mutta tämä ei ole sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylitä.

Aloitteessa arvioidaan kevään 2017 hanhikuolemia populaation hallitsemattomasta kannankasvusta johtuvaksi. Tällaista syy-yhteyttä ei voida vahvistaa. Aikuisten valkoposkihanhiin ja harmaalokkien viimekevään joukkokuoleman aiheuttajaakaan ei voitu määrittää Eviran tutkimuksissa, ainoastaan lintuinfluenssa voitiin sulkea pois. Joukkokuolemia ja tautiepidemioita on saaristolinnuistamme todettu myös harvalukuisilla lajeilla, kuten merikotkalla (lintuinfluenssatapaukset 2017) ja ruokilla.

Aloitteen mukaan hanhiin jätökset aiheuttavat mahdollisesti terveyshaittoja muille eläimille ja lapsille. Tästä ei myöskään ole näyttöä.

Kannan vähentämiseen tähtääviin torjuntakeinoihin ei ole mielekästä hakea lupia, koska ELY-keskuksen ei ole mahdollista niitä nykyisen lainsäädännön ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaan myöntää.

Hanhenulosteiden aiheuttaman viihtyvyyshaitan vähentäminen muilla keinoin kuin kantaa rajoittamalla on edelleen aiheellista. Näitä keinoja ovat puhtaanapito, ruohonleikkuun vähentäminen, aitaaminen ja mahdollisesti karkottaminen ihmisen tai koiran avulla (joka vaatii ELY-keskuksen luvan). On selvää, että ne aiheuttavat kuluja siinä missä muutkin tarpeelliseksi katsotut hoitotoimet. Rantakaistojen ruohonleikkuuta vähentämällä voidaan luoda niittymäistä korkeaa heinikkoa, jota hanhet eivät pidä houkuttelevana. Myös nurmi voidaan näillä kaistoilla korvata muilla maanpeitekasveilla. Nämä toimenpiteet eivät lisää kuluja, vaan vähentävät niitä.

#### Ruotsissa käytettyjä rajoituskeinoja

Kaupunginhallituksen valmisteluun palauttamispäätöksessä kehoitetaan selvittämään Ruotsissa, esimerkiksi Malmössä, käytettyjä keinoja kannan rajoittamiseen.

Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 1970-luvulta alkaen, eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU-jäsenyysaikana sovellettu luontodirektiiviä tai (Ruotsin) luonnonsuojelula-



kia. Laiduntamisen tuottaman ulostehaitan lisäksi hanhet puolustavat pesiään ja poikasiaan keskustan puistoissa, kun Helsingissä aggressio-ongelma keskittyy muutamaiin pesimäsaariin (Korkeasaari, Harakka, Lonna). Helsingissä hanhet eivät pesi mantereella, eivätkä koirien ja kaupunkikettujen vuoksi todennäköisesti omaksukaan tätä tapaa. Malmössä aloitettiin munien poisto vuonna 2010, jolloin parimäärä oli n. 300, ja vuoteen 2016 mennessä kanta oli pudonnut noin 50 pariin. Munien poisto on Malmössä katsottu humaniksi ratkaisuksi verrattuna lintujen ampumiseen, jota on tehty pienimuotoisesti.

Ruotsissa ammutaan vuosittain arviolta tuhansia valkoposkihanhia sadon suojelemiseksi. Skyddsjakt-termiä käytetään myös silloin, kun ampumalla tehostetaan karkotusta nurmikkoalueilta. Lintudirektiivin tulkin-ta Ruotsissa näyttää tässä kohden olevan löysempi kuin Suomessa. Eläinsuojeluperusteilla lentokyvyttömien hanhipoikueiden karkottami-nen alkukesällä ampumalla ei kuitenkaan olisi mahdollista. Tärkeät lai-dunalueet esimerkiksi Kaivopuistossa tai Arabianrannassa eivät myös-kään loppukesällä sovellu turvallisesti ampumalla tehostettuun karko-tukseen.

Valkoposkihanhiin määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhiin ai-heuttamien haittojen vähentämiseksi.

Asian esittelyn aikana paikalla ollut ympäristötarkastaja Raimo Pakari-nen poistui asian käsittelyn jälkeen.

#### Käsittely

23.03.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12:

"Valkoposkihanhiin määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhiin ai-heuttamien haittojen vähentämiseksi."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12: "Val-koposkihanhiin määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana ke-sänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tar-





30.05.2018

Asia/12

vittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Jaa-äännet: 2  
Silvia Modig, Leo Stranius

Ei-äännet: 5  
Tapio Klemetti, Anna Mäenpää, Lea Saukkonen, Lilja Tamminen, Pertti Villo

Tyhjä: 0

Poissa: 2  
Mukhtar Abib, Vafa Järnefelt

19.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö  
Eeva Pitkänen

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534  
raimo.pakarinen(a)hel.fi



## § 151

### Valtuutettu Paavo Arhinmäen aloite raitin nimeämisestä kirjailija Alpo Ruuthin mukaan

HEL 2017-010606 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Paavo Arhinmäen aloitteen loppuun käsittelyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuutettu Paavo Arhinmäen valtuustoaloite raitin nimeämisestä Alpo Ruuthin mukaan

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Paavo Arhinmäki ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Katri Valan puiston läpi kulkeva raitti nimetään kirjailija Alpo Ruuthin mukaan tai vaihtoehtoisesti kaupunginosasta etsitään joku muu paikka nimettäväksi alueen tunnetun kirjailijan mukaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa nimistötoimikunnan lausuntoon ja toteaa, että nimistötoimikunta pitää hyvänä ajatuksena osoittaa kirjailija Alpo Ruuthin nimikkopolku Sörnäisten kaupunginosan Katri Valan puistoon, jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Alpo Ruuthin syntymäkoti (Pääskylänrinne 10) sekä lapsuuden ja nuoruuden kotikulmat (Kulmaavuorenkatu). Myös Ruuthin läpimurtoteos Kämppä (1969) sijoittuu näille kulmille. Aloitteessa nimettäväksi ehdotettu polku on alueella liikku-



misen ja orientoinnin kannalta merkittävä ja on tarkoituksenmukaista, että sillä on nimi. Nimistötoimikunta on esittänyt kaupunkiympäristön toimialan maankäytön ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelulle, että Katri Valan puiston eteläosassa sijaitseva, Käenkujan ja Vilhovuorenkujan välillä kulkeva jalankulkuyhteys saisi nimen Alpo Ruuthin polku - Alpo Ruuths stig.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden asemakaavapäällikkö päätti 4.4.2018 3 § nimetä Sörnäisten kaupunginosassa (10. kaupunginosa) Katri Valan puistossa sijaitsevan polun nimeltä Alpo Ruuthin polku - Alpo Ruuths stig. Aloitteessa ehdotettu toimenpide on siten toteutettu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Paavo Arhinmäen valtuustoaloite raitin nimeämisestä Alpo Ruuthin mukaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 118

HEL 2017-010606 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 233

HEL 2017-010606 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Paavo Arhinmäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.10.2017 § 29

HEL 2017-010606 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli valtuutettu Paavo Arhinmäen ja 15 muun al-lekirjoittaneen aloitetta (27.9.2017), jossa esitetään kirjailija Alpo Ruuthin muistamista Helsingin ja erityisesti Sörnäisten ja Kallion alueen nimistössä.

Nimistötoimikunta toteaa, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Henkilön nimeä voidaan harkita käytettäväksi kaavanimessä vasta viiden vuoden kuluttua henkilön kuolemasta. Helsingin muistonimisuositukset noudattavat YK:n ja kielilautakunnan suosituksia.

Kirjailija Alpo Armas Ruuthin (1943–2002) muistamista Helsingin nimistössä on käsitelty nimistötoimikunnassa edellisen kerran 22.8.2007, jolloin hänen nimensä hyväksyttiin vietäväksi ns. nimipankkiin mahdollista tulevaa tarvetta varten, kun jokin sopiva, Ruuthin henkilöhistoriaan ja elämänpäiiriin liittyvä kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta pitää hyvänä ajatuksena osoittaa Alpo Ruuthin nimikkopolku juurikin Sörnäisten kaupunginosaan Katri Valan puistoon, jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Alpo Ruuthin syntymäkoti (Pääskylänrinne 10) ja lapsuuden ja nuoruuden kotikulmat (Kulmavuorenkatu). Myös Ruuthin läpimurtoteos Kämpä (1969) sijoittuu näille

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



tienoille.

Aloitteessa nimettäväksi esitetty polku on alueella liikkumisen ja orientoitinnan kannalta merkittävä, joten nimistötoimikunnan mielestä sillä olisi tarkoituksenmukaista olla nimi. Nimistötoimikunta esittää maankäytön ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelulle, että Katri Valan puiston eteläosassa sijaitseva, Käenkujan ja Vilhovuorenkujan välillä kulkeva jalankulkuyhteys saisi nimen

Alpo Ruuthin polku–Alpo Ruuths stig  
(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Muistonimi; kirjailija Alpo Ruuthin (1943–2002) mukaan, joka teoksissaan on kuvannut Sörnäisten ja Kallion kaupunginosia ja ihmisiä.

Katri Valan puisto–Katri Valas park on nimetty runoilija Katri Valan (Karin Alice Heikel, o.s. Wadenström, 1901–1944) mukaan vuonna 1956. Hänen uurnahautansa sijaitsee puiston rinteessä. Valan tuhkauurna tuotiin Ruotsista Suomeen toukokuussa 1945 ja muurattiin graniittipäätteen puiston penkereeseen. Vala oli vuosina 1931–1933 asunut puiston läheisyydessä Vilhovuorenkujalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n mukaan asemakaavassa määrätään kadun ja muun yleisen alueen nimi samoin kuin kunnanosan ja korttelin numero. Nämä tiedot voidaan muuttaa myös kunnan erillisellä päätöksellä siten kuin kuntalaissa säädetään kunnan päätöksenteosta. Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin kohdan 12 mukaan toimivalta nimen muuttamiseen on kaupunkiympäristölautakunnalla. Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksellä 20.6.2017 § 6 siirtänyt asemakaavapäällikölle päätösvallan nimenmuutoksiin, joissa ei ole kysymys periaatteellisesti merkittävästä muutoksesta. Nimistötoimikunta katsoo, että nimettömän polun nimeäminen ei ole periaatteellisesti merkittävä asia.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386  
johanna.lehtonen(a)hel.fi



## § 152

### Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite uusien frisbeegolfratojen rakentamisesta Helsinkiin

HEL 2017-011628 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy pikaisesti toimiin, jotka tähtäävät uusien frisbeegolfratojen rakentamiseen seuraavan valtuustokauden aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että vuonna 2012 valmistuneessa Helsingin frisbeegolfrataselvityksessä selvitettiin ratojen nykytilannetta sekä perehdyttiin radan suunnitteluun, toteutukseen ja ylläpitoon. Tavoitteena oli etsiä paikka uudelle frisbeegolfradalle Itä-Helsinkiin. Kohteeksi valikoitui Kivikon Paukkulanpuisto. Aloite uuden, 18-väyläisen radan sijoittamisesta Kivikkoon tuli erityisesti lajin harrastajilta. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi kokouksessaan 6.3.2012 linjauksen frisbeegolfalueista sekä Helsingin frisbeegolfrataselvityksen ohjeellisena noudatettavaksi. Liikuntalautakunta päätti kokouksessaan 27.3.2012 noudattaa Helsingin frisbeegolfrataselvitystä ohjeellisena.



Lajin kasvaneen suosion ja kaupungin maankäytön muutospaineiden vuoksi on tarve selvityksen päivittämiselle, josta vastaavat kaupunkiympäristön toimiala ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut. Selvityksen päivittämisen yhteydessä etsitään paikat uudelle 9-väyläiselle, uudelle 18-väyläiselle radalle ja selvitetään Kivikon radan laajentamismahdollisuus. Radan nykyinen, väljä mittakaava mahdollistaa myös kilpailujen järjestämisen. Kivikon rata on hyvin aktiivisessa käytössä ja tarvitsee kunnostusta ja väylien muokkausta kuluneisuutensa vuoksi.

Uuden radan perustaminen vaatii tarkkaa suunnittelua ja tiivistä vuorovaikutusta lajin harrastajien ja asukkaiden kanssa. Toimivan, täysimittaisen 18-väyläisen radan toteuttaminen vaatii noin 10 hehtaarin kokoisen alueen. On tärkeää, että frisbeegolfradat ovat laadukkaiden julkisten liikenneyhteyksien piirissä mutta myös pysäköinnille tulee varata tilaa. Sijoituspaikkaa valittaessa tulee ottaa huomioon alueen sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus, maapohjan kulumisen ja luontoarvot.

Liikunnan ulkoilupalveluiden edustajat tapasivat tammikuussa 2018 aloitteen tekijän sekä Helsingin frisbeegolfseurojen edustajia. Yhteispalaverissa sovittiin, että ulkoilupalvelut selvittää yhdessä seurojen edustajien kanssa mahdollisuutta perustaa esteetön frisbeegolfrata Paloheinän ulkoilualueelle sekä pro-tason golfrata Espoossa sijaitsevalle Luukin ulkoilualueelle. Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee parhailaan Vuosaaren liikuntapuistoon 9-väyläistä frisbeegolfrataa, joka valmistuu vuonna 2019.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite frisbeegolfratojen rakentamisesta

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 119

HEL 2017-011628 T 00 00 03

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



30.05.2018

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 234

HEL 2017-011628 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.03.2018 § 154

HEL 2017-011628 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden tehtäviin kuuluu frisbeegolfharrastuksen edistäminen suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä frisbeegolfratoja.

Helsingin nykyiset frisbeegolfin harjoituspaikat sijaitsevat Haagan puistossa ja Savelanpuistossa. Frisbeegolfradat ovat Meilahdenpuistossa, Siltamäenpuistossa, Munkinpuistossa, Talinhuipulla ja Kivikossa. Sekä Talinhuipun että Kivikon radat ovat tasoltaan vaativia.

Vuonna 2012 valmistui Helsingin frisbeegolfrataselvitys. Frisbeegolfrataselvityksessä selvitettiin ratojen nykytilannetta sekä perehdyttiin ra-





dan suunnitteluun, toteutukseen ja ylläpitoon. Tavoitteena oli myös etsiä paikka uudelle frisbeegolfradalle Itä-Helsinkiin. Kohteeksi valikoitui Kivikon Paukkulanpuisto. Aloite uuden, 18-väyläisen radan sijoittamisesta Kivikkoon tuli erityisesti lajin harrastajilta. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi kokouksessaan 6.3.2012 linjauksen frisbeegolfalueista sekä Helsingin frisbeegolfrataselvityksen ohjeellisena noudatettavaksi. Liikuntalautakunta päätti kokouksessaan 27.3.2012 noudattaa Helsingin frisbeegolfrataselvitystä ohjeellisena.

Lajin kasvaneen suosion ja kaupungin maankäytön muutospainoiden vuoksi on tarve selvityksen päivittämiselle vuoden 2019 loppuun mennessä. Päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala ja liikuntapalvelut.

Selvityksen päivittämisen yhteydessä etsitään paikat uudelle 9-väyläiselle, uudelle 18-väyläiselle radalle ja selvitetään Kivikon radan laajentamismahdollisuus. Radan nykyinen, väljä mittakaava mahdollistaa myös kilpailujen järjestämisen. Kivikon rata on hyvin aktiivisessa käytössä ja tarvitsee kunnostusta ja väylien muokkausta kuluneisuutensa vuoksi.

Uuden radan perustaminen vaatii tarkkaa suunnittelua ja tiivistä vuorovaikutusta lajin harrastajien ja asukkaiden kanssa. Toimivan, täysimittaisen 18-väyläisen radan toteuttaminen vaatii noin 10 hehtaarin kokoisena alueen. On tärkeää, että frisbeegolfradat ovat laadukkaiden julkisten liikenneyhteyksien piirissä. Myös pysäköinnille pitää vartaa tilaa.

Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee parhaillaan Vuosaaren liikuntapuistoon 9-väyläistä frisbeegolfrataa, joka valmistuu vuonna 2019. Liikuntapalvelut puolestaan selvittää vuoden 2018 aikana Paloheinän ja Luukin alueiden soveltuvuutta uusien ratojen toteuttamiseen.

## Käsittely

20.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Esitän, että kohta (5) muutetaan kuulumaan seuraavasti: Lajin kasvaneen suosion ja kaupungin maankäytön muutospainoiden vuoksi on tarve selvityksen päivittämiselle vuoden 2019 loppuun mennessä. Päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala ja liikuntapalvelut.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.



13.02.2018 Palautettiin

06.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838  
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.02.2018 § 42

HEL 2017-011628 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tehnyt vuonna 2012 selvityksen Helsingin frisbeegolfradoista. Selvityksessä kartoitettiin silloiset Helsingin kaupungin alueella olevat frisbeegolfradat sekä tutkittiin mahdollisten uusien ratojen sijoituspaikkoja. Liikuntavirasto osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Työhön osallistui myös monia lajin edustajia.

Selvityksessä tutkittiin 14 eri kohdetta mahdollisina soveltuvina ratojen perustamisalueina. Ainoastaan kaksi aluetta, Kivikon ja Vuosaaren liikuntapuistot ympäristöineen todettiin soveltuviksi frisbeegolfrata-alueiksi. Kivikkoon on toteutettu rata ja Vuosaaren rata toteutettaneen, kun liikuntapuiston takana sijaitsevaa puistoaluetta ryhdytään rakentamaan.

Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole hallinnassaan Helsingin kaupungin alueella riittävän suuria vapaita maa-alueita, minne voisi perustaa frisbeegolfradan. Ainoa suurempi liikuntapalveluiden hallinnoima maa-alue Helsingissä on Paloheinän ulkoilualue. Liikuntapalveluilla on lisäksi Helsingin ulkopuolella hallinnassaan ulkoilualueita mm. Espoossa ja Vihdissä.

Liikunnan ulkoilupalveluiden edustajat tapasivat tammikuussa 2018 aloitteen tekijän sekä Helsingin keskieiset frisbeegolfseurojen edustajat. Yhteispalaverissa sovittiin, että ulkoilupalvelut lähtee yhdessä seurojen edustajien kanssa selvittämään mahdollisuutta perustaa esteetön frisbeegolfrata Paloheinän ulkoilualueelle sekä pro-tason golfrata Espoossa sijaitsevalle Luukin ulkoilualueelle.



30.05.2018

Uusissa sijoituspaikoissa tulee huomioida monia eri osa-alueita kuten sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus, maapohjan kuluminen ja luontoarvot.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi



## § 153

### Valtuutettu Seija Muurisen aloite frisbeegolfrata Laajasaloon

HEL 2018-000640 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seija Muurinen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että selvitetään mahdollisuutta perustaa frisbeegolfrata Laajasalon alueelle, esim. Laajasalon liikuntapuiston läheisyyteen tai Sarvas-ton venesataman viereiselle niittyalueelle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon ja toteaa, ettei Laajasalon alue sovellu frisbeegolfradan rakentamiseen rajallisen maa-alueen, vilkkaan muun käytön ja käynnissä olevien asemakaavamuutosten takia.

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tehnyt vuonna 2012 selvityksen Helsingin frisbeegolfradoista. Selvityksessä kartoitettiin silloiset Helsingin kaupungin alueella olevat frisbeegolfradat sekä tutkittiin mahdollisten uusien ratojen sijoituspaikkoja. Selvityksessä tutkittiin 14 eri kohdetta mahdollisina soveltuvina ratojen perustamisalueina. Ainoastaan kaksi aluetta, Kivikon ja Vuosaaren liikuntapuistot ympäristöineen todettiin soveltuviksi frisbeegolfrata-alueiksi. Kivikkoon on toteutettu ra-



ta ja Vuosaaren rata toteutettaneen, kun liikuntapuiston takana sijaitsevaa puistoaluetta ryhdytään rakentamaan.

Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole Helsingin kaupungin alueella hallinnassaan riittävän suuria vapaita, yhtenäisiä ja lajiin soveltuvia maa-alueita, jonne täysimittaisen frisbeegolfradan voisi perustaa. Ainoa suurempi liikuntapalveluiden hallinnoima maa-alue Helsingissä, joka voisi soveltua radan rakentamiseen on Paloheinän ulkoilualue.

Uuden täysimittaisen frisbeegolfradan löytäminen Helsingin yleisiltä viheralueilta on vaikeaa tilatarpeen ja turvallisuuteen liittyvien rajoitusten vuoksi. Uusissa sijoituspaikoissa tulee huomioida monia eri osa-alueita kuten, sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus ja maaston kulutuskestävyys.

Frisbeegolfin pelaaminen edellyttää aluetta, jossa on mahdollisimman vähän muita käyttäjiä lentävien kiekkojen aiheuttaman häiriön ja mahdollisen tapaturmavaaran vuoksi. Parhaiten radan sijaintipaikaksi soveltuu laaja, yhtenäinen viheralue.

Laajasalossa liikunnan hallinnassa olevalla liikuntapuiston alueelle sijaitsee useita eri lajien suorituspaikkoja, kenttiä sekä uimaranta. Liikuntapuiston alueella on useita vilkkaasti käytettyjä ulkoilureittejä ja alueen läpi kulkee alueellinen kevyenliikenteenreitti. Näillä runsaasti käytetyillä reiteillä liikkuu päivittäin useita satoja ihmisiä ympäri vuoden ja kesäkauden aikana määrä nousee vieläkin suuremmaksi.

Laajasalon liikuntapuiston alueen kehittämiseen vaikuttavat myös käynnissä olevat asemakaavamuutokset.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Muurinen Seija Aloite Kvsto 17012018 2

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 120

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



HEL 2018-000640 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 235**

HEL 2018-000640 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.04.2018 § 80**

HEL 2018-000640 T 00 00 03

**Lausunto**

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei Laajasalon alue sovellu frisbeegolfradan rakentamiseen rajallisen maa-alueen, vilkkaan muun käytön ja käynnissä olevien asemakaavamuutosten takia.

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tehnyt vuonna 2012 selvityksen Helsingin frisbeegolfradoista. Selvityksessä kartoitettiin silloiset Helsingin kaupungin alueella olevat frisbeegolfradat sekä tutkittiin mahdollisten uusien ratojen sijoituspaikkoja. Liikuntavirasto osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Työhön osallistui myös monia lajin edustajia.



Selvityksessä tutkittiin 14 eri kohdetta mahdollisina soveltuvina ratojen perustamisalueina. Ainoastaan kaksi aluetta, Kivikon ja Vuosaaren liikuntapuistot ympäristöineen todettiin soveltuviksi frisbeegolfrata-alueiksi. Kivikkoon on toteutettu rata ja Vuosaaren rata toteutettaneen, kun liikuntapuiston takana sijaitsevaa puistoaluetta ryhdytään rakentamaan.

Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole Helsingin kaupungin alueella hallinnassaan riittävän suuria vapaita, yhtenäisiä ja lajiin soveltuvia maa-alueita, jonne täysimittaisen frisbeegolfradan voisi perustaa. Ainoa suurempi liikuntapalveluiden hallinnoima maa-alue Helsingissä joka voisi soveltua radan rakentamiseen on Paloheinän ulkoilualue. Aluetta on tutkittu yhdessä seurojen kanssa ja radan suunnittelulle sekä mahdolliselle toteutukselle esitetään määrärahaa vuoden 2019 talousarvion.

Uuden täysimittaisen frisbeegolfradan löytäminen Helsingin yleisiltä viheralueilta on vaikeaa tilatarpeen ja turvallisuuteen liittyvien rajoitusten vuoksi. Uusissa sijoituspaikoissa tulee huomioida monia eri osa-alueita kuten, sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus ja maaston kulutuskestävyys.

Frisbeegolfin pelaaminen edellyttää aluetta, jossa on mahdollisimman vähän muita käyttäjiä lentävien kiekkojen aiheuttaman häiriön ja mahdollisen tapaturmavaaran vuoksi. Parhaiten radan sijaintipaikaksi soveltuu laaja, yhtenäinen viheralue. Sopivia sijaintipaikkoja voivat olla esimerkiksi laajat puistokokonaisuudet, taajamametsien soveltuvat osat, peltojen reuna-alueet sekä jotkin suojaviheralueet.

Laajasalossa liikunnan hallinnassa olevalla liikuntapuiston alueelle sijaitsee useita eri lajien suorituspaikkoja, kenttiä sekä uimaranta. Liikuntapuiston alueella on useita vilkkaasti käytettyjä ulkoilureittejä ja alueen läpi kulkee alueellinen kevyenliikenteenreitti. Näillä runsaasti käytetyillä reiteillä liikkuu päivittäin useita satoja ihmisiä ympäri vuoden ja kesäkauden aikana määrä nousee vieläkin suuremmaksi.

Laajasalon liikuntapuiston alueen kehittämiseen vaikuttavat myös käynnissä olevat asemakaavamuutokset. Repossalmentien varteen, nykyisen liikuntapuiston pohjoisosan alueelle, on käynnissä kaavamuutos, jossa sinne suunnitellaan sijoitettavaksi asuntorakentamista, palvelutiloja sekä raitiotievaunuvarikkoa. Tämä rakentaminen tulee todennäköisesti pienentämään liikuntapuiston aluetta selvästi, sekä rajoittamaan uusien lajien tarvitsemien alueiden ja suorituspaikkojen sijoittamista liikuntapuiston alueelle. Myöskään asemakaavamuutoksen alueeseen kuuluvan Karpinselän ranta-alueen alueelle ei uimarannan läheisyyden, vilkkaiden ulkoilureittien sekä maisemallisesti merkittävän ja arvokkaan metsäalueen takia ole riittävästi tilaa frisbeegolfradan sijoittumiseksi.



30.05.2018

---

Alueen kaavoitustyön ollessa kesken ei näin ollen ole kannatettavaa aloittaa frisbeegolfradan suunnittelua liikuntapuiston alueelle.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Arja Eloranta, hallintosihteeri, puhelin: 310 87902  
arja.eloranta(a)hel.fi





## § 154

### Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite juoksuportaista Vuosaaren täyttömäelle

HEL 2017-012162 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Vuosaaren täyttömäelle toteutetaan juoksuportaat.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Vuosaarenhuipun alueelle valmistuu vuoden 2018 aikana hoito- ja kehittämissuunnitelma ja aluekortti, joissa määritellään pitkän aikavälin kehittämis- ja hoitotavoitteet. Vuosaarenhuipulle on tarkoitus toteuttaa reittejä opasteineen ja sisääntuloalueet pysäköintipaikkoineen vuoteen 2021 mennessä.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää juoksuportaiden soveltuvuutta Vuosaaren täyttömäelle edellä mainitun suunnitelman ja aluekortin valmistelun yhteydessä. Juoksuportaiden rakentamismahdollisuuksiin vai-



30.05.2018

kuttavat mm. topografia ja maaperäolosuhteet alueen luontoarvojen lisäksi. Alueelle tehdään myös turvallisuuskartoitus vuoden 2018 aikana.

Kaupunkiympäristön toimiala kartoittaa juoksuportaille sopivia paikkoja Helsingissä muutoinkin vuoden 2018 aikana. Vuosaarenhuippu on mukana myös tässä kartoituksessa.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 121

HEL 2017-012162 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 236

HEL 2017-012162 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 61

HEL 2017-012162 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Juoksuportaat ovat kannatettava hanke. Porrasjuoksu on liikuntamuoto, jonka suosio kasvaa. Juoksuportaat ovat leveydeltään 2,5 metriä. Portaiden vieressä olevan käytävän leveys on 4,5 - 5 metriä. Portaat myös valaistaan ja hoidetaan niin, että ympärivuotinen käyttö on mahdollista.

Vuosaarenhuippu sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella laajojen asuinalueiden läheisyydessä. Huippu palvelee monipuolisesti sekä lähivirkistä että seudullisia virkistystarpeita.

Vuoden 2018 aikana valmistuu Vuosaarenhuipun hoito- ja kehittämissuunnitelma ja aluekortti, joissa määritellään pitkän tähtäimen kehitys- ja hoitotavoitteet. Alueelle on tarkoitus toteuttaa puuttuvat reitit opasteineen ja sisääntuloalueet pysäköintipaikkoineen. Tavoitteena on, että Vuosaarenhuippu avautuu virallisesti virkistyskäyttöön vuoden 2020 aikana.

Käynnissä olevan suunnittelun yhteydessä tutkitaan juoksuportaiden soveltuvuutta alueelle. Luontoarvojen, topografian ja maaperäolosuhteiden takia juoksuportaiden rakentaminen voi olla hankalaa. Jyrkimmät itärinteen kohdat, jonne portaat voisivat kaltevuuden osalta soveltua, ovat tällä hetkellä turvattomia irtokivien ja mahdollisen maanvyöryvään takia. Alueelle tehdään turvallisuuskartoitus vuoden 2018 aikana.

Vuosaarenhuippu on myös luontokohde, joka korostuu alueen luontoa säästävässä ja kulkua ohjaavissa ratkaisuisa. Perinteisiä rakennettujen viheralueiden palveluita, kuten leikkipaikkoja, alueelle ei tulla toteuttamaan. Alueella voi harrastaa liikuntaa, muuan muassa ylämäki- ja maastojuoksua, hiihtämistä ja ratsastusta.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



30.05.2018

Useiden asukastoiveiden perusteella on aloitettu kartoitus juoksuportaille sopivista paikoista Helsingissä. Vuosaarenhuippu on mukana kartoituksessa yhtenä kohteena. Työ valmistuu tämän vuoden aikana.

Tähän mennessä Helsinkiin toteutetut juoksuportaat ovat ensisijaisesti liikuntapalvelua, ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tulisi nostaa juoksuportaat esiin hankepriorisoinneissaan.

Juoksuportaita hoidetaan myös talvisin. Portaiden hoidosta seuraa kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle käyttötalousvaikutuksia. Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevat portaat ovat kulkuportaita, joista vain osasta luodaan lumi pois ja hiekoitetaan. Myös näitä portaita voi käyttää porrasjuoksuun lumettomana aikana.

30.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838  
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.01.2018 § 22

HEL 2017-012162 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana esitystä kuntoportaiden saamiseksi Vuosaaren täyttömäelle. Helsingistä löytyy kuntoportaita Malminkartanon ja Paloheinän täyttömäiltä. Luonteva ja kannatettava paikka kolmansille portaille olisi Vuosaaren täyttömäki, jolloin kuntoportaita sijaitsisi eri puolilla Helsinkiä. Vuosaaren täyttömäki on kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimaa maa-alueetta, jolloin portaiden ylläpitämisvastuu olisi kaupunkiympäristön toimialalla.

Malminkartanon täyttömäki ja mäen huipulle johtavat portaat ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimia ja ylläpitämiä. Paloheinän kuntoportaat ovat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalla alueella ja liikuntapalveluiden ylläpitämiä.

Malminkartanon portaisissa on 426 askelmaa ja ne ovat pidemmät kuin Paloheinän portaat, Paloheinän portaisissa on 254 askelmaa.

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Paloheinän portaat valmistuivat lokakuussa 2017 ja ne saavuttivat heti suuren suosion. Portaisiin on asetettu laskurit joiden mukaan, portaissa on mitattu yhteensä 186 862 kpl nousua 6.10.–6.12.2017 välisenä aikana. Portaat suunniteltiin leveämmiksi kuin Malminkartanon portaat, jotta portaissa mahtuu hyvin liikkumaan samanaikaisesti, niin ylös- kuin alaspäin. Kuntoportaiden toteutus maksoi lähes 180 000 euroa. Portaiden valaistus on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2018.

Paloheinän portaiden saaman julkisuuden myötä kaupungille on tullut useita ehdotuksia kuntoportaiden rakentamiseksi eri kaupunginosiin.

Vuosaaren täyttömäelle on hyvät joukkoliikenneyhteydet ja Vuosaaresa asuu lähes 40 000 ihmistä, joten siltä osin portaiden toteutuspaikaksi Vuosaaren täyttömäki soveltuu hyvin. Aloitteessa mainittu Niinisaarentien kupeessa sijaitseva paikoitusalue ei ole virallinen P-alue. P-alue on muodostunut kyseiseen paikkaan vuosikymmenien aikana ja alue on aivan riittämätön talviaikaan, kun alueelle kunnostetaan latuja. Mikäli portaat päätetään rakentaa Vuosaaren täyttömäelle, olisi hyvä huomioida myös Niinisaarentien paikoitusmahdollisuuksien kehittäminen.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi



## § 155

### Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite roskakorien sijoittamisesta rantojen kävelyreiteille

HEL 2017-012444 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että uusien kaupunginosien rantojen kävelyreiteille sekä myös vanhoille alueille, esimerkiksi Kruunuhakaan ja Siltasaaren lisätään roska-astioita.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunkiympäristön toimiala lisää resurssiensa puitteissa roska-astioita puhtaanapitovastuullaan oleville yleisisille alueille. Aloitteen johdosta Kruunuhaan ja Siltasaaren rantareittien lisätarve roska-astioille selvitetään ja tarvittaessa astioita lisätään.

Uusien rantareittien roska-astiat sijoitetaan paikoilleen vasta ennen reitin valmistumista ja luovuttamista ylläpitoon. Kaupunkiympäristön toimiala tarkistaa tarpeen uusien alueiden roska-astioille yhdessä ylläpidosta vastaavan urakoitsijan kanssa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

F10680001200062637

#### Alvno

F102012566



Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 122

HEL 2017-012444 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 237

HEL 2017-012444 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.01.2018 § 17

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2017-012444 T 00 00 03

## Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala tarkistaa roska-astioiden tilanteen Kruununhaan ja Siltasaaren rantareiteillä. Tarpeen mukaan astioita tullaan lisäämään tai siirtämään.

Myös uusien rantareittien roska-astiatilanne tarkistetaan yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa. Osa uusista ranta-alueista on vielä rakenteilla ja roska-astiat asennetaan paikoilleen vasta viimeisinä töinä ennen alueen luovutusta ylläpitoon.

Yleisten alueiden puhtaanapitoon, jonka merkittävänä osana on jätehuolto, käytettiin Helsingissä vuonna 2015 noin 14 miljoonaa euroa. Kaupungin puisto- ja katualueilla on yhteensä noin 8000 roska-astiaa.

Riittävä roska-astioiden määrä turvaaleisten alueiden toimivuutta ja viihtyisyyttä. Myös astioiden oikea sijoittelu, tilavuus ja tyhjennysväli ovat olennaisia tekijöitä. Kaupunkiympäristön toimiala lisää resurssien puitteissa vuosittain roska-astioita yleisillä alueilla. Toimialalla on oma roska-astiamallisto johon kuuluu myös astia kausi- tai tapahtumakäyttöön. Näitä astioita pystytään sijoittamaan uusille paikoille nopeasti tarpeen mukaan.

Toimialalla on tunnistettu tarve kokonaisvaltaiselle yleisten alueiden jätehuoltosuunnittelulle. Lähivuosina laaditaan yleisten alueiden jätehuollon tuote- ja palvelulinjaus ohjaamaan toimintaa.

### Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

### Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38955  
petri.arponen(a)hel.fi





## § 156

### Valtuutettu Sameli Sivosen aloite ympärivuotisesta kaupunkipyörätoiminnasta ja pyöriteiden talvikunnossapidosta

HEL 2017-013031 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Sameli Sivosen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuutettu Sameli Sivosen aloite

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sameli Sivonen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunkipyöräjärjestelmä otetaan ympärivuotiseen käyttöön ja että tehostettu pyöriteiden talvihoito otetaan laajemmin käyttöön.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunkipyöräpalvelun vuosittainen toimintakausi on ollut toukokuusta lokakuuhun. Aloitusta aikaistettiin tänä keväänä jo huhtikuulle. Kaupunkipyöräkauden laajentamista nykyisestä voidaan pitää pyöräilyn kulkutapaosuuden edistämisen kannalta hyvänä ajatuksena. Järjestelmän toteuttamiseen ympärivuotisiin olosuhteisiin soveltuvaksi liittyy kuitenkin haasteita niin itse kaupunkipyöräjärjestelmän toiminnan kuin yleisten alueiden ylläpidon kannalta.

Mikäli siirryttäisiin ympärivuotiseen toimintamalliin, tulisi nykyiset aurinkosähköllä toimivat kaupunkipyöräasemat vaihtaa kiinteällä sähköliitty-



mällä toimiviksi. Tämä aiheuttaisi noin 900 000 euron kustannukset. Toisaalta välttyttäisiin asemien jokavuotisen asentamisen ja purkamisen kustannuksilta. Ympärivuotinen käyttö lisäisi pyörien ja asemien huollon tarvetta. Ympärivuotinen toiminta lisäisi kaupunkipyöräjärjestelmän operointikustannuksia yhteensä arviolta 550 000 eurolla vuosittain. Nykyisin kustannukset ovat noin 1,3 milj. euroa vuodessa.

Kaupunkipyöräjärjestelmän ympärivuotinen toiminta vaikuttaisi mm. yleisten alueiden aurauksen ja lumilogistiikan sekä hiekoituksen ja hiekannoston sekä katujen pesun järjestelyihin. Siirtyminen ympärivuotiseen kaupunkipyöräpalveluun lisäisi kadunpitokustannuksia. Pyöräasemien ylläpitäminen käyttökunnossa vaatisi myös lisätoimia kadunpidossa.

Aloitteessa mainittua talvikunnossapidon tehostamista pyöräilyväylillä on kokeiltu syksystä 2015 alkaen eräillä pyöräilyn pääverkoilla, kuten Baanalla. Tehostetun laatutason talvihoidossa pääväyliä on ollut noin 35 km ja näistä harjasuolauksessa kolme reittiä. Harjasuolauksesta aiheutuu noin 10 000 euron lisäkustannukset kilometriä kohden normaaliin talvihoitoon verrattuna. Kokeilu on päättynyt ja kokeilua koskeva raportti valmistuu huhtikuussa. Talvikunnossapitokokeilun tuloksia ja mahdollisia jatkotoimia, kuten tehostetun talvikunnossapidon vakinaistamista tai laajentamista, selvitetään parhaillaan.

Tänä vuonna käynnistyvässä pyöräilyn edistämishjelman päivitystyössä tarkastellaan ja arvioidaan myös pyöräilyliikenteen talvihoidon nykytilaa ja kehittämistarpeita. Ohjelma valmistuu vuoden 2019 aikana.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunkipyöräpalvelun käyttökauden pidentämistä on tarkoituksenmukaista arvioida vasta edellä mainittujen selvitysten jälkeen. Ennen kuin tehdään ratkaisuja kaupunkipyöräpalvelun käyttökauden mahdollisesta pidentämisestä on lisäksi syytä seurata ja arvioida jo toteutetun kaupunkipyöräkauden aikaistamisen sekä Espoon kaupunkipyöräjärjestelmän vaikutuksia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sameli Sivosen aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 124

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 240

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sameli Sivosen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 123

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Hankenumero 5264\_159

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ympärivuotinen kaupunkipyöräjärjestelmä

Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän ensimmäiset vuodet ovat olleet menestys. Kauden pidentäminen ja ympärivuotinenkin käyttö on nous-



seet esille yhtenä keinona kehittää järjestelmää ja edistää pyöräilyä. Kaupunkipyörien toteuttaminen ympärivuotisesti sisältää kuitenkin vielä ratkaisemattomia taloudellisia ja toiminnallisia haasteita esimerkiksi järjestelmän toteuttamisen sekä asemien talvikunnossapidon osalta.

Nykyisin asemat toimivat akkujen ja aurinkosähkön avulla, eikä niihin ole rakennettu kiinteää sähköliitäntää. Auringon valo talvikaudella on niin vähäistä, että asemiin tulisi rakentaa kiinteä sähköliittymä, mikä lisäisi asemien muutos- ja perustamiskuluja. Järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi pyöräasemien kunnossapidosta olisi huolehdittava ympärivuotisesti, mikä myös lisäisi kustannuksia. Vaihtelevat sääolosuhteet talvisin aiheuttaisivat pyörien ja asemarakenteiden kulumista, mikä lisää huollon tarvetta ja sitä kautta kustannuksia.

Kaupunkipyörädatan perusteella pyörien käyttöaste laskee syksyn edetessä ja sääolosuhteiden heiketessä, joten on oletettavissa, että talvikaudella pyörien käyttöaste jää muuta kautta alemmaksi. Pyörissä itsessään sijaitsevat akut latautuvat ajon aikana, joten eritoten kylmällä säällä pyörien yleinen toimintavarmuus kärsii, kun pyörillä ajetaan vähemmän.

Kaupunkipyöräjärjestelmän ympärivuotisuutta harkittaessa on selvitettävä myös asemien ympärivuotisen käytön vaikutukset yleisten alueiden ylläpitoon. Tärkeimpinä selvitettävänä asioina ylläpidon kannalta ovat talvihoidon ja lumilogistiikan sekä hiekoitussepin noston ja katujen pesun toimivuuden varmistaminen. Lumenkuljetuksessa logistisesti tärkeitä kasaus- ja kuormausalueita tarvitsevat erityisesti kantakaupungin taloyhtiöt. Kuluvana talvena ylläpidossa käytetään 40 ajoradalla sijaitsevaa pyöräasemaa lumen ja hiekoitussepin lyhytaikaiseen kasaukseen. Hiekotushiekan poistamisen logistinen varmistaminen nopeuttaa katujen pesua ja hillitsee katupölystä johtuvaa ilmanlaadun heikentymistä keväisin.

Kaupunkipyörien ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia selvitetään jatkossa tarkemmin. Kaupunkipyörien käytöstä on selvityksiä tekeillä, niin asiantuntijatyönä kuin oppilaitosten lopputöinä. Selvitysten, muualta saatujen kokemusten ja muun arvioinnin karttuessa voivat HKL, Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu, kaupunkipyöräoperaattori sekä kunnossapidosta vastaavat tahot yhteistyössä selvittää mahdollisuuksia siirtyä ympärivuotiseen tai lähes ympärivuotiseen kaupunkipyöräjärjestelmään. Selvityksessä tulee arvioida ympärivuotisen järjestelmän hyödyt siitä aiheutuviin kustannuksiin sekä mahdolliset vaikutukset kesäkauden palvelutasoon. Kaupunkipyörien toiminta-alueen laajentaminen on tällä hetkellä arvioitu tärkeämmäksi toimenpiteeksi järjestelmän kehittämisessä.



## Talvikunnossapidon tehostaminen

Pyöräilyn edistämishjelmassa (2014) talvikunnossapidon osalta toimenpiteinä mainitaan seuraavaa: parannetaan pyöräväylien talvihoitoa päivittämällä ylläpitoluokituksia ja parantamalla korkeimman luokan laatusoaa, sopeuttamalla kalustoa tulevaisuuden pyöräliikennejärjestelyihin sekä siirtymällä asteittain reittikohtaiseen kunnossapitoon.

Helsingissä katualueilla sijaitsevat jalankulku- ja pyöräväylät ovat talvihoidossa kaupunkiympäristö -toimialan asettaman kolmitasoisen ylläpitoluokituksen ja siinä esitettyjen laatuvaatimusten mukaisesti. Myös tärkeimmät työmatkaliikennettä palvelevat valaistut puistoraitit ovat talvihoidossa. Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Stara sekä yksityiset palveluntuottajat suorittavat käytännön työt.

Ylläpidon osalta käynnistettiin syksyllä 2015 kokeilu pyöräilyn pääverkolla talviolosuhteiden parantamiseksi. Aluksi kokeilussa oli Baana Ruoholahdesta Kansalaistorille ja siitä pääradan vartta Oulunkylään. Tehostetun talvihoidon pyöräväylästä on laajennettu vuosittain. Tällä hetkellä Helsingissä on pyöräilyn pääväyliä 35 km tehostetun laatusoan talvihoidossa. Tästä harjasuolauksessa on kolme reittiä: Ruoholahdesta Oulunkylään, Espoon rajalta Lauttasaareen ja sieltä Meilahden kautta Lehtisaareen sekä Kansalaistorilta Sörnäisiin. Lisäksi yksi reitti on tehostetussa aurauksessa rantaradan varrella Ilmalasta Espoon rajalle.

Turussa on tänä talvena aloitettu yhden pyörätieosuuden harjasuolaus. Helsingin kaupungin ylläpidon tilaajat ovat käyneet vuoropuhelua Turun kaupungin edustajien kanssa ja jakaneet heidän kanssaan kokemuksia tehostetusta talvihoidosta ja siinä käytettävistä menetelmistä sekä kalustosta ja jäänsulatusmateriaaleista.

Verrattuna perinteiseen talvihoitoon, harjasuolauksen korkeammat kustannukset syntyvät pääasiassa huomattavasta suuremmasta työajasta, lisäkalustosta jota hoitoon käytetään sekä liukkaudentorjuntamateriaalin suuremmasta menekistä ja hinnasta. Harjasuolauksen lisämäärähantarve on noin 10 000 euroa/km verrattuna normaalin talvihoidon vuosikustannuksiin.

Pyöräilyväylien kunnossapidon taso on sekä resurssi- että menetelmäkysymys. Taloudelliset resurssit peilautuvat suoraan kaupungin poliittiseen tahtoon. Investoiminen toimivaan auraukseen ja liukkaudentorjuntaan vähentäisivät onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia, lisäksi pyöräilyn suosiota sekä mahdollistaisivat paremmin ympärivuotisen pyöräilyn.



Nykyisellä rahoitustasolla paremman talvihoidon laatutason tarjoaminen pyöräilijöille tulee olemaan haasteellista ja mahdollisuudet sen laajentamiseen vähäiset. Kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelun yleiset alueet -yksiköllä on valmius hankkia korkeamman laatutason talvihoidtoa pyöräilijöille kasvattamalla laadukkaamman talvihoidon väylästöä noin 5 - 10 km vuosittain pyöräilyn baanaverkoston rakentamisen edetessä. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että tehostetun talvihoidon verkoston kasvattamiseen on varauduttu kaupungin budjetissa.

Nykyinen pyöräväylien tehostetun talvihoidon kokeilu päättyy tänä vuonna ja loppuraportti pyöräväylien tehostetusta talvihoidosta ja harjausolauksesta laaditaan tämän vuoden aikana. Mikäli pyöräväylien talvihoidon laatutason nostamiseen myönnetään erillistä määrärahaa, tehostettu talvihoito voidaan vakiinnuttaa määrärahatasoa vastaavalle verkostolle.

Pyöräilyn edistämisen on todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti erittäin kannattavaa. Tänä vuonna on alkamassa myös pyöräilyn edistämisohjelman päivitystyö, minkä yhteydessä tullaan arvioimaan myös pyöräväylien talvikunnossapidon nykytilaa, tulevaisuuden tarpeita sekä mahdollista muuta kehittämistä.

Lisäksi lautakunta kehottaa toimialaa talvikunnossapitokokeilun raportin valmistuttua laatimaan suunnitelman ja kustannusarvion 1) pyöräväylien tehostetun talvikunnossapidon vakinaistamisesta kokeilun päättyessä sekä 2) tehostetun talvikunnossapidon asteittaisesta laajentamisesta tulevina talvina.

#### Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lautakunta kehottaa toimialaa talvikunnossapitokokeilun raportin valmistuttua laatimaan suunnitelman ja kustannusarvion 1) pyöräväylien tehostetun talvikunnossapidon vakinaistamisesta kokeilun päättyessä sekä 2) tehostetun talvikunnossapidon asteittaisesta laajentamisesta tulevina talvina.

Kannattaja: Mai Kivelä

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

27.02.2018 Pöydälle

13.02.2018 Pöydälle



Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37220  
ilari.heiska(a)hel.fi  
Tuomas Lautaniemi, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 39463  
tuomas.lautaniemi(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.02.2018 § 22

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotista käyttöä.

Kaupunkipyöräpalvelun vuosittaiseksi toimintakaudeksi määriteltiin palvelua käynnistettäessä kuusi kuukautta, toukokuusta lokakuuhun. Kauden aloitus- ja lopetusajankohdat ovat osaltaan riippuvaisia katujen kunnossapidon ja pyöräasemien perustamistöiden vaatimuksista. Asemien asennus- ja poistotyön tehokkaan organisoimisen kannalta asemien asennusaikataulun tulisi olla tiedossa selkeästi ennen kauden alkua. Aloitusta ollaan kuitenkin aikaistamassa huhtikuulle, mikäli katujen kevätpuhdistuksen saadaan toteutettua aikataulussa. Aikaisempi kauden aloitus lisää asennusten ajoittamisen epävarmuutta mm. säätilan vaihteluiden vuoksi.

Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen ympärivuotiseksi vaikuttaa erityisesti talviajan katujen kunnossapitoon. Talvella osa pyöräasemien käytössä olevista tiloista on varattu lumen ja hiekan välivarastointiin. Tämä vaikeuttaisi lumenpoiston logistiikkaa. Lumiseen aikaan autojen pysäköintipaikkoja on käytössä normaalia vähemmän. Lisäksi osa pyöräasemista sijaitsee pysäköintipaikoilla. Myös muut pyöräasemat voisivat olla katujen auraamisen tiellä. Auraus saattaa aiheuttaa myös lisääntyneitä vahinkoja pyörille ja asemille.

Kasautuva lumi olisi vaatisi erityistoimia pyöräasemien ylläpitämiseksi käyttökunnossa. Pyöräaseman lukitus telineeseen pyörää palauttaessa toimii hyvin vain, jos pyörän saa telineeseen oikeaan kohtaan ja suoraan. Kaupunkipyörän voi palauttaa myös aseman välittömään läheisyyteen pyörän omalla lukolla, mutta telineisiin palauttaminen on toivottavampaa, jotta pyörät pysyvät siististi ja järjestelmällisesti suunnitellulla alueella.

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Kaupunkipyöräpalvelu toimii nykyisellään itse tuottamallaan sähköllä, asemat aurinkokennoilla ja pyörät dynamoillaan. Pyörät lataavat ajettaessa omia akkujaan, jotka kylmällä säällä vähemmän käytettyinä saattaisivat tyhjentyä. Asemien akkuja täytyy jo nyt lokakuussa vaihtaa, kun auringonvalo on vähissä. Jos kautta pidennettäisiin syksystä, olisi kaikille käytössä oleville asemille vedettävä sähköt. Tämä on mahdollista, mutta kustannus olisi merkittävä ja asemien sijoittelun joustavuus vähenisi suurempien rakennustöiden myötä. Asemien kytkeminen sähköverkkoon maksaisi kaupunkipyöräpalvelun operaattorin arvion mukaan noin 900.000 euroa. Ympärivuotisen operoinnin lisäkustannus nykyisen vuosittaisen maksun (n. 1,3 Meur) lisäksi olisi noin 550.000 euroa/vuosi. Tämä summa sisältää arvion asemien talvikunnossapidosta palvelun operaattorin toteuttamana, sekä kaluston muutostarpeet ja kulumisen. Pyöriin vaihdettaisiin nastarenkaat. Lisäksi kaupungin olisi vaurauduttava katujen lumenpoiston lisäresurssitarpeeseen, sillä pyöräasemat veisivät lumen välivarastointipaikkoja, jolloin se on aurattava suoraan ajoneuvon kyytiin, kun läjitystilaa ei ole. Näistä luopuminen lisäisi kaupungin kokonaiskustannuksia. Myös vahingonkorvausvastuut ja kadun kunnossapidon toimintamalli olisi määriteltävä uudelleen.

Nykyinen kaupunkipyöräasemien jokavuotinen asentaminen ja purkaminen aiheuttavat kustannuksia, jotka vältettäisiin asemien ympärivuotisella käytöllä. Käyttökauden pidentäminen syksystä vaatisi sähköverkkoon kytkemistä, joten tätä vaihtoehtona tarkastellessa olisi syytä keskustella myös ympärivuotisuudesta, sillä kustannusten ero näiden välillä saattaa olla pieni.

Kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotinen käyttö nähdään selvittämisen arvoisena asiana, se palvelisi asiakkaita paremmin ja toisi palvelulle luotettavuutta, kun pyörät olisivat aina käytössä. Ympärivuotisen pyöräilyn edistäminen olisi myös Helsingin kaupungin pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattamistavoitteen mukaista.

Talvella käytössä voisi olla esimerkiksi vain osa asemista ja pyöristä, kun tilaa on rajallisemmin ja käyttäjiä vähemmän. Kaupunkipyöräpalvelun käyttäjämäärät laskevat jo syksyllä merkittävästi, joten pienempi määrä pyöriä todennäköisesti riittäisi kattamaan kauden palvelutarpeen. Toisaalta asemaverkon on säilyttävä riittävän tiheänä, jotta varmistetaan palvelun palvelukyky osana matkaketjua. Kauden 2017 tilastojen mukaan lokakuussa matkoja tehdään keskimäärin noin 2,9 jokaisella pyörällä kohti päivässä koko kaudelle keskiarvon ollessa n. 7 matkaa/pyörä/päivä ja kesän vilkkaimpina päivinä jopa 11,5 matkaa/pyörä/päivä.

Koska kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotiseen käyttöön liittyy merkittäviä epävarmuuksia, on ennen päätösten tekemistä tarkoituksenmukais-





ta 1) seurata jo suunnitellun kauden aikaistamisen sekä Espoon kaupunkipyöräpalvelun vaikutuksia käyttäjämääriin sekä 2) kartoittaa muiden, Helsinkiä olosuhteiltaan muistuttavien kaupunkien kuten Turun kokemuksia ympärivuotisesta palvelusta. Näin tulevaisuudessa mahdollisesti tehtävän palvelun laajennuksen päätöksenteon tueksi on saatavilla riittävää tietoa.

#### Käsittely

08.02.2018 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä täydensi esitystään esityslistan sivun 3 esittelijän perusteluosan viimeisen kappaleen ensimmäistä virkettä maininnalla Turusta seuraavasti: Koska kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotiseen käyttöön liittyy merkittäviä epävarmuuksia, on ennen päätösten tekemistä tarkoituksenmukaista 1) seurata jo suunnitellun kauden aikaistamisen sekä Espoon kaupunkipyöräpalvelun vaikutuksia käyttäjämääriin sekä 2) kartoittaa muiden, Helsinkiä olosuhteiltaan muistuttavien kaupunkien kuten Turun kokemuksia ympärivuotisesta palvelusta.

#### Esittelijä

yksikön johtaja  
Karoliina Rajakallio

#### Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753  
samuli.makinen(a)hel.fi



## § 157

### Valtuutettu Atte Harjanteen aloite Kumpulanmäen kävelyreitin parantamiseksi

HEL 2017-013534 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Atte Harjanteen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Atte Harjanne ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää millä keinoin Kumpulan kampusalueelle johtava jalankulkureitti voidaan korjata turvalliseksi kävelyreitiksi yhdessä tontin omistajan kanssa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Kumpulan kampukselle johtava lyhin yhteys Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadun kautta kulkee Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa olevan tontin läpi.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n oli tarkoitus toteuttaa tontille Kumpulan kampuksen seuraava rakentamisvaihe ja sen yhteydessä kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja kampusalueen välille. Hankkeelle laadittiin asemakaavan muutos vuonna 2003. Hankkeesta on sittemmin luovuttu.



Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy on käynnistämässä tontin suunnittelua uudestaan vuoden 2018 aikana tavoitteenaan alueen käyttötarkoituksen muuttaminen asuin- ja toimitilapainotteiseksi. Mahdollisen kaavamutoksen yhteydessä suunnitellaan sujuva kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja Kumpulan kampuksen välille. Yhteyden toteuttaa hankkeeseen ryhtyvä. Kaavamuutos on mahdollista saada lainvoimaiseksi vuonna 2021.

Kaupunkiympäristölautakunta kehotti kaupunkiympäristön toimialaa neuvottelemaan yliopiston kanssa ja etsimään ratkaisua kävelyreitin turvallisuuden ja talvikunnossapidon parantamiseksi jo ennen kaavamutoksen ja sitä seuraavan rakennushankkeen toteutumista.

HSL:n päätettyä siirtää linjan 55 pois Kumpulanmäeltä ensi syksynä, tarve paremmille kävelyreiteille jo ensi talvena korostuu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Atte Harjanteen valtuustoaloite Kumpulanmäen kävelyreitin parantaminen

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 125

HEL 2017-013534 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 289

HEL 2017-013534 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Atte Harjanteen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo:

Esitämme perustelun loppuun lisäystä: ”HSL:n päätettyä siirtää linjan 55 pois Kumpulanmäeltä ensi syksynä, tarve paremmille kävelyreiteille jo ensi talvena korostuu.”

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 124

HEL 2017-013534 T 00 00 03

Hankenumero 5264\_160

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kumpulan kampukselle johtava lyhin yhteys Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadun kautta kulkee tontin 24973/6 läpi. Tontilla on voimas-



sa asemakaava nro 11095 (saanut lainvoiman 23.5.2003), jossa tontti on osoitettu opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YOT). Nykyisen rinteeseen muodostuneen kävelyreitit kohdalle on asemakaavassa osoitettu yleiselle ja lankululle varattu alueen osa. Tontin viheralueet ovat viherrakennetyypiltään ja kasvupaikaltaan lehtomaista kangasmetsää. Tontti on Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n oli tarkoitus toteuttaa tontille Kumpulan kampuksen seuraava rakentamisvaihe ja sen yhteydessä kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja kampusalueen välille. Hankkeelle laadittiin asemakaavan muutos vuonna 2003. Hankkeesta on sittemmin luovuttu.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy on käynnistämässä tontin suunnittelua uudestaan vuoden 2018 aikana tavoitteenaan alueen käyttötarkoituksen muuttaminen asuin- ja toimitilapainotteiseksi. Mahdollisen kaavamuutoksen yhteydessä suunnitellaan sujuva kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja Kumpulan kampuksen välille. Yhteyden toteuttaa hankkeeseen ryhtyvä. Kaavamuutos on mahdollista saada lainvoimaiseksi vuonna 2021.

Lisäksi lautakunta kehottaa toimialan neuvottelemaan yliopiston kanssa ja etsimään ratkaisua kävelyreitit turvallisuuden ja talvikunnossapidon parantamiseksi jo ennen kaavamuutoksen ja sitä seuraavan rakennushankkeen toteutumista.

## Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lautakunta kehottaa toimialan neuvottelemaan yliopiston kanssa ja etsimään ratkaisua kävelyreitit turvallisuuden ja talvikunnossapidon parantamiseksi jo ennen kaavamuutoksen ja sitä seuraavan rakennushankkeen toteutumista.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

## Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

## Lisätiedot

Kirsi Rantama, arkkitehti, puhelin: 310 37207  
kirsi.rantama(a)hel.fi

## Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

## Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

## Puhelin

+358 9 310 1641

## Faksi

+358 9 655 783

## Y-tunnus

0201256-6

## Tilinro

FI0680001200062637

## Alvno

FI02012566



## § 158

### Valtuutettu Emma Karin aloite Vartiosaaren virkistyskäytön kehittämisestä

HEL 2017-013537 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää parhaat keinot Vartiosaaren avaamiseksi laajempaan käyttöön ja ryhtyy toimiin Vartiosaaren virkistyspalvelujen kehittämiseksi ja sujuvan kulkuyhteyden avaamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Vartiosaarella on nykyisin noin 7,5 km polkuverkostoa. Kaupungin ylläpitämiä virkistyspalveluja ei ole. Vesiliikenneyhteydet saareen toimivat kaupallisista perusteista. Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä Vartiosaaren osayleiskaavassa on painotettu asumisen lisäksi virkistyskäyttöä. Helsingin hallinto-oikeus on 5.2.2018 kumonnut Vartiosaaren osayleiskaavaa koskevan päätöksen sekä Helsingin yleiskaavaa koskevan päätöksen mm. Vartiosaarta koskevien merkintöjen osalta. Päätökset eivät ole lainvoimaisia.



Kaupunginhallitus katsoo, että Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen voisi tässä tilanteessa perustua lähinnä väliaikaisluonteisiin, verrattain kevyisiin ratkaisuihin, jotka eivät vaikuta jatkosuunnitteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan mukaan väliaikainen virkistyskäyttö voisi painottua retkeilyyn. Kustannuksiltaan edullisin ja jatkosuunnittelun kannalta neutraalein vaihtoehto olisi järjestää virkistyskäytön perustarpeet esim. yksi polkureitti, grillipaikka, ulkokäymälä ja uimapaikka. Näiden investointien kustannuksiksi on arvioitu noin 200 000 euroa. Rantautumismahdollisuuksien parantamiseksi on mahdollista tarjota yksi nykyinen kaupungin kiinteistöjä palveleva laituri yleiseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala vastaa laiturin ylläpidosta.

Keveyen liikenteen siltaratkaisut ovat kaupunkiympäristölautakunnan mukaan kustannuksiltaan noin 1-1,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus katsoo, että saaren tulevan kehittämisen kannalta siltayhteyden tekeminen tässä tilanteessa ei ole perusteltua. Vesiliikenteen kehittämiseksi kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt tuettua vesibussiliikennettä. Tällöin kaupunki tekisi vesibussiyrittäjän kanssa sopimuksen Reposalmen ja Vartiosaaren välin liikennöinnistä ja vesibussi kulki 3 kk 12 tuntia päivässä. Kustannuksiksi on arvioitu noin 100 000 euroa kesästä.

Vartiosaari ei tällä hetkellä kuulu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalvelujen ylläpidon piiriin. Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen ei sisälly kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 126

HEL 2017-013537 T 00 00 03

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 290

HEL 2017-013537 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.03.2018 § 73

HEL 2017-013537 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetyt kehittämissuhteet ovat valmisteilla olevan Helsingin merellisen strategian mukaisia. Strategian tavoitteena on muun muassa merellisten kohteiden saavutettavuuden parantaminen sekä saariston palvelujen kehittäminen.

Vartiosaarella ei tällä hetkellä ole kaupungin ylläpitämiä palveluita, esimerkiksi yleisessä käytössä olevaa venelaituria tai levähdys - ja uimapaikkoja. Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen edellyttäisi saareen tehtäviä investointeja kuten polkuverkoston ja uimapaikan kunnostamista sekä ulkokäymälän, keittokatoksen ja uuden yleisessä käytös-





sä olevan laiturin rakentamista. Kaupunkiympäristön tekemien laskelmien mukaan investointien kokonaissumma on noin 1–1,2 miljoonaa euroa.

Vartiosaari on yksi Itäistä saaristoreittiä (Hakaniemenranta – Vuosaari - Hakaniemenranta) kulkevan vesibussin pysähdyspaikoista. Saareen liikennöi kesällä 2017 vesibussi kaksi kertaa päivässä sekä Hakaniemestä, että Vuosaaresta.

Saaren vetovoimaisuuden ja vesiliikenteen kehittäminen ovat yhteydessä toisiinsa. Nykyisellään kaupungin ulkoilusaariin suuntautuvaa vesiliikennettä ei tueta taloudellisesti. Tästä johtuen matkustajamäärät käytännössä ohjaavat saariin kulkevia reittejä sekä aikatauluja. Virkistyspalveluiden kehittäminen ja sitä kautta vetovoimaisuuden lisääminen lisääisi myös Vartiosaaren kävijämääriä.

Valtuustoaloitteessa esitetään kulkuyhteyksien parantamiseksi kevytrakenteisen sillan rakentamista Vartiosaareen. Kevyenliikenteensilta rakentaminen edellyttää suuria investointeja ja vaatii tarkempaa suunnittelua. Ponttonisilta huonona puolena on, että se sulkisi Vartiosaaren länsipuolella kulkevan suositun veneväylän.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää omassa lausunnossaan, että uuden laiturin rakentamisen sijaan, kaupunkiympäristön toimiala voisi jo tulevana kesänä parantaa rantautumismahdollisuuksia osoittamalla nykyisellään kaupungin kiinteistöjä palvelevan laiturin yleiseen käyttöön, mikäli laiturin kunnossapito siirtyisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan mielestä järjestely olisi järkevä ja taroituksenmukainen.

Vartiosaaren saamiseksi yhä useamman kaupunkilaisen ulottuville, kaupungin pitäisi rakentaa Vartiosaareen ponttonisilta veneilykauden ulkopuolella lokakuusta huhtikuuhun. Nykyisin vesibussi kulkee liian harvoin, joten vesibussin vuoroväli pitäisi olla tiheämpi tulevina vuosina. Lisäksi Vartiosaaren sillasta pitää tehdä uusi ajantasainen selvitys kustannuksineen päätöksenteon tueksi kesään mennessä.

Vartiosaaren palveluiden kehittäminen retkeily- ja luontomatkailukohdeena on toivottavaa. Tarvittavien investointien toteuttamiseksi tarvitaan kuitenkin tarkempaa suunnittelua, huomioiden saaren tuleva käyttö ja riittävät investointimäärärahat.

Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen



Vastaehdotus:

Elina Moisio: Lisätään uusi kohta kappaleeksi 8:

Vartiosaaren saamiseksi yhä useamman kaupunkilaisen ulottuville, kaupungin pitäisi rakentaa Vartiosaaren ponttonisilta veneilykauden ulkopuolella lokakuusta huhtikuuhun. Nykyisin vesibussi kulkee liian harvoin, joten vesibussin vuoroväli pitäisi olla tiheämpi tulevina vuosina. Lisäksi Vartiosaaren sillasta pitää tehdä uusi ajantasainen selvitys kustannuksineen päätöksenteon tueksi kesään mennessä.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Elina Moisioin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen 7 loppuun

Laajasalon kirjastosta on takavuosina lainattu ihmisille soutuveneitä josta on hyviä kokemuksia. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle hankittaisiin kaksi soutuvenettä liiveineen. Tämä parantaisi Vartiosaaren saavutettavuutta ja tukisi merkittävää strategiaa. Liikuntapalvelut voisi huolehtia veneen kunnossapidosta ja kirjasto toimisi avainten lainaamona.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.02.2018 § 79

HEL 2017-013537 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vartiosaaren osayleiskaava hyväksyttiin Helsingin kaupunginvaltuustossa 26.10.2016. Osayleiskaavassa Vartiosaaren esitetään asumista 5 000 - 7 000 asukkaalle. Kaavassa on vahva painotus myös Vartiosaaren virkistyskäytölle: saaren ranta-alueet kulttuurihistoriallisesti arvokkaine huvilamiljöineen ovat virkistysaluetta, samoin saaren keskiosien laaksoalueet osittain. Marraskuussa 2017 kaupunginvaltuusto



päätti, että Vartiosaaren asemakaavoitus keskeytetään valtuustokauden 2018 - 2021 ajaksi.

Kaupunginhallitus antoi toukokuussa 2017 lausunnot Helsingin hallinto-oikeudelle Vartiosaaren osayleiskaavasta ja Helsingin uudesta yleiskaavasta tehtyjen valitusten johdosta. Hallinto-oikeus on antanut 5.2.2018 valitusten johdosta päätökset, joilla on kumottu valtuuston Vartiosaaren osayleiskaavaa koskeva päätös ja valtuuston Helsingin uutta yleiskaavaa koskeva päätös mm. Vartiosaarta koskevien merkintöjen osalta. Päätökset eivät ole vielä lainvoimaisia.

Vartiosaaren virkistyskäytön edistäminen ja ennakoiva suunnittelu on perusteltua Laajasalon voimakkaan täydennysrakentamisen vuoksi. Parinkymmenen vuoden päästä Laajasalossa asuu arviolta 36 000 asukasta, joten saaren asukasluku kaksinkertaistuu. Vartiosaari tulee olemaan vetovoimainen lähivirkistyskohde laajasalolaisille ja kaikille helsinkiläisille.

Vartiosaari on osa Itä-Helsingin kulttuuripuistoa, ja parempi yhteys saareen toteuttaa kulttuuripuiston strategista suunnitelmaa.

#### Vartiosaaren virkistyskäyttö ja kulkuyhteydet nykyisin

Vartiosaari on 82 hehtaarin kokoinen, melko luonnontilainen saari aivan Laajasalon kupeessa. Vartiosaaren upeat merelliset näkymät, huvilakulttuurimiljö sekä vaihtelevat maisematyypit tarjoavat hienot puitteet virkistyskäytölle. Saaren virkistyskäytön lisääntyminen on toivottavaa myös ennen osayleiskaavan toteuttamista. Vartiosaaren nykyistä virkistys- ja retkeilykäyttöä on rajoittanut erityisesti saaren huono saavutettavuus. Vartiosaarella ei ole kaupungin ylläpitämiä virkistyspalveluja.

Sillan tai säännöllisesti liikennöivän lauttayhteyden puute on johtanut Vartiosaaren vähäiseen virkistyskäyttöön. Helsingin kaupunki on tehnyt periaatepäätöksen, että vesiliikenneyhteydet toimivat kaupallisin perustein eikä vuoroveneliikennettä Vartiosaareenkaan tueta. Nykyisellä keskimäärin 500 matkustajalla vuodessa liikennöinti saareen ei ole ollut taloudellisesti kannattavaa. Saareen pääsee veneellä, mutta yleistä venelaituria tai poijupaikkoja veneilijöille ei tällä hetkellä ole. Talvisin saareen on kuljettu myös saarella ympärivuotisesti asuvien tekemää jäätietä pitkin.

Kaupunki omistaa Vartiosaaresta 90% eli noin 74 hehtaaria. Tästä vuokrattuina huvilakiinteistöinä eri yhdistyksille on noin 15 hehtaaria. Yksityiset kiinteistöt sijoittuvat pääosin saaren ranta-alueille. Yksityisiä ja vuokrattuja huvilakiinteistöjä lukuun ottamatta saari on vapaasti kaikkien käytettävissä. Saaren vapaata virkistyskäyttöä on rajoittanut myös yksityisten kiinteistöjen ja julkisen alueen rajojen epäselvyys. Lisäksi



Vartiosaari mielletään yksityiseksi lomasaareksi huolimatta kaupungin suuresta maanomistuksesta.

Saarella on noin 7,5 kilometriä nykyistä polkuverkostoa. Vartiosaari-seura ylläpitää luontopolkua. Pääosa poluista kulkee sisämaassa, sillä suurin osa rannoista on yksityisiä tai vuokrattujen huviloiden käytössä. Rannassa kulkeminen on haastavaa, koska käyttäjän on vaikea hahmottaa yksityisen ja julkisen tilan rajoja. Nykyisin yksityiset rannat heikentävät saaren avointa virkistyskäyttöä, koska kävijä odottaa merellistä miljöötä ja ranta-alueiden vapaata käyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavassa rannat avataan virkistyskäytölle kaupungin omistamien huvilakiinteistöjen osalta ja rantareitin rakentaminen mahdollistuu.

Suurin osa Vartiosaaren virkistystoiminnasta on kaupungin omana toimintaa, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveyden toimialan nuorille suunnattu kesätoiminta. Vartiosaarella ei ole nykyään kaupungin ylläpitämiä yleisiä virkistyspalveluja. Muita virkistystoimintoja Vartiosaarella ovat muun muassa Vartiosaari-seuran kautta vuokrattavat viljelypalstat, joita on 50 kappaletta. Vartiosaaren luonto- ja eläintalviyhdistys ry toimii vanhassa tallipihapiirissä pitäen muun muassa vuohia. Lisäksi saarella toimii kaupungin vuokraamissa huviloissa monia yhdistyksiä, kuten Vailla vakinaista asuntoa ry, Pienperheyhdistys ja Merikuvaajat.

## Vartiosaaren kulkuyhteyksien parantaminen

### Siltayhteys

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kulkuyhteyksiä Vartiosaareen voitaisiin parantaa kevytrakenteisen sillan avulla. Siltayhteyden toteuttaminen tarjoaisi parhaan virkistysyhteyden saareen, mutta on kustannuksiltaan merkittävä. Halvimmillaan vaatimaton, kevytrakenteinen kevyenliikenteen silta maksaisi 1,5 miljoonaa euroa. Sillan hinta nousee, mikäli vedenalaisissa perustusolosuhteissa on ongelmia. Sillan alituskorkeuden tulee olla 5 metriä, jotta toimiva veneväylä säilyy.

Väliaikainen, vuokrattava kevyenliikenteen silta maksaa 1 000 000 euroa / viisi vuotta ja siitä eteenpäin arviolta 140 000 euroa / vuosi. Väliaikainen silta voitaisiin rakentaa siten, että sen alituskorkeus olisi 5 metriä, joka mahdollistaisi veneilyn. Väliaikaista siltaa voitaisiin käyttää myös saaren rakentamisen alkuvaiheen maansiirtotöissä.

Vaihtoehtona voisi olla myös ponttonisiltaratkaisu, kuten Uunisaarella, jolloin saareen pääsisi siltaa pitkin veneilykauden ulkopuolella noin lokakuusta huhtikuuhun. Putkikellukkeisen ja puurunkoisen ponttonisillan toteuttaminen maksaa noin 100 000 euroa, jonka lisäksi kustannuksiin lukeutuisivat vuosittaiset kuljetus-, ankkurointi- ja huoltokulut. Tämä



edellyttää myös luvan Liikenneviraston meriväyläyksiköltä, koska Reposalmessa kulkee veneväylä.

#### Vesiliikenteen kehittäminen

Vesiliikenteen kehittämistä tehdään osana Merellisen Helsingin strategiaa. Tästä huolimatta Vartiosaaren voidaan järjestää erillisyyhteys halluttaessa. Vesibussi voisi kulkea kesäkuun alusta elokuun loppuun 12 tuntia päivässä. Tämä maksaa 100 000 euroa kesässä.

Vartiosaaren yhteyksien kehittämiseen liittyvissä keskusteluissa erilaiset lossiratkaisut ovat usein nousseet esiin. Esimerkiksi pienen kaupunkilossin, kuten Turussa jokilossina toimiva Förin, vuosittaiset käyttökustannukset ovat noin 250 000 euroa sekä lisäksi mahdolliset jäänmurtokulut noin 15 000 euroa / kuukausi. Kaupunkilossin toteuttaminen maksaa noin 0,5 - 1 miljoonaa euroa. Kaupunkilossi voi toimia ympäri vuoden, eikä se estä veneilyä. Kaupunkilossia voitaisiin käyttää myös muualla Helsingin saaristossa Vartiosaaren sillan valmistumisen jälkeen.

Muita lossivaihtoehtoja ovat käsikäyttöiset vinssi- tai kapulalossit. Turussa on ollut käytössä käsikäyttöinen vinssilossi. Se oli 6 metriä pitkä ja kyytiin mahtui 12 ihmistä, myös polkupyörien kuljetus oli sallittua. Vinssilossi oli käytössä noin puolet vuodesta. Lossi ja sen rantalaiturit maksoivat yhteensä noin 230 000 euroa (vuonna 2005). Vinssilossi poistettiin käytöstä jatkuvan ilkeivallan ja toimintahäiriöiden vuoksi. Vartiosaaren tapauksessa vinssilossin ongelmana on hitaus: 130 metriä leveän Reposalmen yli vinssaaminen kestäisi lähes 30 minuuttia ja vaatisi hyväkuntoisen vinssaajan. Lisäksi vinssilossin vaijerit kiristyvät käytössä noin puolen metrin syvyyteen veden alla, joka estää veneilyn silloin, kun lossi on käytössä. Vaijerit aiheuttavat myös turvallisuusrisin veneilijälle, mikäli veneilijä ei huomaisi lossin olevan liikkeellä.

Kapulalossi ei myöskään toimisi Reposalmessa, koska lossin vaijeri kulkisi ilmassa estäen veneilyn.

#### Rantautumismahdollisuuksien parantaminen

Rantautumismahdollisuuksia voidaan parantaa rakentamalla uusia laitureita Vartiosaaren. Laituri maksaa noin 30 000 euroa.

Vaihtoehtona rantautumismahdollisuuksien parantamiseksi on osoittaa kaupungin huviloihin kuuluva laituri käyttöön. Sopivaksi laituriksi on jo katsottu Kalliorannan lahden pohjukassa sijaitseva ponttonilaituri, joka palvelee nykyisin useampaa kaupungin kiinteistöä. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmiudet tarjota laituri yleiseen käyttöön yhdessä



kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa, joka vastaisi laiturin ylläpidosta. Laituri tulee tällöin merkitä selvästi yleisessä käytössä olevaksi.

### Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen

Vartiosaaren väliaikainen virkistyskäyttö voi painottua retkeilyyn, eikä se vaatisi suuria virkistyspalveluinvestointeja. Esimerkiksi yhden polkureitin, grillipaikan, ulkokäymälän ja uimapaikan toteuttaminen tukee virkistyskäyttöä. Vartiosaaren opasteita tulee myös parantaa ja laatia hyvä opaskartta, jossa näkyisivät yksityiset ja yleiset alueet. Grillipaikka pöytäryhmillä maksaa noin 10 000 euroa, yhden noin kolme kilometriä pitkän polkureitin (ei esteetön reitti) rakentaminen noin 153 000 euroa sekä opastuksen laatiminen, infotaulut ja viitoitukset yhteensä noin 20 000 euroa. Ulkokäymälä maksaa noin 5 000 euroa. Uimarannan kunnostaminen kevytrakenteisen pukusuojan kanssa maksaisi noin 10 000 euroa. Yhteensä investointien kustannukset olisivat noin 200 000 euroa.

Saaren keskiosan laaksoalue on melko esteetön, mutta saaren voimakaiden korkeusvaihtelujen vuoksi yleisesti esteettömien ulkoilureittien toteuttaminen on haastavaa. Yksityiskäytössä olevien ranta-alueiden vuoksi rantareittiä ei voida toteuttaa tällä hetkellä, vaan se mahdollistuu osayleiskaavan maankäytön myötä.

Mikäli yhteydet saarelle ovat paremmat, myös yhdistysten järjestämät tapahtumat ja virkistyspalvelut lisäisivät Vartiosaaren virkistystarjontaa. Esimerkiksi viljelypalstojen määrää voidaan lisätä kulkuyhteyksien parantuuessa.

### Loppupäätelmä

Vartiosaaren upeat merelliset näkymät, huvilakulttuurimiljöö sekä vaihtelevat maisematyypit tarjoavat hienot puitteet virkistyskäytölle. Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen ja kulkuyhteyksien parantaminen on toivottavaa.

Kaupunginvaltuuston Vartiosaaren asemakaavoituksen keskeyttämiss päätöksen jälkeen virkistystä palvelevan sillan rakentaminen vaatii päätöstä Vartiosaaren kehittämisen suunnasta.

Kulkuyhteyksiä voidaan parantaa erilaisilla siltaratkaisuilla, erityyppisillä lossiratkaisuilla tai veneyhteydellä. Rantautumismahdollisuuksia on mahdollista kehittää rakentamalla uusia laitureita tai ottamalla joku kaupungin nykyisistä laitureista käyttöön.

Virkistyspalveluita on mahdollista kehittää retkeilypainotteisesti. Kustannuksiltaan edullisin ja jatkosuunnittelun kannalta neutraalein tapa on



lähivuosina järjestää saareen tuettu vesibussiliikenne sekä saareen virkistyskäytön perustarpeet (polun ja laiturin kunnostus tai uusi laituri, käymälä, uimarannan pukusuoja, grillipaikka, opastus). Kustannuksia tästä kertyisi arviolta noin 1 - 1,2 miljoonaa euroa.

Vartiosaaren väliaikaiseen virkistyskäyttöön tai kulkuyhteyksien parantamiseen ennen osayleiskaavan toteutumista ei ole rahoitusta talousarvioehdotuksessa, vaan ne vaativat toteutuakseen erillisrahoituksen. Vartiosaari ei tällä hetkellä kuulu Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalveluiden ylläpidon piiriin. Myös ylläpito tarvitsee uusia resursseja.

Samalla, kun Vartiosaaren laajempi virkistyskäyttö vähitellen käynnistyy, voidaan tarkemmin tutkia ponttoni- tai väliaikaisen sillan rakentamismahdollisuuksia. Riippumatta siltaratkaisusta sen vaikutukset nykytilanteeseen sekä sopiminen mahdollisen myöhemmän asuntorakentamisen yhteyteen vaatii sekä tarkempaa selvittämistä, suunnittelua ja investointimäärärahoja.

06.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37072  
niina.strengell(a)hel.fi  
Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303  
maria.isotupa(a)hel.fi  
Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681  
ollipekka.aalto(a)hel.fi



## § 159

### Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite liikennevaloista Turunlinnantielle

HEL 2018-000641 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Abdirahim Mohamed ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Turunlinnantien liikenneturvallisuutta parannettaisiin esimerkiksi asentamalla liikennevalot, nopeusrajoituksin tai muilla keinoilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien määrissä Turunlinnantiella ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia kymmenen viime vuoden aikana. Henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia on tapahtunut aikaisempaa vähemmän.

Turunlinnantien liikennejärjestelyistä on vuonna 2007 laadittu liikennesuunnitelma, joka on länsipään osuudelta toteutettu. Marjaniementien liittymästä itään olevan osuuden toteutus jäi odottamaan Östersundomiin suuntautuvaksi kaavaillon raideratkaisun selkeytymistä.





Vuonna 2007 hyväksyttyä liikennesuunnitelmaa on tarpeen päivittää huomioon ottaen mm. tilavaraukset uuden maankäytön ja joukkoliikenteen tarpeisiin. Suunnitelman tarkistuksessa arvioidaan myös mm. valo-ohjauksen tarve. Itäkeskukseen päättyvän Raide-Jokerin liikennejärjestelyjen yhteydessä toteutetaan Turunlinnantien pohjoisreunan levennetty ja pyöräilystä eroteltu jalkakäytävä sekä kaista- ja keskikoroke-muutoksia Raaseporintien ja Olavinlinnantien välisellä osuudella.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 127

HEL 2018-000641 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 243

HEL 2018-000641 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.03.2018 § 138

HEL 2018-000641 T 00 00 03

Hankenumero 5264\_148

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Turunlinnantien liikennesuunnitelman 27.9.2007 (Liikennesuunnitteluosaston piirustus 5591-44). Suunnitelmassa esitettiin muun muassa Marjaniementien risteykseen kiertoliittymää sekä Turunlinnantien kaventamista pääosin 1 + 1 kaistaiseksi Marjaniementien ja Stoan liittymän välisellä osuudella. Turunlinnantien länsipäähän esitetyt muutokset eli kiertoliittymän kohta on toteutettu, mutta kadun jatkosuunnittelu ja toteuttaminen kiertoliittymästä itään on jäänyt odottamaan lähialueen maankäytön muutoksia ja Itäkeskukseen kaavaitujen uusien joukkoliikennematkajien tarkentumista. Turunlinnantie on yksi vaihtoehto Itäkeskuksesta itään kaavaillulle pikaraitiotielinjalle.

Turunlinnantie on merkittävä bussiliikennereitti, jota käyttää suuri osa idän liityntälinjoista. Porvoon suunnan pikavuorot siirtyivät jo pois Turunlinnantieltä, koska kadun ajoittaiset ruuhkat aiheuttivat liikaa vaihtelua ajoaikaan. Joukkoliikenteen sujuvuus onkin tärkeä lähtökohta toimenpiteitä suunniteltaessa.

Raidejokeriin liittyvien liikennejärjestelyjen yhteydessä Turunlinnantien liikennejärjestelyt on tarkoitus toteuttaa Olavinlinnantielle saakka liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6639-2 mukaisesti, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 11.04.2017.

Turunlinnantiellä ei ole poliisin tietoon tulleiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärässä tapahtunut muutosta viimeisen kymmenen vuoden aikana edelliseen kymmenvuotiskauteen verrattuna, mutta henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia on sattunut tilastojen perusteella aikaisempaa vähemmän.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



30.05.2018

Turunlinnantien liikenneturvallisuutta on tarkoitus parantaa hyväksytyin liikennesuunnitelman periaatteiden mukaisesti. Päätöksestä on kuitenkin jo kulunut niin kauan, että liikennesuunnitelma on syytä päivittää ja varmistaa riittävät tilavaraukset mahdollisen uuden maankäytön sekä joukkoliikenteen tarpeisiin. Myös pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteet ovat muuttuneet ja suunnitellut järjestelyt täytyy tältä osin tarkistaa. Suunnitelma päivitetään, kun raideliikenteen varauksista on saatu ainaikin periaatepäätös. Kadun itäisen osuuden rakentaminen ajoittunee ensi vuosikymmenen puolelle.

Liittymien rakentaminen korotettuina liittyminä on mahdollista. Tämä edellyttää huolellista arviointia, sillä Turunlinnantiellä on tulvareitti, jonka tehtävä on johtaa pohjoispuolisen alueen rankkasadetulvan vedet Itäkeskuksen kauppakeskuksen ali kauppakeskuksen eteläpuolelle ja edelleen mereen. Toisaalta runsas linja-autoliikenne aiheuttaa varsin suuren kuormituksen hidasteille, joten niiden kestävyys saattaa muodostua ongelmaksi. Nämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Stoan ja Olavinlinnantien liittymien muuttaminen valo-ohjatuiksi on myös mahdollista. Tällöin pohdittavaksi tulee valo-ohjaamattomien välisuojateiden poistaminen. Suojateiden poisto pidentää jalankulkijan matkoja eri puolilla olevien toimintojen välillä. Näin ollen on todennäköistä, että jalankulkijoiden ylitykset suojateiden ulkopuolelta lisääntyvät.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129  
jussi.jaaska(a)hel.fi



## § 160

### Valtuutettu Pia Kopran aloite Munkkiniemen puistotien alueen parantamisesta

HEL 2018-001295 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Munkkiniemen puistotietä ympäröivien parannettaisiin mm. valaistuksen ja päällysteiden osalta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Munkkiniemen puistotie on osa Eliel Saarisen aikakauden arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Puistokäytävällä on säilytetty historiallisille puistokäytävälle ominainen sorapinta kävelyille. Käytävän kunto tarkastetaan kevään mittaan. Asfalttipintaisen pyöräliikenteen käytävän kunto tarkastetaan Helsingin pyöräteiden kartoituksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston 29.1.2014 hyväksymän Munkkiniemen Puistotie 25:n asemakaavamuutoksen yhteydessä Laajalahdenaukiosta on tehty liikennesuunnitelmaluonnos, joka sisältää pyöräilyn laatuikäytävän eli baanauksen reitin Laajalahden aukion läpi. Liikennesuunnitelman valmistelu on vireillä. Parhaillaan on valmistelussa myös erillisiä hankkeita käve-



lyn ja pyöräilyn olosuhteiden sekä raitiokiskojen sekä raitiovaunupysäkkien parantamiseksi.

Munkkiniemen puistotien valaistus on uusittu vuonna 2010 eikä edellytä vielä uusimista.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 128

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 253

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.03.2018 § 153

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Munkkiniemen puistotie on aikakautensa suunnitteluihanteiden edustava esimerkki. Sen linjaus noudattaa edelleen Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga suunnitelman mukaista katulinjausta luoden symmetrisen kaupunginosan sisäänuloportin.

Historiallisessa ympäristössä sorapinta on puistokäytävälle ominainen materiaali. Pyöräliikenteen käytössä oleva puistokäytävä on kuitenkin päällystetty asfaltilla pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi ja toinen käytävistä on säilytetty kivituhkapintaisena. Pyöriteiden kunnosta Helsingissä tullaan tekemään oma kartoituksensa, jonka perusteella kunnostettavat hankkeet laitetaan kiireellisyysjärjestykseen. Kivituhkapintaisen käytävän kuntoa on mahdollista tutkia keväällä lumien sulettua.

Munkkiniemen puistotien valaistus on uusittu vuonna 2010 ja se täyttää nykyvaatimukset. Valaistuksen nopea uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista. Kaupunki pyrkii edistämään ja tukemaan jouluvalaistusten toteutuksia opastamalla ja neuvomalla toimijoita. Jouluvalaistusten toteutuksista vastaavat kuitenkin alueen yrittäjät ja kiinteistöt. Kaupunki ei ole itse toteuttanut jouluvalaistuksia Esplanadia lukuun ottamatta. Tänä vuonna julkaistaan ohje jouluvalojen toteuttamiseksi yleisille alueille. Sen toivotaan helpottavan toimijoita valaistuksien suunnittelussa, hankinnassa ja asennuksessa sekä tarvittavien lupien hankinnassa.

Laajalahdenaukion ympäristössä on käynnissä yleisten alueiden suunnittelua liittyen Munkkiniemen Puistotie 25 kiinteistön asemakaavamuutokseen. Asemakaavamuutoksen yhteydessä on hyväksytty liikennesuunnitelman luonnos, jossa esitettiin pyöräliikenteen laatukäytävän, baanin, reitti Laajalahden aukion läpi. Liikennesuunnitelmassa esitetty baaninlinjaus edellyttää Laajalahden aukion tarkastelua kokonaisuutena sen tilallisen luonteen, pintamateriaalien ja kulkureittien osalta. Suunnittelussa huomioidaan aukio osana Munkkiniemen puistotien muodostama arvoympäristökokonaisuutta sekä arvokasta rakennettua kulttuu-

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



30.05.2018

riympäristöä. Myös asukkaiden esittämiä huomioita kulkureittien ongelmakohdista pyritään ratkaisemaan. Käynnissä olevia erillishankkeita ja tavoitteita ovat:

- Laajalahden aukion liikennejärjestelyjä kehitetään jalankulun ja pyöräilyn osalta. Samalla päivitetään aukion nykyinen jäsentely, muotokieli, materiaalit, kalusteet ja valaistus arvoympäristöä vastaavaan tasoon
- pyöräliikenteen laatuikäntävä rakennetaan Laajalahden aukion läpi,
- Laajalahdentien pohjoisosan tulevat yksisuuntaiset pyörätiet rakennetaan valmiiksi aukion kohdalla
- raitovaunupysäkit ja niille johtavat suojatiet uusitaan
- HKL uusii raitiovaunukiskot nykyiselle paikalleen kesällä 2018
- HSY tutkii vesi- ja viemäriputkien uusimistarvetta

Käynnissä olevia hankkeita sovitetaan parhaillaan yhteen sekä suunnittelun että toteutuksen suhteen. Lopulta suunnitelma tulee asukkaiden nähtäväksi ja vuorovaikutukseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353  
eeva.vaisto(a)hel.fi



## § 161

### Valtuutettu Juhani Strandénin aloite Kannelmäen Hiekkakentän muuttamiseksi tekonurmikentäksi

HEL 2017-013032 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Strandén Juhani Aloite Kvsto 29112017 7

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kannelmäen liikuntapuiston hiekkakenttä muutetaan tekonurmikentäksi, jotta Kannelmäen alueelle taattaisiin samanlaiset harjoitteluolosuhteet jalkapallon harrastamiseen kuin pienemmissäkin kaupunginosissa, joissa on tekonurmikenttä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan antamaan lausuntoon.

Kesäisin jalkapalloa ja talvisin jäädytettynä luistelua palvelevan 98 x 60 metrin kokoisen hiekkakentän rakentaminen tekonurmikentäksi kehittäisi merkittävästi jalkapallon harjoitteluolosuhteita Kannelmäen alueella. Tämän vuoksi liikunnan palvelukokonaisuus teki joulukuussa 2017 kaupunkiympäristön toimialalle esityksen siitä, että liikunnan investointeihin





osoitetusta kolmen miljoonan euron lisämäärärahasta kohdennettaisiin 500 000 euroa Kannelmäen liikuntapuiston hiekkakentän muuttamiseen tekonurmeksi.

Helsingissä on 28 liikuntapalvelukokonaisuuden hallinnassa oleva tekonurmea sekä 26 seurojen hallinnoimaa tekonurmea.

Tämän vuoden kenttärakentamisen investointisuunnitelman mukaan Kannelmäen tekonurmen lisäksi rakennetaan tekonurmi Latokartanon kentälle sekä uusitaan Talin jalkapallohallin tekonurmi. Tulevien vuosien osalta pääpaino tekonurmien osalta joudutaan asettamaan entistä enemmän nykyisten kenttien uusimiseen.

Liikuntaolosuhteiden parantamiseen suhtaudutaan myönteisesti ja sillä myös myönteisiä kansanterveysvaikutuksia. Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmiksi lisää sekä kenttien viikottaista käyttöä että pidentää niiden vuosittaista käyttöaika.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Strandén Juhani Aloite Kvsto 29112017 7

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 130

HEL 2017-013032 T 00 00 03

**Päätös**

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 245

HEL 2017-013032 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2018 § 51

HEL 2017-013032 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kannelmäen liikuntapuisto on kehittynyt nykyiseen tasoonsa vuosikymmenten saatossa Kannelmäen asutuksen kehitystä seuraten. Ensimmäinen hiekkakenttä rakennettiin entiselle peltoaukealle 1960-luvun puolivälissä, huoltorakennus 1980-luvulla, tenniskentät saivat tekonurmipäällysteen 1990-luvulla ja viimeksi liikuntapuistoon valmistui lähiliikuntapaikka viime vuonna.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta suhtautuu myönteisesti liikuntaolosuhteiden parantamiseen ja näkee sillä myös myönteisiä kansanterveysvaikutuksia. Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmiksi lisää sekä kenttien viikoittaista käyttöä että pidentää niiden vuosittaista käyttöaikaa.

Liikuntapalvelut on valtuutettu Strandénin kanssa yhtä mieltä siitä, että kesäisin jalkapalloa ja talvisin jäädytettynä luistelua palvelevan 98 x 60 metrin kokoisen hiekkakentän rakentaminen tekonurmikentäksi kehittäisi merkittävästi jalkapallon harjoitteluolosuhteita Kannelmäen alueella. Tämän vuoksi liikunnan palvelukokonaisuus teki viime joulukuussa kaupunkiympäristön toimialalle esityksen siitä, että liikunnan investointeihin osoitetusta kolmen miljoonan euron lisämäärärahasta kohdennettaisiin 500 000 euroa Kannelmäen liikuntapuiston hiekkakentän muuttamiseen tekonurmeksi.

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Helsingissä on 28 liikuntapalvelukokonaisuuden hallinnassa oleva tekonurmea sekä 26 seurojen hallinnoimaa tekonurmea.

Liikuntapaikkarakentamisen määrärahat siirtyivät 1.6.2017 lukien kaupunkiympäristötoimialalle. Tämän vuoden kenttärakentamisen investointisuunnitelman mukaan rakennetaan Kannelmäen tekonurmen lisäksi tekonurmi Latokartanon kentälle sekä uusitaan Talin jalkapallohallin tekonurmi. Tulevien vuosien osalta pääpaino tekonurmien osalta joudutaan asettamaan entistä enemmän nykyisten kenttien uusimiseen.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja  
Petteri Huurre

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801  
turo.saarinen(a)hel.fi



## § 162

### Valtuutettu Petra Malinin aloite lasten osapäivähoidon henkilöstömitoituksesta

HEL 2017-013538 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuudet siihen, että osapäivähoidossa noudatetaan samoja mitoituksia kuin kokopäivähoidossa silloin, kun lapset ovat paikalla samanaikaisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että päivähoitoasetuksen 6 §:n mukaan päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 osapäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden. Helsingissä toimitaan tämän mukaan.

Osapäiväryhmän toiminta on nähty Helsingissä soveltuvan hyvin lapsille, joiden perheissä on pienempiä sisaruksia kotona tai vanhempien työ mahdollistaa lapsen säännöllisen lyhyen hoitopäivän. Toiminta ja ryhmän koko muotoutuvat lasten iän ja määrän mukaan. Lapsille tarjotaan päiväkodissa lounas.

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

F10680001200062637

#### Alvno

F102012566



Lastentarhanopettaja vastaa ryhmän pedagogisesta toiminnasta. Osapäivähoitoa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma.

Osapäiväryhmässä lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen ja oppii asioita pienessä ryhmässä leikin, liikkumisen, tutkimisen ja taiteilun kautta.

Osapäiväryhmiä on ainoastaan suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ne ovat sijoittuneet päiväkoteihin ympäri Helsinkiä. Tällä hetkellä (1/2018) suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on osapäiväryhmiä 66 ja niitä on 53 päiväkodissa. Tammikuussa 2018 osapäiväryhmissä oli lapsia yhteensä 659 eli yhdessä osapäiväryhmässä oli keskimäärin 10 lasta. Mikäli kaikissa ryhmissä olisi 26 yli 3-vuotiasta lasta, maksimi lapsimäärä osapäiväryhmissä olisi 1716 lasta.

Mikäli Helsingissä nostettaisiin edellä mainittujen osapäiväryhmien henkilöstömitoitus kokopäivähoitomitoituksen tasolle, tarkoittaisi tämä nykyisellä lapsimäärällä (1/2018) 42 lisätyöntekijän tarvetta (n. 21 lastentarhanopettajaa ja 21 lastenhoitajaa). Tämän vuosikustannus olisi noin 1,6 milj. euroa. Mikäli kaikissa 66 osapäiväryhmässä olisi maksimimäärä yli 3-vuotiaita lapsia, vaatisi kokopäivämitoitukseen siirtymisen lisää noin 110 varhaiskasvatuksen ammattilaista ja vuosikustannus nousisi osapäivähoidossa n. 4,2 milj. euroa.

Lapsivaikutusten näkökulmasta on selvää, että osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myönteisiä vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun. Henkilöstövaikutusten näkökulmasta osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myös myönteisiä vaikutuksia työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin.

Kaupunkistrategian mukaan vastuullinen taloudenpito on hyvinvoivan kaupungin perusta. Helsinki tavoittelee kaupunkistrategian mukaisesti yksikkökustannuksissa muiden suurten kaupunkien keskiarvoa. Osapäiväisen varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutoksella olisi huomattavat talousvaikutukset ottaen huomioon se, että varhaiskasvatuksen lapsimäärät ja sen myötä varhaiskasvatuksen kustannukset kasvavat. Mahdolliset osapäiväisen varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutokset ja niiden mukanaan tuomat lisäkustannukset tulee käsitellä osana normaalia taloussuunnitteluprosessia.

Kaupunginhallitus katsoo, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus



30.05.2018

Asia/24

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra Aloite Kvsto 13122017 7

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 131

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 291

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Korvataan kappaleen 13 teksti tekstillä:

"Kaupunginhallitus katsoo, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskas-



vatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Poissa: 1

Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 8.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 51

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti lausua valtuutettu Petra Malinin ym. aloitteesta koskien osapäivähoidon henkilökuntamitoitusta ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen pedagogisten tavoitteiden toteutumiseen seuraavaa:



Lainmääritteet ovat osapäiväryhmille erilaiset kuin kokopäiväryhmille. Päivähoitoasetuksen (6 §) mukaan "päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 osapäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttänyttä lasta kohden". Helsingissä toimitaan lain mukaan.

Osapäiväryhmän toiminta on nähty Helsingissä soveltuvan hyvin lapsille, joiden perheissä on pienempiä sisaruksia kotona tai vanhempien työ mahdollistaa lapsen säännöllisen lyhyen hoitopäivän. Toiminta ja ryhmän koko muotoutuvat lasten iän ja määrän mukaan. Lapsille tarjotaan päiväkodissa lounas.

Lastentarhanopettaja vastaa ryhmän pedagogisesta toiminnasta. Osapäivähoitoa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma.

Osapäiväryhmässä lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen ja oppii asioita pienessä ryhmässä leikin, liikkumisen, tutkimisen ja taiteilun kautta. Retkeily lähiympäristöön kuuluu ryhmän toimintaan ja ryhmässä lisäksi pelataan pelejä, luetaan kirjoja, lauletaan ja askarrellaan. Ryhmässä lapsi voi harjoitella vuorovaikutustaitoja muiden kanssa. Osapäiväryhmä osallistuu myös kaikkiin päiväkodin yhteisiin tapahtumiin.

Osapäiväryhmiä on ainoastaan suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ne ovat sijoittuneet päiväkoteihin ympäri Helsinkiä. Tällä hetkellä (1/2018) suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on osapäiväryhmiä 66 ja niitä on 53 päiväkodissa. Tammikuussa 2018 osapäiväryhmissä oli lapsia yhteensä 659 eli yhdessä osapäiväryhmässä oli keskimäärin 10 lasta. Mikäli kaikissa ryhmissä olisi 26 yli 3-vuotiasta lasta, maksimi lapsimäärä osapäiväryhmissä olisi 1716 lasta.

Mikäli Helsingissä nostettaisiin edellä mainittujen osapäiväryhmien henkilöstömitoitus kokopäivähoitomitoituksen tasolle, tarkoittaisi tämä nykyisellä lapsimäärällä (1/2018) 43 lisätyöntekijän tarvetta (n. 21 lastentarhanopettajaa ja 21 lastenhoitajaa). Tämän vuosikustannus olisi noin 1,6 milj. euroa. Mikäli kaikissa 66 osapäiväryhmässä olisi maksimi määrä yli 3-vuotiaita lapsia, vaatisi kokopäivämitoitukseen meneminen lisää noin 110 varhaiskasvatuksen ammattilaista ja vuosikustannus nousisi osapäivähoidossa n. 4,2 milj. euroa.

Lapsivaikutusten näkökulmasta on selvää, että osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myönteisiä vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun.

Henkilöstövaikutusten näkökulmasta osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myös myönteisiä vaikutuksia työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin. Mikäli osapäivähoidon henkilöstömitoitusta





muutettaisiin, jää enemmän työaika lapsiryhmän ulkopuolelle, mikä edellyttäisi uudenlaista työajansuunnittelua.

Osapäivähoidon henkilöstömitoituksen muutoksella olisi kuitenkin huomattavat talousvaikutukset suhteutettuna myös siihen, että varhaiskasvatuksen lapsimäärät kasvavat ja sen myötä varhaiskasvatuksen kustannukset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Poistetaan kappale (11): Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään nykyisen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen olevan hyvällä tasolla varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Tilalle: Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappale (11): Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään nykyisen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen olevan hyvällä tasolla varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Tilalle: Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Kirsi Pihlaja



Tyhjä: 1  
Ville Jalovaara

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–5. Tyhjää äänesti 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Eeva Tiihonen, varhaiskasvatusalueen päällikkö, puhelin: 310 58499  
eeva.tiihonen(a)hel.fi



## § 163

### Valtuutettu Hannu Oskalan aloite päiväkotibussien saamiseksi Helsinkiin

HEL 2018-000643 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että selvitetään mahdollisuudet päiväkotibussien käyttöön.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhtenä strategisena painotuksena on vuosille 2018-2020, että toimintaa järjestetään siten, että koko kaupunki on oppimisen ympäristönä. Tämä tarkoittaa, että oppiminen tapahtuu koko kaupungissa, myös koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien ulkopuolella.

Varhaiskasvatuksessa on jo usean vuoden ajan ollut käytössä erilaisia metsä- ja ulkokerhoja sekä ryhmiä. Tämä on mahdollistanut muun muassa varhaiskasvatuksen tilojen joustavaa käyttöä tilanteissa, joissa palvelujen tarve on nopeasti kasvanut. Osa päiväkodeista sijaitsee alueilla, joissa lähialueelta löytyy helposti toimintaympäristöjä metsäryhmille. Osa päiväkodeista hyödyntää Helsingin erittäin toimivaa julkisen liikenteen verkostoa oppimisympäristöjen laajentamiseen.



Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ryhtynyt selvittämään kaupunkiympäristön toimialan kanssa pysyvien päiväkotitilojen ja paviljonkipäiväkotien rinnalle erilaisia joustavampia tilaratkaisuja tukemaan palveluiden järjestämistä. Keskustelua on käyty kotaratkaisujen kehittämisestä. Helsingissä toimii tällä hetkellä yksi päiväkotikota, jonka toiminnasta on erittäin hyviä kokemuksia ja niitä on toivottu eripuolille kaupunkia. Lisäksi esille on noussut esimerkiksi siirrettävät konttiratkaisut ja päiväkotibussit. Myös ranta-alueisiin kiinnitettäviä meressä kelluvia päiväkotiratkaisuja on selvitetty. Niissä kuitenkin on sijoittamiseen, kustannuksiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä, jotka ovat vielä ratkaisematta.

Kasvavan kaupungin palvelujen turvaamiseksi haetaan monipuolisia ja joustavia ratkaisuja. Lyhyen tähtäimen prioriteettina on kuitenkin riittävä päiväkotipaikkojen tarjonta. Päiväkotibusseja tullaan tutkimaan yhtenä mahdollisena toimintatapana tulevaisuudessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Oskala Hannu Aloite Kvsto 17012018 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 132

HEL 2018-000643 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 247

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2018-000643 T 00 00 03

## Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

### Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

## Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 75

HEL 2018-000643 T 00 00 03

## Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Hannu Oskalan ym. valtuustoaloitteesta koskien päiväkotibussien käyttöä Helsingissä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhtenä strategisena painotuksena on vuosille 2018-2020, että toimintaa järjestetään siten, että koko kaupunki on oppimisen ympäristönä. Tämä tarkoittaa, että oppiminen tapahtuu koko kaupungissa, myös koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien ulkopuolella. Kaupunkia hyödynnetään oppimisympäristönä muun muassa museoita, kirjastoja, liikuntapaikkoja, kahviloita, yrityksiä, metsiä, puistoja ja liikennevälineitä.

Varhaiskasvatuksessa on jo usean vuoden ajan ollut käytössä erilaisia metsä- ja ulkokerhoja sekä ryhmiä. Tämä on mahdollistanut muun muassa varhaiskasvatuksen tilojen joustavaa käyttöä tilanteissa, joissa palvelujen tarve on nopeasti kasvanut. Helsingissä osa päiväkodeista sijaitsee alueilla, joissa lähialueelta löytyy helposti toimintaympäristöjä metsäryhmille, osa päiväkodeista hyödyntää Helsingin erittäin toimivaa julkisen liikenteen verkostoa oppimisympäristöjen laajentamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ryhtynyt yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa pohtimaan ja selvittämään pysyvien päiväkotitilojen ja paviljonkipäiväkotien rinnalle erilaisia joustavampia tilaratkaisuja tukemaan palveluiden järjestämistä. Keskustelua on käyty kotaratkaisujen kehittämisestä. Helsingissä toimii tällä hetkellä yksi päiväkotikota, jonka toiminnasta on erittäin hyviä kokemuksia ja niitä on toivottu



eripuolille kaupunkia. Lisäksi esille on noussut esimerkiksi siirrettävät konttiratkaisut ja päiväkotibussit. Myös ranta-alueisiin kiinnitettäviä merssä kelluvia päiväkotiratkaisuja on selvitetty, niissä kuitenkin on sijoittamiseen, kustannuksiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä, jotka ovat vielä ratkaisematta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kasvavan kaupungin palvelujen turvaamiseksi haetaan monipuolisia ja joustavia ratkaisuja. Lyhyen tähtäimen prioriteettina on kuitenkin riittävä päiväkotipaikkojen tarjonta. Päiväkotibusseja tullaan tutkimaan yhtenä mahdollisena toimintatapana tulevaisuudessa.

#### Käsittely

17.04.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että lausunnon viimeinen kappale kuuluu seuraavasti:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kasvavan kaupungin palvelujen turvaamiseksi haetaan monipuolisia ja joustavia ratkaisuja. Lyhyen tähtäimen prioriteettina on kuitenkin riittävä päiväkotipaikkojen tarjonta. Päiväkotibusseja tullaan tutkimaan yhtenä mahdollisena toimintatapana tulevaisuudessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

#### Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

#### Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368  
satu.jarvenkallas(a)hel.fi  
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542  
carola.harju(a)hel.fi



## § 164

### Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite maahanmuuton sosiaalityön kotouttamistoiminnan voimavaroista

HEL 2017-011118 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sandra Hagmanin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, mitä toimenpiteitä vaaditaan sosiaalityöntekijöiden määrän nostamiseksi aikuissosiaalityön mitoitussuosituksen tasolle ja mitkä ovat kustannusvaikutukset kaupungille, kun valtion rahoitus otetaan huomioon. Tämän lisäksi selvityksessä tuodaan ilmi nykyiset asiakasmäärät ja sen yhteydessä saatetaan maahanmuuttoyksikön tilastointi ajan tasalle. Selvitys tuodaan sote-lautakuntaan hyvissä ajoin ennen syksyn 2018 budjettineuvotteluja.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sandra Hagman ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan sosiaalityön kotouttamistoiminnan edellytysten turvaamista ja voimavarojen mitoittamisen toimenpiteitä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunginkanslian elinkeino-osastolta saatujen tietojen perusteella, että maahan saapuvien kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden määrä on selvästi pienentynyt. Uudenmaan ELY-keskuksen maaliskuun alun tilastojen mukaan maahan oli alkuvuoden



2018 aikana saapunut 742 turvapaikanhakijaa. Vuonna 2015 kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä oli yli 30 000 ja vuonna 2016 hieman yli 5 600 henkilöä. On arvioitavissa, että maahan saapuneista noin neljäsosa saanee oleskeluluvan.

ELY-keskukset pyrkivät sijoittamaan maahan saapuneita tasaisesti maan eri puolille. Suomessa kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä noin kolmasosa siirtyy kiintiöidylle kuntapaikalle. Pääosa kansainvälistä suojelua saavista suuntaa omaehtoisesti haluamalleen alueelle. Pääkaupunkiseutu ja erityisesti Helsinki saa muuttovoittoa muista kunnista tulevista oleskeluluvan saaneista kotoutujista. Helsingin kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön arvion mukaan vuoden 2016 aikana Helsinkiin tuli kansainvälistä suojelua saavien piiristä noin 1 000 uutta kuntalaista ja muuttoliikkeen arvioidaan pysyvän tasaisena.

Sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttoyksikön tehtävänä on järjestää Helsinkiin pysyvästi asettuneille pakolaisille sekä heihin rinnastettaville maahanmuuttajille kotoutumista tukevia sosiaalipalveluja kolmen vuoden ajan oleskeluluvan saamisesta. Maahanmuuttoyksikön asiakkaat tulevat turvapaikkaprosessin kautta suoraan vastaanottokeskuksista, muista kunnista itsenäisesti muuttaen, pakolaisen perheen yhdistämisen kautta, kiintiöpakolaisina sekä alkukartoituksen kautta. Maahanmuuttoyksikkö antaa keskitetysti sosiaalipalveluja myös ihmiskauppan uhreille ja paperittomille henkilöille. Kansainvälistä suojelua saavat ja heihin rinnastettavat henkilöt ovat pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain (1301/2014) 3 §:n mukaisia erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, joiden palvelujen järjestämisessä monitoimijainen paljon palveluja tarvitsevien prosessi on keskeinen. Keskitetyllä ja yhdenmukaisella palvelutarpeen arvioinnilla kyetään järjestämään palveluja kullekin tarkoituksenmukaisesti.

Maahanmuuttoyksikön järjestämiin alkuvaiheen vastaanottopalveluihin kuuluvat muun muassa asunnon järjestäminen kuntapaikan saajille, asunnon hankinnassa avustaminen, asumisen tuki, terveystarkastuksiin ohjaaminen, asiakkaiden palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnit, kotoutumissuunnitelmien tekeminen, ryhmä- ja leiritoiminta, psykososiaalinen tuki sekä erilaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut. Yksikkö laatii myös alkukartoitukset maahanmuuttajille oleskelulupaperusteesta riippumatta silloin, kun nämä eivät ole työttöminä työnhakijoina ja TE-toimiston alkukartoituksen piirissä. Yksikkö ohjaa henkilön tarpeenmukaisesti palvelukokonaisuuksiin tai suomen kielen koulutuksiin. Lisäksi maahanmuuttoyksikön kaikille perheellisille asiakkaille tehdään perhekartoitus, jossa yhteen sovitetaan perheenjäsenten kotoutumisen tavoitteita ja tuetaan psykoedukaation keinoin perheen arjen vakiintumista lapset yksilöllisesti huomioon ottaen. Perhekartoituksen tekee työpa-





rina sosiaalityöntekijä ja psykologi haastattelemalla koko perhettä kotikäynnillä.

Helsingin maahanmuuttajapalveluissa on lisätty voimavaroja vuosina 2017-2018, kun tarvetta on ilmennyt. Palveluissa on 4 johtavaa sosiaalityöntekijää, 21 sosiaalityöntekijää (1 jälkihuolto), 16 sosiaaliohjaajaa (2 jälkihuolto), 4 ohjaajaa, 5 psykologia (1 alaikäiset ilman huoltajaa saapuneet lapset ja jälkihuoltonuoret), 1 konsultti (terveydenhuolto), 1 kuntoutusohjaaja, 1 fysioterapeutti, 1 toimintaterapeutti ja 1 toimistosih-teeri. Toiminnallisessa yhteydessä on toiminut määräaikaisesti myös 2 psykiatrista sairaanhoitajaa ja psykiatri.

Vuoden 2017 lopussa maahanmuuttoyksikön asiakkuudessa oli 2 614 henkilöä (1 781 ruokakuntaa). Näistä asiakkaista 62 oli erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, joista 33 alaikäisenä ilman huoltajaa saapunutta lasta, loput perheissä asuvia. Jälkihuollossa olevia nuoria asiakkaista oli 100. Lisäksi kahdeksan henkilöä oli ihmiskaupan uhreja ja 76 henkilöä paperittomia. Sosiaalityöntekijää kohden oli 137,5 asiakasta ja 94 ruokakuntaa. Asiakastyön asiakasmäärien jakoperusteiden laskemisessa on käytetty kerrointa 1,5, kun kyseessä on lapsiperhe. Yhtä sosiaalityöntekijää kohden on laskennallisesti 100,5 asiakasta ja 68,5 ruokakuntaa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla arvioidaan jatkuvasti maahanmuuton sosiaalityössä ja kotouttamistoiminnassa tapahtuvia muutoksia sekä varaudutaan kohdentamaan voimavaroja. Nykyisellä strategiakaudella myös mm. kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehtävät maahanmuuton kehittämistoimenpiteet tukevat monialaista yhteistyötä. Asiakkaan näkökulmasta maahanmuuton sosiaalityön ja kotouttamistoiminnan palvelujen saumaton kokonaisuus on tärkeä ja edellyttää toimialojen yhteistyön jatkuvaa parantamista ja kehittämistä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



## Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 134

HEL 2017-011118 T 00 00 03

### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

### Esittelijä

Kaupunginhallitus

### Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 292

HEL 2017-011118 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sandra Hagmanin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, mitä toimenpiteitä vaaditaan sosiaalityöntekijöiden määrän nostamiseksi aikuissosiaalityön mitoitussuosituksen tasolle ja mitkä ovat kustannusvaikutukset kaupungille, kun valtion rahoitus otetaan huomioon. Tämän lisäksi selvityksessä tuodaan ilmi nykyiset asiakasmäärät ja sen yhteydessä saatetaan maahanmuuttoyksikön tilastointi ajan tasalle. Selvitys tuodaan sote-lautakuntaan hyvissä ajoin ennen syksyn 2018 budjettineuvottelua.

### Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esitetään päätösesitykseen kappaleen kaksi (2) jälkeen uusi kappale:

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, mitä toimenpiteitä vaaditaan sosiaalityöntekijöiden määrän nostamiseksi aikuissosiaalityön mitoitussuosituksen tasolle ja mitkä ovat kustannusvaikutukset kaupungille, kun valtion rahoitus otetaan huomioon. Tämän lisäksi selvityksessä tuodaan ilmi nykyiset asiakasmäärät ja sen yhteydessä saa-



tetaan maahanmuuttoyksikön tilastointi ajan tasalle. Selvitys tuodaan sote-lautakuntaan hyvissä ajoin ennen syksyn 2018 budjettineuvottelua.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Poissa: 1

Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 85

HEL 2017-011118 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Sandra Hagmanin ja 17 muun valtuustoaloitteeseen maahanmuuttoyksikön resurssien tarkastamisesta ja saattamisesta tarvittavalle tasolle kotouttamisen onnistumiseksi:

"Maahanmuuttoyksikön tehtävä



Maahanmuuttoyksikön perustehtävänä on järjestää Helsinkiin pysyvästi asettuneille pakolaisille sekä heihin rinnastettaville maahanmuuttajille kotoutumista tukevia sosiaalipalveluja kolmen vuoden ajan oleskeluluvan saamisesta. Maahanmuuttoyksikön asiakkaat tulevat turvapaikkaprosessin kautta suoraan vastaanottokeskuksista, muista kunnista itsenäisesti muuttaen, pakolaisen perheen yhdistämisen kautta, kiintiöpakolaisina sekä alkukartoituksen kautta. Maahanmuuttoyksikkö antaa keskitetysti sosiaalipalveluja myös ihmiskaupan uhreille ja paperittomille henkilöille. Kansainvälistä suojelua saavat ja heihin rinnastettavat henkilöt ovat pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain (1301/2014) 3 § mukaisia erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, joiden palvelujen järjestämisessä monitoimijainen paljon palveluja tarvitsevien prosessi on keskeinen. Keskitetyllä ja yhdenmukaisella palvelutarpeen arvioinnilla kyetään järjestämään palveluja kullekin tarkoituksenmukaisesti.

Maahanmuuttoyksikön järjestämiin alkuvaiheen vastaanottopalveluihin kuuluvat muun muassa asunnon järjestäminen ns. kuntapaikan saaville, asunnon hankinnassa avustaminen ja tuki asumisessa, terveystarkastuksiin ohjaaminen, asiakkaiden palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnit, kotoutumissuunnitelmien tekeminen, ryhmä- ja leiritoiminta, psykososiaalinen tuki sekä erilaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut. Yksikkö laatii myös alkukartoitukset maahanmuuttajille oleskelulupaperusteesta riippumatta silloin, kun nämä eivät ole työttöminä työnhakijoina ja TE-toimiston alkukartoituksen piirissä. Yksikkö ohjaa henkilön tarpeenmukaisesti palvelukokonaisuuksiin tai suomen kielen koulutuksiin. Lisäksi maahanmuuttoyksikön kaikille perheellisille asiakkaille tehdään perhekartoitus, jossa yhteen sovitetaan perheenjäsenten kotoutumisen tavoitteita ja tuetaan psykoedukaation keinoin perheen arjen vakiintumista lapset yksilöllisesti huomioiden. Perhekartoituksen tekee sosiaalityöntekijä ja psykologi työparina kotikäynnillä haastattelemalla koko perhettä.

Uudenmaan maakuntavalmistelussa kuvataan kotouttamistyötä seuraavasti:

Monitoimijaisena työnä toteutettava työpari- ja tiimityöskentely perustuu systeemiseen minitiimi-malliin. Minitiimin muodostaa kuntakohtaisin eroin sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, ohjaaja/palveluneuvoja/lähihoitaja, psykologi/psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, sairaanhoitaja/terveydenhoitaja, fysioterapeutti, kuntoutusohjaaja.

Sosiaalityöntekijä on nimetty vastuutyöntekijäksi jokaiselle asiakkaalle ja hän vastaa palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä ja on asiakasprosessin omistaja. Työnjako tehdään minitiimissä asiakkaan palvelutarpeen arvion perusteella. Asiakkaan palvelutarpeeseen vastaa yksi tai useampi työntekijä. Tehtäväkuvien perusteella tehtävä työnjako toimii



lähtökohtana, kun pohditaan kuka minitiimin työntekijöistä kulloinkin työskentelee asiakkaan kanssa. Maahanmuuttoyksikön sosiaalityöntekijä toimii myös erityistä tukea tarvitsevan lapsen vastuutyöntekijänä, jolloin työskentelyssä korostuu lapsilähtöinen työskentely.

#### Maahanmuuttoyksikön nykyiset resurssit

Helsingin maahanmuuttajapalveluiden henkilöstörakenne on seuraava: 4 johtavaa sosiaalityöntekijää, 21 sosiaalityöntekijää (1 jälkihuolto), 16 sosiaaliohjaajaa (2 jälkihuolto), 4 ohjaajaa, 5 psykologia (1 alaikäiset ilman huoltajaa saapuneet lapset ja jälkihuoltonuoret), 1 konsultti (terveydenhuolto), 1 kuntoutusohjaaja, 1 fysioterapeutti, 1 toimintaterapeutti ja 1 toimistos sihteeri. Toiminnallisessa yhteydessä on toiminut määräaikaista myös 2 psykiatrista sairaanhoitajaa ja psykiatri.

Sosiaalityöntekijöitä oli ennen henkilöstön lisäämistä 10, mutta erillis-määrärahalta vuonna 2016 lisättiin 10 sosiaalityöntekijää. Vuonna 2017 saatiin lisäksi yksi ja vuoden 2018 alusta toinen sosiaalityöntekijän virka Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen rahoituksella alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden lasten jälkihuollon järjestämiseen. Sopimuksen mitoitus on yksi sosiaalityöntekijä 50 asiakasta kohden. Tämän lisäksi saatiin neljä muuta sosiaalityöntekijän virkaa. Kun nämä tänä vuonna tulleet viisi vakanssia on täytetty, sosiaalityöntekijöiden kokonaismäärä on 26.

#### Maahanmuuttoyksikön asiakasmäärät sosiaalityöntekijöiden määrään nähden

Maahanmuuttoyksikön asiakkuudessa 31.12.2017 oli 2 614 henkilöä (1 781 ruokakuntaa). Näistä asiakkaista 62 on erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, joista 33 alaikäisenä ilman huoltajaa saapunutta lasta, loput perheissä asuvia. Jälkihuollossa olevia nuoria asiakkaista oli 100. Lisäksi kahdeksan henkilöä on ihmiskaupan uhreja ja 76 henkilöä paperittomia. Työssä olevaa sosiaalityöntekijää kohden on 137,5 asiakasta ja 94 ruokakuntaa. Tämänhetkisen asiakastyön asiakasmäärien jakoperusteiden laskemisessa on käytetty kerrointa 1,5, kun kyseessä on lapsiperhe. Kun asiakasmäärä jaetaan nykyisellä 26 sosiaalityöntekijällä, yhtä sosiaalityöntekijää kohden on laskennallisesti 100,5 asiakasta ja 68,5 ruokakuntaa.

Asiakasmäärän kasvun arviointi on vaikeaa, koska ei ole tiedossa, kuinka paljon turvapaikkaprosessissa oleville henkilöille myönnetään oleskelulupia. Muista kunnista muutto Helsinkiin säilynee korkealla tasolla, vaikka oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrä vähentyisikin. Myös perheenyhdistämisten määrän muutokset heijastuvat asiakasmäärien muutokseen. Jatkossa asiakkuudet tulisi laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työmäärä tulevat todenmukaisesti mitattua.



Työskentely maahanmuuttoyksikössä tapahtuu edellä kuvatun systeemisen mallin mukaan, eikä sosiaalityöntekijä työskentele yksin perheen tai henkilön kanssa. Sosiaalityöntekijä vastaa kuitenkin kunkin henkilön palvelutarpeen arvioinnista ja työskentelyn yhteensovittamisesta monitoimijaisessa yhteistyössä. Perheen ollessa kyseessä on tärkeää huomioida perhekokonaisuuden lisäksi kunkin perheenjäsen yksilölliset tarpeet. Vaikka maahanmuuttoyksikköön on saatu sosiaalityöntekijöiden lisäresursseja lisääntyneeseen tarpeeseen, arvioidaan sosiaali- ja terveystoimialalla jatkuvasti asiakastarpeiden muutoksia ja varaudutaan tekemään tarvittaessa niiden edellyttämiä resurssimuutoksia.

Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan.

#### Terveys- ja hyvinvointi vaikutusten arviointi

Hyvin hoidettu maahanmuuttajien alkuvaiheen kotouttaminen lisää kotouttamisen piirissä olevien perheiden ja henkilöiden hyvinvointia ja terveyttä. Se auttaa maahanmuuttajia integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja nopeuttaa heidän pääsyään koulutukseen ja työelämään."

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

#### Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla kappaleella: "Koska asiakasmäärien ennustaminen on vaikeaa, tulisi maahanmuuttoyksikössä ottaa käyttöön asiakkuuksien tavoitetasot. Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden osalta mitoitusta on asetettu 50 asiakkaaseen jokaista sosiaalityöntekijää kohden. Aikuisten ja perheiden puolelta maksimimitoitusta ei vielä ole käytetty ja resurssit eivät välttämättä vastaa tarvetta. Lautakunta pitää tärkeänä tämän sosiaalityön riittävää resursointia. Mallia sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen mitoitukseen voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyön määristä. Riittävä resursointi varmistaisi suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen, turvaavat työrauhan ja antavat yksikölle välineet resurssimuutoksiin."

Kannattaja: jäsen Kati Juva



Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun seuraava lause: "Jatkossa asiakkuudet tulisi laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työmäärä tulevat todenmukaisesti mitattua."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Vastaehdotus 3:

Jäsen Daniel Sazonov: Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman): Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla kappaleella: "Koska asiakasmäärien ennustaminen on vaikeaa, tulisi maahanmuuttoyksikössä ottaa käyttöön asiakkuuksien tavoitetasot. Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden osalta mitoitus on asetettu 50 asiakkaaseen jokaista sosiaalityöntekijää kohden. Aikuisten ja perheiden puolella maksimimitoitusta ei vielä ole käytetty ja resurssit eivät välttämättä vastaa tarvetta. Lautakunta pitää tärkeänä tämän sosiaalityön riittävää resursointia. Mallia sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen mitoitukseen voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisistä asiakastyön määristä. Riittävä resursointi varmistaisi suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen, turvaavat työrauhan ja antavat yksikölle välineet resurssimuutoksiin."

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Daniel Sazonov): Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."



Jaa-äännet: 4

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Kati Juva, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 8

Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Daniel Sazonov): Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."

Jaa-äännet: 1

Mari Rantanen

Ei-äännet: 12

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun seuraava lause: "Jatkossa asiakkuudet tuli-





30.05.2018

si laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työ määrä tulevat todenmukaisesti mitattua."

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveystoimiala hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastahdotuksen äänin 9 - 4.

Jäsen Sandra Hagman jätti seuraavan eriävän mielipiteen: "Haluan osoittaa eriävän mielipiteeni lautakunnan päätökseen olla ottamatta kantaa maahanmuuttoyksikön resurssimitoituksiin, vaikka se oli valtuustoaloitteen tarkoitus, ja vaikka maahanmuuttoyksikön resurssit ovat verraten muihin sosiaalityön ydinaloihin alimitoitettut. Huomiota ei ole myöskään annettu työntekijöiden näkemyksille tai siihen että maahanmuuttoyksikön asiakaskunta on sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevia, jolloin resursseja pitäisi olla erityisen paljon. Toimialalta saadun tiedon mukaan aikuissosiaalityössä on sosiaalityöntekijällä n. 80 asiakasta ja sosiaaliohjaajalla 120 asiakasta, mikä olisi hyvä mittari pitää myös maahanmuuttoyksikön resurssit asiakasmäärien kasvun myötä hallinnassa. Nyt lautakunnan lausunto ei ottanut kantaa resursseihin ja niiden saattamiseksi tarvittavalle tasolle, kuten oli valtuustoaloitteen henki."

13.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401  
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579  
sari.karisto(a)hel.fi

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303  
marja.heikkinen(a)hel.fi



## § 165

### Valtuutettu Maria Ohisalon aloite lastensuojelun sosiaalityön asiakasmitoituksesta

HEL 2017-013028 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Maria Ohisalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Maria Ohisalo ja 39 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lastensuojelun sosiaalityön asiakasmäärän rajoittamista 30 lapseen työntekijää kohden.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaalityöntekijöiden määrän riittävyys on tärkeää lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon laadukkaassa asiakastyössä.

Työntekijämäärää tulee tarkastella suhteessa sosiaalityöntekijöiden erilaisiin tehtävänkuvuihin. Asiaksmitoitusta on tarkoituksenmukaista arvioida keskimääräisenä yksiköittäin avo-, sijais- ja jälkihuollossa. Asiakasmäärä ei kuvaa pelkästään sosiaalityöntekijän työn kuormittavuutta. Työntekijäkohtaisesti määritelty enimmäisasiakasmäärä voisi johtaa mm. tilanteisiin, joissa suuren sisarussarjan asioiden hoitaminen jou-



duttaisiin jakamaan eri sosiaalityöntekijöille. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että työyhteisössä voidaan järjestää työt huomioon ottaen asiakasperheiden vaihteleva kuormittavuus.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalityö on vaativaa vuorovaikutustyötä, johon sisältyy merkittävä virkavastuu. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijä työskentelee alle 18-vuotiaiden lasten, heidän perheidensä ja läheistensä sekä laajojen viranomaisverkostojen kanssa. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu vaativien tahdosta riippumattomien päätösten valmistelu, kuten lapsen kiireelliset sijoitukset, huostaanotot sekä yhteydenpidon ja liikkumisvapauden rajoitukset.

Vuoden 2017 lopussa Helsingin lastensuojelun avohuollon sosiaalityössä on ollut keskimäärin 40 lasta sosiaalityöntekijää kohden. Sijoituksen sosiaalityössä on ollut keskimäärin 28 lasta ja jälkihuollon sosiaalityössä keskimäärin 76 nuorta sosiaalityöntekijää kohden. Kansalliseen tasoon verrattuna Helsingin asiakasmitoitukset ovat hyvät. Esimerkiksi kuusikkokuntien vertailussa vuonna 2016 lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät avo- ja sijaishuollossa ovat olleet alhaisimmat Helsingissä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen palveluja uudistamistyössä vahvistetaan lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisia peruspalveluja. Uudistusten myötä lapsen ja perheen on mahdollista saada sosiaalityötä ja muita tarvittavia palveluja myös ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lastensuojeluun jäävät jatkossa ainoastaan ns. suojelua tarvitsevat lapset. Avohuollon sosiaalityön asiakasmäärät ovat rakennemuutoksen avulla vähentyneet vuonna 2017. Vuonna 2018 on tarkoitus lisätä erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityöntekijöiden määrää. Sosiaali- ja terveyslautakunta on vuoden 2018 käyttösuunnitelmassa kohdentanut tähän määrärahoja. Näillä toimenpiteillä vähennetään avohuollon sosiaalityön keskimääräistä asiakasmäärää ja tavoitteena on 30 lapsen asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohden.

Jälkihuollon sosiaalityö poikkeaa merkittävästi avo- ja sijaishuollon sosiaalityöstä. Jälkihuollon sosiaalityöntekijä työskentelee pääsääntöisesti 18 vuotta täyttäneiden nuorten kanssa. Tehtävään ei sisälly tahdosta riippumattomien päätösten valmistelua.

Jälkihuollossa työskentelyä voidaan verrata nuorten aikuissosiaalityön tiimien tilanteeseen. Sekä jälkihuollossa että nuorten sosiaalityössä asiakkaina olevat nuoret ovat aikuistumisensa ja itsenäistymisensä alussa ja tarvitsevat tukea työn, koulutuksen ja arjen selviytymisen hallintaan. Arjen tukea antavat sosiaaliohjaajat. Sosiaalityöntekijät vastaavat nuoren palvelujen koordinoinnista ja suunnitelmallisesta työn varmistamisesta. Kevään 2018 aikana sekä jälkihuollossa että nuorten so-



siaalityössä selvitetään erittäin vahvaa tilapäistä tai pitkäkestoista tukea, vahvaa määräaikaista tukea ja kevyempää tukea tarvitsevien nuorten määrät. Selvitykseen sisällytetään sosiaali- ja terveyslautakunnan edellyttämät laskelmat ja ehdotukset sekä muut asiakasmitoitukseen ja kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Selvityksestä saatavan tiedon perusteella voidaan arvioida sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien mitoitus ja työpanos nuorten tuen tarpeisiin. Kaupunginhallitus katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään 30 lasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 135

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 293

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Maria Ohisalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo:

Kohta 11: LISÄYS: Kaupunginhallitus katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään 30 lasta.

Perustelu: Lastensuojelun työtä joudutaan tekemään budjetin asettamien reunaehtojen rajoissa, mutta näemme perustelluksi ohjata budjetin valmistelua siihen, että asiakkaiden määrä työntekijää kohden on kohtuullinen. Avo- ja sijaishuollossa Helsinki ei ole kaukana 30 lapsen rajasta eivätkä kustannukset muutoksesta näin ole kohtuuttomat.

Kohta 10: POISTO virke: Tämän vuoksi jälkihuollon sosiaalityössä ei ole tarkoituksenmukaista tavoitella 30 lapsen keskimääräistä työntekijämitoitusta.

PERUSTELU: Vaikka jälkihuollon työ poikkeakin avo- ja sijaishuollossa, tämä kappale antaa siitä turhan vähättelevän kuvan. Nyt osalla työntekijöistä on enimmillään jopa 100 asiakasta työntekijää kohden. Asiaa on syytä selvittää lisää, kuten vastauksessa todetaan.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

#### Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Poissa: 1

Ulla-Marja Urho



30.05.2018

Kaupunginhallitus hyväksyi Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 10.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.02.2018 § 50

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalon valtuustoaloitteesta koskien lastensuojelun sosiaalityön asiakasmitoitusta:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää sosiaalityöntekijöiden määrän riittävyyttä tärkeänä tekijänä lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon sosiaalityössä laadukkaana asiakastyön toteutumisen näkökulmasta.

Työntekijämäärää tulee tarkastella suhteessa sosiaalityöntekijöiden erilaisiin tehtävänkuviiin. Asiakasmitoitusta on tarkoituksenmukaista arvioida keskimääräisenä yksiköittäin avo-, sijais- ja jälkihuollossa. Työntekijäkohtaisesti määritelty joustamaton enimmäisasiakasmäärä johtaisi esimerkiksi tilanteisiin, jossa suuremman sisarusarjan asioiden hoitaminen jouduttaisiin jakamaan eri sosiaalityöntekijöille. Pelkkä asiakasmäärä ei myöskään kuvaa sosiaalityöntekijän työn kuormittavuutta. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että työyhteisössä voidaan järjestää työt huomioiden asiakasperheiden vaihteleva kuormittavuus työntekijän näkökulmasta.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalityö on vaativaa vuorovaikutustyötä, johon sisältyy merkittävä virkavastuu. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijä työskentelee alle 18-vuotiaiden lasten, heidän perheidensä ja läheisverkosten sekä laajojen viranomaisverkostojen kanssa. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu vaativien tahdosta riippumattomien päätösten valmistelu, kuten lapsen kiireelliset sijoitukset, huostaanotot, yhteydenpidon ja liikkumavapauden rajoitukset.



30.05.2018

Vuonna 2017 lopussa on Helsingin lastensuojelun avohuollon sosiaalityössä ollut keskimäärin 40 lasta, sijoituksen sosiaalityössä keskimäärin 28 lasta ja jälkihuollon sosiaalityössä keskimäärin 76 nuorta sosiaalityöntekijää kohden. Kansalliseen tasoon verrattuna Helsingin asiakasmitoitukset ovat hyvät. Esimerkiksi Kuusikkokuntien viimeisimmässä vertailussa vuonna 2016 lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät avo- ja sijaishuollossa ovat olleet alhaisimmat Helsingissä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa toteutetaan palvelujen uudistamista, jossa vahvistetaan lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisia peruspalveluja. Uudistusten myötä lapsen ja perheen on mahdollista saada sosiaalityötä ja muita tarvittavia palveluja myös ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lastensuojeluun jäävät jatkossa vain niin sanotut suojelua tarvitsevat lapset. Avohuollon sosiaalityön asiakasmäärät ovat rakennemuutoksen avulla lähteneet jo laskuun v. 2017. Vuonna 2018 lisätään edelleen erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityöntekijöiden määrää. Sosiaali- ja terveyslautakunta on vuoden 2018 käyttösuunnitelmassa kohdentanut tähän määrärahoja. Näillä toimenpiteillä lastensuojelun avohuollon sosiaalityössä keskimääräinen asiakasmäärä tulee pieneneen vuoden 2018 aikana enintään 30 lapseen sosiaalityöntekijää kohden, mitä sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo laadukkaana lastensuojelun edellyttävän.

Jälkihuollon sosiaalityö poikkeaa merkittävästi avo- ja sijaishuollon sosiaalityöstä. Jälkihuollon sosiaalityöntekijä työskentelee pääsääntöisesti 18 vuotta täyttäneiden nuorten kanssa, eikä tehtävään sisälly tahdosta riippumattomien päätösten valmistelua. Tämän vuoksi jälkihuollon sosiaalityössä ei ole tarkoituksenmukaista tavoitella vastaavaa 30 lapsen keskimääräistä työntekijämitoitusta.

Jälkihuollossa työskentelyä voidaan verrata nuorten aikuissosiaalityön tiimien tilanteeseen. Sekä jälkihuollossa että nuorten sosiaalityössä asiakkaina olevat nuoret ovat aikuistumisen ja itsenäistymisen alussa ja tarvitsevat tukea työn, koulutuksen ja arjen selviytymisen hallintaan. Arjen tukea antavat sosiaaliohjaajat. Sosiaalityöntekijät ovat kokonaisvastuussa nuoren palvelujen koordinoinnissa ja suunnitelmallisen työn varmistamisessa. Kevään 2018 aikana sekä jälkihuollossa että nuorten sosiaalityössä selvitetään, kuinka moni nuori tarvitsee erittäin vahvaa tilapäistä tai pitkäkestoista tukea, kuinka moni tarvitsee vahvaa määräraikaista tukea ja kuinka moni pärjää kevyemmällä tuella. Tämän tiedon perusteella voidaan arvioida sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien mitoitus ja työpanos nuorten tuen tarpeisiin.

Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut



ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-ehdotukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn.

Asiakasmitoituksen onnistumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalityöntekijän työntekijäkohtaisen asiakasmäärän ollessa kohtuullinen mahdollistuu sosiaalityöntekijän työssä paremmin lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävän vuorovaikutustyön ja osallisuuden toteutuminen. Sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärän kohtuullinen taso vahvistaa työntekijöiden työhyvinvointia."

#### Käsittely

27.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

##### Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-ehdotukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

##### Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Nordström: Lausunnon kuudenneksi kappaleeksi lisätään: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijais- huolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että keskimääräinen lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään noin 30 lasta. Lastensuojelun resursseista ja kehittämistoimenpiteistä raportoidaan vuonna 2019."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

##### Vastaehdotus 3:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Asiakasmitoituksen onnis-





tumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-ehdotukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Ei-äännet: 7

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Nordström): Lausunnon kuudenneksi kappaleeksi lisätään: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että keskimääräinen lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään noin 30 lasta. Lastensuojelun resursseista ja kehittämistoimenpiteistä raportoidaan vuonna 2019."



30.05.2018

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Leo Bergman, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Katju Aro): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Asiakasmitoituksen onnistumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi."

Jaa-äännet: 4

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

13.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Nieminen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 23161  
sari.nieminen(a)hel.fi



## § 166

### Valtuutettu Mari Rantasen aloite omaishoitajien liikuntapalvelujen maksuttomuudesta

HEL 2018-000645 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

#### Esittelijä

Kaupunginhallitus

#### Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Rantanen ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kaupungin liikuntapalvelujen maksuttoman vapaakortin tarjoamista omaishoitajille hoitotyön fyysisen ja henkisen toimintakyvyn tueksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti kaupunkilaisten hyvinvointia tuetaan ja terveyseroja kavennetaan entistä enemmän liikunnan keinoin. Liikunnalla on tutkitusti merkittäviä myönteisiä fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Strategiassa korostetaan lisäksi liikunnan poikkihallinnollisen järjestämisen vahvistamista ja hyvien käytäntöjen luomista eri toimialojen välisenä yhteistyönä.

Helsingissä on yli 3 000 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa. Omaishoidon ja omaishoitajien jaksamisen tueksi kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala ja liikuntapalvelut järjestävät yhteistyössä omaishoitajien omia liikuntaryhmiä sekä omaishoitajien ja hoidettavien yhteisryhmiä.



Lisäksi omaishoitajat voivat osallistua esimerkiksi kaupungin monipuolisiin ohjattuihin lähiöliikuntaryhmiin lunastamalla 20 euron lähiöliikuntapassin, joka on voimassa neljän kuukauden ajan. Maksutonta liikuntaneuvontaa ja infoja sekä kesäisin ilmaista toimintaa mm. puistojumppia on tarjolla eri puolilla Helsinkiä.

Uimahalli- ja kuntosalipalvelut ovat tällä hetkellä täysin maksuttomia alle 7-vuotiaille lapsille sekä sotaveteraaneille. Työttömät, eläkeläiset, erityisryhmät, invalidit, opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet on huomioitu maksuluokassa muut, jossa maksu on aikuisten hintaa edullisempi.

Muut -hintaryhmä yhdessä lasten hintaryhmän kanssa tuo liikuntapaikasta riippuen uima- ja monitoimihallien tuotoista noin puolet. Tammi-kuussa 2018 Itäkeskuksen uimahallissa aikuisten osuus pääsymaksuista oli 51 % , muiden 38 % ja lasten 11 % . Pirkkolan uimahallissa aikuisten osuus oli 51 % , muiden 43 % ja lasten 6 % . Liikuntamylyssä aikuisten osuus oli 59 % , muiden 25 % ja lasten 16 % .

Omaishoitajille järjestetään omia liikuntaryhmiä ja kaupungin palveluissa on valittavissa edullisia liikuntamuotoja. Liikuntapalvelujen maksuttomuutta ei ole perusteltua laajentaa. Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien perustaminen on korvattava muiden ryhmien hintojen korotuksilla tai menojen leikkauksilla. Lisäksi mahdolliset alennus- tai maksuttomuusedut olisi huomioitava myös muissa palveluja tuottavissa kaupunkikonsernin yksiköissä, kuten esimerkiksi Urheiluhallit Oy:ssä.

**Esittelijä**

Kaupunginhallitus

**Lisätiedot**

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 137

HEL 2018-000645 T 00 00 03

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

F10680001200062637

**Alvno**

F102012566



Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 252

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 62

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin strategian mukaisesti kaupunkilaisten hyvinvointia tuetaan ja terveyseroja kavennetaan entistä enemmän liikunnan keinoin. Liikunnalla on tutkitusti merkittäviä myönteisiä fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Strategiasa korostetaan lisäksi liikunnan poikkihallinnollisen järjestämisen vahvistamista ja hyvien käytäntöjen luomista eri toimialojen välisenä yhteistyönä.

Liikuntapalvelujen tavoitteena on tarjota laadukkaita liikuntapalveluja, joilla voidaan vaikuttaa terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuvien helsinkiläisten hyvinvointiin ja terveyteen. Poikkihallinnollisena tavoitteena on kehittää syrjäytymisvaarassa olevien tai korkean terveystarvituksen

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



väestöryhmille suunnattuja matalan kynnyksen liikuntapalveluja ja liikuntaneuvontaa sekä poikkihallinnollisia palveluketjumalleja kaupungin eri toimijoiden kanssa. Helsingissä omaishoitajien liikkumista on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä sekä erikseen omaishoitajille että yhtäaikaista omaishoitajille ja hoidettaville sosiaali- ja terveystoimen sekä liikuntapalvelujen yhteistyönä.

Uimahalli- ja kuntosalipalvelut ovat tällä hetkellä täysin maksuttomia alle 7-vuotiaille lapsille sekä sotaveteraaneille. Työttömät, eläkeläiset, erityisryhmät, invalidit, opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet on huomioitu maksuluokassa muut, jolloin maksu on aikuisten hintaa edullisempi.

Muut -hintaryhmä yhdessä lapset -hintaryhmän kanssa muodostavat liikuntapaikasta riippuen uima- ja monitoimihallien tuotoista noin puolet. Tammikuussa 2018 Itäkeskuksen uimahallissa aikuisten osuus pääsymaksuissa oli 51 %, muut 38 % ja lapset 11 %. Pirkkolan uimahallissa aikuisten osuus oli 51 %, muut 43 % ja lapset 6 %. Liikuntamylyssä aikuisten osuus oli 59 %, muut 25 % ja lapset 16 %.

Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien aiheuttamat tulosten menetykset jouduttaisiin korvaamaan muiden ryhmien hintojen korotuksilla tai menojen leikkauksilla, jos toimialalle asetettu kate tavoite halutaan pitää ennallaan. Jos vastaavat päätökset ulotetaan myös muihin kaupunkikonsernin yksiköihin, kuten esimerkiksi Urheiluhallit Oy:n palveluihin, joka tuottaa suurimman osan Helsingin uimahallipalveluista, niin se lisännee ko. laitosten avustustarvetta. Lisäksi on huomioitava, että omaishoitajien maksuttomien palveluiden toteuttaminen vaatii myös toimivan järjestelmän luomista kyseisiin etuihin oikeutettujen toteamiseksi.

Vuosien varrella useissa valtuustoaloitteissa on esitetty maksuttomia liikuntapalveluja useille erilaisille kohderyhmille mm. yli 65-vuotiaille, yli 68-vuotiaille, yli 75-vuotiaille, työttömille, kotivanhemmille, lastensuojeluperheille, sotaorvoille ja toimeentulotukea saaville. Helsingissä on vuoden 2018 alussa noin 3 200 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa.

Liikuntapalvelut ylläpitää lukuisia liikuntapaikkoja, mm. lähiliikuntapaikkoja, ulkokuntoiluvälineitä, luistinratoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Lisäksi ulkoilureitit, ladut ja uimarannat tuovat liikuntamahdollisuuksia jokaisen helsinkiläisen lähelle.

Liikuntaan aktivointi -palvelu järjestää lisäksi ohjattuja liikuntaryhmiä, joista lähiöliikuntaryhmät on suunnattu erityisesti korkean terveystarpeen kohderyhmille tai matalan tulotason omaaville henkilöille. Monipuolisiin liikuntaryhmiin voi osallistua lunastamalla 20 euron lähiöliikuntapassin, joka on voimassa neljän kuukauden ajan. Lisäksi kaupunki tarjoaa



30.05.2018

maksutonta liikuntaneuvontaa ja liikuntainfoja sekä järjestää kesäisin maksutonta liikuntatoimintaa mm. puistojumppia eri puolilla Helsinkiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tällä hetkellä ei ole perusteltua laajentaa liikuntapalvelujen maksuttomuutta koskemaan omaishoitajia.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500  
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.03.2018 § 72

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ja 21 muun valtuutetun aloitteesta, jonka mukaan omaishoitajat voisivat käyttää Helsingin kaupungin liikuntapalveluja ilmaiseksi:

"Helsingissä oli tammikuussa 2018 sopimuksen tehneitä omaishoidon tukea saavia omaishoitajia yhteensä 3 204, joista alle 65-vuotiaiden hoitajia oli 1 755 ja yli 65-vuotiaiden hoitajia oli 1 449.

Sosiaali- ja terveystoimialalla toteutettava omaishoidon tuki koostuu hoidettavalle annettavista palveluista, omaishoitajille annettavasta hoitopalkkiosta sekä vapaista ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan lakisääteisillä vapaapäivillä. Lakisääteiset vapaat voidaan järjestää lyhytaikaishoitona, osavuorokautisena hoitona, sijaisomaishoitona, päivätoimintana tai kotiin annettavana palveluna. Kaupunki järjestää palvelut omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä. Sijaisomaishoitajan kuitenkin hankkii omaishoitoa itse ja kotiin annettavaa palvelua on saatavana vain palvelusetelillä.

Muita omaishoitajan jaksamista tukevia palveluja ovat: päivätoiminta, omaishoidon toimintakeskusten palvelut (vertaistukiryhmiä ja muuta toimintaa), omaishoidon kotiaavustajapalvelu (yli 65-vuotiaille), tuntilomitus (alle 65-vuotiaille), sähköinen hyvinvointi- ja terveystarkastus, harkinnanvarainen lyhytaikaishoito tai osavuorokautinen hoito.

Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Sosiaali- ja terveystoimialan eri puolella kaupunkia sijaitsevissa monipuolisissa palvelukeskuksissa (12 kpl) järjestetään osin kaikille avointa ohjattua toimintaa helsinkiläisille kotona asuville eläkeläisille ja työttömille. Palvelukeskuksissa toimii useita liikunta- ja harrasteryhmiä sekä vertaistukiryhmiä.

Omaishoidon tuen toimintakeskukset (4 kpl) järjestävät muun ryhmätöiminnan lisäksi esim. liikuntaryhmiä, joihin omaishoitaja voi osallistua yhdessä hoidettavan kanssa. Liikuntaa järjestetään myös omaishoitoperheiden esittämien toiveiden mukaan.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on pitkät perinteet yhteistyöstä liikuntapalvelujen kanssa. Liikuntapalveluista on toteutettu liikuntaryhmiä, osallistuttu omaishoitajavalmennukseen sekä järjestetty muita liikunta-aiheisia tilaisuuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla tuetaan kaupunkilaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja sivistystä. Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa omalta osaltaan mm. kuntalaisten liikunnasta, liikuntapolitiikasta, liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista. Liikuntapalveluissa päätetään liikunnasta perittävistä maksuista.

Lautakunta katsoo, että omaishoitajien liikunnan vapaakortti voisi olla omaishoitoa ja omaishoitajan jaksamista tukeva elementti.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikunta on merkittävä terveyttä ja hyvinvointia edistävä tekijä. Omaishoitajien jaksamista tukevat mm. erilaiset liikkumisen mahdollisuudet sekä palvelut, jotka mahdollistavat omaishoitajille vapaapäivät."

#### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnossa esitetyt luvut omaishoitajien määrästä tarkastetaan ja korjataan teknisesti pöytäkirjalle, koska omaishoitajien osuuksien yhteenlaskettu määrä ei täsmää kokonaismäärän kanssa.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään: "Lautakunta katsoo, että omaishoitajien liikunnan vapaakortti voisi olla omaishoitoa ja omaishoitajan jaksamista tukeva elementti."





30.05.2018

Asia/28

Kannattaja: jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveystoimialan lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715  
merja.jantti(a)hel.fi

Riikka Haahtela, vs. vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545  
riikka.haahtela(a)hel.fi



## § 167

### Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2018-006248, 2018-006249, 2018-006250, 2018-006251, 2018-006252, 2018-006254, 2018-006257, 2018-006258, 2018-006259, 2018-006260

### Päätös

#### Ryhmäaloitteet

- vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite maailman puhtaimmasta sisäilmasta Helsinkiin

#### Kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite kouluruokailun reseptien saaminen julkisiksi
- valtuutettu Abdirahim Mohamedin ym. aloite kouluilla ja niiden lähistöllä pidettäviin rasistisiin mielenosoituksiin puuttumisesta
- valtuutettu Sinikka Vepsän ym. aloite Helenin ja Vantaan Energian yhteistyön lisäämisestä sähkö- ja lämpövoimahankkeissa
- valtuutettu Sameli Sivosen ym. aloite pistorasioiden saamisesta puistoihin ja kaupunkitilaan
- valtuutettu Suldaan Said Ahmedin ym. aloite anonyymistä työhausta

#### Kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite Munkkivuoren liikennejärjestelyistä
- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite pyöräilyn turvallisuuden edistämisestä Munkinseudulla
- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite huomion kiinnittämisestä lähipyöräilyn turvallisuuteen
- valtuutettu Mauri Venemiehen ym. aloite valtuustoaloitteiden päätösehdotuksien saaminen selkokielisiksi

Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.



---

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566



30.05.2018

Ärende/1

## § 139

### Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

#### Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

#### Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

#### Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

#### Bilagor

1 Läsnäololista

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



30.05.2018

Ärende/2

---

**§ 140**

**Val av protokolljusterare**

**Beslut**

På förslag av ordföranden valdes ledamöterna Veronika Honkasalo och Thomas Wallgren till protokolljusterare med ledamöterna Atte Kaleva och Reetta Vanhanen som ersättare.

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutsförslag**

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



30.05.2018

Ärende/3

---

**§ 141**  
**Frågestund**

**Beslut**

Under frågestunden togs upp ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras fråga om bristen på sanitetsutrymmen i Helsingfors centrum och ledamoten Dan Koivulaaksos fråga om tryggnade av en fungerande metrotrafik.

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutsförslag**

Stadsfullmäktige ordnar en frågestund.

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



30.05.2018

Ärende/4

## § 142

### Egendomsarrangemang som hänför sig till veteranbostäderna i Äggelby och överföring av verksamheten till en del av Helsingfors stadskoncerns verksamhet

HEL 2018-003840 T 00 01 06

#### Beslut

Stadsfullmäktige bemyndigade stadsstyrelsen att överskrida anslag i 2018 års budget enligt följande:

Budgetmoment 8 06, Värdepapper, till stadsstyrelsens disposition, 3 226 000,00 euro för förvärv av aktierna i bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II.

#### Föredragande

Stadsstyrelsen

#### Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823  
mari.randell(a)hel.fi  
Samuli Vartiainen, stadsombudsman, telefon: 310 64011  
samuli.vartiainen(a)hel.fi  
Tuomo Mäkinen, finansieringschef, telefon: 310 36321  
tuomo.makinen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

#### Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

#### Bakgrund

Överlåtelsen av krigsveteranhusen i Äggelby till stadskoncernen och upplösningen av Rintamaveteraanien säätiö har beretts i samverkan mellan stadskansliet, Helsingfors stads bostäder Ab, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry, Rintamaveteraanien säätiö sr och Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II, så att den huvudsakliga avsikten med arrangemanget är att trygga ställningen för invånarna i krigsveteranhusen och hålla hyrorna på en rimlig nivå.



Krigsveteranhusen i Äggelby består av bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II, varav båda äger ett flervåningshus i Äggelby och hyr ut lägenheterna i husen till krigsveteraner för bostadsbruk. Fastighetsbolagens nuvarande ekonomiska ställning är svag.

Helsingfors stad har lånefinansierat byggandet av fastighetsbolagens byggnader genom lån beviljade för byggtiden, som enligt lånevillkoren är räntefria och amorteringsfria så länge som husen används som servicehus för krigsveteraner, dock högst fram till år 2003. Tiden har sedermera förlängts allt som allt till utgången av år 2018. Enligt lånevillkoren överläts husen till staden utan vederlag efter att de inte längre behövs som servicehus för krigsveteraner.

Fastighetsbolagen har vid årsskiftet 2016/2017 ansökt hos staden om lån som beviljas för socialt ändamål för att bekosta ombyggnadsbehoven i bostadsbyggnaderna vars underhåll bolaget ansvarar för. Fastighetsbolagen har på sina styrelsemöten 21.12.2016 konstaterat att lånetiden på de dåvarande lånen löpte till utgången av år 2018. Styrelserna för bolagen ansåg att eftersom det i samband med att lånen förfaller också är meningen att besittningsrätten till husen överförs till staden, är det behövligt att starta utredningar som hänför sig till överlåtelsen med staden.

Helsingfors stadsstyrelse har genom sitt beslut 24.4.2017 (442 §) beviljat bolagen de lån som de ansökt om och uppmanat stadskansliet och fastighetskontoret att i samverkan med fastighetsaktiebolagens ägare inleda utredningar om ägandearrangemang och andra arrangemang som hänför sig till överföringen av besittningsrätten och bostadsuthyrningsverksamheten i byggnaderna som bolagen förvaltar till stadskoncernen.

#### Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo

Av totalt 500 aktier i Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo äger Rintamaveteraanien Säätiö sr 99 % (495 st.) och Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry 1 % (5 st.).

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo äger ett flervåningshus på arrendetomten i Äggelby som omfattar 2 818 m<sup>2</sup> (91-28-162-7) på Kullatorpsvägen 21, 00640 Helsingfors. På arrendetomten finns en år 1988 färdigställd byggnad, med 30 bostadslägenheter (970 m<sup>2</sup>), 6 affärs-/kontorslägenheter (534,9 m<sup>2</sup>) och 4 förråd (165 m<sup>2</sup>). Dessutom förvaltar bolaget ett klubb- och hobbyrum, ett skyddsrum, förrådslokaler och 12 bilplatser. Tomtarrendeavtalet med Helsingfors stads gäller fram till 31.12.2050.





30.05.2018

Alla bostadslägenheter i huset är uthyrda. År 2017 bodde totalt 30 personer i huset, varav 16 krigsveteraner, deras makar eller efterlevande makar, 11 övriga, på sociala grunder utvalda hyresgäster och 2 övriga hyresgäster. Invånarnas medelålder i huset är 87 år.

Helsingfors stad har beviljat bolaget lån för byggtiden på totalt 1 183 272,03 euro. Pantbrev till ett värde av 1 345 488 euro finns som säkerhet för lånen. Enligt lånevillkoren överläts huset till staden utan vederlag efter att det inte längre behövs som servicehus för krigsveteraner.

Bolagets verksamhet har varit förlustbringande och dess likviditet är svag. År 2016 gjorde bolaget en förlust på -27 735,63 euro. I 2016 års bokslut är bolagets eget kapital totalt 313 459,21 euro.

Enligt en utvärdering av Catella Property Oy är det skuldfria marknadsvärdet på fastighetsbolagets tomtarrenderätt inklusive byggnader 2 400 000 euro utgående från att bostäderna bevaras i hyresbruk. Fastighetsbolagets övriga egendom är obetydlig och den kan värderas till sitt bokföringsvärde. Enligt de här värderingsprinciperna är det verkliga värdet på fastighetsbolagets aktier med beaktande av fastighetsbolagets skulder 1 215 467,13 euro vid bokslutstidpunkten 31.12.2017.

#### Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II

Av totalt 40 aktier i bolaget Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II äger Rintamaveteraanien Säätiö sr 87,5 % (35 st.) och Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry 12,5 % (5 st.).

Bolaget äger ett flervåningshus i en fastighet på 2 818 m<sup>2</sup> som den förvaltar utifrån ett oöverlåtbart markarrendeavtal i Äggelby (91-28-162-8) på Kullatorpsvägen 19, 00640 Helsingfors. På arrendetomten finns en år 1994 färdigställd byggnad, med 43 bostadslägenheter (1 667,5 m<sup>2</sup>), 3 affärs-/kontorslägenheter (205 m<sup>2</sup>) och en rehabiliteringsanläggning (290 m<sup>2</sup>). Dessutom förvaltar bolaget ett klubb- och hobbyrum, ett skyddsrum, förrådslokaler och 8 bilplatser.

Av husets 43 bostadslägenheter är 41 uthyrda och 2 lediga. År 2017 bodde totalt 48 personer i huset, varav 41 var krigsveteraner, deras makar eller efterlevande makar, 5 övriga, på sociala grunder utvalda hyresgäster och 2 övriga hyresgäster. Invånarnas medelålder i huset är 90 år.

Utöver bostadsuthyrningsverksamheten utövar bolaget rehabiliteringsverksamhet under bifirman Oulunkylän kuntoutus, för vilken den har 4 avlönade anställda. Bifirman har ett gällande ramavtal med Helsingfors social- och hälsovårdsverk om följande tjänster: fysioterapi för frontve-



teraner, fysioterapi för långtidssjuka och personer med funktionsnedsättning och lymfterapi för långtidssjuka och personer med funktionsnedsättning. Staden har köpt av dessa tjänster för krigsveteraner under åren 2015 och 2016 för cirka 50 000 euro per år.

Helsingfors stad har beviljat bolaget lån för byggtiden på totalt 2 257 639,35 euro. Lånefinansieringsobjektet är inte inteckningsbart, eftersom tomtens arrendeavtal inte kan överföras. Bolagets aktier som stiftelsen och föreningen äger är säkerhet för lånet. Enligt lånevillkoren överläts huset till staden utan vederlag efter att det inte längre behövs som servicehus för krigsveteraner.

Bolagets verksamhet har varit förlustbringande och dess likviditet är svag. År 2016 gjorde bolaget en förlust på -52 154,70 euro och bolagets fria egna kapital var totalt 540 409,23 euro. I 2016 års bokslut är bolagets eget kapital totalt 1 571 625,92 euro.

Enligt en utvärdering av Catella Property Oy är det skuldfria marknadsvärdet på bolagets tomtarrenderätt inklusive byggnader 4 300 000 euro utgående från att bostäderna bevaras i hyresbruk och att hyresgästen har rätt att utan att höra staden överlåta hyresrätten till en annan. Fastighetsbolagets övriga egendom är obetydlig och den kan värderas till sitt bokföringsvärde. Enligt de här värderingsprinciperna är det verkliga värdet på fastighetsbolagets aktier med beaktande av fastighetsbolagets skulder 2 010 318,80 euro vid bokslutstidpunkten 31.12.2017.

#### Rintamaveteraanien säätiö

Rintamaveteraanien säätiö är en av Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry grundad stiftelse som har upptagits i stiftelseregistret 10.1.1986. Stiftelsens stadgeenliga syfte är att fungera för att lösa frontveteraners bostads- och servicehusfrågor och stöda dem ekonomiskt. För att förverkliga det här syftet kan stiftelsen skaffa tomter och markområden för att bygga bostäder, servicehus och sjukhem för frontveteraner och omhändera de ovannämnda projekten och övervaka deras genomförande och även upprätthållandet av deras verksamhet.

För att förverkliga sitt syfte äger stiftelsen på ovannämnda sätt huvudsakligen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II. Stiftelsen har ingen annan ekonomisk verksamhet.

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry väljer 8/9 och Helsingfors stad 1/9 av medlemmarna i stiftelsens delegation. Stiftelsens delegation väljer styrelsen och beslutar bl.a. om försäljning, bortgivning och inteckning av fast egendom och om upplösningen av stiftelsen. Stiftelsen om-



30.05.2018

fattas inte av stadens bestämmanderätt och hör inte till Helsingfors stadskoncern.

På grund av fastighetsbolagens ekonomiska problem och det minskande antalet veteraner håller det på att bli omöjligt eller avsevärt svårare att använda stiftelsens medel för det i stiftelsens stadgar fastställda syftet och stiftelsens syfte kan inte ändras. En dylik situation är enligt stiftelselagen en grund för att upplösa stiftelsen genom likvidation.

När stiftelsen upplöses ska dess sparade medel, om det i särstadgandena inte nämns annat, användas på ett av delegationen närmare bestämt sätt för stödande av äldreomsorg för frontveteraner och Helsingfors stads äldreomsorg.

#### Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry (tidigare Helsingin Sotaveteraanipiiri ry) är grundad 16.8.1965. Det är ett allmännyttigt samfund vars stadgeenliga syfte är att som Suomen Sotaveteraaniliitto ry:s distrikt i sitt verksamhetsområde övervaka och främja de samhällseliga intressena för veteranerna från kriget i Finland 1939–1945, fungera särskilt för att utveckla utkomstskyddet och den sociala vården för veteraner och deras makar och efterlevande makar, att förbättra boendeförhållandena och främja rehabiliteringen, att främja insamling, sparande och upprätthållande av veterantradition och att upprätthålla samhörigheten och den fosterländska andan bland veteranerna.

Föreningen äger 1 % av aktierna i Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och 12,5 % av aktierna i Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II.

#### Fastighetsbolagens ekonomiska situation och orsakerna till det planerade arrangemanget

Bolagen hyr ut bostäder i husen till målgruppen som fastställs i stadgarna för Rintamaveteraanien Säätiö, i stadens lånevillkor och i tomtarrendeavtalen. Den primära målgruppen består av krigsveteraner och krigsveteranernas efterlevande makar. Om det inte längre finns tillräckligt med veteraninvånare eller deras efterlevande makar för husen ska invånarna till lägenheterna som blir lediga väljas tillsammans med aktörer från norra serviceområdet i stadens social- och hälsovårdssektor. Enligt lånevillkoren ska invånarna väljas bland sådana 60 år fyllda helsingforsare som har varit skrivna i Helsingfors stad i ett år innan de flyttar in i bostadshuset.

Invånarna i hyreslägenheterna väljs av disponentbolaget tillsammans med ordföranden för fastighetsbolagets styrelse. I valet av invånare konsulteras också husens egna hälsovårdare, som bedömer att de



som väljs till invånare klarar sig självständigt i objektet och klarar av sina dagliga göromål. Om det inte har funnits sökande som hör till den primära målgruppen, har norra serviceområdet i stadens social- och hälsovårdssektor föreslagit sådana hyresgäster till husbolagen som uppfyller de tidigare nämnda villkoren.

Det resterande kapitalet av lånen som staden beviljat till bolagen var enligt 2016 års bokslutsuppgifter totalt 3 440 911,38 euro. Stadsstyrelsen har genom separata beslut (senast 17.6.2013, 714 §) beslutat ändra på villkoren för lånen som den beviljat så att lånen är amorteringsfria och räntefria så länge som husen används som bostadshus för krigsveteraner, dock högst fram till 31.12.2018. I enlighet med lånevillkoren överförs bostäderna/bostadshusen vid utgången av besittningsrätten till staden utan vederlag.

Fastighetsaktiebolagen har haft ekonomiska problem under en längre tid och deras likviditetsställning är svag. I bakgrunden ligger bl.a. den genom en bifirma utövade rehabiliteringsverksamheten, som under de senaste åren har varit betydligt förlustbringande. Efterfrågan på tjänster har fortsättningsvis sjunkit på grund av det minskande antalet veteraner och betydande osäkerhetsmoment hänför sig till verksamhetens kontinuitet i samband med vårdreformen. Dessutom har hyran som tas ut för bostäderna varit låg av sociala orsaker. I hyrorna har inte i tillräcklig grad beaktats det eftersatta underhållet som byggnadernas skick har gett upphov till och kostnaderna för rehabiliteringsverksamheten.

Båda bolagen har samlat på sig anteckningar om betalningsstörningar under åren 2016 och 2017.

Åtgärder för anpassning av rehabiliteringstjänsterna har inletts, men de tillför ingen snabb eller bestående förbättring i bolagens ekonomiska situation. Bolagens ekonomiska situation har under år 2017 blivit något bättre, men de grundläggande problemen i ekonomin har inte försvunnit. På grund av bolagens dåliga likviditet är det inte möjligt att genomföra årsreparationer och ombyggnader enligt den tidsplan som de fastighetstekniska behoven förutsätter.

Fastighetsbolagen har ansökt hos Helsingfors stad om lån som beviljas för socialt ändamål för att bekosta ombyggnadsbehoven i bostadsbyggnaderna vars underhåll bolaget ansvarar för. Helsingfors stad har 24.4.2017 § 442 beslutat bevilja bolagen lån på totalt högst 225 000 euro för sociala byggprojekt. Lånen förfaller 31.12.2018, i likhet med de övriga lånen som beviljats till bolagen. Även i framtiden förutsätter fastigheternas reparationsbehov lånefinansiering, som det kan vara problematiskt att få på den öppna marknaden med beaktande av bolagens ekonomiska situation.



Eftersom det i praktiken inte längre är möjligt att få nya veteraninvånare till bostäderna som blir lediga efter de nuvarande invånarna, börjar användningen av husen för deras ursprungliga ändamål bli omöjlig. De ekonomiska verksamhetsförutsättningarna som krävs för att upprätthålla fastighetsbolagens verksamhet har också äventyrats väsentligt.

#### Överlåtelse av fastighetsbolagens aktier till Helsingfors stad

Det är meningen att överföringen av aktierna i veteranhusen genomförs kontrollerat så att utgångspunkten och det primära målet för arrangementet är att trygga boendet för de nuvarande invånarna.

Överlåtelsen av verksamheten sker så att Rintamaveteraanien säätio beslutar om att försätta sig i likvidationstillstånd så att stiftelsen, då den fattar beslutet om likvidationstillståndet, utgående från stiftelsens stadgar beslutar att stiftelsens sparade medel överläts till Helsingfors stad så att staden förbinder sig till att bevara husen i bostadsbruk för frontveteraner och äldre. Efter åtgärderna som hör till likvidationsförfarandet före utdelningen av medlen skiftar likvidatorerna i enlighet med 12 kap., 14 § i stiftelselagen stiftelsens nettoegendom och därtill hörande aktier i fastighetsbolagen till Helsingfors stad. Husen överläts till Helsingfors stad, enligt de sätt som stiftelsens stadgar förutsätter, på villkor att Helsingfors stad förbinder sig till att bevara krigsveteranhusen i bostadsbruk för frontveteraner och äldre.

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry har för avsikt att överlåta aktierna som den äger i Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II till Helsingfors stad utan penningvederlag under år 2018 på motsvarande villkor som stiftelsen, dvs. att staden förbinder sig till att bevara krigsveteranhusen i bostadsbruk för frontveteraner och äldre.

I Helsingfors stads 2018 års budget är inga anslag reserverade för förvärv av aktierna i fastighetsbolagen, varför anslaget på budgetmomentet 8 06 Värdepapper måste överskridas till ett värde som motsvarar det verkliga värdet på aktierna, 3 226 000 euro. Överlåtelsen av aktierna i sig sker utan penningvederlag.

Då innehavet i bolagen överförs till staden enligt det föreslagna arrangementet, kommer staden att genom ett separat beslut delta i omorganiseringen av länen som den beviljat till fastighetsbolagen.

#### Fusionering av fastighetsbolagen med Helsingfors stads bostäder Ab

Helsingfors stads bostadsegendom ägs huvudsakligen av stadens bostadsbolag. Fastighetsbolagen bildar också tillsammans räknat en liten enhet efter stadsmått. Det är inte administrativt ändamålsenligt att be-



vara fastighetsbolagen som självständiga aktiebolag och den här situationen ändras inte av att de fusioneras med varandra. Att bevara fastighetsbolagen som självständiga eller att fusionera dem med varandra skapar också ett behov att höja hyrorna avsevärt.

Helsingfors stads bostäder Ab är ett bolag helt och hållet i Helsingfors stads ägo, vars verksamhetsområde är att äga eller med stöd av arrenderätt förvalta tomter samt att äga och förvalta bostadshus som finns eller byggs på tomterna och vars lägenheter hyrs ut. Bolagets syfte är inte att göra vinst och det får inte dela ut dividend. Bolaget ansvarar i enlighet med Helsingfors stads ägarstyrning för förvaltningen av stadens ARA-hyreshus som har finansierats med statligt stöd. Stadskoncernens vanliga, rimligt prissatta hyresboende har till stora delar koncentrerats till Helsingfors stads bostäder Ab.

Att fusionera fastighetsbolagen med Helsingfors stads bostäder Ab är en fortsättning på den i Helsingfors stadsfullmäktiges strategiprogram nämnda koncentreringsav ägarskapet i fastigheter som hör till stadskoncernen för att effektivisera förvaltningen och styrningen av objekten och för att uppnå synergifördelar i driftsekonomin. Helsingfors stads bostäder Ab har tillräckliga resurser och en tillräcklig organisation för att underhålla och utveckla husen enligt deras användningsändamål och för att hålla hyrorna på en rimlig nivå.

I en fusion övergår alla medel och skulder i Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II till Helsingfors stads bostäder Ab. De bokförs i det mottagande bolagets balansräkning så att den bokföringsmässiga kontinuiteten följs. Det är meningen att fusionen genomförs under första hälften av år 2019, förutsatt att alla sammanslutningar som deltar i arrangemanget kan avsluta och genomföra de rättshandlingar som hänför sig till arrangemanget enligt den här tidsplanen.

#### Fastighetsbolagens personal och rehabiliteringsverksamhet

Fastighetsbolagens gemensamma personal, en gårdskarll och en hälsovårdare, har meddelat att de går i pension innan den planerade fusionen med Helsingfors stads bostäder Ab.

Fastighetsbolagen har köpt verkställande direktörens tjänster hos Kiinteistöharmonia Oy och båda bolagen har samma verkställande direktör.

I samband med arrangemanget har det utretts hur den kraftigt förlustbringande rehabiliteringsverksamheten ska behandlas. Utövande av rehabiliteringsverksamhet hör inte till verksamhetsområdet för Helsingfors stads bostäder Ab. Att bolagisera rehabiliteringsverksamheten till



ett eget bolag är i praktiken inte möjligt med den nuvarande kostnadsstrukturen. I social- och hälsovårdssektorn har man utrett möjligheten att placera anställda från den nämnda rehabiliteringsverksamheten i uppgifter som motsvarar deras utbildning, men i sektorn finns för tillfället inga öppna arbetstillfällen för fotvårdare eller fysioterapeuter.

Rehabiliteringsverksamhetens personal (4 personer) har inte varit färdig att ta över rehabiliteringsverksamheten.

Fastighetsbolaget har sökt och söker en fortsättare för rehabiliteringsverksamheten och bolaget för diskussioner med eventuella köpare, men för tillfället har en fortsättare ännu inte hittats.

För dottersammanslutningar inom Helsingfors stadskoncern tillämpas stadens koncerndirektiv som stadsfullmäktige har godkänt 17.5.2017. Under punkt 11.3.2. i koncerndirektivet konstateras följande om personalpolitiken som följs vid dottersammanslutningar. Vid andra dottersammanslutningar än de som arbetar på marknadsvillkor följs en personalpolitik som motsvarar stadens personalpolitik inom ramen för kollektivavtalet som sammanslutningens organisering ger upphov till. Målet i fråga om de anställdas anställningstrygghet är att de fast anställdas anställningsförhållanden tryggas i situationer där det finns lagenliga grunder för permittering eller uppsägning av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl. I de här situationerna där målet om ett varaktigt anställningsförhållande inte kan förverkligas kan anställda vid sammanslutningen söka öppna arbetstillfällen inom staden.

I arrangemanget är det inte fråga om en sådan överlåtelse av rörelse till Helsingfors stads moderbolag av vilken det följer att 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (överlåtelse av rörelse) tillämpas på arbetstagarna och personalen övergår som gamla arbetstagare till Helsingfors stad. Helsingfors stads har som moderbolag inte heller skyldighet att erbjuda arbete och ordna utbildning enligt 7 kap. 4 § i arbetsavtalslagen, om arbetet (rehabiliteringsverksamheten) av ekonomiska och produktionsmässiga orsaker har minskat avsevärt och permanent, trots att fastighetsbolaget blir en dottersammanslutning i stadskoncernen.

Avsikten är att hitta en fortsättare för rehabiliteringsverksamheten och att rehabiliteringsverksamheten separeras från fastighetsbolagen genom en överlåtelse av rörelse eller ett annat motsvarande arrangemang. Om ingen fortsättare trots allt hittas, är avsikten att rehabiliteringsverksamheten, efter att fastighetsbolagets har gått över till staden, läggs ner. Det här betyder att personalen sägs upp av ekonomiska och produktionsmässiga orsaker så att personalens uppsägningstid går ut innan bolaget fusioneras med Helsingfors stads bostäder Ab. Då säljs egendomen som hör till rehabiliteringsverksamheten. Rehabiliterings-



30.05.2018

Ärende/4

verksamhetens personal har då möjlighet att söka till stadens interna arbetstillfällen.

Krigsveteranhusen som en del av Helsingfors stads bostäder Ab och invånarnas ställning efter arrangemanget

Helsingfors stads bostäder Ab äger i nuläget cirka 1 000 hyresbostäder som avses för äldre, varav det i ett objekt i Tranbacka finns bostäder som har allokerats för veteraner. Av stadens bostadsbolag har Helsingfors stads bostäder Ab de bästa möjligheterna att som ett stort bolag bevara bostädernas hyror på en rimlig nivå och sköta ombyggnader i rätt tid, fastighetsförvaltning och bostädernas årsreparationsverksamhet. Bostäderna är numera fritt finansierade, men de kan i fortsättningen repareras som ara-finansierade, varvid bostäderna kan omfattas av Helsingfors stads bostäder Ab:s hyresutjämnning. Då etableras hyresnivån till en självkostnadshyra enligt ara-regleringen.

Krigsveteranhusen har vid grundandet kallats för servicehus, men enligt dagens uppfattning är bostäderna mycket nära vanliga hyresbostäder. Fastighetsbolagen har ingen vårdpersonal, med undantag av en hälsovårdare på deltid. I fortsättningen tryggas social- och hälsovårdstjänsterna för husens invånare inom ramen för stadens vanliga förfaranden. Även i nuläget har många av husens invånare en kundrelation till stadens social- och hälsovårdstjänster och de omfattas exempelvis av hemvården.

Invånarnas hyreskontrakt fortsätter utan avbrott med Helsingfors stads bostäder Ab. Den centrala avsikten med hela arrangemanget är att trygga de nuvarande invånarnas ställning, och arrangemanget förutsätter inte att invånarnas hyreskontrakt sägs upp.

Bostadsförmedlingen av stadens bostäder har centraliserats till stadsmiljösektorns bostadstjänster. Bostäder som avses för äldre kan sökas på särskild begäran. Efter egendomsarrangemangen flyttas ansvaret för bostadsförmedlingen till stadsmiljösektorns bostadstjänster utgående från att krigsveteraner, deras efterlevande makar och personer över 65 år ges prioritet i valet av invånare.

Affärslokaler efter arrangemanget

Uthyrningen av verksamhetslokaler i bostadsbolag som ägs av Helsingfors stad har centraliserats till stadsmiljösektorns tjänst för uthyrning av verksamhetslokaler. Affärslokaler övergår i det här arrangemanget i Helsingfors stads bostäder Ab:s ägo, men sköts av stadens enhet för uthyrning av verksamhetslokaler. Då arrangemanget genomförs inleds förhandlingar med affärslokalernas hyrestagare om överföringen av hyreskontrakten till Helsingfors stad.





## Beskattning

Staden har sökt ett förhandsavgörande hos skatteförvaltningen om huruvida staden som förvärvare är skyldig att betala överlåtelseskatt, om staden på ovannämnda sätt får aktierna i bostadsbolagen i sin ägo. Skatteförvaltningen konstaterar i sitt förhandsavgörande att överlåtelserna inte medför påföljder i form av överlåtelseskatt. I utredningen uppmärksammas inte heller några andra skattepåföljder av överlåtelserna av aktierna eller bolagens senare fusionering med Helsingfors stads bostäder Ab.

## Arrendeavtal

Bolaget Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:s arrendeavtal är oöverlåtbart. Att fastighetsbolaget i fortsättningen utnyttjar arrenderätten som säkerhet för lånen förutsätter att arrendeavtalet uppdateras så att det är överlåtbart. Utnyttjandet av arrenderätter som säkerhet för ara-lån förutsätter också att arrendeavtalen för båda fastigheterna som fastighetsbolaget förvaltar utökas med de tilläggsvillkor som ara förutsätter.

## Stadsstyrelsens verkställighetsbeslut

Stadsstyrelsen kommer efter stadsfullmäktiges beslut att i sitt verkställighetsbeslut

A

godkänna helhetsarrangemanget, där Helsingfors stad mottar aktierna i bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II som ägs av stiftelsen Rintamaveteraanien säätiö sr och Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry och som bildar bolagens hela aktiestock, utgående från att staden förbinder sig till att bevara krigsveteranhusen i bostadsbruk för frontveteraner och äldre, varefter bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II fusioneras med Helsingfors stads bostäder Ab;

B

uppmåna stadskansliet och stadsmiljösektorn att fungera så att bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II som en del av helhetsarrangemanget fusioneras med Helsingfors stads bostäder Ab då aktierna i bolagen har övergått i Helsingfors stads ägo;

C



30.05.2018

ställa till stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelnings disposition 3 226 000,00 euro av 2018 års budgetanslag från 8 06 02 Värdepapper, Övriga objekt, till Stns disposition för mottagande av aktierna i fastighetsbolagen.

D

uppmåna stadskansliets avdelning rättstjänsten att sköta förvärvet av aktierna i bolagen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II och därtill hörande praktiska åtgärder;

E

uppmåna stadsmiljösektorn att fungera så att valet av invånare till krigsveteranhusen förverkligas så att husen bevaras i bostadsbruk för frontveteraner och äldre;

F

uppmåna stadsmiljönämnden att fungera så att arrendeavtalen uppdateras eller förnyas som en del av helhetsarrangemanget så att de tjänar bruket av krigsveteranhusen som en del av Helsingfors stads bostäder Ab;

G

uppmåna stadsmiljönämnden att som en del av helhetsarrangemanget fungera så att hyresverksamheten som hänför sig till affärslokalerna i krigsveteranhusen överförs till Helsingfors stad.

Samtidigt beslutar stadsstyrelsen att beslutets verkställighet förutsätter att Rintamaveteraanien säätiö sr och Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry utan vederlag överlåter sina aktier i Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo och Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II till Helsingfors stad för bostadsbruk för frontveteraner och äldre.

Övriga beslut som hänför sig till arrangemanget

En förutsättning för det ovan beskrivna helhetsarrangemanget är att Rintamaveteraanien säätiö och Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry fattar beslut om en överlåtelse av aktierna i fastighetsbolagen till staden på ovan beskrivna villkor.

Genomförandet av helhetsarrangemanget förutsätter dessutom att Helsingfors stads bostäder Ab och fastighetsbolagen efter överlåtelsen av aktiestocken i fastighetsbolagen till staden var för sig fattar de beslut som fusionen förutsätter.



30.05.2018

Ärende/4

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823

[mari.randell\(a\)hel.fi](mailto:mari.randell@hel.fi)

Samuli Vartiainen, stadsombudsman, telefon: 310 64011

[samuli.vartiainen\(a\)hel.fi](mailto:samuli.vartiainen@hel.fi)

Tuomo Mäkinen, finansieringschef, telefon: 310 36321

[tuomo.makinen\(a\)hel.fi](mailto:tuomo.makinen@hel.fi)

**Sökande av ändring**

Kommunalbesvär, fullmäktige

**Beslutshistoria**

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 328

HEL 2018-003840 T 00 01 06

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2018 talousarvioon merkittviä määrärahoja seuraavasti:

Talousarvioluku 8 06, Arvopaperit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, 3 226 000,00 euroa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823

[mari.randell\(a\)hel.fi](mailto:mari.randell@hel.fi)

Samuli Vartiainen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 64011

[samuli.vartiainen\(a\)hel.fi](mailto:samuli.vartiainen@hel.fi)

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321

[tuomo.makinen\(a\)hel.fi](mailto:tuomo.makinen@hel.fi)



30.05.2018

Ärende/5

## § 143

### Höjning av maximipriset i projektplanen för ombyggnad av Kaisaniemen ala-asteen koulus skolhus

HEL 2013-001717 T 10 06 00

#### Beslut

Stadsfullmäktige godkände en höjning av maximipriset på projektplanen för ombyggnad av Kaisaniemen ala-asteen koulus skolhus med 844 000 euro exklusive mervärdesskatt utgående från att de sammanlagda kostnaderna för projektet uppgår till högst 12 093 000 euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för oktober 2017.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

#### Bilagor

- 1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012 liitteineen
- 2 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
- 3 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
- 4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto\_Kaisanie

#### Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Sammandrag

Utgångspunkten för ombyggnaden av Kaisaniemen ala-asteen koulus skolhus har varit att utöver reparationsarbetena i alla lokaler förbättra inneluftens kvalitet och modernisera hustekniken. Vid ombyggnaden ligger tyngdpunkten på förbättring av byggnadens hälsosamhet och säkerhet, och lokalernas funktionalitet ändras så att de motsvarar genomförandet av läroplanerna.

Byggarbetena i projektet inleddes i juni 2016. Under byggarbetena har man varit tvungen att utöver de vanliga ändringsarbetena genomföra även sådana ändringar som det inte har varit möjligt att undersöka och precisera under planeringstiden. Ändringsarbetena har ökat avsevärt



under byggarbetena som pågått i 18 månader. Projektet har blivit färdigt i slutet av november 2017.

Fostrans- och utbildningsnämnden har tillstyrkt projektet i sitt utlåtande 27.3.2018 (§ 60).

## Föredragandens motiveringar

### Projektplan

Kaisaniemen ala-asteen koulu byggdes år 1924 i enlighet med arkitekterna R. Eklunds och E. Flinckenbergs ritningar. Byggnaden representerar 1920-talets klassicism och dess exteriörer och en stor del av dess interiörer är ursprungliga. Byggnaden ligger på ett centralt ställe och den är viktig för stadsbilden. Skolhuset har placerats i värdekategorin 1 i en helhetsutredning av skolbyggnaderna i Helsingfors 1880–1980 (Opintieillä: helsinkiläisiä koulurakennuksia 1880–1980, Helsingfors stadsplaneringskontors publikationer 2004:12).

Stadsstyrelsen har 7.4.2014 (§ 379) godkänt projektplanen för ombyggnad av Kaisaniemen ala-asteen koulus skolhus daterad 13.2.2012. Projektplanen omfattar en funktionell och teknisk ombyggnad av byggnaden som har som mål att förbättra byggnadens inneluft och värmeförhållanden, energieffektivitet, tillgänglighet, akustik och brandsäkerhet. Enligt planerna byggs skolans bispisningslokaler om i samband med projektet så att de motsvarar dagens kravnivå och lokalerna för ämnesundervisning förbättras. Projektplanen finns som bilaga 1.

Projektet omfattar hela byggnaden på 5 500 m<sup>2</sup> bruttoyta, 3 815 m<sup>2</sup> lägenhetsyta och 2 573 m<sup>2</sup> effektiv yta. Stadsfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2.3.2016 (§ 52) höja maximipriset för byggkostnaderna exklusive mervärdesskatt till 10 610 000 euro i kostnadsnivån för augusti 2015. Efter det ursprungliga beslutet om projektet hade nödvändiga reparationsbehov som inte ingick i projektplanen konstaterats i byggnaden. En tilläggsida med ändringarna, daterad 1.12.2015, har lagts till i projektplanen (bilaga 2).

### Kostnadsändringarna och grunderna för dessa

När maximipriset för projektet ursprungligen beräknades förberedde man sig på vanliga ändringsarbeten som förekommer vid ombyggnadsprojekt. Den beviljade reserveringen för tillägs- och ändringsarbetena i projektet kommer inte att vara tillräcklig för de kostnader som nu uppstått.

Det är svårt och ofta omöjligt att öppna konstruktioner i en skola som är i bruk. Under projektet kom det fram saker som ledde till omfattande



ändringsarbeten. Utredningen av dessa saker i förväg skulle ha krävt omfattande rivningsarbeten på förhand under planeringsfasen.

Betydliga tilläggs- och ändringsarbeten som kommit fram under projektets byggplatstid

Det förekom avsevärt fler olika skadliga ämnen i byggnaden än vad man hade förberett sig på i planerna. Dessa orsakade många extra rivnings- och rengöringsåtgärder, vilket ledde till att flera konstruktioner måste förnyas och att mer tid var nödvändig för byggarbetena.

Under rivningsarbetena har oförutsebara och mycket olika konstruktionslösningar som avviker från planerna och som man inte har kunnat undersöka i förväg upptäckts i objektet. Dessa oväntade lösningar orsakade många störningar i det egentliga byggarbetet och ledde till ökade ändringsarbeten och behovet att förlänga tidtabellen.

Golvkonstruktionerna på de gamla mellanbjälklagen visade sig vara sköra och söndriga. Man har varit tvungen att göra ett betydligt högt antal extra hålreparationer i golven. De gamla mellanbjälklagskonstruktionerna rengjordes i avsevärt större omfattning under projektet än prognoserat. Man var tvungen att avlägsna de gamla skadliga fyllningsmaterialen i alla mellanbjälklag och omsorgsfullt rengöra formbräderna och konstruktionerna.

Man var tvungen att avsevärt utvidga tätningsreparationerna i byggnaden i fogarna mellan mellanbjälklagen, bottenbjälklagen och väggkonstruktionerna. Detta var nödvändigt för att säkerställa en god inneluft i objektet.

I skolans säkerhetssystem och passerkontroll gjordes förbättringar som ansågs som behövliga. Genom dessa tilläggsåtgärder förbättras också möjligheterna att använda skolans gymnastiklokaler på kvällarna.

I de hustekniska arbetena var man tvungen att under byggarbetena tillägga nödvändiga ändringar för nya undervisningsmetoder i elarbetenas innehåll. Gamla vattenledningar som skulle bevaras måste dessutom förnyas i stor omfattning med anledning av ledningarnas dåliga skick.

I fråga om väggkonstruktionerna i källaren har ytkonstruktionerna i sin helhet ändrats från byggnadstillsynens föreskrifter så att dessa tål specialkravet om fuktbelastning.

Antalet vädskydd ökades på vinden och på yttertaket i enlighet med anvisningarna om fukthanteringen på nya byggplatser.



Att ändringsarbetena i objektet har ökat väsentligt orsakar att det behövs mer tid för att färdigställa projektet. Detta skulle ha lett till att projektet blir fördröjt, vilket inte var ett alternativ. I syfte att hindra detta var entreprenören tvungen att skaffa tilläggsresurser till byggplatsen och dessutom genomfördes flera arbetsfaser på kvällar och veckoslut, vilket har lett till merkostnader.

#### Projektkostnader

Det godkända indexjusterade maximipriset på projektet vid beställningen av entreprenaderna var 10 517 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för februari 2016.

Efter höjningen av maximipriset på projektet uppgår det nya maximipriset på projektets entreprenadsfas till 12 093 000 euro exklusive mervärdesskatt. Kostnadsnivån baserar sig på indexet oktober 2017. Kostnaderna uppgår till 2 199 euro/m<sup>2</sup> bruttoyta exklusive mervärdesskatt, vilket motsvarar det genomsnittliga priset per kvadratmeter för liknande genomförda ombyggnader av skolfastigheter. Kostnads kalkylen från projektets mottagningsfas finns som bilaga 3.

Hyran för skolan med beaktande av de korrigerade kostnaderna beräknas bli 96 576 euro i månaden (24,15 euro/m<sup>2</sup> lägenhetsyta i månaden, varav 20,86 euro/m<sup>2</sup> lägenhetsyta i månaden består av kapitalhyra och 3,29 euro/m<sup>2</sup> lägenhetsyta i månaden av underhållshyra) medan årshyran är 1 158 751 euro. Den beräknade hyran baserar sig på projektets justerade maximipris med 30 års avskrivningstid och en förväntad avkastning på 3 %. Kapitalhyran preciseras enligt de verkliga kostnaderna och underhållshyran så att den motsvarar den aktuella underhållshyran när byggnaden är färdig.

#### Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämnden har i sitt utlåtande (27.3.2018, § 60) tillstyrkt höjningen av projektpriset för ombyggnaden (bilaga 4). Fostrans- och utbildningsnämnden har fäst särskilt avseende vid omfattningen vid planeringen före reparationsundersökningar och byggfasen för att åtgärderna och kostnaderna i projektet bättre ska kunna prognoseras och förverkligandet av byggarbetena planeras så tidsbesparande och effektiva som möjligt. Nämnden påminde dessutom om stadsstrategins 2017–2021 inskrivning enligt vilken investeringar orsakade av reparationer som gäller inomhusluften inte höjer den gängse hyra som upp bärs för lokalerna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

**Postadress**  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**  
+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**  
0201256-6

**Kontonr**  
FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



30.05.2018

Maria Nelskylä, stf. stadssekreterare, telefon: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012 liitteineen
- 2 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
- 3 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
- 4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Kaisanie

## Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

## För kännedom

Fostrans- och utbildningsnämnden  
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

## Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 329

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannus hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

15.02.2016 Ehdotuksen mukaan

07.04.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251  
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 60





30.05.2018

Ärende/5

HEL 2013-001717 T 10 06 00

## Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankehinnan korottamisesta.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta ja siitä aiheutuvasta vuokrasta. Perusparannushanke on valmistunut marraskuun lopussa 2017. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on esittänyt 11.1.2018 kaupunginhallitukselle perusparannuksen enimmäishinnan korottamista sillä ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankkeesta puoltavan lausunnon.

Kaisaniemen ala-asteen 13.2.2012 päivätyn perusparannuksen hankesuunnitelman 8,6 miljoonan euron hankehintaa korotettiin 1.12.2015 päivitetyssä hankesuunnitelmassa 10,61 miljoonaan euroon. Nyt kaupunkiympäristön toimialan esittämässä vastaanottovaiheen kustannuslaskelmassa hinta on edelleen noussut, niin että se ylittää indeksikorjatun enimmäishinnan (11,249 miljoonaa euroa) 844 000 eurolla. Hankkeen kokonaishinta on siis 12 093 000 euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa kuntotutkimusten ja toteutusvaihetta edeltävän suunnittelun riittävää kattavuutta, jotta hankkeessa toteutettavat toimenpiteet ja kustannukset voidaan paremmin ennakoida, ja rakentamisen toteutus suunnitella mahdollisimman aikaa säästäväksi ja tehokkaaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta muistuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

vs. perusopetusjohtaja  
Taina Tervonen

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657  
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.01.2018  
§ 5

HEL 2013-001717 T 10 06 00



30.05.2018

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

### Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy enimmäishinnan korottamisen.

### Esittelijä

tekninen johtaja  
Jaakko Stauffer

### Lisätiedot

Jukka Forsman, rakennuttamispäällikkö, puhelin: 310 38484  
jukka.forsman(a)hel.fi

### Kiinteistölautakunta 23.02.2017 § 81

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

### Päätös

Kiinteistölautakunta päätti korottaa Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen lisä- ja muutostyövarausta arvonlisäverottomana 1 472 000 eurolla aiemmin päätetyn lisä- ja muutostyövarauksen lisäksi. Yhteensä toteutuksen aikainen lisä- ja muutostyövaraus on tämän jälkeen arvonlisäverottomana 2 213 000 euroa.

17.12.2015 Ehdotuksen mukaan

16.05.2013 Ehdotuksen mukaan

### Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö  
Arto Hiltunen

### Lisätiedot

Sirpa Pylväs, projektinjohtaja, puhelin: 31031848  
sirpa.pylvas(a)hel.fi  
Jouko Snellman, rakennuspäällikkö, puhelin: 310 40334  
jouko.snellman(a)hel.fi

#### Postadress

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

#### Besöksadress

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

#### Telefon

+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

#### FO-nummer

0201256-6

#### Kontonr

FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



30.05.2018

Ärende/5

---

Stadsfullmäktige 02.03.2016 § 52

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkänna att maximipriset för renovering av Kaisaniemen ala-asteen skolors byggnad höjs från 8 600 000 euro till 10 610 000 euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån i augusti 2015. Projektet får omfatta högst 5 500 m<sup>2</sup> bruttoyta.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katri Erroll, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045

katri.erroll(a)hel.fi

Juha Viljakainen, projektchef, telefon: 310 36276

juha.viljakainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 26.03.2013 § 36

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Påttös

Opetuslautakunta pätti antaa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen 13.2.2012 pättäytystä hankesuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Kaisaniemen ala-asteen perusparannus on lähtökohdiltaan tekninen perusparannus, jonka tarkoitus on parantaa sisäilmasto-olosuhteita. Painovoimainen ilmanvaihto muutetaan koneelliseksi tulo- ja poistoilmanvaihdoksi. Välipohjia korjataan ja rakenteita tiivistetään. Epätasaisia lämpötiloja parannetaan mm. ikkunoiden kunnostuksella. Rakennuksen paloturvallisuutta parannetaan. Rakennuksen haitta-ainekartoituksessa löytyneet alueet puhdistetaan. Esteettömyyttä parannetaan rakentamalla hissi.

Aineopetustilojen kalustusta ja varustusta, musiikkiluokkien ääneneristystä ja tilojen akustointia parannetaan. Koulun keittiö ja henkilökunnan sosiaalitalat perusparannetaan.

Perusparannus pienentää tilojen hyötyneliöitä 23 m<sup>2</sup> eikä sillä ole vaikutusta koulun vähimmäisoppilaspaikkoihin.

Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisussa Opintillä - Helsinkiläisiä koulurakennuksia 1880–1980 Kaisaniemen ala-asteen koulurakennus on ryhmitetty arvoluokkaan 1. Oppaan suosituksen mukaan rakennus tulisi

---

Postadress

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



suojella asemakaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena, myös sisätiloista tulisi olla maininta asemakaavamääräyksessä. Hankesuunnittelun yhteydessä on kuultu kaupunginmuseota. Kaupunginmuseon mukaan rakennuksen julkisivut, vesikatto sekä ikkunat tulee säilyttää alkuperäisinä tai niiden kaltaisina. Rakennustekniset ominaispiirteet sekä tilalliset ja toiminnalliset alkuperäisratkaisut tulee säilyttää. Sisätilojen pintamateriaalit väreineen, kiinteä kalustus sekä merkittävät yksityiskohdat tulee myös säilyttää. Kaupunginmuseon mukaan Kaisaniemen ala-asteen koululla on suuri kulttuurihistoriallinen ja rakennustaiteellinen arvo ja nämä arvot otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä suojelunäkökohtien huomioon ottamista arvorakennusten perusparannuksissa, mutta pitää myös tärkeänä, että kaikki turvallisuuteen ja terveellisyysvaikutteet puutteet ja virheet tulee korjatuksi parhaalla mahdollisella tavalla. Opetuslautakunta toteaa, että kohteesta ei ole suojelupäätöstä eikä rakennusta ole asemakaavalla suojeltu. Jatkosuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että kaikki sisäilmaan vaikuttavat puutteet korjataan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota rakennustyön huolelliseen toteutukseen ja rakennusaikaiseen valvontaan.

Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista korkeammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamisessa.

Opetusviraston työsuojelutoimikunta on tarkastanut suunnitelmat ja antanut lausunnon. Lausunnossa esitetyt asiat tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Opetuslautakunta puoltaa hankesuunnitelmaa jatkosuunnittelun pohjaksi näillä kommentteilla.

#### Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman teki puheenjohtaja Alanko-Kahiluodon kannattamana vastaehdotuksen, että esityslistan 7. kappale ("Opetuslautakunta esittää, että...") muutetaan muotoon:

"Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista kor-



30.05.2018

keammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamis-  
sa."

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7 (Ekman, Korolainen, Mithiku, Nordman, Raittinen, Razmyr, Alanko-Kahiluoto) – 1 (Rydman). Tyhjää äänesti 3 jäsentä (Jalovaara, Ahva, Palm).

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

linjanjohtaja  
Outi Salo

Lisätiedot

Marketta Savelainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363  
marketta.savelainen(a)hel.fi



## § 144

### Godkännande av projektplan för låggolvade spårvagnar

HEL 2018-003609 T 08 00 02

#### Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för låggolvade spårvagnar utgående från att

- projektet omfattar högst 10 stycken låggolvade ca 28 meter långa spårvagnar
- de sammanlagda kostnaderna för projektet, med reservdelarna och reserveringarna beaktade, uppgår till sammanlagt högst 30 miljoner euro (exkl. mervärdesskatt) i kostnadsnivån 1/2017.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Bilagor

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

#### Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Bakgrund

Den nuvarande spårvagnsmaterielen i trafikaffärsverkets (HST) bruk består av tre olika spårvagnstyper. Trafikverket har renoverade ledspårvagnar med delvis lågt golv (MLNRV I/II), helt låggolvade spårvagnar (Artic) och Variotram-spårvagnar i sitt bruk. Spårvagnarnas kalkylmässiga drifttid är ca 40 år.



30.05.2018

Av de renoverade ledspårvagnar med delvis lågt golv (MLNRV I/II) som tillverkades under åren 1973–1987 är totalt 52 stycken i bruk. Tack vare mellandelen med lågt golv som installerades i spårvagnarna 2007–2012 uppfyller de kraven för tillgänglig materiel. Materielen når slutet av sin drifttid under loppet av de följande 10 åren.

Det finns två typer av spårvagnar med endast lågt golv i hela vagnen. Av de Variotram-spårvagnar som Bombardier Transportation Finland Oy levererade under åren 1998–2004 är 40 stycken i bruk. Vagnarna tas ur trafik under år 2018. Sammanlagt 60 stycken nya helt låggolvade Artic-spårvagnar (MLRV III) har beställts hos Transtech Oy. Av de vagnar som beställts är 40 vagnar i bruk och leveransen av 20 vagnar är ofullbordad.

Av de höggolvade ledspårvagnarna (NRV I) som tillverkades under åren 1973–1975 är totalt 20 stycken i lager för eventuella kommande behov eller försäljning. HST har uppskattat att de vid behov kan användas i ytterligare ca 10 år, men trafikeringen förutsätter att materielserien genomgår en omfattande reparation. HRT har framfört som sin uppfattning att höggolvsspårvagnarna som anskaffats på 1970-talet inte längre uppfyller den nuvarande anspråksnivån till alla delar särskilt i fråga om tillgänglighet.

HST har i samband med renoveringen i början av 2000-talet lagt till en mellandel med lågt golv till en del av NRV-materielen, vilket delvis ökar tillgängligheten. På basis av tidigare projekt beräknas investeringskostnaderna för renoveringen och mellandelen uppgå till ca 8 miljoner euro för 10 vagnar. Vagnarnas tekniska drifttid är högst 10 år vilket betyder att det inte är förnuftigt att i så stor omfattning renovera vagnarna.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik godkände år 2015 en linjeplan för spårvägstrafiken i vilken utvecklingsmål för linjenätet skisseras fram till år 2024. Spårvägslinjenätet omfattar enligt planen en förlängning av det nuvarande nätet till Busholmen samt till Ärtholmen och Ilmala. Linjenätet enligt planen omfattar inte spårvägslinjerna bl.a. över Kronbroarna och till Fiskehamnen.

Stadsfullmäktige godkände 30.11.2016 (§ 305) en projektplan för ersättande spårvagnar för de nuvarande låggolvade spårvagnarna utgående från att projektet omfattar högst 20 stycken 27,4 meter långa låggolvade spårvagnar och att de totala kostnaderna för projektet, med reservdelarna och reserveringarna beaktade, uppgår till högst 61,3 miljoner euro (exkl. mervärdesskatt) i kostnadsnivån 9/2016.

Stadsfullmäktige godkände 17.1.2018 (§ 6) projektplanen för ombyggnad av MLNRV2-ledspårvagnar utgående från att 42 st. spårvagnar



byggs om och att kostnadskalkylen för ombyggnaden är 10,5 miljoner euro (exkl. mervärdesskatt).

Användningsgraden för HST:s spårvagnar (antalet turer dividerat med antalet vagnar) blir 75 % i genomsnitt år 2018. HST:s mål på lång sikt är att användningsgraden uppgår till 85–90 % inom spårvägstrafiken. Målet nås genom att avstå från oändamålsenlig materiel, utveckla underhålls- och reparationsverksamheten och minska vagnmateriel som är bunden till underhåll och reparationer. Förutom underhåll och planerade reparationer är vagnar bundna till oväntade reparationer såsom kollisionsreparationer.

Det nuvarande antalet turer för spårvagnarna är 95 per vardag. Det beräknades i linjeplanen för spårvägstrafiken år 2015 att behovet för stadsspårvägstrafiken är 98 turer år 2024.

Enligt HRT:s bedömning kommer turantalet inom spårvägstrafiken i Helsingfors innerstad att fram till 2024 öka mer än enligt beräkningarna i linjeplanen godkänd av HRT år 2015. I augusti 2017 förverkligades linjeändringar i innerstaden i enlighet med utvecklingsplanen för spårvägsnätet, vilket redan nu har ökat passagerarantalet inom spårvägstrafiken i området. Stadsspårvägstrafikens tjänster kommer att utvidgas till nya bostadsområden på Busholmen, på Ärtholmen och i Ilmala. Dessutom utvecklas de tvärgående trafikförbindelserna.

I och med att spårvägstrafiken har blivit populärare har också behovet av spårvagnar ökat från beräkningarna år 2015. Enligt HRT:s bedömning kommer spårvägstrafiken i innerstaden att öka till 105 turer per vardag fram till 2024. I syfte att sköta den ökade trafiken samtidigt som materiel med högt golv utrangeras är flera låggolvade spårvagnar än i nuläget nödvändiga.

#### Trafikaffärsverkets framställning

Direktionen för trafikaffärsverket föreslår 5.4.2018 (§ 55) att projektplanen för upphandling av låggolvade spårvagnar ska godkännas utgående från att 10 stycken spårvagnar med lågt golv skaffas och att totalkostnaderna för upphandlingen, med reservdelarna och tilläggs- och ändringsarbetena under upphandlingen beaktade, uppgår till 30 miljoner euro (exkl. mervärdesskatt).

Framställningen på trafikaffärsverkets föredragningslista finns som bilaga 1 och en promemoria om vagnmaterielens användningsgrad som bilaga 2.

Den spårvagnsmateriel som ska upphandlas är en ca 28 meter lång enkelriktad spårvagn med lågt golv till hela längden som har kapacitet





för ca 150 passagerare och lämpar sig för spårvägstrafiken i Helsingfors innerstad.

I upphandlingen av materielen framhävs kostnaderna för dess drifttid (bl.a. kostnaderna för energiförbrukningen och materielunderhållet).

Risken med upphandlingen av spårvagnsmateriel är att användningsgraden blir lägre än planerat och kapital binds till eventuellt onödig materiel. Det är väsentligt för användningsgraden att förlängningen av spårvägstrafiken till Ärtholmen, Busholmen och Ilmala förverkligas i den planerade tidtabellen. Om dessa förverkligas senare eller inte alls genomförs, ökar turantalet inom spårvägstrafiken inte på det prognoserade sättet.

Totalantalet spårvagnar påverkas av tidtabellen för utrangeringen av de spårvagnar med delvis lågt golv som är i bruk. Enligt de nuvarande planerna tas de första ledspårvagnarna ur bruk år 2026 och de ersätts med en alldeles ny vagn typ. Genom att tidigarelägga utrangeringen av dessa vagnar och på detta sätt undvika reparationsåtgärder i vagnarna under de sista åren kan materielens användningsgrad hållas på bra nivå.

Den aktuella upphandlingen enligt projektplanen gör att HST kan minska den materiel som är bunden till underhåll och reparationer. En mindre materiel som ska underhållas minskar underhållskostnaderna och behovet att utveckla depåerna.

I fortsättningen är hela materielen tillgänglig räknat från ingången av 2020. Tillgängliga höggolvade spårvagnar används i fortsättningen bara som reservmateriel i undantagssituationer.

HRT:s godkännande för beredningen av upphandlingen

HST har ett giltigt avtal med HRT om opereringen av spårvägstrafiken i Helsingfors. Avtalet löper ut år 2024. Enligt avtalet mellan HRT och HST görs nya materielupphandlingar och reparationer i enlighet med en utvecklingsplan godkänd av beställaren. Investeringsprogrammet för spårvagnsmaterielen behandlas och nödvändiga uppdateringar görs två gånger om året.

HST har förhandlat med HRT om användningen av de spårvagnar som upphandlas inom den av HRT beställda trafiken under vagnarnas drifttid. HRT:s styrelse har 13.2.2018 beslutat ge sitt godkännande till beredningen av upphandlingen av tilläggs spårvagnskapacitet för skötsel av trafiken i Helsingfors centrum. Godkännandet gäller för upphandling av högst 10 spårvagnsenheter, och totalkostnaderna för upphandlingen, med reservdelarna och tilläggs- och ändringsarbetena under upp-



handlingen beaktade, får uppgå till högst 30 miljoner euro i prisnivån 1/2017.

På HRT:s styrelses föredragningslista tas det upp som ett alternativ till upphandlingen av tilläggskapacitet att det är möjligt att uppnå samma ökning i kapaciteten genom att bygga om HST:s gamla ledspårvagnsmateriel med högt golv. HRT anser det dock som en bättre lösning att hela den nödvändiga tilläggskapaciteten förverkligas genom att upphandla nya låggolvade ledspårvagnar som motsvarar dagens krav för servicenivån med tanke på både det låga golvet och den övriga kundservicekvaliteten.

HRT förutsätter att HST ska utreda möjligheterna att höja spårvagnarnas användningsgrad och utveckla dessas användbarhet. Dessutom förutsätter HRT att det görs upp en utredning om vilka synergifördelar/tilläggskostnader i underhållskostnaderna upphandlingen medför och en utredning om organiseringen och förverkligandet av upphandlingsprojektet och hur den effektivt kan schemaläggas.

Den slutliga nödvändiga spårvagnskapaciteten preciseras vid förhandlingarna mellan HST och HRT på basis av de utredningar om utfallet av spårvagnarnas användningsgrad i innerstaden som HST ska lägga fram.

HRT behandlar spårvagnsupphandlingens preciserade innehåll innan direktionen för trafikaffärsverket fattar sitt beslut om vagnupphandlingen.

HRT:s styrelses beslut finns som bilaga 3 och HRT:s utlåtande om tilläggsbeställning av Artic-vagnar som bilaga 4.

## Kostnader och finansiering

Totalkostnaderna för spårvagnarna är 30,0 miljoner euro (exkl. mervärdesskatt) i kostnadsnivån 3/2018. HST har tagit hänsyn till marknadsuppgifterna och villkoren för optionerna i HST:s giltiga spårvagnsupphandlingsavtal i bestämningen av totalkostnaderna. Dessutom har räntan för lånet under tillverkningen av vagnarna och projektkostnaderna för HST:s egen personal beaktats i de sammanlagda kostnaderna. De årliga trafikeringarkostnaderna uppgår till ca 4,4 miljoner euro enligt HST:s mycket preliminära uppskattning.

I affärsverket HST:s investeringsprogram 2018–2027 som ingår i stadsstyrelsens förslag till budget 2018 har det inte räknats med upphandlingen. Saken har kommit fram först i diskussionerna med HST i slutet av 2017.



Investeringen riktar sig i huvudsak till åren 2018 och 2019. HST har förberett sig att anpassa investeringsplanen för 2018 så att förskottsbetalningarna för upphandlingen år 2018 kan göras inom ramen för HST:s investeringsprogram. HST kommer att föreslå finansiering för vagnupphandlingen år 2019 i sitt budgetförslag. Direktionen för HST behandlar budgetförslaget i augusti 2018.

Avskrivningstiden för spårvagnar är 30 år. Upphandlingens avskrivningseffekt är alltså ca 1,0 miljoner euro om året. HST försäkrar spårvagnarna genom stadens försäkringsfond. Försäkringsfondsavgiften motsvarar 0,1 % av egendomens värde. Under 30 års tid blir försäkringsfondsavgifterna ca 0,9 miljoner euro.

HST finansierar projektet genom lånefinansiering. Ränteutgifterna är sammanlagt ca 17,5 miljoner euro (räntefot 4 % och lånetid 25 år). Räntan på 1,3 miljoner euro (räntefot 4 % och 2,5 år) som ingår i de sammanlagda kostnaderna för projektet har kalkylerats separat.

HST fakturerar avskrivningarna, räntorna och försäkringsfondsavgiften för spårvagnarna hos HRT i samband med opereringskostnaderna. Helsingfors stad deltar årligen i att täcka de opereringskostnader som investeringen orsakar för HRT i proportion till användningen genom HRT:s betalningsandel.

#### Upphandling och tidtabell

HST har ett giltigt upphandlingsavtal på basis av en konkurrensutsättning med Transtech Oy. Upphandlingsavtalet innehåller utöver den beställda Artic-grundserien basoptionerna 1, 2 och 3 på basis av vilka HST enligt villkoren för upphandlingsavtalet kan upphandla ytterligare 20–120 spårvagnar hos Transtech i enlighet med optionsleveranserna.

HST har hittills skaffat sammanlagt 49 spårvagnar i enlighet med optionerna 1 och 2. Den aktuella upphandlingen förhandlas utifrån leveransoption 3.

Ett alternativ till utnyttjande av optionerna i det gällande upphandlingsavtalet för spårvagnar är att HST genomför ett separat upphandlingsförfarande för de nödvändiga spårvagnarna.

HST har förhandlat med Transtech om utnyttjandet av optionerna i syfte att förverkliga projektplanen. Beslut om vilken upphandlingsmodell som ska tillämpas för att genomföra projektplanen fattas på basis av förhandlingarna.



30.05.2018

Utnyttjandet av optionerna i upphandlingsavtalet förutsätter ett särskilt beslut av direktionen för HST och särskilt godkännande av HRT för antalet vagnar och vagnarnas egenskaper och kostnader.

Efter godkännandet av projektplanen, beroende på upphandlingssättet, kan tillverkningen av vagnarna börja tidigast under år 2018 och vagnarna levereras under år 2019.

#### Stadsstyrelsens ställningstaganden

Stadsstyrelsen anser det som motiverat att upphandla nya spårvagnar för att ha tillräckligt med tillgänglig låggolvad materiel som motsvarar dagens krav för servicenivån för den ökade spårtrafikens behov. Det kan inte anses som ett ändamålsenligt alternativ att reparera de gamla spårvagnarna med högt golv med beaktande av deras relativt korta förväntade drifttid och dagens krav i fråga om tillgänglighet och servicenivå. I bl.a. stadens riktlinjer för tillgänglighet anges ett kollektivtrafiksystem som lämpar sig för alla och användningen av låggolvad materiel som lämpar sig för alla användargrupper som en målsättning.

HRT:s styrelse har för sin del godkänt upphandlingen.

#### Föredragande

Stadsstyrelsen

#### Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Bilagor

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

#### Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

#### För kännedom

HST

#### Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 330

HEL 2018-003609 T 08 00 02



30.05.2018

Ärende/6

---

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä matalalattiaraitiovaunuja koskevan hankesuunnitelman siten, että

- hanke käsittää enintään 10 kappaletta matalalattiaisia noin 28 metriä pitkiä raitiovaunuja

- hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 30 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 1/2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 55

HEL 2018-003609 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 10 matalalattiaisen raitiovaunun hankesuunnitelman esityksen mukaan niin, että vaunuhankinnan kokonaishinta sisältäen varaosat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 30 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja  
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 35499  
ollipekka.heikkila(a)hel.fi



30.05.2018

Ärende/7

## § 145

### Den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen om indrivning av klientavgifter som stadens egen verksamhet

HEL 2017-010605 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen som slutbehandlad.

Stadsfullmäktige gav samtidigt en uppmaning om att det ska utredas på vilka sätt det går att förebygga betalningssvårigheter bland mindre bemedlade till följd av klientavgifterna inom social- och hälsovården och att minska indrivningen av klientavgifter exempelvis genom att sänka avgifterna eller inte driva in sådana av personer med små inkomster och risk för anteckning om betalningsstörning. Utredningen delges stadsstyrelsen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopan det medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsendet. (Reetta Vanhanen)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter. (Veronika Honkasalo)

#### Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Reetta Vanhanen understödd av ledamoten Veronika Honkasalo föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopan det medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsen-



30.05.2018

Ärende/7

det.

Ledamoten Veronika Honkasalo understödd av ledamoten Paavo Arhinmäki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

#### Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

#### 1 omröstningen

Ledamoten Reetta Vanhanens hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att möjligheterna att slopa klientavgifterna inom den psykiatriska avdelningsvården utreds, kostnadseffekterna för slopandet medräknade. Det ska beräknas i utredningen hur stor del av avgifterna som betalas med utkomststöd eller av socialväsendet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 63

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Juhana Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar



30.05.2018

Nej-röster: 5

Otto Meri, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Blanka: 15

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Sampo Terho

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Reetta Vanhanens förslag till hemställningskäm.

## 2 omröstningen

Ledamoten Veronika Honkasalos hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att staden utreder om staden fakturerar sådana avgifter som medför mer förvaltningskostnader än intäkter.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 59

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen





30.05.2018

Ärende/7

Blanka: 21

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Matti Parpala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 2

Eero Heinäluoma, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Veronika Honkasalos förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sami Rantanen, projektchef, telefon: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

## Föredragandens motiveringar

Vänsterförbundets fullmäktigegrupp föreslår i sin motion att Helsingfors stad och bolagen och samfunden som hör till stadskoncernen ska ta hand om indrivningen av betalningar såsom egen verksamhet.

Enligt i 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan kan en fullmäktigegrupp väcka en gruppmotion. En gruppmotion är en motion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion. En gruppmotion inlämnas till ordföranden av fullmäktigegruppens ordförande eller vice ordförande. En fullmäktigegrupp får väcka fyra gruppmotioner under en fullmäktigeperiod.

Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige en gruppmotion på det sätt som i 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan är föreskrivet om behandlingen av en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter. I övrigt tillämpas på gruppmotioner det som föreskrivs om fullmäktigemotioner i 11 §.



Alla medlemmar i Vänsterförbundets fullmäktige-grupp har undertecknat motionen som lämnats in 27.9.2017 och som har rubricerats som gruppmotion.

På basis av de utredningar som gjorts konstaterar stadsstyrelsen följande:

Staden bör främja en likabehandling av kommuninvånarna även på så sätt att indrivningen sköts regelmässigt och tillräckligt effektivt med målsättningen att varje kommuninvånare sköter sina betalningsskyldigheter.

Enligt Helsingfors stads anvisningar om fakturering och indrivning (godkända av finansdirektören 30.5.2017, § 39) ska indrivningen av stadens fordringar ordnas så att fordringarna indrivs effektivt, snabbt och ekonomiskt i enlighet med lagar, avtal, god indrivningssed och principerna för god kundservice.

Indrivningen av fordringar ska på ordnas på ett ändamålsenligt sätt så att den bildar en effektiv och ekonomisk helhet. Enligt fakturerings- och indrivningsanvisningarna kan man anlita en utomstående inkassobyrå vid indrivningen.

Enligt fakturerings- och indrivningsanvisningarna kan man avstå från indrivning av en fordran om detta inte anses ändamålsenligt med hänsyn till fordringens belopp, de rättsliga grunderna för fordran, gäldenärens betalningsförmåga och inkassobyråns kostnader.

Indrivning av fordringar är en reglerad bransch. Indrivningsverksamheten är övervakad och det krävs tillräckliga kunskaper om branschens reglering och praxis för att man ska kunna bedriva sådan. Oavsett i vilken form indrivningen bedrivs ska personalen och systemen i en organisation som bedriver denna verksamhet uppfylla kraven om god indrivningssed som avses i 4 § i lagen om indrivning av fordringar (513/1999, nedan indrivningslagen).

Detta förutsätter att personalen och systemen vid indrivning måste uppfylla vissa krav på effektivitet och kvalitet. Den som bedriver indrivningsverksamhet får inte använda ett förfarande som strider mot lagar eller bestämmelser som reglerar indrivning eller mot god indrivningssed och att indrivningsverksamheten inte i övrigt kränker gäldenärens eller uppdragsgivarens rättigheter.

## Nuläget

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten (nedan Talpa) fakturerar och driver in merparten av stadens fordringar. Endast indrivningen av trafik-



30.05.2018

affärsverkets och bibliotekens (kultur- och fritidssektorns) fordringar har ordnats på ett annat sätt.

Trafikaffärsverket måste ty sig till indrivning av fordringar endast i undantagsfall, varvid indrivningen görs som affärsverkets eget arbete.

Kultur- och fritidssektorns bibliotekstjänst, som hör till huvudstadsregionens nätverk för allmänna bibliotek (Helmet), har tillsammans med nätverkets övriga medlemsbibliotek konkurrensutsatt indrivningen av fordringar för oåterlämnat biblioteksmaterial, och har ingått ett avtal om indrivningstjänster med Lindorff Oy, som gäller tills vidare. Lindorff sköter bibliotekens frivilliga och rättsliga indrivning. Bibliotekets fordringar i den öppna och den frivilliga indrivningen uppgår till några tiotusental euro.

Helsingfors stad och Svea Inkasso Ab har ingått avtal om indrivning av de fordringar som Talpa fakturerat. Avtalet var i kraft 1.1.2015–31.12.2017. Efter den fasta avtalsperioden hade staden rätt att fortsätta avtalet i högst två års tid. Talpas ekonomichef har 29.5.2017 beslutat att man fortsätter tillämpa indrivningsavtalet under tiden 1.1–31.12.2018. Man har inte fattat beslut om denna option för 2019 än.

Talpa skickar själv ut betalningspåminnelser för sina fordringar. Talpa anlitar inkassobyrån för den frivilliga indrivningen av både offentligt- och privaträttsliga fordringar. Talpa använder inkassobyrån som teknisk förmedlare för fordringar som överförs till den offentligt- och privaträttsliga indrivningen.

Sedan 2015 har man inte anlitat inkassobyrån vid indrivningen av de privaträttsliga fordringar som Talpa fakturerat och vid utskötningsindrivningar, utan stadskansliets rättstjänst sköter indrivningen. Man använder inkassobyrå vid den frivilliga indrivningen av privaträttsliga fordringar.

Några privaträttsliga fordringar fakturerade före 2015 indrivs i efterhand av inkassobyrån. I tjänsten ingår utskötningsindrivning av privaträttsliga fordringar samt att inkassobyrån fungerar som teknisk förmedlare vid utskötningsindrivningen av offentligt- och privaträttsliga fordringar.

Staden använder ingen utomstående inkassobyrå för indrivningen av betalningspåföljder som utfärdats på grund av lagstridigt beteende (t.ex. felparkeringsavgift).

## Volym i indrivningen



2017 skickade Talpa ut närmare 1,3 miljoner fakturor värda ca 1,6 miljarder euro. Det skickades ut ca 146 000 betalningspåminnelser om de fordringar som förfallit 2017.

2017 överförde Talpa ca 72 000 fakturor vars sammanlagda kapital uppgick till ca 8,3 miljoner euro, till inkassobyrån för indrivning. Precis som tidigare år har de påminnelser som Talpa skickat lett till betalning i ungefär hälften av fallen.

Det totala kapitalet för indrivning av Talpas fordringar åren 2015–2017 uppgår till ca 10,4 miljoner euro i inkassobyråns datasystem (läget 20.2.2018). Cirka 2,9 miljoner euro är i aktiv indrivning och 1,3 miljoner euro är i utsökningsindrivning. De resterande 6,2 miljoner euro indrivs på basis av impulser eller i efterhand.

Med impulsiv indrivning avses åtgärder som inleds på basis av impulser (t.ex. ändringar i beskattnings- eller befolkningsregisteravgifter, betalning på någon annans fordran osv.). Detta tillämpas särskilt för indrivning av små fordringar i stället för utsökningsindrivning. Med indrivning i efterhand avses åtgärder som vidtas efter en resultatlös utsökning.

Hos Svea Inkasso finns det för närvarande 34 000 fordringar till ett kapital på 3,1 miljoner euro som drivits in av den föregående inkassobyrån (Lindorff Oy) under åren 2006–2014. Dessa poster har vanligen avlägsnats från reskontra och bokföring, men indrivningen har ännu inte avslutats. Man går regelbundet igenom beloppen med inkassobyrån. Man avstår från fordringar när de preskriberas eller enligt övervägande.

#### Inkassoavgifter som staden debiterar av gäldenären

Enligt stadens fakturerings- och indrivningsanvisningar kräver man kostnader för indrivningen av gäldenären i enlighet med den gällande indrivningslagen. Inkassobyrån debiterar av kunden endast de kostnader som inkassobyrån fakturerar av staden.

Följande inkassoavgifter debiteras av gäldenären:

- 5 euro i betalningspåminnelse som staden skickar,
- 2,50 euro för det första kravbrevet (offentlighetsligt) skickat av inkassobyrån och 3,00 euro (privaträttsligt), samt
- 1,50 euro för det andra kravbrevet skickat av inkassobyrån.

Dröjsmålsräntan fastställs i enlighet med lag eller avtal. Dröjsmålsräntan på merparten av Talpas fakturor varierar i enlighet med vad som föreskrivs i 4 § 1 mom. i räntelagen (nu 7 procent).



30.05.2018

Ärende/7

Det kan anses att kostnaderna för stadens indrivning är skäligen för gäldenären. Enligt lagen kan man debitera högst 7–50 euro för ett betalningskrav för konsumentfordringar, vilket är märkbart mer än de nuvarande avgifterna som nämnts ovan. Avgiftens maximibelopp avgörs enligt om det är frågan om en offentlig- eller privaträttslig fordran och då maximibeloppet fastställs beaktas även kapitalet.

#### Upphandlingslagstiftning och kopplingar till skatteparadis

Indrivningstjänsterna som staden anlitar har konkurrensutsatts i enlighet med lagen om offentlig upphandling (348/2007). I konkurrensutsättningen för upphandling bedömer man leverantörernas lämplighet dvs. den professionella och ekonomiska prestationsförmågan. Vid bedömningen av prestationsförmågan beaktas de obligatoriska och villkorliga grunderna för uteslutande samt minimikraven i anbudsförfrågan. Den upphandlande enheten får inte inkludera krav i bedömningen som inte har ett samband med upphandlingen i fråga. T.ex. kriterier som gäller skatteplanering har i princip inget samband med upphandlingsobjektet eller leverantörens förmåga att klara av upphandlingsavtalet.

#### Egen inkassoverksamhet

Just nu är den egentliga frivilliga indrivningen (per brev och telefon) samt övervakning av fordringar i efterhand (indrivning enligt impuls och i efterskott) utlagda på entreprenad. Dessa stadier i indrivningen kräver särskilda datasystem och kunskaper för att vara effektiva med hänsyn till stadens betydande indrivningskapital.

För att ordna stadens indrivning av fordringar effektivt och ekonomiskt kan man inte utelämna något av de arbetsskeden som nu är externaliserade. Dessa stadier av indrivningen borde åtminstone på ett tillfredsställande sätt utföras som stadens eget arbete, om man skulle besluta att avsluta samarbetet med inkassobyran.

De datasystem som inkassobyråerna skapat under ett långvarigt utvecklingsarbete för att tekniskt ordna indrivningen minskar märkbart det manuella arbetet och risken för mänskliga misstag i processen. Det skulle vara mycket utmanande att kostnadseffektivt klara av indrivningen utan motsvarande system med hänsyn till stadens stora fordringsbelopp. Det krävs mycket omfattande investeringar i datasystem och personal för att själv sköta om indrivningen.

Inkassobyråerna har resurser och medel för att genomföra indrivning på flera plan, såsom per e-post, telefon och online. Inkassobyråer har kundservice på kvällar och veckoslut.



30.05.2018

Förutom att inkassobyråerna har tillgång till mångsidiga verktyg för frivillig indrivning, utnyttjar inkassobyråerna också övrig information om gäldenärernas betalningsförmåga och situation som de får från sina övriga kunder. Denna möjlighet finns inte då man själv sköter indrivningen.

Detta innebär att indrivningen till allt större delar borde stödja sig på rättsliga metoder. Detta skulle i synnerhet innebära en ökad utsökningsindrivning i övervakningen av offentligt rättsliga fordringar. En ökad utsökningsindrivning leder till ökade totalkostnader för staden och gäldenären i form av utsökningsavgifter för att betala skulden. Detta resulterar troligen även i att antalet misslyckade indrivningsförsök ökar, vilket leder till kostnader för staden. En resultatlös utsökningsindrivning leder till att gäldenären får en anmärkning om betalningsstörning.

I stadens nuvarande ekonomistyrningssystem (Laske) ingår inte egenskaper för skötsel av sådana indrivningsuppgifter som nu sköts av inkassobyrån. Att själv ta hand om indrivningen kräver således att man skaffar ett nytt datasystem.

Det är skäl att påpeka att indrivning av fordringar är en bransch som regleras i lag och kräver bl.a. specialkunskaper i indrivningsrätt av personalen, samt att dessa kunskaper kontinuerligt upprätthålls. Den som sköter om indrivning ska se till att de personer som utför indrivningen har tillräcklig utbildning med hänsyn till branschen. Om staden skötte indrivningen själv helt och hållet skulle detta, även i en begränsad utsträckning, kräva en betydande personalökning, utbildning av den befintliga personalen, utöver nya datasystem. Med nuvarande personalmängd och datasystem är det inte möjligt att sköta den indrivning som inkassobyrån handhar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sami Rantanen, projektchef, telefon: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

**Postadress**  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**  
+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**  
0201256-6

**Kontonr**  
FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



30.05.2018

Ärende/7

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 331

HEL 2017-010605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon.

Käsittely

14.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Ehdotusosaan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon."

Kannattaja: Nasima Razmyar

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Reetta Vanhainen, Sanna Vesikansa



30.05.2018

Ärende/7

---

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

07.05.2018 Pöydälle

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235  
sami.rantanen(a)hel.fi





30.05.2018

Ärende/8

## § 146

### Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om engelska som ett tredje servicespråk i Helsingfors stad

HEL 2017-012445 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionsvaret att det utreds om det är möjligt att kartlägga och förelägga nämnderna uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits inom tjänsterna och kommunikationen på engelska inom sektorerna om ett år. (Mari Holopainen)

#### Behandling

Ledamoten Mari Holopainen understödd av ledamoten Jussi Chydenius föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionsvaret att det utreds om det är möjligt att kartlägga och förelägga nämnderna uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits inom tjänsterna och kommunikationen på engelska inom sektorerna om ett år.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

#### 3 omröstningen

Ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionsvaret att det utreds om det är möjligt att kartlägga och förelägga nämnderna uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits inom tjänsterna och kommunikationen på engelska inom sektorerna om ett år.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 70

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Ar-



hinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivoonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 1  
Otto Meri

Blanka: 10  
Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 4  
Eero Heinäluoma, Jussi Niinistö, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställningkläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anne Nissinen, rådgivningschef, telefon: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Holopainen Mari\_Aloite\_Kvsto\_15112017\_4

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.



30.05.2018

Ärende/8

## Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att engelska tas i bruk som stadens tredje servicespråk. Syftet med motionen är att underlätta servicen för alla helsingforsare och turister samt förbättra tillgängligheten till tjänsterna, stadsinvånarnas möjligheter att delta och internationaliseringen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

## Bakgrundsuppgifter

Helsingfors stads vision är att vara världens bäst fungerande stad, och en av stadens grunduppgifter är att ordna högklassiga tjänster för sina invånare. Ett av de strategiskt viktiga målen är att göra Helsingfors till en internationellt orienterad metropol som betjänar också dem som kommer någon annanstans ifrån. Att stärka det engelska språkets ställning är i väsentlig mån anknutet till detta strategiska mål.

Helsingfors tävlar med andra städer om toppkrafter och företagsarbetskraft. En del av dem som flyttar till Helsingfors från utlandet bor här tillfälligt. De kommer hit för att arbeta eller studera i några år och använder under denna period primärt engelska. Möjligheten att använda engelska som arbets-, service- och kommunikationsspråk ökar områdets attraktionskraft för den utbildade arbetskraften. Möjligheten förbättrar även företagets rekryteringschanser och underlättar etableringen av internationella toppkrafter och företag i Helsingfors. Med tanke på attraktionsnivån är det även viktigt att det finns dagvård och skolor på engelska.

Helsingfors är en internationell och mångspråkig stad. I faktacentralens publikation (2016) om den befolkning i Helsingfors som har utländsk bakgrund konstateras att den andel av invånarna som hade utländsk bakgrund var 14,3 procent av stadens befolkning i början av 2016. Andelen invånare i Helsingfors med annat språk än finska, svenska eller samiska som modersmål uppgick i början av 2016 till 88 132. Bland helsingforsarna fanns 137 olika modersmål registrerade i början av 2016. De högst representerade modersmålen var ryska (19,5 %), estniska (13,5 %), somali (9,8 %), engelska (6,6 %), arabiska (5,3 %), kinesiska (3,6 %) och kurdiska (3,3 %). Andelen invånare med främmande språk som modersmål förväntas öka till 23 procent av den totala befolkningen före år 2030. Språk från Mellanöstern och Nordafrika förväntas bli de största språkgrupperna.



I samband med uppdateringen av Berättelsen om Esbo och grunderna för strategin 11.9.2017 godkände Esbo stadsfullmäktige (§ 58) att engelska införs som Esbo stads tredje servicespråk. För att verkställa beslutet har Esbo stad startat ett förhandsutredningsprojekt om engelska som servicespråk, vars mål är att förbereda stadsorganisationen för genomförandet av det servicelöfte som nämns i Berättelsen om Esbo. I samband med beredningen fattades ett beslut om att ändra termen för det engelska språkets ställning från "språk för myndighetskontakt" till "servicespråk". Detta framhäver stadens vilja att öka och utveckla servicen på engelska, men å andra sidan avslöjar det även att engelskan inte har en ställning som officiellt språk i Esbo.

#### Den befintliga nivån på engelskspråkig service

I utlåtandena från nämnderna konstateras den befintliga nivån på engelskspråkig service vara omfattande. Inom alla sektorer bastjänster är användningen av engelska utbredd och kontakttolk används vid behov. I utlåtandena lyftes även fram att statistiken inte ger en bild av hur många de stadsinvånare i Helsingfors är som varken kan finska eller svenska men som kan utträta sina ärenden på engelska.

Inom social- och hälsovårdssektorn betonas klientens möjlighet att använda tjänster på olika språk. Detta sänker tröskeln till att ta del av olika tjänster och stärker klientens möjligheter att ta hand om sin egen hälsa och välfärd.

Inom fostrans- och utbildningssektorn syns den kulturella mångfalden i Helsingfors tydligt. Av dem som använder fostrans- och utbildningssektorns tjänster har en femtedel ett annat modersmål än finska eller svenska. Inom sektorn anses det viktigt att det även i framtiden finns tillgång till tjänster på engelska och vid behov även andra främmande språk.

Kultur- och fritidssektorn konstaterar i sitt utlåtande att engelska redan är ett synnerligen naturligt service-, kommunikations- och arbetsspråk inom sektorn. Till exempel inom ungdomsservicen uppkommer även situationer där klienten varken kan finska eller engelska. Trots att personalen inom ungdomsservicen huvudsakligen kan kommunicera på engelska är det viktigt att även kunna tydlig finska och de allmännaste övriga invandrarspråken.

Inom stadsmiljösektorn betonas stärkandet av delaktighet och minskandet av språkliga hinder så att alla stadsinvånare ska ha en så låg tröskel som möjligt att delta i diskussionen gällande stadsmiljöns utveckling.



30.05.2018

Engelska används i omfattande utsträckning på Helsingfors stads webbplats Hel.fi. Webbplatsen Hel.fi och e-tjänstwebbplatsen Asiointi.hel.fi har från grunden gjorts på tre språk: finska, svenska och engelska. Syftet är att innehållet är lika omfattande i dessa tre språkversioner. Gällande e-tjänsterna finns det vissa begränsningar i språkversionerna på grund av gamla underliggande verksamhetsprocesser, men syftet är att de viktigaste uppgifterna och tjänsterna ändå översätts så snabbt som möjligt.

Helsingfors stads informationstjänst Virka Info erbjuder rådgivning gällande stadens tjänster och immigration på flera olika språk, bland annat finska, svenska, engelska, arabiska, ryska, somali, dari, farsi och franska. Information för invandrare erbjuds även på 12 olika språk på webbplatsen Infopankki.fi.

Vid servicestället International House Helsinki (IHH) som samordnas av Helsingfors stad har särskild uppmärksamhet fästs vid utträttandet av ärenden på engelska. Där har tjänster för invandrare i inledningsfasen samlats under samma tak och alla tjänster finns tillgängliga på engelska. Den fortsatta utvecklingen av IHH-konceptet bereds tillsammans med arbets- och näringsministeriet och andra aktörer. IHH:s mål är att även i framtiden erbjuda en mjuklandning för dem som kommer till Helsingfors, föra samman sakkunniga och företag samt främja sysselsättningen av makar och makor.

Inom stadens företagstjänster (NewCo Helsinki) erbjuds redan nu alla tjänster för uppstartföretag och tillväxtföretag på engelska och flera andra språk.

I Helsingfors finns för närvarande över 15 000 studerande med främmande språk som modersmål (på yrkesskolor, yrkeshögskolor och universitet). Enligt studentföreningarna inverkar språkkunskaper, nätverk, boende, sociala relationer och den samhälleliga atmosfären avsevärt på huruvida internationella studerande kommer till Finland och huruvida de integreras och stannar här (blir sysselsatta). De av stadens tjänster som är särskilt viktiga för studerande är kollektivtrafiken, idrotts- och kulturtjänsterna samt de boenderelaterade tjänsterna.

Ur näringsperspektiv skulle det främja utvecklingen av den internationella atmosfären i Helsingfors att införa engelska som ett tredje servicespråk. Stadens tjänster och rådgivning samt den information som påverkar vardagen ska finnas tillgängliga på engelska.

## Kostnadseffekter

**Postadress**  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**  
+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**  
0201256-6  
**Kontonr**  
FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



I utlåtandet fästs särskild uppmärksamhet vid kostnadseffekterna. Att införa engelska som ett officiellt servicespråk skulle orsaka mångdubbla översättningskostnader för staden eftersom staden inte heller i framtiden skulle ha engelska som ett internt arbetsspråk. Dokumenten som utarbetas under förvaltningsprocesserna borde översättas till engelska, vilket skulle kräva betydande nya resurser. Dessutom skulle kostnader uppkomma i och med översättning av flera olika blanketter och ändringar i olika datasystem, särskilt klient- och patientdatasystem.

Om hela förvaltningsprocessen i anknytning till beslutsfattandet ska genomföras förutom på de inhemska språken även på engelska, förutsätter det att ändringar görs även i externa aktörers, såsom statens tillsynsmyndighets, verksamhet. Att införa engelska som servicespråk skulle även förutsätta att förvaltningsstadgan ändras.

Tilläggsutbildning av personalen skulle även orsaka kostnader. Personalen erbjuds språkutbildning, men för att fatta förvaltningsbeslut samt för att sköta och dokumentera klient- och patientarbete på engelska skulle mer omfattande utbildning än den befintliga krävas. Samtidigt måste det konstateras att de som arbetar med kundservice ofta behöver stöd även gällande de svenska språkkunskaperna.

Staden utbildar och främjar personalens kunnande även i frågor som gäller språkkunskaper. Om det anses viktigt att kunna något annat språk än det andra inhemska språket i serviceverksamheten kan språkkunskaperna krävas i samband med rekryteringen eller alternativt kan den befintliga personalen utbildas i detta. I fall som dessa kan personalen även få separat ersättning för sin språkkompetens.

Kostnaderna för att höja engelskan till servicespråk är stora och dessa kostnader bör först kartläggas inom alla sektorer. Av utredningen bör framgå bland annat vilka åtgärder reformen förutsätter, vilka tilläggsresurser reformen kräver, vilka kostnader översättningen av materialet, blanketterna och datasystemändringarna skulle orsaka samt vilka utvecklingsbehov det finns gällande personalens engelskakunskaper. I utredningen vore det bra att höra även invånarna om ordnandet av service på engelska och kartlägga vilka konsekvenser detta skulle ha på statens tillsynsmyndighets verksamhet med tanke på processer i samband med sökande av ändring. Med tanke på de ovannämnda orsakerna kan det inte anses behövt att starta en sådan utredning för närvarande.

#### Stadsstyrelsens anvisningar

Stadsstyrelsen uppmanar de olika sektorerna att beakta de behov som gäller det engelska språket och se till att servicen på engelska genom-



30.05.2018

förs som en del av den normala årliga planeringen av ekonomin och verksamheten. Eftersom olika tjänster har olika utgångspunkter gällande det engelska språket ska ökandet av service på engelska genomföras för enskilda tjänster eftersom det engelska språkets betydelse för huruvida servicen lyckas även varierar från servicetyp till servicetyp.

Stadsstyrelsen uppmuntrar sektorerna att hitta för den egna verksamheten naturliga sätt att stå till tjänst på engelska och anser det viktigt att utvecklingsarbetet görs specifikt för de olika tjänsterna så att sektorerna själva kan utveckla den mest lämpliga praxisen för sin verksamhet. Detta ska genomföras så att alla serviceklienters behov beaktas så väl som möjligt.

Stadsstyrelsen konstaterar att eventuella brister i servicen på engelska måste åtgärdas om de har att göra med en tjänst eller en uppgift där det engelska språket är av betydelse. För dessa tjänster ska sektorerna vidta behövliga åtgärder och öka sina färdigheter att tillgodose servicen på engelska.

Stärkandet av det engelska språkets ställning stöder internationaliseringen av staden och främjar likabehandlingen av stadsinvånarna. Möjligheten att använda engelska ökar stadens attraktionskraft och underlättar placeringen i Helsingfors för turister och utlänningar som flyttar till staden. Dessutom underlättas kontakten med staden. Det är även motiverat att säga att engelska redan är ett mycket vedertaget servicespråk inom Helsingfors stad.

I beredningen av beslutsförslaget har förutom sektorerna även stadskansliets enhet för delaktighet och rådgivning, kommunikationsenhet, personalavdelning och näringslivsavdelning deltagit.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anne Nissinen, rådgivningschef, telefon: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Holopainen Mari\_Aloite\_Kvsto\_15112017\_4

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



30.05.2018

Ärende/8

## Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2018 § 332

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443  
anne.k.nissinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 55

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien englannin ottamista Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieliksi:

Helsinki on jo pitkään ollut kansainvälinen kaupunki ja kansainvälisyys näkyy vahvasti myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa ja asiakaskunnassa. Palveluiden piirissä olevista oppijoista noin viidesosa puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Sellaisia asiakaspalvelutilanteita, joissa käytetään englantia asiointikielenä, on jatkuvasti kaikissa palveluissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakaspalvelussa pystytään jo tällä hetkellä antamaan keskitettyä yleistä neuvontaa suomen ja ruotsin lisäksi myös englanniksi. Lisäksi erilaisia tiedotteita ja muuta materiaalia on käännetty tarpeen mukaan eri kielille, ja erityisesti maahanmuuttajille suunnatuista palveluista on saatavissa tietoa useammalla kielellä. Silloin kun käsitellään palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten oppimiseen tai muihin yksilökohtaisiin asioihin liittyviä kysymyksiä, käytetään tarvittaessa tulkkia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lähtökohtaisesti hyvänä asiana, että vieraskieliset asiakkaat pystyttäisiin huomioimaan vielä nykyistäkin





paremmin ja kattavammin. Palvelua voisi olla englannin lisäksi saatavissa mahdollisuuksien mukaan myös muilla Helsingissä puhutuilla vierailu-kielillä. Kuitenkin kaikissa tapauksissa on taattava, että palvelua on saatavilla jatkossakin suomeksi ja ruotsiksi. Tärkeintä on taata yhdenvertainen kohtelu kaikille asiakkaille.

Mikäli englannista tulee virallinen asiointikieli, tarkoittaa se käytännössä myös kaiken materiaalin käännettämistä englanniksi. Kaikkien lomakkeiden, ohjeiden ja päätösten tulisi olla jatkossa saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vaikka tälläkin hetkellä materiaalia käännetään eri kielille, niin muutoksen myötä käännettämisestä koituvat kustannukset kasvaisivat merkittävästi.

Muutoksen myötä pitäisi myös varmistaa, että kaikissa palveluissa olisi englanninkielen taitoisia henkilöitä, kun tähän asti englanninkielinen palvelu on ollut lisäpalvelu, jonka toteutumista ei ole kuitenkaan voitu aina taata. Tämä pitäisi huomioida sekä rekrytoinneissa että olemassa olevan henkilöstön täydennyskoulutuksessa, millä olisi jonkin verran kustannusvaikutuksia.

Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ollaan lisäämässä englanninkielisten palvelujen määrää. Samoin vieraiden kielten opetuksen varhentaminen on käynnistymässä syksyllä 2018. Englannin kielen ottamisella viralliseksi asiointikieleksi ei ole vaikutusta näiden toimenpiteiden toteutumiseen tai kieli-valikoiman ja kielen opetuksen edelleen laajentamiseen ja kehittämiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että muutos palvelisi erityisesti Helsinkiin tilapäisesti, esimerkiksi työn vuoksi muuttavia. Muutoksella olisi tässä mielessä vetovoimaa ja kilpailukykyä lisäävä vaikutus. Maahan pysyvästi tulevien osalta tavoitteena on aikaa myöten suomen tai ruotsin oppiminen, jolloin palvelun saaminen englanniksi on ennen kaikkea välivaiheen ratkaisu, jonka tavoitteena on tarjota tietoa palvelusta ja auttaa kotoutumisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että palvelua on saatavilla jatkossakin englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla vierailu-kielillä. Tämän toteutuminen ei välttämättä edellytä englannin asemaa virallisena asiointikielenä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämisen tuen päällikkö, puhelin: 310 24378  
mikko.makela(a)hel.fi



30.05.2018

Ärende/8

## Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 87

HEL 2017-012445 T 00 00 03

### Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon koskien Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitetta englannin kielen ottamisesta kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi:

Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa noudatetaan kielilakia, jonka mukaan asiakkaalla on oikeus käyttää viranomaisasioinnissa suomen tai ruotsin kieltä. Asiakkailla on oikeus saada asiakas- ja potilaslain nojalla selvitys palveluun ja hoitoon liittyvistä seikoista tulkin välityksellä myös muilla kielillä. Lisäksi viranomaisen aloitteesta vireille tulleissa asioissa tulkkauksesta ja kääntämisestä huolehditaan hallintolain mukaisesti.

Kielilain mukaan asiakkaalla on oikeus valita asiointikieleksi suomi tai ruotsi ja saada kielilain tarkoittamat palvelut valitsemallaan kielellä. Lainsäädännössä ei määritellä tarjottavien palvelujen laajuutta, jos asiointikieleksi tarjotaan muu kieli kuin suomi tai ruotsi.

### Englanninkielisten palvelujen nykytaso

Suurella osalla sosiaali- ja terveystoimen työntekijöistä on riittävä englannin kielen taito, jotta palveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tavallisimpia palvelutilanteita voidaan jo nyt toteuttaa englanniksi. Asiainnissa käytetään tarvittaessa tulkkia, jotta asiakas ymmärtää oikein käsiteltävät asiat. Osana sosiaali- ja terveystoimen koulutustarjontaa järjestetään eri ammattiryhmille kohdennettuja englannin kielen kursseja. Esimerkiksi hallintopäätösten tekemiseen sekä asiakas- ja potilastyön dokumentointiin englannin kielellä tarvittaisiin kuitenkin nykyistä laajempaa koulutusta. Kaupungin henkilöstöhallinnon järjestelmistä ei ole mahdollista saada kattavaa tietoa henkilöstön kielitaidon tasosta tai lisäkoulutuksen tarpeesta.

Sosiaali- ja terveystoimen viestinnässä tuotetaan keskeinen asiakkaille ja kuntalaisille suunnattu materiaali suomen ja ruotsin kielen lisäksi myös englannin kielellä. Tällaista materiaalia ovat esimerkiksi palvelutiedotteet ja esitteet. Monia asiakkaille suunnattuja tiedotteita käännetään myös muille kielille kuten viroksi, venäjäksi ja arabiaksi. Viestinnän kampanjat toteutetaan kolmikielisenä. Sosiaali- ja terveystoimen verkkosivut on tällä hetkellä toteutettu englannin kielellä suomen- ja ruotsin-



kielisiä sivuja suppeampina. Sosiaali- ja terveystalvulujen asiakaslo-  
makkeet, opasteet ja sähköiset palvelut ovat kaksikieliset.

#### Palvelujen toteuttaminen englannin kielellä

Sosiaali- ja terveystalvukunta kiinnittää huomiota siihen, että sosiaali-  
ja terveystalvulujen asiakkaista vain pieni osa puhuu äidinkielenään  
englantia. Vaikeissa elämäntilanteissa oleville asiakkaille on tärkeää  
saada palvelua kielellä, jolla he ymmärtävät annetun palvelun tai hoi-  
don sisällön riittävän hyvin. Jos asiointikieliksi on mahdollista valita  
englanti, voi syntyä tilanteita, joissa asiakkaan kielitaito ei kuitenkaan ri-  
itä käsiteltävien asioiden syvälliseen ymmärtämiseen. Tämän vuoksi tu-  
lee harkita, mitä sosiaali- ja terveystalvuluja on tarkoituksenmukaista  
tarjota kokonaan englannin kielellä. Tällä hetkellä osa palveluista, ku-  
ten lastensuojelun tehostettu perhetyö, on tarvittaessa mahdollista  
ostaa englanninkielisiltä palveluntuottajilta.

Osassa toimintoja nykyistä laajempaa englanninkielistä palvelua olisi  
mahdollista tarjota keskitettynä palveluna samoin kuin ruotsinkielisiä  
palveluja. Pitkälle erikoistuneissa palveluissa ja esimerkiksi ryhmätoi-  
minnoissa englanninkielisen palvelun tarjoaminen ei välttämättä ole  
nykyresursseilla mahdollista. Palveluihin liittyvässä päätöksenteossa  
tulisi huomioida mahdollisuus viedä koko hallintoprosessi muutoksen-  
hakuineen läpi englannin kielellä, mikä edellyttää muutoksia myös ulko-  
puolisten toimijoiden, kuten valvontaviranomaisten toimintaan.

Englannin kielen ottaminen kolmanneksi asiointikieliksi edellyttäisi so-  
siaali- ja terveystoimialalla muun muassa henkilöstön lisäkoulutusta,  
muutoksia henkilöstön kielitaitovaatimukseen ja rekrytointiin sekä erilais-  
ten ohjeiden, lomakkeiden ja asiakasdokumenttien kääntämistä englan-  
nin kielelle. Merkittäviä kustannuksia aiheuttaisi asiakastietojärjestelmi-  
en lomakepohjien muuttaminen kolmikielisiksi. Lisäksi tulisi harkita kie-  
lilisen maksamista niille työntekijöille, jotka palvelevat asiakkaita eng-  
lanniksi.

Sosiaali- ja terveystalvukunta kannattaa englannin kielen laajempaa  
käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollon neuvontapalveluissa sekä palvelu-  
ihin liittyvässä tiedotuksessa. Kolmannen asiointikielen mahdollisesta  
käyttöön otosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin.  
Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukai-  
sesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada  
palvelua tulkin välityksellä.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mahdollisuus käyttää palveluja eri kielillä madaltaa kynnystä palveluihin  
hakeutumiseen sekä vahvistaa asiakkaiden mahdollisuuksia omasta



30.05.2018

Ärende/8

terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Tiedotuksen ja neuvontapalvelujen saavutettavuuden sekä kaupunkilaisten osallisuuden lisäämisen kannalta on tärkeää tarjota palveluja myös englannin kielellä. Asiakkaan oikeuksien näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että palveluja on mahdollista saada tarvittaessa myös asiakkaan äidinkielelle tulkattuna."

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Korvataan kappaleen 9 toinen virke seuraavasti: "Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti): Korvataan kappaleen 9 toinen virke seuraavasti: "Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 7

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotuksen äänin 7 - 6.



30.05.2018

Ärende/8

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222  
kaisa.pasanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 176

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 allekirjoittaneen valtuutetun aloitteeseen, jossa esitetään englannin ottamista Helsingin kolmanneksi asiointikieleksi soveltuvuin tavoin.

Ajatus laajentaa Helsingin asiointikielten valikoimaa on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, yhä isompi osa helsinkiläisistä puhuu äidinkielenään muuta kuin kotimaisia kieliä. Tämä määrä on edelleen kasvussa. On tärkeää, että mahdollisimman moni kaupunkilainen saa äidinkielestään riippumatta hyvää palvelua. Kaupungin toiminnan kehittämisessä lähtökohtana tulee olla asioinnin helpottaminen kaikin tavoin. Laajeneva kielivalikoima on yksi tärkeä keino parantaa kaupungin palvelujen laatua.

Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta on tärkeää, että kaupunkilaisilla on mahdollisimman matala kynnys osallistua kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun. Tässäkin suhteessa englanninkielen käytön laajentaminen on perusteltua. Osallisuuden vahvistamisen näkökulmasta kielellisten esteiden vähentäminen on tärkeää.

On myös luontevaa, että Helsinki Suomen pääkaupunkina on tässäkin suhteessa esimerkillinen toimija. Espoo on jo linjannut ottavansa englannin asiointikieleksi, ja on tärkeää, että Helsinki toimii samoin. Helsinki pyrkii strategiassaan vahvistamaan asemaansa kansainvälisesti kiinnostavana kaupunkina. Tätä pyrkimystä asiointikielivalikoiman laajentaminen tukee erittäin hyvin. Maailman toimivimmassa kaupungissa on pystyttävä asioimaan laajasti myös englanniksi.

Englannin ottaminen asiointikieleksi on syytä toteuttaa pragmaattisesti ja siten, että toimialoja ja niiden palveluja kannustetaan löytämään itselleen luontevia tapoja palvella englanniksi ja niin, että kunkin pal-



velun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon. On tärkeää, että palvelut voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt toteuttaa englanninkielistä palvelua.

Lähtökohdan tulee olla se, että asiointi helpottuu. Käytännöt kaupungin eri palveluissa ja toiminnoissa voivat vaihdella. On tärkeää, että uusi linjaus otetaan jatkossa huomioon myös rekrytoinneissa. Palvelutehtäviin tulee jatkossakin palkata ihmisiä, jotka voivat palvella asiakkaita myös englanniksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Karsimus, kehittämispalvelupäällikkö, puhelin: 310 37364  
outi.karsimus(a)hel.fi  
Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368  
heikki.mantymaki(a)hel.fi  
Tarja Posti, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38433  
tarja.posti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.03.2018 § 70

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa selvityksen tekemistä englannin ottamisesta kolmanneksi asiointikieleksi. Selvityksessä tulisi kartoittaa, millaisia toimenpiteitä ja resurssitarpeita uudistus kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla edellyttäisi, miten toimialan tarvitsemat käännöspalvelut saataisiin toteutettua laadukkaasti ja tehokkaasti sen erityistarpeet huomioiden, sekä kehitystarpeet henkilöstön englannin kielen osaamisessa. Selvityksessä olisi hyvä kuulla myös kaupunkilaisia englanninkielisten palveluiden järjestämisessä.

Helsingin asukasmäärä vuoden 2016 lopussa oli 635 181. Asukkaista 93 214 eli 14,7 % puhui äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. (Lähde: Tilastokeskus.)

Osa heistä on syntynyt Suomessa ja hallitsee hyvin suomen ja/tai ruotsin kielen. Tilastokeskuksen mukaan ulkomaalaistaustaisia, Suomessa syntyneitä oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa 16 672. (Lähde: Tilastokeskus. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla



sekä ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.)

Englantia äidinkielenään puhui Helsingissä vuoden 2016 lopussa asuneista 6 123 henkilöä, noin 1 % asukkaista. Englantia yleisemmin puhuttuja kieliä ovat venäjä, viro ja somali. Venäjää puhui Helsingissä asuvista äidinkielenään 2,8 %, viroa 1,9 % ja somalia 1,5 %. (Lähde: Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, Kaupunkitutkimus ja tilastot.)

Tilastot antavat tietoa ihmisten äidinkielistä ja alkuperämaista, mutta eivät ihmisten kielitaidosta oman äidinkielen ohella. Ei ole tilastoja siitä, kuinka moni ulkomailla syntyneistä, Helsingissä asuvista osaa suomea tai ruotsia niin hyvin, että pystyy asioimaan molemmilla tai jommallakummalla näistä kielistä.

Tilastot eivät myöskään anna kuvaa siitä, kuinka moni Helsingissä asuva suomea ja ruotsia osaamaton pystyy asioimaan englanniksi. Toisaalta tilastoista ei voi päätellä, kuinka moni Helsingissä asuva ei pysty kommunikoimaan kummallakaan nykyisellä asiointikielillä eikä myöskään englanniksi. Arvioiden mukaan jälkimmäisiä on erityisesti pakolais- ja turvapaikanhakijataustaisten keskuudessa. Myöskään Venäjältä ja entisen Neuvostoliiton alueelta lähtöisin olevilla englannin taito ei ole itsestäänselvyys.

Juuri yleisimpiä maahanmuuttajakieliä – venäjä, viro ja somali – äidinkielenään puhuvissa on edellä kuvattuun ryhmään kuuluvia, joskin heissä on paljon myös hyvin kielitaitoisia erityisesti Suomessa syntyneiden keskuudessa. Lisäksi on huomattava, että arabiaa äidinkielenään puhuvien määrä on kasvussa. Myös heidän joukossaan on huomattavasti niitä, jotka eivät puhu suomea, ruotsia eivätkä englantia, tai joiden kielen oppiminen on vasta alussa.

Tämän vuoksi esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan tilanteita, joissa suomea puhumaton asiakas ei puhu myöskään englantia, vaan ainoastaan esimerkiksi arabiaa tai venäjää. Nuorisopalveluiden henkilökunta pystyy pääosin kommunikoimaan asiakkaiden kanssa englanniksi, mutta asiakastyön näkökulmasta tärkeämpää on selkosuomen ja muiden maahanmuuttajakielten painottaminen. Asia on havaittu muissakin palveluissa. Muun muassa liikuntapalveluissa on kehitetty selkokielistä ohjeistusta sekä tehty viestinnän kehittämiseksi yhteistyötä maahanmuuttajataustaisten suomen kielen opiskelijoiden kanssa

Edellä esitetyistä syistä johtuen on huolehdittava, että kaupunki palvelee ja viestii myös selkosuomella sekä mahdollisuuksien mukaan muilla yleisimmillä maahanmuuttajakielillä, mikäli englannista tulisi yksi asiointikieli.



Englannin käyttöä asiointikielenä puoltaa muun muassa se, että yhä suurempi osa Helsinkiin ulkomailta muuttaneista asuu täällä määrällisesti. Ihmiset saattavat tulla töihin tai opiskelemaan vain pari vuodeksi ja käyttävät työ- tai opiskelukielenä englantia. Suomen tai ruotsin kielen opiskelulle heillä ei ole tarvetta. Erityisesti nämä asukkaat hyötyisivät englannista asiointikielenä. Myös lisääntynyt matkailu sekä kansainvälistyvä yritystoiminta luovat paineita englannin aseman vahvistamiselle. Ulkomaisia yöpymisiä oli Helsingin hotelleissa 147 816 tammikuussa 2018. Muutos edelliseen vuoteen on 9,4 %. (Lähde: Tilastokeskus.)

Kaiken kaikkiaan englannin käyttö asiointikielenä lisääisi palvelujen saavutettavuutta, asukkaiden osallisuutta ja kaupungin kansainvälisyyttä. Nämä kuitenkin toteutuvat vain siinä tapauksessa, että englannin ohella muidenkin maahanmuuttajakielten ja selkosuomen tarve otetaan jatkossakin huomioon.

Useissa kulttuurin ydinpalveluissa englanti on ollut jo pitkään käytössä viestintä- ja asiakaspalvelukielenä suomen, ruotsin ja muiden kielten rinnalla. HAMissa, kaupunginorkesterissa, kaupunginmuseossa, Savoy-teatterissa, Caisassa ja useissa muissa kulttuuritaloissa englantia käytetään viestinnän ja asiakaspalvelun lisäksi työkielenä kansainvälisten taiteilijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Osa orkesterimuusikoista on kotoisin muualta kuin Suomesta ja kansainväliset kapellimestarit ovat pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Kulttuuritaloista esimerkiksi Vuotalossa tekniikan henkilökunnan (ääni- ja valomestari) asiointikielenä on englanti, koska englanti on universaali kieli ammatillisessa teatteriteknisessä työympäristössä.

Monissa muissakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa englannilla on vakiintunut asema asiakaspalvelun sekä viestinnän ja markkinoinnin kielenä. Esimerkiksi liikuntapalveluissa palvelemaan asiakkaita päivittäin englannin kielellä etenkin Itä-Helsingissä. HAMin näyttelyluettelot, esitteet ja näyttelytekstit ovat vähintään suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, kuten myös kaupunginmuseolla, josta saa opastuksia useammalla kielellä tarvittaessa.

HAMin yleisesitteet julkaistaan peräti 17 kielellä. Kaupunginkirjasto julkaisee keskeiset esitteensä ja tiedotteensa, kuten käyttösäännöt, aukioloaikaesitteet ja ilmoittautumislomakkeet kirjastokorttia varten suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä usein myös venäjäksi sekä valikoiden muilla maahanmuuttajakielillä. Nuorisopalvelujen tärkeimmät kampanjat ja markkinointiviestinnän materiaalit tehdään suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kulttuurin avustusasiointi onnistuu englanniksi jo nyt, koska hakukaavakkeet ja tiedotus toteutetaan kolmikielisesti.





Verkkotiedottamisessa ja -markkinoinnissa Hel.fi/kuva-sivuston keskeisistä sisällöistä on kolme kieliversiota. Myös taidemuseo HAMin sekä kulttuuritalojen omista sivuista on kolme kieliversiota ja pääkaupunkiseudun kirjastojen Helmet.fi-verkkosivustosta suomen- ja ruotsinkielisten versioiden lisäksi englanninkielinen sekä myös venäjänkielinen versio. Kaupunginmuseolla on sivut englanniksi ja venäjäksi. Useilla palveluilla ja toimipisteillä on englanninkielisiä sisältöjä sosiaalisessa mediassa.

Mikäli englanti olisi asiointikieli, on todennäköistä, että englanninkielisen viestinnän määrä kuitenkin lisääntyisi nykyisestä ja sille olisi myös korkeammat laatuvaatimukset kuin nykyisin. Tämä koskee erityisesti kirjallista viestintää ja markkinointia sekä sosiaalista mediaa, mikä tarkoittaa käännösten määrän lisääntymistä.

Sisältöjen kääntäminen englanniksi ja muille kielille tuottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa haasteita jo nyt. Lyhyemmät tekstit käännetään useissa palveluissa itse, mutta pidemmät lähetetään käännöstoimistolle. Yleinen kokemus on, että käännöstoimistot eivät aina selviydy tehtävästään kovin laadukkaasti, koska ne eivät välttämättä tunne riittävän hyvin käsillä olevaa aihealuetta.

Mikäli englannista tulee kolmas asiointikieli, käännöstoimistoja kilpailutettaessa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että kutakin toimialaa palvelisi käännöstoimisto, joka hallitsee kyseisen toimialan piiriin kuuluvat sisällöt tai kullakin toimialalla olisi omia kääntäjiä. Myös eri kiireellisyyssasteilla tilatuille käännöstoille on toimialalla kysyntää.

Henkilöstön englannin taito on kaikissa kulttuurin ja vapaa-ajan ydinpalveluissa valtaosin sellainen, että asiakkaita pystytään palvelemaan ko. kielellä. Kaupunginmuseossa, taidemuseossa, eräissä kulttuuritaloissa, kaupunginorkesterissa ja tulevassa keskustakirjasto Oodissa englannin kieli on asiakaspalvelussa käytössä päivittäin ja rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota kielitaitoon.

Kielitaito korreloi usein koulutustaustan kanssa. Toimialalla työskentelevien koulutustaso vaihtelee eikä englannin taito ole kaikilla sujuvan asiakaspalvelun kannalta riittävällä tasolla. Lisäkoulutus olisi tarpeen, mikäli englannista tulisi kolmas asiointikieli. On myös todettava, että asiakaspalvelutehtävissä työskentelevien ruotsin kielen taito kaipaa usein tukea.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan valmiudet englannin ottamiseksi Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi ovat kokonaisuutena arvioiden suhteellisen hyvät, koska kieli on jo nyt melko laajasti käytössä. Erityisesti kulttuuripalvelujen kokonaisuudessa englanti on jo nyt varsin luontevasti palvelu-, viestintä- ja työkieli.



30.05.2018

Ärende/8

---

Käsittely

27.03.2018 Ehdotuksen mukaan

Mika Ebeling poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana. Lautakunta valitsi yksimielisesti Otto Meren pöytäkirjantarkastajaksi Mika Ebelingin tilalle tästä kokouksen kuudennesta asiasta lähtien.

Esittelijä

hallintojohtaja  
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 85098  
tiina.larva(a)hel.fi

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506  
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi



30.05.2018

Ärende/9

## § 147

### Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om förebyggande av sexuella trakasserier på Helsingfors stads arbetsplatser och i stadens tjänster

HEL 2017-013541 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Katju Aro väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att staden utreder möjligheterna att införa praxis med konfidentiella rådgivare också på arbetsplatserna inom stadens organisation, i synnerhet skolorna och läroinrättningarna. (Sameli Sivonen)

#### Behandling

Ledamoten Sameli Sivonen understödd av ledamoten Emma Kari föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att staden utreder möjligheterna att införa praxis med konfidentiella rådgivare också på arbetsplatserna inom stadens organisation, i synnerhet skolorna och läroinrättningarna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

4 omröstningen

Ledamoten Sameli Sivonens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att staden utreder möjligheterna att införa praxis med konfidentiella rådgivare också på arbetsplatserna inom stadens organisation, i synnerhet skolorna och läroinrättningarna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 72

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Ar-



30.05.2018

hinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Wille Rydman

Blanka: 10

Toni Ahva, Sirpa Asko-Seljavaara, Matti Enroth, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Aleksis Niskanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 2

Daniel Sazonov, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Sameli Sivonens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Enroos, chef för personalpolitik, telefon: 310 36420

asta.enroos(a)hel.fi

Johanna Seppälä, interaktionschef, telefon: 310 79780

johanna.m.seppala(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Aloite seksuaalisen häirinnän ehkäisemisestä Helsingissä
- 2 Helsingin hengessä\_sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutsförslag

Postadress  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon  
+358 9 310 1641  
Telefax  
+358 9 655 783

FO-nummer  
0201256-6

Kontonr  
FI0680001200062637  
Moms nr  
FI02012566



Beslutet stämmer överens med förslaget.

### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Katju Aro och 31 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden:

- 1) gör upp ett åtgärdsprogram för förebyggande av sexuella trakasserier och ingripande i dessa
- 2) utarbetar ett utbildningsprogram kring temat för personalen och förtroendevalda och som en del av ledarskapsutbildningen
- 3) delger sina mål såväl i sin egen verksamhet som i dialogen med sina intressegrupper

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Utlåtande i frågan har begärts av nämnderna inom sektorerna (se bilaga) och jämställdhetskommittén har 26.3.2018 fört en remissdebatt om frågan. Jämställdhetskommittén konstaterade vid behandlingen av frågan att staden ska bygga upp en tydlig process som syftar till att ingripa i sexuella trakasserier. Dessutom konstaterar jämställdhetskommittén att staden ska främja förebyggande av sexuella trakasserier och ingripa i dessa genom kommunikation och utbildning.

Stadsstyrelsen konstaterar:

#### Helsingfors stad förebygger trakasserier av alla slag

Helsingfors stad efterlever lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (2014/1329). I enlighet med 7 § och 8 § i lagen är sexuella trakasserier, trakasserier på grund av kön och trakasserier på grund av könsidentitet eller könsuttryck förbjudna på stadens arbetsplatser och i stadens tjänster. Staden ingriper i trakasserifall på stadens arbetsplatser och i stadens tjänster i syfte att eliminera dessa. Detta framgår också av sektornämndernas utlåtanden i vilka de praxis som sektorerna byggt upp i syfte att hindra ofredande och att ingripa i frågan beskrivs.

Sexuella trakasserier är en trakasseriform som anges i arbetarskyddslagen (5 kap. 28 §, 738/2002). Helsingfors stad har redan i många år haft en verksamhetsmodell för osakligt bemötande, Helsingin Hengesä – sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen (se bilaga), och en handbok för åtgärder på arbetsplatserna. Frågor om de anställdas upplevelser om diskriminering och mobbning på arbetsplatsen har tagits upp i Kommun10-undersökningen sedan år 2014. Bland de av stadens an-



ställda som svarade på enkäten år 2014 hade 11,1 % upplevt diskriminering och 16,0 % mobbning på arbetsplatsen. År 2016 var siffrorna 8,8 % respektive 9,2%. På olika organisationsnivåer har det vidtagits åtgärder med vilka antalet diskriminerings- och mobbningsfall har börjat minska.

Enligt stadens verksamhetsmodell uppmuntras alla att tala om saken och påpeka för en kollega, kund eller samarbetspartner som betar sig osakligt att denna betar sig störande. Anställda ska vända sig till sin chef om de upplever osakligt beteende och om de sett att någon annan upplevt trakasserier eller osakligt beteende. De anställda får vid behov rådgivning och stöd för ingripande i ofredandet från arbetarskyddsfullmäktige, förtroendevalda och företagshälsovården. Cheferna får stöd i att utreda trakasserifall av arbetarskyddsorganisationen, HR-sakkunniga, linjeledningen och företagshälsovården.

Såsom jämställdhetskommittén konstaterade i sin remissdebatt är det viktigt att staden har tydliga anvisningar för ingripande i sexuella trakasserier. Stadens verksamhetsmodell och guidematerial för ingripande i osakligt bemötande och trakasserier bland stadens anställda förnyas under år 2018. Det anges en modell för gott och sakligt beteende som tar hänsyn till jämställdheten mellan könen, identifieringen av olika former av sexuella trakasserier främjas och det görs upp en processbeskrivning för ingripande. I det förnyade materialet och i kommunikationen poängteras alla anställdas ansvar att lyfta fram sina egna upplevelser och om de sett osakligt beteende mot andra för att man ska kunna ingripa i osakligt beteende och trakasserier.

I de arbetsuppgifter där anställda har förhöjd risk att bli sexuellt trakasserade av kunder har verksamhetsanvisningar utarbetats för arbetet och verksamhetsmiljön i fråga tillsammans med personalen. Ett exempel på detta är lägeskartläggningar och anvisningar som gjordes upp i tjänsterna inom social- och hälsovårdssektorn.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att det i processerna för definition, identifiering och mätning av sexuella trakasserier och för ingripande i dessa i fortsättningen fästs avseende på att fenomenet identifieras som en form av förföljelse. Dessutom är det viktigt att det både i handboken Helsingin hengessä och i utbildningarna för chefer och personalen uttryckligen talas om sexuella trakasserier som en särskild fråga som identifieras och regleras i strafflagen.

#### Jämställdheten mellan könen främjas

Stadens jämställdhets- och likabehandlingsplaner förnyas år 2018. Beredningen av planen omfattar en jämställdhets- och likabehandlingsenkät för personalen som skickas till slumpmässigt valda anställda. Enkä-



ten besvaras anonymt. Ett av enkätens delområden är hur allmänt det är med upplevelser om sexuella trakasserier och hur framgångsrikt man har ingripit i dessa. I en omfattande jämställdhetsenkät år 2011 meddelade 3 % av svarandena att de upplevt sexuella trakasserier på arbetsplatsen, vilket är klart mindre än det nationella genomsnittet.

Sedan år 2018 har i Kommun10-undersökningen dessutom ingått en fråga med vilken det utreds hur allmänna upplevelser om sexuella trakasserier är på Helsingfors stads arbetsplatser. Situationen har redan tidigare utretts genom en särskild personalenkät till exempel år 2017 vid räddningsverket. Då konstaterades signaler av sexuellt ofredande som en person kan råka ut för från kunder och ibland också från kollegor.

I den lagstiftning som reglerar Helsingfors stads social- och hälsovårdstjänster och fostrans- och utbildningssektor och i de etiska anvisningarna för branschen framhävs kundens och patientens rätt till gott bemötande. Detta utgör en bra basis för förebyggande av sexuella trakasserier. I fall där det framgår att en kund eller en patient har blivit utsatt för sexuella trakasserier av en anställd är det chefers plikt att vidta disciplinära åtgärder. Risken för att det kommer fram ojämlika praxis är störst i de tjänster där maktskillnaden mellan kunden och den anställda är stor och växelverkan informell.

Helsingfors stad främjar jämställdheten mellan könen planmässigt i enlighet med förpliktelserna i jämställdhetslagen i all sin verksamhet och alla tjänster. I jämställdhetsplanen som förnyas år 2018 inkluderas förebyggande av sexuella trakasserier som en ny åtgärd. De nya sektorerna som bildades år 2017 får nu ett tillfälle att samla ihop det arbete och den goda praxis för främjande av jämställdheten som byggdes upp av de tidigare förvaltningarna.

#### Förebyggandet av sexuella trakasserier effektiviseras

I enlighet med stadens likabehandlingsplan och dess åtgärdsprogram utgör identifiering av trakasserier och ingripande i dessa en del av chefsutbildningen. Under de senaste åren har man satsat på kunskaperna i ledarskap av mångformiga arbetsorganisationer och förlikning genom att ordna utbildningsprogram för chefer och coachningsgrupper.

Man har uppmuntrat att ta jämställdhetsteman till en del av andra utbildningar och publicerat till exempel korta undervisningsvideor på Helsingforskanalen. Sexuella trakasserier är ofta anknutna till vedertagna rutiner och traditionella praxis och därför är det motiverat att i utbildningar påminna att en ojämlik maktställning medför en risk att göra sig skyldig till sexuella trakasserier. Chefernas kännedom om den skyldig-



30.05.2018

Ärende/9

het att övervaka alla slags maktmissbruk som ingår i deras uppgift ökas.

Helsingfors framhäver i sin kommunikation attityden mot trakasserier och praktiska åtgärder för ingripande i dessa. Det grundläggande budskapet är att var och en ska känna sig trygg och accepterad som sig själv på Helsingfors stads arbetsplatser och i stadens tjänster och att man ingriper i trakasserier omedelbart. Helsingfors deltar i kampanjen Ett trakasserifritt Finland. Stadens verksamhetsmodell för ingripande i osakligt bemötande stämmer överens med principerna för kampanjen Ett trakasserifritt Finland: 1) Ingrip om du ser 2) Berätta om du upplever 3) Agera och sprid information.

Ett exempel på Helsingfors stads vilja att vara en framstegsvänlig arbetsplats i frågor som gäller likabehandling och jämställdhet är stadens stöd för bildande av ett nätverk på stadens nivå för anställda som hör till könsminoriteter och sexuella minoriteter våren 2018. Fostrans- och utbildningssektorn har effektiviserat sin information och publicerat förfaringssätt för förebyggande av sexuella trakasserier och ingripande i dessa på sina webbsidor.

Stadsstyrelsen konstaterar till slut att Helsingin Hengessä – Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen är stadens verksamhetsmodell och åtgärdsprogram för hindrande av sexuella trakasserier och ingripande i dessa. Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att förnya verksamhetsmodellen. Den förnyade modellen tar ännu bättre hänsyn till sexuella trakasserier som ett fenomen. I samband med förnyandet ges information om betydelsen av bra uppförande i arbetet och vikten av att hindra alla slags trakasserier.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Enroos, chef för personalpolitik, telefon: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, interaktionschef, telefon: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Aloite seksuaalisen häirinnän ehkäisemisestä Helsingissä
- 2 Helsingin hengessä\_sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet





30.05.2018

Ärende/9

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 114

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Enroos, chef för personalpolitik, telefon: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi

Johanna Seppälä, interaktionschef, telefon: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 286

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Katju Aron aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen (11) jälkeen uusi kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että jatkossa seksuaalisen häirinnän määrittelyssä, tunnistamisessa, mittaamisessa ja puuttumisen prosesseissa kiinnitetään huomiota siihen, että ilmiö tunnistetaan erityisenä ahdistelun muotona. On myös tärkeää, että sekä Helsingin hengessäoppaassa että esimiesten ja henkilöstön koulutuksissa puhutaan nimenomaan seksuaalisesta häirinnästä erillisenä tunnistettavan ja myös rikoslain säätelemänä asiana."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.



23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420  
asta.enroos(a)hel.fi  
Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780  
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 53

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ym. valtuustoaloitteesta koskien seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä Helsingissä:

Kasvatuksen ja koulutuksen näkökulmasta lapsiin ja nuoriin kohdistuvan epäasiallisen käyttäytymisen ehkäiseminen on erittäin tärkeä tekijä lapsen ja nuoren kehityksessä kohti aikuisuutta. Täten edellytyksenä on, että henkilöstölle annetaan koulutuksellisesti riittävät välineet puuttua epäasialliseen käytökseen. Toimialan henkilöstöä ja esimiehiä koulutetaan seminaarein ja koulutuksin. Vuosien 2003-2014 aikana opetustoimen henkilöstölle on järjestetty koulutusta seksuaalikasvatukseen liittyvistä käytännöistä. Vuoden 2018 aikana järjestettävistä koulutuksista esimerkkinä voi mainita esimiehille tarkoitetun koulutuksen seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisemiseen liittyen.

Toimialan henkilöstöä koskee lakisääteinen velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus koskien alle 18-vuotiasta lasta tai nuorta. Toimialalla lain säätämää ilmoitusvelvollisuutta on ehdottomasti noudatettava ja sitä korostetaan työnjohdollisesti esimiestyössä. Lisäksi velvollisuutta koskevaa neuvontaa ja koulutusta annetaan myös esimiehille ja toimialan ohjeistus asiasta on saatavilla intranetissä. Lasten kanssa työskentelevien rikostausta selvitetään rekrytoinnin yhteydessä rikostaustan selvittämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Varhaiskasvatus

Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksessa pidetään huolta koko yhteisön fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Varhaiskasvatuksessa ei sallita kiusaamis-



ta, väkivaltaa eikä häirintää. Häirintä-, kiusaamis- tai väkivaltilanteista keskustellaan lasten huoltajien kanssa ja etsitään yhdessä ratkaisuja.

Varhaiskasvatuksessa otetaan lisäksi huomioon työsuojeluun ja turvallisuuteen liittyvät säännökset. Turvallisuuden edistämisen tulee olla suunnitelmallista ja säännöllisesti arvioitua. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä velvoittavat myös säännökset, jotka koskevat sosiaalihuoltopalveluihin ohjaamista ja lastensuojeluilmoituksen tekemistä.

#### Perusopetus, lukiot ja ammatillinen koulutus

Epäasialliseen käyttäytymiseen ja häirintään liittyvät ohjeistukset on koottu erilliseen opetussuunnitelman liitteeseen. Näiden ohjeiden pohjalta on toimialalla muodostettu toimintaohje opiskelun edellytysten turvaamiseksi. Myös opettajilla ja muulla koulun ja oppilaitoksen henkilökunnalla on oikeus työrauhaan. Toimintaohjeessa määritellään, mitä seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan ja kuvataan koulun ja oppilaitoksen toimet päihdeongelma-, väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksissa. Toimintaohjeen mukaisesti havaittuihin häirintä-, kiusaamis- tai väkivaltatapauksiin puututaan heti. Tarvittaessa tehdään asiaan kuuluvat ilmoitukset poliisille.

Havaitessaan häirintää, opettaja ottaa tarvittaessa yhteyttä opiskelijan huoltajaan sekä muuhun opetushenkilökuntaan ja psykologiin tai kuraattoriin. Myös tietoon tulleisiin verkossa tapahtuviin kiusaamis- ja häirintätilanteisiin puututaan. Häirinnän muodoista ja niihin puuttumisen tavoista tiedotetaan oppilaita ja opiskelijoita. Häirinnän ehkäisemiseen liittyvissä toimitaissa toimitaan yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa. Oppilaita ja opiskelijoita ohjeistetaan ilmoittamaan oppilaitoksen henkilöstölle, mikäli he kohtaavat sukupuoleensa kohdistuvaa häirintää oppilaitoksessa tai sen ulkopuolella, esimerkiksi työssäoppimisjakson aikana.

Koulujen ja oppilaitosten järjestyssäännöissä määritellään turvallisen opiskeluympäristön toimintaperiaatteet. Lisäksi järjestyssäännöissä kielletään henkinen ja fyysinen väkivalta sekä häirintä ja kiusaaminen. Henkilökunta ja opiskelijat perehdytetään järjestyssääntöihin. Tavoitteena on, että jokainen yhteisön jäsen omalla toiminnallaan edistää esteettömän ympäristön kehittymistä.

#### Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa koulut ja oppilaitokset laativat koulu- ja oppilaitoskohtaisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa. Tasa-arvosuunnitelmassa tulee kiinnittää huomiota myös toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuol-



len perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Oppilaitoksissa ja kouluissa tulee seurata mm. seksuaalista ja sukupuolen perusteella tapahtuvaa häirintää sekä kuinka paljon häirintää tapahtuu ja minkä tyyppistä se on. Jos häirintää on seurannan perusteella ilmennyt, tulee asianomaisen oppilaitoksen tehdä suunnitelma sen poistamiseksi.

Kouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekeminen on osa koulun ja oppilaitoksen normaalia toimintaa ja niillä on toiminnassa ohjausvaikutusta sekä yksittäisten että rakenteellisten ongelmien ratkaisemiseen.

### Opiskeluhoolto

Koulujen ja oppilaitosten opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoiltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoiltona. Koulu- ja oppilaitoskohtaiset opiskeluhoilto-suunnitelmat sisältävät suunnitelman opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Suunnitelmassa on myös toimintamalli asioiden käsittelyyn yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla.

### Kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstö

Henkilöstöön kohdistuvan kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän ennalta ehkäisemiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimitaan Helsingin kaupungin Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -toimintaohjeiden mukaan. Toimintaohjeet sisältävät tietoa ja ohjeita, miten epäasiallista kohtelua kokevan, sitä havaitsevan tai siitä syytetyn sekä esimiehen tulee toimia tällaisissa tilanteissa. Lisäksi ohjeissa on tietoa tahoista, joilta voi tarvittaessa pyytää apua ja tukea häirintätilanteissa ja niiden selvittelyissä. Toimintaohjeet ovat kaikkien saatavilla intranetissä ja niitä käsitellään henkilöstön ja esimiesten kanssa osana perehdytysprosessia ja erilaisia valmennustilaisuuksia. Lisäksi toimialalla on käytössä Hetipurku -toimintamalli, joka tarkoittaa työpaikan omaa henkistä ensiapua uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeen. Mallin tarkoituksena on auttaa keskustelun keinoin uhkatilanteen kokenutta työntekijää käsittelemään tapahtunutta siten, ettei asia jää kuormittamaan mieltä.

Henkilöstön ja asiakkaiden kokemuksia häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta seurataan toimialalla henkilöstö- ja asiakaskyselyillä. Kyseilyjen tulosten pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavia toimenpiteitä sekä kehitetään toimintamalleja ja -ohjeita.



30.05.2018

Ärende/9

Häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Lisätään tekstiin:

Häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Perusteet lisäykselle:

Kasko on ainoa toimiala, jossa esihenkilöitä nyt aletaan kouluttaa seksuaalisesta häirinnästä. Ja tietysti alan luonteen vuoksi lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä asiaa käsitellään.

Henkilöstölle suunnatussa koulutuksessa eli tässä Helsingin kaupungin Sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -oppaassa seksuaalista häirintää ei käsitellä lainkaan. Tämän vuoksi sekä kymppissä että sotessa hyväksyttiin samanlainen vastaesitys.

Tällä lisäyksellä saadaan alleviivattua sitä, että yleiset häirinnänvastaiset ohjeet eivät riitä. Aloitteessa esitetään mm. koulutusta ja ohjeistusta nimenomaan seksuaalisesta häirinnästä.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Fatim Diarran tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

#### Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

#### Lisätiedot

Mari Suoja, henkilöstön kehittämisspällikkö, puhelin: 310 43101  
mari.suoja(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.03.2018 § 73

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Lausunto

---

**Postadress**

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**

+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**

0201256-6

**Kontonr**

FI0680001200062637

**Moms nr**

FI02012566



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Katju Aron valtuustoaloitteeseen koskien seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä Helsingissä:

"Sosiaali- ja terveystoimialalla seksuaalisen häirinnän ehkäisy huomioidaan työyhteisötasolla osana perehdytystä ja työpaikan pelisääntöjen laadintaa sekä henkilöstölle tarjottavan koulutuksen yhteydessä. Asiakastyössä tapahtuvaa häirintää ehkäistään palveluissa noudatettavien toimintakäytäntöjen avulla.

Toimialalla noudatetaan kaupungin toimintaohjetta henkisen väkivallan, kiusaamisen ja syrjinnän estämiseksi. Ohjeen tarkoituksena on antaa tietoa, neuvoja ja tukea esimiehille sekä työyhteisöille epäasialliseen kohteluun, häirintään tai kiusaamiseen liittyvissä tapauksissa. Ohje pohjautuu kaupungilla laadittuun "Helsingin hengessä – sopua ja sovitelua työyhteisön arkeen" -nimiseen oppaaseen, jossa ohjeistetaan mm. miten epäasiallista kohtelua ja häirintää voidaan ehkäistä, miten epäasiallista kohtelua kokeneen tulee toimia sekä mistä saa tukea tai apua häirintätilanteissa.

Työyhteisössä tapahtuviin väärinkäytöksiin ja epäasialliseen käyttäytymiseen puututaan erilaisin menettelyin. Sosiaali- ja terveystoimialan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti esimiehet seuraavat työpaikan työolosuhteita työyksikkökokouksissa monipuolisesti ja säännöllisesti. Lisäksi on käytössä sähköinen ilmoittamismenettely (Työsuojelupakki). Mikäli kysymys on rikoksesta, asia ohjataan rikosprosessiin.

Niissä toimialan palveluissa, joissa seksuaalista häirintää kohdataan asiakastyössä, on luotu toimintakäytäntöjä ja rakenteita sen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Tämä koskee erityisesti palveluja, joissa seksuaalista häirintää kohdataan useammin toiminnan luonteen takia, kuten ikääntyneiden ympärivuorokautista hoitoa ja kotihoitoa. Lasten kanssa työskentelevien rikostausta selvitetään rikostaustan selvittämisestä koskevan lain mukaisesti, minkä lisäksi sosiaali- ja terveystoimessa on käytössä HaiPro- ja SPro-ilmoitusmenettelyt asiakkaisiin kohdistuvien haittatapahtumien ja epäkohtien ilmoittamiseksi.

Ikääntyneiden palveluissa kehitetty kaltoinkohteluun puuttumisen malli sisältää toimintakäytännöt seksuaaliseen kaltoinkohteluun puuttumiseen. Lastensuojelulaitoksissa ja vastaanottokeskuksissa järjestetään asiakkaille ryhmiä, joissa keskustellaan muun muassa itsemääräämisoikeudesta, koskemattomuudesta sekä yhdenvertaisuudesta. Turvallisuuteen ja häirinnän ehkäisyyn kiinnitetään lisäksi huomiota huonejärjestelyillä. Työntekijöitä perehdytetään seksuaaliseen häirintään ja seksuaalissävytteiseen käyttäytymiseen puuttumiseen. Lastensuojelulaitoksissa on lisäksi erilliset käytännöt seksuaalisen itsemääräämisoikeuden



huomioimiseen rajoitustoimenpiteiden käytössä. Kouluterveydenhuollossa aihetta käsitellään monipuolisesti osana terveysneuvonnan seksuaaliterveyden edistämistä. Sosiaali- ja terveystoimen yksiköissä on järjestetty työntekijöille seksuaaliseen kaltoinkohteluun liittyvää koulutusta esimerkiksi Setan ja Nuorten Exitin kautta.

Tietyissä sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa korostuu asiakkaiden työntekijöihin kohdistama seksuaalinen häirintä. Näiden tilanteiden selvittely on haastavaa, ja henkilöstön taholla on tunnistettu tuen tarve häirinnän kohtaamiseen ja siihen puuttumiseen. Myös niissä palveluissa, joissa seksuaalista häirintää kohdataan harvemmin, lisätään avointa keskustelua, osaamista ja tarvittaessa tukea aiheesta.

Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Seksuaalinen itsemääräämisoikeus on keskeinen osa terveyttä ja hyvinvointia. Epäasiallinen kohtelu ja häirintä kuormittavat työntekijöitä, mikä voi johtaa työhyvinvoinnin heikentymiseen. Haavoittuvassa asemassa olevilla asiakkailla on myös muita suurempi riski joutua seksuaalisen häirinnän kohteeksi ja tämän takia on tärkeää kiinnittää huomiota häirintää ehkäiseviin toimintakäytäntöihin asiakastyössä. Puuttomalla seksuaaliseen häirintään tuetaan niin työntekijöiden kuin asiakkaiden terveyttä ja hyvinvointia."

#### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista."

Kannattaja: jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen



Lisätiedot

Säde Pitkänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 47380  
sade.pitkanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 59

HEL 2017-013541 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala muodostuu neljästä eri palvelukokonaisuudesta, kulttuuri-, liikunta-, nuorisopalveluista sekä kaikille näille yhteisistä hallintopalveluista. Toimialaorganisaatio on tuonut yhteen seitsemän eri virastoa, joissa kaikissa on ollut erilaiset henkilöstö- ja palvelukulttuurit. Tämä näkyy myös siinä, miten virastot ovat ohjeistaneet mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista sekä epäasiallisesta kohtelusta.

Helsingin kaupungin organisaatiossa epäasiallisesta kohtelusta ja häirinnästä ohjeistetaan kaupunkiyhtenäisesti sisäisessä Helmi-intrassa. Henkilöstölle kerrotaan, mitä on epäasiallinen kohtelu, häirintä ja kiusaaminen ja miten tulee toimia sellaista kohdatessaan. Erityisesti liikuntapalvelujen henkilöstöä on koulutettu ja ohjeistettu puuttumaan tiukasti seksuaaliseen häirintään.

Helmi-intrasta löytyy muun muassa kaupungin työntekijöille julkaistu Helsingin hengessä – sopua ja sovittelua työyhteisön arkeen -ohje, jossa epäasiallisen kohtelun yhtenä muotona mainitaan sukupuolinen häirintä ja ahdistelu. Ohjeessa tarkastellaan epäasiallista kohtelua ja häirintää erityisesti työyhteisöjen näkökulmasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tullaan käymään kattavasti työyhteisöissä läpi Sopua ja sovittelua -ohjeen periaatteet uudelleen. Ohje ollaan uusimassa lähitulevaisuudessa, jolloin sitä voidaan täydentää seksuaalisen häirinnän määrittelyjen osalta.

Nykyisistä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluista (entisistä virastoista) kulttuurikeskuksella ja kaupunginmuseolla on ollut voimassaoleva tasa-arvosuunnitelma. Nuorisotoimi on laatinut Helsingin nuorisosaainkeskuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-suunnitelman vuosille 2014–2017. Suunnitelma ohjasi sekä henkilöstöpoliittista että toiminnallista yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kehittämistä nuorisopalveluissa. Suunnitelman ja siinä esitettyjen toimenpiteiden pohjaksi kerättiin laajasti tietoa henkilökunnalta ja sidosryhmiltä.





Kulttuurikeskuksen tasa-arvosuunnitelman (2013) keskeinen tavoite on edistää tasa-arvon muotojen toteutumista työpaikalla ja kulttuurikeskuksen toiminnassa eivätkä häirintänäkökohdat tule siinä esille. Kaupunginmuseon tasa-arvosuunnitelmassa (2001) ohjeistetaan:

"Esimiehet huolehtivat siitä, että työntekijä ei joudu sukupuolisen eikä muun häirinnän tai ahdistelun kohteeksi. Vastuu siirtyy kaupunginmuoseolle siinä vaiheessa, kun sukupuolisen tai muun häirinnän kohteeksi joutunut on saattanut asian esimiehensä tietoon."

Nuorisosiainkeskuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman valmistelussa tehdyssä kyselyssä henkilöstöltä kartoitettiin kokemuksia niin työtoverien, esimiehen, yhteistyökumppanien kuin asiakkaiden tekemästä epäasiallisesta käyttäytymisestä, mm. seksuaalisesta häirinnästä. Henkilöstöllä oli jonkin verran kokemuksia epäasiallisesta kielenkäytöstä ja syrjinnästä ja näille asetettiin toimenpiteitä. Kyselyssä ei analysoitu erikseen seksuaalisen häirinnän näkökulmaa.

Nuorisopalveluissa jo tehdyt selvitykset ja ohjeistukset tarjoavat hyviä toimintatapoja sovellettaviksi toimialan muissakin palvelukokonaisuuksissa. Nuorisopalveluiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa käytettyä henkilöstökyselyä ja siitä nostettuja toimenpiteitä voidaan hyödyntää mm. seksuaalisen häirinnän kartoittamisessa. Näin voidaan selvittää sen yleisyyttä ja ilmenemismuotoja. Näiden perusteella voidaan tarkentaa toimintaohjeita ja varmistaa epäasialliseen käytökseen puuttumista – olipa se työtoverien, sidosryhmien tai asiakkaiden toteuttamaa.

Nuorisopalveluissa nuorten seksuaalinen häirintä nähdään kysymyksenä, jonka ennaltaehkäisy on osa nuorisotyötä. Siihen liittyen nuorisopalveluissa seksuaalikasvatusta toteutetaan osana nuorisotyötä eri toiminnoissa ja toimipaikoissa, kuten nuorisotaloilla, nuorten tarpeiden mukaan. Yhteistyössä Loisto Settlementti ry:ltä (entinen Kalliolan nuoret ry) saadaan paljon mm. seksuaaliterveyteen liittyvää matalankynnyksen palvelua nuorille ja lisäksi ryhmiä sekä yksilöllistä tukea (mm. Pop in- seksuaaliterveysvastaanotot) Tyttöjen Talolla ja Poikien talolla.

Nuorisopalveluissa on kehitetty työtapanä ja osana ehkäisevää päihde-työtä 6.-luokkalaisille suunnattua Valintojen stoori -menetelmää. Siihen on nyt lisätty myös seksuaaliterveyttä koskevia asioita. Kouluterveyskyselyssä nuorten kokema seksuaalinen häirintä on noussut viime vuonna ja yhteistyössä Väestöliiton kanssa seksuaalikasvatusta on liitetty menetelmän osaksi. Valintojen stoorissa käytetään seksuaalikasvatuksesta tuttua termiä tunne- ja turvataidot. Valintojen stoorissa kuudesluokkalainen saa tietoa ja oppii toimintatapoja erilaisiin tilanteisiin sekä oppii kuuntelemaan itseään ja asettamaan omat rajansa. Keski-



määrin Valintojen stoori tavoittaa Helsingissä vuosittain 4 300 oppilasta, 220 opettaja, 120 tukioppilasta, 180 ohjaajaa ja 120 vanhempainiltaan osallistunutta.

Toimialalle ollaan laatimassa yhdenvertaisuussuunnitelmaa, jossa ohjeistetaan häirintätilanteiden ennaltaehkäisyä ja puuttumista niihin sekä henkilöstöpoliittisesti että suhteissa asiakkaisiin. Tässä yhteydessä tullaan käsittelemään aloitteen ehdotukset, kuten seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä koskevan ohjeistuksen laatiminen ja toimialan tavoitteista viestiminen.

### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti: Kappaleen 3 loppuun lisätään:

Erityisesti liikuntapalvelujen henkilöstöä on koulutettu ja ohjeistettu puuttumaan tiukasti seksuaaliseen häirintään.

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Lisätään kohtaan 13: Tässä yhteydessä tullaan käsittelemään aloitteen ehdotukset, kuten seksuaalisen häirinnän ehkäisemistä koskevan ohjeistuksen laatiminen ja toimialan tavoitteista viestiminen.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

### Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja  
Tommi Laitio

### Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 85506  
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi  
Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 85098  
tiina.larva(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 122

HEL 2017-013541 T 00 00 03

### Lausunto



Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialalla noudatetaan kaupunkiyhteistä ohjeistusta epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisesta ja henkilökuntaa koulutetaan asiassa säännöllisesti. Työyhteisöjen, johdon ja esimiesten tulee noudattaa nollatoleranssia kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän suhteen.

Kaupunkiympäristö toimialan työhyvinvointisuunnitelma pitää sisällään toimialan yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Lisäksi toimintasuunnitelma sisältää laakisääteisen työsuojelun toimintasuunnitelman sekä toimenpiteet henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Henkilöstölle ja esimiehille suunnattu koulutus pitää sisällään luentoja yhdenvertaisuudesta, syrjimättömyydestä sekä perustietoa eri lainsäädännöstä sekä sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta. Erityisesti esimiesten yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan esimiesvalmennusten avulla, joissa tarjotaan mm. sovittelukoulutusta ja ristiriitatilanteiden käsittelyä Hetipurku- toimintamallin mukaisesti.

Toimialalla myös seurataan henkilöstö- ja asiakaskyselyjen avulla kokemuksia häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta. Toiminta- ja seurantamalleja kehitetään jatkuvasti epäasiallisen kohtelun tunnistamiseksi, jotta siihen pystytään puuttumaan entistä paremmin ja nopeammin.

Lisäksi seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

## Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisätään loppuun kappale: Seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään loppuun kappale: Seksuaalisen häirinnän tun-



30.05.2018

Ärende/9

nistamiseen ja ehkäisyyn tarvitaan juuri tähän häirinnän muotoon keskittyvää koulutusta ja ohjeistusta. Lautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Jaa-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 8

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Jape Lovén

Poissa: 1

Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 3-8 (1 tyhjä, 1 poissa).

27.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928  
anne.k.lappalainen(a)hel.fi



## § 148

### Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om avstående från stenkol på Sundholmens kraftverk

HEL 2018-000644 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Emma Kari väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter en utredning av möjligheterna att förelägga fullmäktige alternativa planer för hur förbränningen av stenkol kan slopas i energiproduktionen redan på 2020-talet. (Emma Kari)

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheterna att öppna fjärrvärmenätet också för andra energiproducenters bruk, så att de befintliga värmekällor som inte hör till Helen och den privata investeringsviljan kan utnyttjas effektivt. (Emma Kari)

#### Behandling

Under diskussionen framställdes tre förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Emma Kari understödd av ledamoten Silvia Modig föreslog följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter en utredning av möjligheterna att förelägga fullmäktige alternativa planer för hur förbränningen av stenkol kan slopas i energiproduktionen redan på 2020-talet.

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheterna att öppna fjärrvärmenätet också för andra energiproducenters bruk, så att de befintliga värmekällor som inte hör till Helen och den privata investeringsviljan kan utnyttjas effektivt.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Juhani Strandén föreslog följande hemställningkläm:



Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheterna att ersätta stenkolet med serieproducerade småreaktorer inom energiproduktionen i syfte att främja kolneutraliteten också med beaktande av kostnaderna för bränsletransporter och bl.a. buller- och blänkolägenheterna och olägenheterna för fågelbeståndet från vindkraften.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

#### Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

#### 5 omröstningen

Ledamoten Emma Karis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheterna att öppna fjärrvärmenätet också för andra energiproducenters bruk, så att de befintliga värmekällor som inte hör till Helen och den privata investeringsviljan kan utnyttjas effektivt.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Pia Kopra, Alekski Niskanen, Mika Raatikainen



Blanka: 13

Toni Ahva, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jape Lovén, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén

Frånvarande: 3

Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Emma Karis första förslag till hemställningskläm.

## 6 omröstningen

Ledamoten Emma Karis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter en utredning av möjligheterna att förelägga fullmäktige alternativa planer för hur förbränningen av stenkol kan slopas i energiproduktionen redan på 2020-talet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 64

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Silvia Modig, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman

Blanka: 15

Toni Ahva, Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Pia Kopra, Jape Lovén, Aleks Niskanen, Mika



Raatikainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies

Frånvarande: 3

Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Emma Karis andra förslag till hemställningskläm.

## 7 omröstningen

Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheterna att ersätta stenkolet med serieproducerade småreaktorer inom energiproduktionen i syfte att främja kolneutraliteten också med beaktande av kostnaderna för bränsletransporter och bl.a. buller- och blänkolägenheterna och olägenheterna för fågelbeståndet från vindkraften.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 13

Toni Ahva, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Alekski Niskanen, Dani Niskanen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Nej-röster: 9

Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Sandra Hagman, Mai Kivelä, Kauko Koskinen, Otto Meri, Björn Månsson

Blanka: 59

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar





30.05.2018

Frånvarande: 4

Zahra Abdulla, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

## Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors omedelbart utreder möjligheterna att avstå från användningen av stenkol på Sundholmens kraftverk.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helen Ab är ett energibolag som i sin helhet är i stadens ägo och vars verksamhetsområde omfattar produktion, upphandling, överföring, distribution och försäljning av energi och underhålls-, planerings- och entreprenadtjänster och annan affärsverksamhet inom energibranschen. Bolaget kan utöva sin affärsverksamhet i dotter- och intressebolag och i samföretag.

Enligt stadsstrategin 2017–2021 förverkligar Helsingfors ett modern klimatansvar. Ett mål i strategin är att Helsingfors är kolneutralt år 2035 och minskar utsläppen med 60 procent före år 2030. Kolneutralitetsmålet definieras på ett sätt som motsvarar allmän praxis i Finland.

Helen Ab har i anknytning till fullmäktigemotionen gett ett utlåtande enligt vilket Helen förbättrar sitt stadsenergisystem, som internationellt har



belönats som världens bästa och mest effektiva, med klimatneutralitet som mål. I och med det pågående investeringsprogrammet stängs kraftverket på Hanaholmen före utgången av år 2024, varvid Helens förbrukning av stenkolk halveras. I investeringsprogrammet ingår ett flertal åtgärder för att öka produktionen av förnybar energi och förverkliga decentraliserade produktions- och energieffektivitetslösningar tillsammans med kunderna.

Energiteknologin och -marknaden utvecklas nu snabbt och Helen Ab förutser att det i framtiden kommer att finnas energilösningar som grundar sig på annat än energi som produceras genom förbränning. Utöver de redan pågående åtgärderna utreder Helen Ab olika slags lösningars lämplighet för Helsingfors och deras konkurrensförmåga i fråga om kostnader. Närmaste tidens lösningar är till exempel den planerade ändringen av bergsgrottorna på Blåbärslandet till säsongsförråd för värme och biovärmecentralerna som planeras för Nordsjö, Dammen och Tattarmossen. Produktionsalternativ under utredning som nämns i Helens utlåtande är bland annat geotermisk värme, solvärme, laststyrning inom eltrafiken och vindkraft.

Helen Ab investerar i lågmissionsproduktionen stegvis, med beaktande av marknaden och den nyaste teknologin. Bolagets investeringsprogram är i överensstämmelse med målen för minskning av utsläppen och enligt bolaget är stadens kolneutralitetsmål för år 2035 bra och tydligt. I fråga om investeringar på längre sikt är det förnuftigt att Helen väntar och ser vilka teknologier som utvecklas till kommersiella produkter och hur detta sker och sedan fattar investeringsbesluten stegvis.

I sitt utlåtande konstaterar Helen Ab att produktionen av förnybar energi kräver mer utrymme än produktionen som grundar sig på fossila bränslen. I staden finns det i nuläget knappt med lokaler som har planlagts för produktion av bioenergi, och inga lokaler som planlagts för vindkraft. För att den energimängd som nu produceras med stenkolk ska kunna produceras med förnybar energi, behövs betydligt mera utrymme: åtta gånger mera för skogsflis, i storhetsklassen hundra gånger mera för vindkraft och hundratals gånger mera för solpaneler.

Å andra sidan är det enligt Helen Ab:s expertis nödvändigt att bevara Sundholmens kraftverk i energiproduktionsbruk för att trygga innerstadens värmeförsörjning, särskilt då verksamheten på Hanaholmens kraftverk i centrumområdet upphör. I Sundholmsområdet kan man i framtiden producera energi på många olika sätt också utan stenkolk och Helen Ab:s mål är att avstå från användningen av stenkolk på Sundholmen under 2030-talet.



Alla produktionsbeslut som Helen Ab tar ska tas med beaktande av värmeproduktionens leveranssäkerhet. Helen måste se till att man vid en ökning av den förnybara energin fortfarande kan erbjuda rimligt pris-satt energi under årets samtliga timmar. Det här förbereder sig bolaget på genom att öka värmeförvaringskapaciteten, men enligt bolagets uppfattning kommer man att under midvinterns köldperioder behöva energi producerad genom förbränning långt framöver.

Helen Ab:s hela energiproduktion, därmed även användningen av stenkolk, hör till EU:s system för handel med utsläppsrätter. Styrningen som hänför sig till uppnåendet av utsläppsmålen i klimatavtalet från Paris kommer att i branscher som hör till utsläppshandeln genomföras med hjälp av en utsläppskvot som gäller hela EU-området. Utsläppshandelns styrningseffekter kommer att förstärkas. Utsläppen minskas genom en årlig minskning på 2,2 % (tidigare 1,74 %) av den totala mängden utsläppsrättigheter som beviljas och auktioneras ut till företag från och med år 2021. EU har precis kommit överens om att stärka utsläppshandelns styrande effekt genom att flytta överlopps utsläppsrättigheter från marknaden till en s.k. marknadsstabilitetsmekanism och annullera dem.

Finlands regering har utrett verkningarna av ett förbud mot användningen av stenkolk för energiproduktion. Regeringen har för avsikt att ta upp ett lagförslag som förbjuder stenkolk som energikälla för behandling i riksdagen under höstperioden. Enligt nuvarande uppgifter förbjuds förbränningen av stenkolk på kraftverk i Finland i början av maj år 2029. Dessutom bereder regeringen ett stödpaket för energibolag som avstår från stenkolk frivilligt redan år 2025. Den föreslagna storleken på stödpaketet är 90 miljoner euro.

Stadsstyrelsen anser att samtidigt med förbudet att använda kol ska också energianvändningen av torv förbjudas. Torv orsakar mer koldioxidutsläpp än kol och ett förbud mot bara kol kan i värsta fall leda till att kolkraftverk ersätts med torvkraftverk.

Enligt Helen Ab:s utlåtande innebär ett förbud mot användningen av stenkolk för energibruk före år 2030 eller tidigare att ändringen av bränslet i Sundholmens samproduktionsverk sker snabbare än beräknat, vilket resulterar i betydligt större kostnader än om man avstår kontrollerat från stenkolk. Med beaktande av det omfattande värmebehovet och därtill hörande behovet av topp effekt i Helsingforsområdet, de nu tillgängliga teknologiska alternativen och den långa genomförandetiden för de behövliga investeringarna, är avståendet från stenkolk enligt det av regeringen aviserade tidsschemat mycket svårt och dyrt i Helsingfors. Avståendet leder antagligen till ett behov av flera nya biovärme-



verk och att finna platser för dem förutsätter att staden genomför utmanande lösningar i fråga om markanvändningen.

Kanslichefen beslutade 6.11.2017, 140 §, tillsätta en arbetsgrupp för utsläppsminskingsprogrammet, vars uppgift är att bereda ett åtgärdsprogram för genomförandet av utsläppsminskningarna enligt stadsstrategin 2017–2021.

Utsläppsminskingsarbetsgruppen lämnade ett förslag om åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035, i vilket föreslås de åtgärder med hjälp av vilka Helsingfors klimatmål kan uppnås. I programmet föreslås åtgärder som stadsorganisationen och/eller dess dotterbolag och samskommuner kan förverkliga i sin verksamhet. Via Helen Ab:s utvecklingsprogram förverkligas Helsingfors mål för utsläppsminskningar inom energiproduktionen.

Enligt arbetsgruppen förverkligar åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035, Helen Ab:s utvecklingsprogram och dess fortsättning tillsammans stadens utsläppsmål. Helen bereder fortsatta riktlinjer för utvecklingsprogrammet och målet är att avstå från användningen av stenkol under 2030-talet. Om staten förbjuder användningen av stenkol för energiproduktion före 2030 eller tidigare, betyder det att ändringen av bränslet i Sundholmens samproduktionsverk sker snabbare än beräknat och med större kostnader. Staten bör ersätta Helen Ab för dessa kostnader.

Slutligen konstaterar stadsstyrelsen att staden i sin strategi har förbundit sig till det ambitiösa utsläppsminskingsmålet som genomförs delvis med hjälp av Helen Ab:s utvecklingsprogram. Helen Ab förverkligar det utvecklingsprogram som staden i egenskap av ägare har beslutat om på ett företagsekonomiskt motiverat sätt. Stadsstyrelsen konstaterar att staden har förbundit sig att bli kolneutral fram till 2035 i stadsstrategin. Detta innebär att staden slutar använda stenkol i basvärmeproduktionen men utesluter inte användningen av stenkol i syfte att trygga leveranssäkerheten eller försörjningsberedskapen. Helen Ab:s mål stämmer också överens med framställningen från utsläppsminskingsarbetsgruppen. Ur stadens och Helen Ab:s perspektiv är det mycket utmanande att avstå från användningen av stenkol enligt ett snabbare tidsschema av orsaker som hänför sig till det begränsade antalet tomter som lämpar sig för energiproduktion, längden på kraftverksprojekten och biomassans logistik, tillgänglighet, pris och godtagbarhet.

Staden ska enligt det gällande koncerndirektivet avstå från självpåtagna ägarstyrningsåtgärder som försvagar Helen Ab:s ställning på den mycket konkurrerade energimarknaden och låta Helen Ab förverkliga sitt investeringsprogram, som är i enlighet med stadens ambitiösa ut-



30.05.2018

släppsminskningensmål, stegvis och så att man alltid drar nytta av den bästa teknologin och beaktar de eventuella ändringar i lagstiftningen som påverkar förverkligandet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

### Bilagor

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

### Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 115

HEL 2018-000644 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 283

HEL 2018-000644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

---

**Postadress**

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**

+358 9 310 1641

**Telefax**

+358 9 655 783

**FO-nummer**

0201256-6

**Kontonr**

FI0680001200062637

**Moms nr**

FI02012566



30.05.2018

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Kaupunginhallitus päätti käsitellä esityslistan asian 13 kokouksen 11. asiana.

Vastaehdotus:  
Maria Ohisalo 1:

Korvataan toiseksi viimeisessä kappaleessa TEKSTI: "Helen Oy:n tavoitteena on kivihiilen käytöstä luopuminen Salmisaaressa hallitusti 2030-luvulla. Tämä tavoite on linjassa kaupunkistrategian ja päästövähennystyöryhmän tekemän esityksen kanssa."

TEKSTILLÄ: "Kaupunki on kaupunkistrategiassa sitoutunut hiilineutraaliuteen vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa kivihiilen käytöstä luopumista peruslämmöntuotannossa, mutta ei poissulje kivihiilen käyttöä toimitusvarmuuden tai huoltovarmuuden turvaamiseksi. Helenin tavoite on yhteensopiva myös päästövähennystyöryhmän tekemän esityksen kanssa"

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:  
Maria Ohisalo 2:

LISÄYS, uusi kappale hiilikieltoa (sivu 3, kpl 2) koskevan kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus katsoo, että hiilikiellon kanssa samaan aikaan tulisi kieltää myös turpeen energiakäyttö. Turve on hiiltä pahempi hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja ja pelkän hiilen kieltäminen voi pahimmillaan johtaa hiilivoimaloiden korvaamiseen turpeenpoltolla."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Maria Ohisalon vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472  
atte.malmstrom(a)hel.fi



## § 149

### Den av ledamoten Kauko Koskinen väckta motionen om ordnande av ett evenemang på Malms flygplats år 2018

HEL 2018-002598 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Kauko Koskinen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Saila Machere, enhetschef, telefon: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kauko Koskinen och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden i samarbete med Malmin lentoaseman ystävät ry ordnar ett evenemang med luftfarts- och kulturtema på Malms flygplats år 2018. Evenemanget kan ordnas i maj i likhet med den ursprungliga in-igningsfesten.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Motionen är likalydande med en tidigare motion, som stadsfullmäktige 14.2.2018, § 44, betraktade som slutbehandlad.

Stadsstyrelsen hänvisar till sitt tidigare svar i ärendet. Med tanke på den föreslagna tidpunkten är det lätt att koppla ihop jubileumsårets evenemang på Malms flygplats med Helsingfordagen, som ordnas 12.6. Olika aktörer har kunnat anmäla sig som arrangörer av dagens program och ansöka om produktionsunderstöd för kostnaderna för sitt



30.05.2018

evenemang. Dessutom har det varit möjligt för Malmin lentoaseman ystävät ry att ansöka om konst- och kulturunderstöd för öppen konst- och kulturverksamhet för allmänheten.

Programsökningen för Helsingforsdagen slutade 31.3.2018. Malmin lentoaseman ystävät ry har inte anmält sig för Helsingforsdagens program eller sökt produktionsunderstöd för att ordna ett evenemang.

Kultur- och fritidsnämndens kultursektion behandlar 31.5.2018 de ansökningar om kulturunderstöd som kommit in senast 6.4.2018. Malmin lentoaseman ystävät ry har inte sökt understöd under ansökningstiden våren 2018. Tidsschemat för beredningen och beslutsfattandet när det gäller kulturunderstöden hösten 2018 publiceras senare.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Saila Machere, enhetschef, telefon: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

## Bilagor

1 Valtuutettu Kauko Koskisen aloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 116

HEL 2018-002598 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Saila Machere, enhetschef, telefon: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 254





---

HEL 2018-002598 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Kauko Koskisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903  
saila.machere(a)hel.fi



## § 150

### Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om minskning av antalet vitkindade gäss och olägenheterna med dem

HEL 2017-010086 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

#### Behandling

Ledamoten Otto Meri understödd av ledamoten Marcus Rantala föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att staden noggrant följer hur antalet vitkindade gäss utvecklas och vid behov söker undantagslov hos NTM-centralen i syfte att vidta åtgärder för minskning av olägenheterna med vitkindade gäss.

#### 8 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att staden noggrant följer hur antalet vitkindade gäss utvecklas och vid behov söker undantagslov hos NTM-centralen i syfte att vidta åtgärder för minskning av olägenheterna med vitkindade gäss.

Ja-röster: 30

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Fatim Diarra, Sandra Hagman, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Mikko Särelä, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 44

Toni Ahva, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Otto Meri, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura



Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Blanka: 7

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Tuuli Kousa, Alekski Niskanen, Petrus Pennanen, Johanna Sydänmaa, Juhana Vartiainen

Frånvarande: 4

Juha Hakola, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige beslutade återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

## Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkivanhien kannan vähentämiseksi

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Otto Meri väckta motionen som slutbehandlad.

## Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta effektiva åtgärder för att minska antalet vitkindade gäss och olägenheterna med dem.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Den senaste fullmäktigemotion som gällde möjligheterna att minska olägenheterna med vitkindade gäss var en motion av ledamoten Fatbardhe Hetemaj och 41 andra ledamöter om minskning av beståndet av vitkindade gäss. Fullmäktigemotionen behandlades i stadsstyrelsen 15.2.2016, § 131, och i stadsfullmäktige 2.3.2016, § 60.



30.05.2018

Stadsstyrelsen återremitterade 5.2.2018, § 69, ärendet för ny beredning i syfte att utreda de metoder som i Sverige har använts för att minska olägenheterna med vitkindade gäss.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande från stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion och konstaterar att den vitkindade gåsen är fridlyst genom naturvårdslagen och upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv. För att dispens ska kunna fås av närings-, trafik och miljöcentralen (NTM-centralen) eller miljöministeriet för begränsning av beståndet av vitkindade gäss krävs det mycket starka grunder, och sådana finns det inte vad Helsingfors beträffar.

Med stöd av 49 § i naturvårdslagen (1096/1996) kan NTM-centralen eller miljöministeriet i enstaka fall ge tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna på de grunder som nämns i artikel 9 i fågeldirektivet:

- hänsyn till människors hälsa och säkerhet,
- hänsyn till flygsäkerheten,
- för att förhindra allvarlig skada på gröda, boskap, skog, fiske och vatten,
- för att skydda flora och fauna.

Enligt den gällande lagstiftningen och den vedertagna tolkningen av denna har tröskeln för tillämpning av grunderna för avvikelser inte överskridits vad Helsingfors beträffar.

Det är alltjämt skäl att minska olägenheterna av gässspillning för trivselen på något annat sätt än genom att begränsa beståndet. Till dessa hör renhållning, minskad gräsklippning, inhägnad och eventuellt fördrivning med hjälp av människor eller hundar (vilket kräver tillstånd av NTM-centralen). Det är klart att detta leder till kostnader på samma sätt som andra skötselåtgärder som anses behövliga. Genom att minska gräsklippningen på strandremsor går det att skapa ängsliknande mark med högt gräs, som gässen inte finner lockande. På dessa remsor kan gräset också ersättas med andra marktäckande växter. De här åtgärderna ökar inte kostnaderna, utan minskar dem.

Parkerna i Malmö kan inte direkt jämföras med läget i Helsingfors, eftersom grågäss och vitkindade gäss har utplanterats i dem alltsedan 1970-talet. Inte heller senare under EU-medlemstiden har vare sig naturdirektivet eller Sveriges naturvårdslag tillämpats på skötseln av de planterade bestånden. Utöver att gässen lämnar efter sig spillning försvrar de sina bon och ungar i parkerna i centrum, då problemen med aggression i Helsingfors är koncentrerade till några öar där de häckar



30.05.2018

(Högholmen, Stora Räntan, Lonnan). I Helsingfors häckar gässen inte på fastlandet, och på grund av hundar och cityrävar är det osannolikt att de börjar göra det. I Malmö började man plocka ägg år 2010, då det fanns ca 300 par, och fram till 2016 hade beståndet sjunkit till ungefär 50 par. Att plocka ägg har i Malmö ansetts vara en hänsynsfull lösning jämfört med att skjuta fåglar, vilket har skett i liten skala.

I Sverige skjuts uppskattningsvis tusentals vitkindade gäss varje år i syfte att skydda skörden. Termen skydds jakt används också när fördrivningen från grasmattor effektiviseras med avskjutning. Fågeldirektivet verkar i detta avseende tolkas annorlunda i Sverige än i Finland. Det är dock inte möjligt att på försommaren fördriva gåskullar utan flygförmåga genom avskjutning. De viktiga områdena exempelvis i Brunns-parken och Arabiastranden där gässen äter gräs är inte heller på sensommaren lämpliga för effektiviserad fördrivning genom avskjutning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkivanhien kannan vähentämiseksi

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 117

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi



30.05.2018

---

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 287

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2018 Pöydälle

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.03.2018 § 48

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristön toimialalla on hyvin tiedossa, että valkoposkihan-  
hien ulosteet ärsyttävät monia kaupunkilaisia. Valtuustoaloitteita hanhi-  
en torjumiseksi tai vähentämiseksi on tehty aiemmin eri perusteilla vuo-  
sina 2006 ja 2015.

Valkoposkihan-  
hien asema luonnonsuojelulaissa, lintudirektiivissä tai  
hallintokäytännössä ei ole muuttunut. Valkoposkihan-  
hien kannan rajoit-  
taminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnal-  
lisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Luvan  
myöntäminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luon-  
nonsuojelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin  
poikkeamisperusteluihin.



Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa, mahdollisesti Suomen maaseudullakin, soveltuu lintudirektiivissä mainittu kohta torjunnasta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi”, mutta tämä ei ole sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Aloitteessa arvioidaan kevään 2017 hanhikuolemia populaation hallitsemattomasta kannankasvusta johtuvaksi. Tällaista syy-yhteyttä ei voida vahvistaa. Aikuisten valkoposkihanhiin ja harmaalokkien viimekevähisen joukkokuoleman aiheuttajaakaan ei voitu määrittää Eviran tutkimuksissa, ainoastaan lintuinfluenssa voitiin sulkea pois. Joukkokuolemia ja tautiepidemioita on saaristolinnuistamme todettu myös harvalukuisilla lajeilla, kuten merikotkalla (lintuinfluenssatapaukset 2017) ja ruokilla.

Aloitteen mukaan hanhiin jätökset aiheuttavat mahdollisesti terveyshaittoja muille eläimille ja lapsille. Tästä ei myöskään ole näyttöä.

Kannan vähentämiseen tähtääviin torjuntakeinoihin ei ole mielekästä hakea lupia, koska ELY-keskuksen ei ole mahdollista niitä nykyisen lainsäädännön ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaan myöntää.

Hanhenulosteiden aiheuttaman viihtyvyyshaitan vähentäminen muilla keinoin kuin kantaa rajoittamalla on edelleen aiheellista. Näitä keinoja ovat puhtaanapito, ruohonleikkuun vähentäminen, aitaaminen ja mahdollisesti karkottaminen ihmisen tai koiran avulla (joka vaatii ELY-keskuksen luvan). On selvää, että ne aiheuttavat kuluja siinä missä muutkin tarpeelliseksi katsotut hoitotoimet. Rantakaistojen ruohonleikkua vähentämällä voidaan luoda niittymäistä korkeaa heinikkoa, jota hanhet eivät pidä houkuttelevana. Myös nurmi voidaan näillä kaistoilla korvata muilla maanpeitekasveilla. Nämä toimenpiteet eivät lisää kuluja, vaan vähentävät niitä.

#### Ruotsissa käytettyjä rajoituskeinoja

Kaupunginhallituksen valmisteluun palauttamispäätöksessä kehoitetaan selvittämään Ruotsissa, esimerkiksi Malmössä, käytettyjä keinoja kannan rajoittamiseen.

Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 1970-luvulta alkaen, eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU-jäsenyyssä aikana sovellettu luontodirektiiviä tai (Ruotsin) luonnonsuojelulakia. Laiduntamisen tuottaman ulostehaitan lisäksi hanhet puolustavat pesiään ja poikasiaan keskustan puistoissa, kun Helsingissä aggressio-ongelma keskittyy muutamiin pesimäsaariin (Korkeasaari, Harakka,



Lonna). Helsingissä hanhet eivät pesi mantereella, eivätkä koirien ja kaupunkikettujen vuoksi todennäköisesti omaksukaan tätä tapaa. Malmössä aloitettiin munien poisto vuonna 2010, jolloin parimäärä oli n. 300, ja vuoteen 2016 mennessä kanta oli pudonnut noin 50 pariin. Munien poisto on Malmössä katsottu humaniksi ratkaisuksi verrattuna lintujen ampumiseen, jota on tehty pienimuotoisesti.

Ruotsissa ammutaan vuosittain arviolta tuhansia valkoposkiahania sadon suojelemiseksi. Skyddsjakt-termiä käytetään myös silloin, kun ampumalla tehostetaan karkotusta nurmikkoalueilta. Lintudirektiivin tulkin-ta Ruotsissa näyttää tässä kohden olevan löysempi kuin Suomessa. Eläinsuojeluperusteilla lentokyvyttömiä hanhipoikueiden karkottami-nen alkukesällä ampumalla ei kuitenkaan olisi mahdollista. Tärkeät laidunalueet esimerkiksi Kaivopuistossa tai Arabianrannassa eivät myöskään loppukesällä sovellu turvallisesti ampumalla tehostettuun karkotukseen.

Valkoposkiahien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkiahien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Asian esittelyn aikana paikalla ollut ympäristötarkastaja Raimo Pakari-nen poistui asian käsittelyn jälkeen.

#### Käsittely

23.03.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12:

"Valkoposkiahien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkiahien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12: "Val-koposkiahien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkiahien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Jaa-äännet: 2

Silvia Modig, Leo Stranius





30.05.2018

---

Ei-äänet: 5

Tapio Klemetti, Anna Mäenpää, Lea Saukkonen, Lilja Tamminen, Pertti Villo

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Mukhtar Abib, Vafa Järnefelt

19.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö  
Eeva Pitkänen

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534  
raimo.pakarinen(a)hel.fi



## § 151

### Den av ledamoten Paavo Arhinmäki väckta motionen om uppkallande av ett stråk efter författaren Alpo Ruuth

HEL 2017-010606 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Paavo Arhinmäki väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Valtuutettu Paavo Arhinmäen valtuustoaloite raitin nimeämisestä Alpo Ruuthin mukaan

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Paavo Arhinmäki och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att stråket genom Katri Valas park ska uppkallas efter författaren Alpo Ruuth eller alternativt att det i stadsdelen ska letas efter någon annan plats som kan uppkallas efter den kända författaren från området.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande från namnkommittén och konstaterar att namnkommittén anser det vara en bra idé att en stig i Katri Valas park får bära författaren Alpo Ruuths namn. I den omedelbara närheten av parken finns Alpo Ruuths födelsehem (Svalbobrinken 10) och de trakter där han bodde i sin barndom och ungdom (Hörnebergsgatan). Också Ruuths genombrottsverk Kämppä (1969) utspelar sig



30.05.2018

kring dessa kvarter. Den stig som i motionen föreslås bli namngiven är betydelsefull för att de som rör sig i området ska kunna orientera sig, och det är ändamålsenligt att stigen har ett namn. Namnkommittén har föreslagit detaljplanläggningstjänsten inom stadsmiljösektorns servicehelhet markanvändning och stadsstruktur att fotgängarstråket i södra delen av Katri Valas park, mellan Göksgränd och Vilhelmsbergsgränd, ska få namnet Alpo Ruuths stig–Alpo Ruuthin polku.

Detaljplanechefen vid stadsmiljösektorns servicehelhet markanvändning och stadsstruktur beslutade 4.4.2018, 3 §, ge stigen i Katri Valas park i Sörnäs (10 stadsdelen) namnet Alpo Ruuths stig–Alpo Ruuthin polku. Den åtgärd som föreslås i motionen har därmed vidtagits.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Valtuutettu Paavo Arhinmäen valtuustoaloite raitin nimeämisestä Alpo Ruuthin mukaan

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 118

HEL 2017-010606 T 00 00 03

**Beslut**

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 233



HEL 2017-010606 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Paavo Arhinmäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.10.2017 § 29

HEL 2017-010606 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli valtuutettu Paavo Arhinmäen ja 15 muun al-lekirjoittaneen aloitetta (27.9.2017), jossa esitetään kirjailija Alpo Ruuthin muistamista Helsingin ja erityisesti Sörnäisten ja Kallion alueen nimistössä.

Nimistötoimikunta toteaa, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Henkilön nimeä voidaan harkita käytettäväksi kaavanimessä vasta viiden vuoden kuluttua henkilön kuolemasta. Helsingin muistonimisuositukset noudattavat YK:n ja kielilautakunnan suosituksia.

Kirjailija Alpo Armas Ruuthin (1943–2002) muistamista Helsingin nimistössä on käsitelty nimistötoimikunnassa edellisen kerran 22.8.2007, jolloin hänen nimensä hyväksyttiin vietäväksi ns. nimipankkiin mahdollista tulevaa tarvetta varten, kun jokin sopiva, Ruuthin henkilöhistoriaan ja elämänpäiiriin liittyvä kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta pitää hyvänä ajatuksena osoittaa Alpo Ruuthin nimikkopolku juurikin Sörnäisten kaupunginosaan Katri Valan puistoon, jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Alpo Ruuthin syntymäkoti (Pääskylänrinne 10) ja lapsuuden ja nuoruuden kotikulmat (Kulmavu-



orenkatu). Myös Ruuthin läpimurtoteos Kämpnä (1969) sijoittuu näille tienoille.

Aloitteessa nimettäväksi esitetty polku on alueella liikkumisen ja orientoinnin kannalta merkittävä, joten nimistötoimikunnan mielestä sillä olisi tarkoituksenmukaista olla nimi. Nimistötoimikunta esittää maankäytön ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelulle, että Katri Valan puiston eteläosassa sijaitseva, Käenkujan ja Vilhovuorenkujan välillä kulkeva jalankulkuyhteys saisi nimen

Alpo Ruuthin polku–Alpo Ruuths stig  
(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Muistonimi; kirjailija Alpo Ruuthin (1943–2002) mukaan, joka teoksissaan on kuvannut Sörnäisten ja Kallion kaupunginosia ja ihmisiä.

Katri Valan puisto–Katri Valas park on nimetty runoilija Katri Valan (Karin Alice Heikel, o.s. Wadenström, 1901–1944) mukaan vuonna 1956. Hänen uurnahautansa sijaitsee puiston rinteessä. Valan tuhkaurna tuotiin Ruotsista Suomeen toukokuussa 1945 ja muurattiin graniittipäätteen puiston penkereeseen. Vala oli vuosina 1931–1933 asunut puiston läheisyydessä Vilhovuorenkujalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n mukaan asemakaavassa määrätään kadun ja muun yleisen alueen nimi samoin kuin kunnanosan ja korttelin numero. Nämä tiedot voidaan muuttaa myös kunnan erillisellä päätöksellä siten kuin kuntalaissa säädetään kunnan päätöksenteosta. Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 momentin kohdan 12 mukaan toimivalta nimen muuttamiseen on kaupunkiympäristölautakunnalla. Kaupunkiympäristölautakunta on päätöksellä 20.6.2017 § 6 siirtänyt asemakaavapäällikölle päätösvallan nimenmuutokseen, joissa ei ole kysymys periaatteellisesti merkittävästä muutoksesta. Nimistötoimikunta katsoo, että nimettömän polun nimeäminen ei ole periaatteellisesti merkittävä asia.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386  
johanna.lehtonen(a)hel.fi



## § 152

### Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om nya frisbeegolfbanor i Helsingfors

HEL 2017-011628 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Chydenius och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden snabbt ska vidta åtgärder i syfte att anlägga nya frisbeegolfbanor under nästa fullmäktigeperiod.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtanden från stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden och konstaterar att en utredning om frisbeegolfbanor i Helsingfors, som färdigställdes 2012, kartlade nuläget för barnorna och gick in på hur en bana planeras, anläggs och upprätthålls. Målet var att hitta en plats för en ny frisbeegolfbana i östra Helsingfors. Som plats för en sådan valdes Paukkulaparken i Stensböle. Initiativet till en ny 18-hålsbana i Stensböle kom speciellt från dem som utövar grenen. Nämnden för allmänna arbeten godkände 6.3.2012 riktlinjer för frisbeegolfområdena och utredningen om frisbeegolfbanor i Helsingfors att följas som vägledning. Idrottsnämnden beslutade 27.3.2012 följa utredningen om frisbeegolfbanor i Helsingfors som vägledning.



Då grenen har ökat i popularitet och det finns tryck på förändringar i stadens markanvändning är det nödvändigt att uppdatera utredningen. För detta svarar stadsmiljösektorn och idrottsservicehelheten i kultur- och fritidssektorn. Vid uppdateringen av utredningen söks det platser för en ny 9-hålsbana och en ny 18-hålsbana och dessutom utreds möjligheten att förstora banan i Stensböle. Banans nuvarande rymliga dimensioner medger också arrangemang av tävlingar. Stensbölebanan är mycket aktivt i användning och behöver iståndsättning och bearbetning av kastplatserna på grund av slitage.

Att anlägga en ny bana kräver noggrann planering och nära växelverkan med grenutövarna och invånarna. En fungerande, fullstor 18-hålsbana kräver ett område på ungefär 10 hektar. Det är viktigt att frisbeegolfbanorna kan nås med högklassiga kollektiva trafikförbindelser, men det måste också reserveras plats för parkering. Platsen för en bana bör väljas med beaktande av områdets läge, närheten, anpassningen till den övriga markanvändningen, säkerheten, markslitage och naturvärdena.

Anställda vid friluftstjänsterna inom idrottsservicehelheten träffade i januari 2018 den som väckt motionen och företrädare för frisbeegolfklubbar i Helsingfors. Vid det gemensamma mötet kom de överens om att friluftstjänsterna tillsammans med företrädare för klubbarna utreder möjligheten att anlägga en tillgänglig frisbeegolfbana i Svedängens friluftsområde och en golfbana på pro-nivå i Luks friluftsområde i Esbo. Stadsmiljösektorn planerar för närvarande en 9-håls frisbeegolfbana i Nordsjö idrottspark, och den bli färdig år 2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite frisbeegolftratojen rakentamisesta

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 119

HEL 2017-011628 T 00 00 03



---

**Beslut**

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

**Föredragande**

Stadsstyrelsen

**Upplysningar**

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 234**

HEL 2017-011628 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Esittelijä**

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

**Lisätiedot**

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Kaupunkiympäristölautakunta 20.03.2018 § 154**

HEL 2017-011628 T 00 00 03

**Lausunto**

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden tehtäviin kuuluu frisbeegolfharrastuksen edistäminen suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä frisbeegolfratoja.

Helsingin nykyiset frisbeegolfin harjoituspaikat sijaitsevat Haagan puistossa ja Savelanpuistossa. Frisbeegolfradat ovat Meilahdenpuistossa, Siltämäenpuistossa, Munkinpuistossa, Talinhuipulla ja Kivikossa. Sekä Talinhuipun että Kivikon radat ovat tasoltaan vaativia.





Vuonna 2012 valmistui Helsingin frisbeegolfrataselvitys. Frisbeegolfrataselvityksessä selvitettiin ratojen nykytilannetta sekä perehdyttiin radan suunnitteluun, toteutukseen ja ylläpitoon. Tavoitteena oli myös etsiä paikka uudelle frisbeegolfradalle Itä-Helsinkiin. Kohteeksi valikoitui Kivikon Paukkulanpuisto. Aloite uuden, 18-väyläisen radan sijoittamisesta Kivikkoon tuli erityisesti lajin harrastajilta. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi kokouksessaan 6.3.2012 linjauksen frisbeegolfral alueista sekä Helsingin frisbeegolfrataselvityksen ohjeellisena noudatettavaksi. Liikuntalautakunta päätti kokouksessaan 27.3.2012 noudattaa Helsingin frisbeegolfrataselvitystä ohjeellisena.

Lajin kasvaneen suosion ja kaupungin maankäytön muutospainoiden vuoksi on tarve selvityksen päivittämiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala ja liikuntapalvelut.

Selvityksen päivittämisen yhteydessä etsitään paikat uudelle 9-väyläiselle, uudelle 18-väyläiselle radalle ja selvitetään Kivikon radan laajentamismahdollisuus. Radan nykyinen, väljä mittakaava mahdollistaa myös kilpailujen järjestämisen. Kivikon rata on hyvin aktiivisessa käytössä ja tarvitsee kunnostusta ja väylien muokkausta kuluneisuutensa vuoksi.

Uuden radan perustaminen vaatii tarkkaa suunnittelua ja tiivistä vuorovaikutusta lajin harrastajien ja asukkaiden kanssa. Toimivan, täysimittaisen 18-väyläisen radan toteuttaminen vaatii noin 10 hehtaarin kokoisen alueen. On tärkeää, että frisbeegolfradat ovat laadukkaiden julkisten liikenneyhteyksien piirissä. Myös pysäköinnille pitää vartaa tilaa.

Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee parhaillaan Vuosaaren liikuntapuistoon 9-väyläistä frisbeegolfrataa, joka valmistuu vuonna 2019. Liikuntapalvelut puolestaan selvittää vuoden 2018 aikana Paloheinän ja Luukin alueiden soveltuvuutta uusien ratojen toteuttamiseen.

## Käsittely

20.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Esitän, että kohta (5) muutetaan kuulumaan seuraavasti: Lajin kasvaneen suosion ja kaupungin maankäytön muutospainoiden vuoksi on tarve selvityksen päivittämiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala ja liikuntapalvelut.

Kannattaja: Tuomas Rantanen



30.05.2018

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

13.02.2018 Palautettiin

06.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838  
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.02.2018 § 42

HEL 2017-011628 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tehnyt vuonna 2012 selvityksen Helsingin frisbeegolfradoista. Selvityksessä kartoitettiin silloiset Helsingin kaupungin alueella olevat frisbeegolfradat sekä tutkittiin mahdollisten uusien ratojen sijoituspaikkoja. Liikuntavirasto osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Työhön osallistui myös monia lajin edustajia.

Selvityksessä tutkittiin 14 eri kohdetta mahdollisina soveltuvina ratojen perustamisalueina. Ainoastaan kaksi aluetta, Kivikon ja Vuosaaren liikuntapuistot ympäristöineen todettiin soveltuviksi frisbeegolfrata-alueiksi. Kivikkoon on toteutettu rata ja Vuosaaren rata toteutettaneen, kun liikuntapuiston takana sijaitsevaa puistoaluetta ryhdytään rakentamaan.

Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole hallinnassaan Helsingin kaupungin alueella riittävän suuria vapaita maa-alueita, minne voisi perustaa frisbeegolfradan. Ainoa suurempi liikuntapalveluiden hallinnoima maa-alue Helsingissä on Paloheinän ulkoilualue. Liikuntapalveluilla on lisäksi Helsingin ulkopuolella hallinnassaan ulkoilualueita mm. Espoossa ja Vihdissä.

Liikunnan ulkoilupalveluiden edustajat tapasivat tammikuussa 2018 aloitteen tekijän sekä Helsingin keskieiset frisbeegolfseurojen edustajat. Yhteispalaverissa sovittiin, että ulkoilupalvelut lähtee yhdessä seurojen edustajien kanssa selvittämään mahdollisuutta perustaa esteetön frisbeegolfrata Paloheinän ulkoilualueelle sekä pro-tason golfrata Espoossa sijaitsevalle Luukin ulkoilualueelle.



30.05.2018

Uusissa sijoituspaikoissa tulee huomioida monia eri osa-alueita kuten sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus, maapohjan kuluminen ja luontoarvot.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi



## § 153

### Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en frisbee-golfbana till Degerö

HEL 2018-000640 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seija Muurinen och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska utredas om en frisbeegolfbana kan anläggas i Degeröområdet, t.ex. nära Degerö idrottspark eller på ängen intill Fladahammen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande från kultur- och fritidsnämnden och konstaterar att Degeröområdet inte lämpar sig för en frisbeegolfbana eftersom markområdet är begränsat, den övriga användningen livlig och detaljplaneändringar aktuella.

Helsingfors stads byggnadskontor gjorde år 2012 en utredning om frisbeegolfbanor i Helsingfors. I utredningen kartlades de dåvarande frisbeegolfbanorna inom Helsingfors stads område och undersöktes platser för eventuella nya banor. Vid utredningen undersöktes 14 olika objekt som områden där banor eventuellt kan anläggas. Bara två områden, Stensböle och Nordsjö idrottspark med omgivning, befanns lämpliga för frisbeegolfbanor. En bana har anlagts i Stensböle och det



är sannolikt att en bana anläggs i Nordsjö när byggarbetena inleds i parkområdet bortom idrottsparken.

Idrottsservicehelheten har inom Helsingfors stads område inte i sin besittning tillräckligt stora, sammanhängande och för grenen lämpliga markområden där det är möjligt att anlägga en fullstor frisbeegolfbana. Det enda större markområde som idrottsservicehelheten förvaltar i Helsingfors och som kan vara lämpligt för en bana är Svedängens friluftsområde.

Det är svårt att hitta plats för en ny, fullstor frisbeegolfbana i Helsingfors allmänna grönområden på grund av utrymmesbehovet och begränsningarna med avseende på säkerheten. Platserna för nya banor bör väljas med beaktande av många olika delområden såsom läget, närheten, anpassningen till den övriga markanvändningen, säkerheten och hur marken tål slitage.

För spel av frisbeegolf krävs det ett område med så få andra användare som möjligt till följd av störningarna från flygande discar och den eventuella olycksrisken. En bana lämpar sig bäst i ett vidsträckt, sammanhängande grönområde.

Inom Degerö idrottsparks område, som förvaltas av idrottsservicehelheten, finns det ett flertal platser för olika idrottsgrenar, planer och en badstrand. I idrottsparken finns det många flitigt använda friluftsstråk och området genomkorsas av ett lokalt gång- och cykelstråk. På de här frekventerade stråken rör sig dagligen flera hundratal människor året om, och under sommarperioden anlitas de i ännu högre grad.

Utvecklingen av området för Degerö idrottspark påverkas också av aktuella detaljplaneändringar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Muurinen Seija Aloite Kvsto 17012018 2

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**

**Postadress**  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**  
+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**  
0201256-6

**Kontonr**  
FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



30.05.2018

---

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 120

HEL 2018-000640 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 235

HEL 2018-000640 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteer, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.04.2018 § 80

HEL 2018-000640 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei Laajasalon alue sovellu frisbeegolfradan rakentamiseen rajallisen maa-alueen, vilkkaan muun käytön ja käynnissä olevien asemakaavamuutosten takia.

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tehnyt vuonna 2012 selvityksen Helsingin frisbeegolfradoista. Selvityksessä kartoitettiin silloiset Helsingin kaupungin alueella olevat frisbeegolfradat sekä tutkittiin mah-



dollisten uusien ratojen sijoituspaikkoja. Liikuntavirasto osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Työhön osallistui myös monia lajin edustajia.

Selvityksessä tutkittiin 14 eri kohdetta mahdollisina soveltuvina ratojen perustamisalueina. Ainoastaan kaksi aluetta, Kivikon ja Vuosaaren liikuntapuistot ympäristöineen todettiin soveltuviksi frisbeegolfrata-alueiksi. Kivikkoon on toteutettu rata ja Vuosaaren rata toteutettaneen, kun liikuntapuiston takana sijaitsevaa puistoaluetta ryhdytään rakentamaan.

Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole Helsingin kaupungin alueella hallinnassaan riittävän suuria vapaita, yhtenäisiä ja lajiin soveltuvia maa-alueita, jonne täysimittaisen frisbeegolfradan voisi perustaa. Ainoa suurempi liikuntapalveluiden hallinnoima maa-alue Helsingissä joka voisi soveltua radan rakentamiseen on Paloheinän ulkoilualue. Aluetta on tutkittu yhdessä seurojen kanssa ja radan suunnittelulle sekä mahdolliselle toteutukselle esitetään määrärahaa vuoden 2019 talousarvioon.

Uuden täysimittaisen frisbeegolfradan löytäminen Helsingin yleisiltä viheralueilta on vaikeaa tilatarpeen ja turvallisuuteen liittyvien rajoitusten vuoksi. Uusissa sijoituspaikoissa tulee huomioida monia eri osa-alueita kuten, sijainti, saavutettavuus, sopeutuminen muuhun maankäyttöön, turvallisuus ja maaston kulutuskestävyys.

Frisbeegolfin pelaaminen edellyttää aluetta, jossa on mahdollisimman vähän muita käyttäjiä lentävien kiekkojen aiheuttaman häiriön ja mahdollisen tapaturmavaaran vuoksi. Parhaiten radan sijaintipaikaksi soveltuu laaja, yhtenäinen viheralue. Sopivia sijaintipaikkoja voivat olla esimerkiksi laajat puistokokonaisuudet, taajamametsien soveltuvat osat, peltojen reuna-alueet sekä jotkin suojaviheralueet.

Laajasalossa liikunnan hallinnassa olevalla liikuntapuiston alueelle sijaitsee useita eri lajien suorituspaikkoja, kenttiä sekä uimaranta. Liikuntapuiston alueella on useita vilkkaasti käytettyjä ulkoilureittejä ja alueen läpi kulkee alueellinen kevyenliikenteenreitti. Näillä runsaasti käytetyillä reiteillä liikkuu päivittäin useita satoja ihmisiä ympäri vuoden ja kesäkauden aikana määrä nousee vieläkin suuremmaksi.

Laajasalon liikuntapuiston alueen kehittämiseen vaikuttavat myös käynnissä olevat asemakaavamuutokset. Repossalmentien varteen, nykyisen liikuntapuiston pohjoisosan alueelle, on käynnissä kaavamuutos, jossa sinne suunnitellaan sijoitettavaksi asuntorakentamista, palvelutiloja sekä raitiotievaunuvarikkoa. Tämä rakentaminen tulee todennäköisesti pienentämään liikuntapuiston aluetta selvästi, sekä rajoittamaan uusien lajien tarvitsemien alueiden ja suorituspaikkojen sijoittamista liikuntapuiston alueelle. Myöskään asemakaavamuutoksen alueeseen kuuluvan Karpinselän ranta-alueen alueelle ei uimarannan läheisyyden, vilkkaiden ulkoilureittien sekä maisemallisesti merkittävän ja arvokkaan



30.05.2018

---

metsäalueen takia ole riittävästi tilaa frisbeegolfradan sijoittumiseksi. Alueen kaavoitustyön ollessa kesken ei näin ollen ole kannatettavaa aloittaa frisbeegolfradan suunnittelua liikuntapuiston alueelle.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Arja Eloranta, hallintosihteeri, puhelin: 310 87902  
arja.eloranta(a)hel.fi





## § 154

### Den av ledamoten Ville Jalovaara väckta motionen om löptrappor till Nordsjötoppen

HEL 2017-012162 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Ville Jalovaara väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Ville Jalovaara och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska byggas löptrappor till Nordsjötoppen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till erhållna utlåtanden och konstaterar att Nordsjötoppens underhålls- och utvecklingsplan samt ett områdeskort, där man bestämmer målen för underhåll och utveckling på lång sikt, blir färdiga under 2018. Det är meningen att man ska bygga ut vandringsleder med skyltning, entréområden med parkeringsplatser vid Nordsjötoppen före 2021.

Stadsmiljösektorn utreder hur löptrappor lämpar sig för Nordsjötoppen i samband med beredningen av den ovan nämnda planen och områdeskortet. Bland annat topografin och markförhållandena samt natur-



30.05.2018

värden påverkar möjligheterna att bygga löptrappor. Under 2018 görs det också en säkerhetskartläggning av området.

Stadsmiljösektorn kartlägger även i övrigt lämpliga platser för löptrappor i Helsingfors under 2018. Nordsjötoppen ingår också i denna kartläggning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 121

HEL 2017-012162 T 00 00 03

**Beslut**

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 236

HEL 2017-012162 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.



Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 61

HEL 2017-012162 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Juoksuportaat ovat kannatettava hanke. Porrasjuoksu on liikuntamuoto, jonka suosio kasvaa. Juoksuportaat ovat leveydeltään 2,5 metriä. Portaiden vieressä olevan käytävän leveys on 4,5 - 5 metriä. Portaat myös valaistaan ja hoidetaan niin, että ympärivuotinen käyttö on mahdollista.

Vuosaarenhuippu sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella laajojen asuinalueiden läheisyydessä. Huippu palvelee monipuolisesti sekä lähivirkistä että seudullisia virkistystarpeita.

Vuoden 2018 aikana valmistuu Vuosaarenhuipun hoito- ja kehittämisuunnitelma ja aluekortti, joissa määritellään pitkän tähtäimen kehitys- ja hoitotavoitteet. Alueelle on tarkoitus toteuttaa puuttuvat reitit opasteineen ja sisääntuloalueet pysäköintipaikkoineen. Tavoitteena on, että Vuosaarenhuippu avautuu virallisesti virkistyskäyttöön vuoden 2020 aikana.

Käynnissä olevan suunnittelun yhteydessä tutkitaan juoksuportaiden soveltuvuutta alueelle. Luontoarvojen, topografian ja maaperäolosuhteiden takia juoksuportaiden rakentaminen voi olla hankalaa. Jyrkimmät itärinteen kohdat, jonne portaat voisivat kaltevuuden osalta soveltua, ovat tällä hetkellä turvattomia irtokivien ja mahdollisen maanvyöryvään takia. Alueelle tehdään turvallisuuskartoitus vuoden 2018 aikana.

Vuosaarenhuippu on myös luontokohde, joka korostuu alueen luontoa säästävissä ja kulkua ohjaavissa ratkaisuisa. Perinteisiä rakennettujen viheralueiden palveluita, kuten leikkipaikkoja, alueelle ei tulla toteuttamaan. Alueella voi harrastaa liikuntaa, muuan muassa ylämäki- ja maastojuoksua, hiihtämistä ja ratsastusta.



30.05.2018

Useiden asukastoiveiden perusteella on aloitettu kartoitus juoksuportaille sopivista paikoista Helsingissä. Vuosaarenhuippu on mukana kartoituksessa yhtenä kohteena. Työ valmistuu tämän vuoden aikana.

Tähän mennessä Helsinkiin toteutetut juoksuportaavat ovat ensisijaisesti liikuntapalvelua, ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tulisi nostaa juoksuportaavat esiin hankepriorisoinneissaan.

Juoksuportaita hoidetaan myös talvisin. Portaiden hoidosta seuraa kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle käyttötalousvaikutuksia. Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevat portaavat ovat kulkuportaita, joista vain osasta luodaan lumi pois ja hiekoitetaan. Myös näitä portaita voi käyttää porrasjuoksuun lumettomana aikana.

30.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838  
nina.mouhu(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.01.2018 § 22

HEL 2017-012162 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana esitystä kuntoportaiden saamiseksi Vuosaaren täyttömäelle. Helsingistä löytyy kuntoportaita Malminkartanon ja Paloheinän täyttömäiltä. Luonteva ja kannatettava paikka kolmansille portaille olisi Vuosaaren täyttömäki, jolloin kuntoportaita sijaitsisi eri puolilla Helsinkiä. Vuosaaren täyttömäki on kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimaa maa-alueetta, jolloin portaiden ylläpitämisvastuu olisi kaupunkiympäristön toimialalla.

Malminkartanon täyttömäki ja mäen huipulle johtavat portaavat ovat kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimia ja ylläpitämiä. Paloheinän kuntoportaavat ovat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimalla alueella ja liikuntapalveluiden ylläpitämiä.

Malminkartanon portaissa on 426 askelmaa ja ne ovat pidemmät kuin Paloheinän portaavat, Paloheinän portaissa on 254 askelmaa.



Paloheinän portaat valmistuivat lokakuussa 2017 ja ne saavuttivat heti suuren suosion. Portaisiin on asetettu laskurit joiden mukaan, portaissa on mitattu yhteensä 186 862 kpl nousua 6.10.–6.12.2017 välisenä aikana. Portaat suunniteltiin leveämmiksi kuin Malminkartanon portaat, jotta portaissa mahtuu hyvin liikkumaan samanaikaisesti, niin ylös- kuin alaspäin. Kuntoportaiden toteutus maksoi lähes 180 000 euroa. Portaiden valaistus on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2018.

Paloheinän portaiden saaman julkisuuden myötä kaupungille on tullut useita ehdotuksia kuntoportaiden rakentamiseksi eri kaupunginosiin.

Vuosaaren täyttömäelle on hyvät joukkoliikenneyhteydet ja Vuosaaresa asuu lähes 40 000 ihmistä, joten siltä osin portaiden toteutuspaikaksi Vuosaaren täyttömäki soveltuu hyvin. Aloitteessa mainittu Niinisaarentien kupeessa sijaitseva paikoitusalue ei ole virallinen P-alue. P-alue on muodostunut kyseiseen paikkaan vuosikymmenien aikana ja alue on aivan riittämätön talviaikaan, kun alueelle kunnostetaan latuja. Mikäli portaat päätetään rakentaa Vuosaaren täyttömäelle, olisi hyvä huomioida myös Niinisaarentien paikoitusmahdollisuuksien kehittäminen.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi



## § 155

### Den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen om utplacering av sopkärl längs med strandpromenaderna

HEL 2017-012444 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Arja Karhuvaara och 17 övriga ledamöter föreslår i sin motion att antalet sopkärl ska ökas längs med strandpromenaderna i de nya stadsdelarna och även på de gamla områdena, såsom Kronohagen och Broholmen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Inom ramarna för sina resurser ökar stadsmiljösektorn antalet sopkärl på de allmänna områden som hör till dess renhållningsansvar. På grund av motionen utreder man behovet av extra sopkärl vid strandpromenaderna i Kronohagen och Broholmen, och nya placeras ut om det behövs.

Sopkärlen längs de nya strandpromenaderna sätts på plats först när rutten blir klar och överlämnas åt underhållet. Stadsmiljösektorn granskar behovet av sopkärl på nya områden tillsammans med den entreprenör som ansvarar för underhållet.

Föredragande



30.05.2018

Ärende/17

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 122

HEL 2017-012444 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 237

HEL 2017-012444 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postadress

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566



---

Kaupunkiympäristölautakunta 23.01.2018 § 17

HEL 2017-012444 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala tarkistaa roska-astioiden tilanteen Kruununhaan ja Siltasaaren rantareiteillä. Tarpeen mukaan astioita tullaan lisäämään tai siirtämään.

Myös uusien rantareittien roska-astiatilanne tarkistetaan yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa. Osa uusista ranta-alueista on vielä rakenteilla ja roska-astiat asennetaan paikoilleen vasta viimeisinä töinä ennen alueen luovutusta ylläpitoon.

Yleisten alueiden puhtaanapitoon, jonka merkittävänä osana on jätehuolto, käytettiin Helsingissä vuonna 2015 noin 14 miljoonaa euroa. Kaupungin puisto- ja katualueilla on yhteensä noin 8000 roska-astiaa.

Riittävä roska-astioiden määrä turvaaleisten alueiden toimivuutta ja viihtyisyyttä. Myös astioiden oikea sijoittelu, tilavuus ja tyhjennysväli ovat olennaisia tekijöitä. Kaupunkiympäristön toimiala lisää resurssien puitteissa vuosittain roska-astioita yleisillä alueilla. Toimialalla on oma roska-astiamallisto johon kuuluu myös astia kausi- tai tapahtumakäyttöön. Näitä astioita pystytään sijoittamaan uusille paikoille nopeasti tarpeen mukaan.

Toimialalla on tunnistettu tarve kokonaisvaltaiselle yleisten alueiden jätehuoltosuunnittelulle. Lähivuosina laaditaan yleisten alueiden jätehuollon tuote- ja palvelulinjaus ohjaamaan toimintaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38955  
petri.arponen(a)hel.fi





## § 156

### Den av ledamoten Sameli Sivonen väckta motionen om åretruntstadscyklar och vinterunderhåll av cykelvägar

HEL 2017-013031 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sameli Sivonen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Valtuutettu Sameli Sivosen aloite

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sameli Sivonen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadscykelssystemet tas i bruk året runt och att effektiviserat vinterunderhåll tas i bruk i större utsträckning.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadscykeljänstens årliga verksamhetsperiod har varit från maj till oktober. I vår tidigarelagdes starten till april. Att ytterligare utvidga stadscykelssäsongen kan betraktas som en god idé med tanke på främjandet av cykelåkningens färdhetsandel. Om systemet förverkligas så att det lämpar sig för åretruntbruk innebär det vissa utmaningar såväl för själva stadscykelssystemets verksamhet som för underhållet av allmänna områden.

Vid en övergång till en modell med åretruntverksamhet måste de nuvarande stadscykelstationerna som fungerar med solel bytas ut till statio-



ner med fasta elanslutningar. Det här orsakar kostnader på cirka 900 000 euro. Å andra sidan undviker man kostnaderna för den årliga installeringen och demonteringen av stationerna. Åretruntanvändningen ökar cyklarnas och stationernas servicebehov. Åretruntverksamheten uppskattas öka stadscykelns operativa kostnader med totalt 550 000 euro per år. De nuvarande kostnaderna är cirka 1,3 mn euro per år.

Stadscykelns verksamhet påverkar bl.a. plogningen i allmänna områden och arrangemangen kring snölogistiken och sandningen och upptagningen av sand samt tvättandet av gator. En övergång till åretruntstadscyklar ökar gatuhållningens kostnader. Att upprätthålla cykelstationerna i användbart skick förutsätter också tilläggsåtgärder inom gatuhållningen.

Den i motionen nämnda effektiviseringen av vinterunderhållet av cykelleder har prövats från och med hösten 2015 på vissa huvudnät för cykelåkning, såsom Banan. Vinterunderhållet enligt en effektiviserad kvalitetsnivå har omfattat cirka 35 km huvudleder och av dessa har tre leder haft borstsaltning. Borstsaltningen orsakar tilläggskostnader på cirka 10 000 euro per kilometer jämfört med vanligt vinterunderhåll. Försöket har avslutats och rapporten om försöket färdigställs i april. Resultaten av vinterunderhållet och eventuella fortsatta åtgärder, såsom att utvidga det effektiviserade vinterunderhållet eller göra det stadigvarande, utreds som bäst.

I arbetet för att uppdatera programmet för främjande av cykelåkning, som inleds i år, granskas och bedöms också nuläget och utvecklingsbehoven inom vinterunderhållet av cykelleder. Programmet färdigställs under år 2019.

Stadsstyrelsen anser att det är ändamålsenligt att begrunda en förlängning av användningssäsongen för stadscykelns tjänst först efter de nämnda utredningarna. Innan man fattar beslut om en eventuell förlängning av användningssäsongen för stadscykelns tjänst finns det orsak att följa och utvärdera verkningarna av den redan genomförda tidigareläggningen av stadscykelns säsongen och av Esbo stadscykelns system.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

## Bilagor

**Postadress**  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**  
+358 9 310 1641  
**Telefax**  
+358 9 655 783

**FO-nummer**  
0201256-6

**Kontonr**  
FI0680001200062637  
**Moms nr**  
FI02012566



1 Valtuutettu Sameli Sivosen aloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 124

HEL 2017-013031 T 00 00 03

### Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

### Föredragande

Stadsstyrelsen

### Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 240

HEL 2017-013031 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sameli Sivosen aloitteen loppuun käsitellyksi.

### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 123

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Hankennumero 5264\_159

---

**Postadress**

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**Besöksadress**

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

**Telefon**

+358 9 310 1641

**Telefax**

+358 9 655 783

**FO-nummer**

0201256-6

**Kontonr**

FI0680001200062637

**Moms nr**

FI02012566



## Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

### Ympärivuotinen kaupunkipyöräjärjestelmä

Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän ensimmäiset vuodet ovat olleet menestys. Kauden pidentäminen ja ympärivuotinenkin käyttö on nousseet esille yhtenä keinona kehittää järjestelmää ja edistää pyöräilyä. Kaupunkipyörien toteuttaminen ympärivuotisesti sisältää kuitenkin vielä ratkaisemattomia taloudellisia ja toiminnallisia haasteita esimerkiksi järjestelmän toteuttamisen sekä asemien talvikunnossapidon osalta.

Nykyisin asemat toimivat akkujen ja aurinkosähkön avulla, eikä niihin ole rakennettu kiinteää sähköliitintä. Auringon valo talvikaudella on niin vähäistä, että asemiin tulisi rakentaa kiinteä sähköliittymä, mikä lisäisi asemien muutos- ja perustamiskuluja. Järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi pyöräasemien kunnossapidosta olisi huolehdittava ympärivuotisesti, mikä myös lisäisi kustannuksia. Vaihtelevat sääolosuhteet talvisin aiheuttaisivat pyörien ja asemarakenteiden kulumista, mikä lisää huollon tarvetta ja sitä kautta kustannuksia.

Kaupunkipyörädatan perusteella pyörien käyttöaste laskee syksyn edessä ja sääolosuhteiden heiketessä, joten on oletettavissa, että talvikaudella pyörien käyttöaste jää muuta kautta alemmaksi. Pyörissä itsessään sijaitsevat akut latautuvat ajon aikana, joten eritoten kylmällä säällä pyörien yleinen toimintavarmuus kärsii, kun pyörillä ajetaan vähemmän.

Kaupunkipyöräjärjestelmän ympärivuotisuutta harkittaessa on selvitettävä myös asemien ympärivuotisen käytön vaikutukset yleisten alueiden ylläpitoon. Tärkeimpinä selvitettävänä asioina ylläpidon kannalta ovat talvihoidon ja lumilogistiikan sekä hiekoitussepin noston ja katujen pesun toimivuuden varmistaminen. Lumenkuljetuksessa logistisesti tärkeitä kasaus- ja kuormausalueita tarvitsevat erityisesti kantakaupungin taloyhtiöt. Kuluvana talvena ylläpidossa käytetään 40 ajoradalla sijaitsevaa pyöräasemaa lumen ja hiekoitussepin lyhytaikaiseen kasaukseen. Hiekotushiekan poistamisen logistinen varmistaminen nopeuttaa katujen pesua ja hillitsee katupölystä johtuvaa ilmanlaadun heikentymistä keväisin.

Kaupunkipyörien ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia selvitetään jatkossa tarkemmin. Kaupunkipyörien käytöstä on selvityksiä tekeillä, niin asiantuntijatyönä kuin oppilaitosten loppuainena. Selvitysten, muualta saatujen kokemusten ja muun arvioinnin karttuessa voivat HKL, Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu, kaupunkipyöräoperaattori sekä kun-



nossapidosta vastaavat tahot yhteistyössä selvittää mahdollisuuksia siirtyä ympärivuotiseen tai lähes ympärivuotiseen kaupunkipyöräjärjestelmään. Selvityksessä tulee arvioida ympärivuotisen järjestelmän hyödyt siitä aiheutuviin kustannuksiin sekä mahdolliset vaikutukset kesäkauden palvelutasoon. Kaupunkipyörrien toiminta-alueen laajentaminen on tällä hetkellä arvioitu tärkeämmäksi toimenpiteeksi järjestelmän kehittämisessä.

#### Talvikunnossapidon tehostaminen

Pyöräilyn edistämishjelmassa (2014) talvikunnossapidon osalta toimenpiteinä mainitaan seuraavaa: parannetaan pyöräväylien talvihoitoa päivittämällä ylläpitoluokituksia ja parantamalla korkeimman luokan laatusoa, sopeuttamalla kalustoa tulevaisuuden pyöräliikennejärjestelyihin sekä siirtymällä asteittain reittikohtaiseen kunnossapitoon.

Helsingissä katualueilla sijaitsevat jalankulku- ja pyöräväylät ovat talvihoidossa kaupunkiympäristö -toimialan asettaman kolmitasoisen ylläpitoluokituksen ja siinä esitettyjen laatuvaatimuksien mukaisesti. Myös tärkeimmät työmatkaliikennettä palvelevat valaistut puistoraitit ovat talvihoidossa. Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Stara sekä yksityiset palveluntuottajat suorittavat käytännön työt.

Ylläpidon osalta käynnistettiin syksyllä 2015 kokeilu pyöräilyn pääverkolla talviolosuhteiden parantamiseksi. Aluksi kokeilussa oli Baana Ruoholahdesta Kansalaistorille ja siitä pääradan vartta Oulunkylään. Tehostetun talvihoidon pyöräväylästä on laajennettu vuosittain. Tällä hetkellä Helsingissä on pyöräilyn pääväyliä 35 km tehostetun laatuson talvihoidossa. Tästä harjasuolauksessa on kolme reittiä: Ruoholahdesta Oulunkylään, Espoon rajalta Lauttasaareen ja sieltä Meilahden kautta Lehtisaareen sekä Kansalaistorilta Sörnäisiin. Lisäksi yksi reitti on tehostetussa aurauksessa rantaradan varrella Ilmalasta Espoon rajalle.

Turussa on tänä talvena aloitettu yhden pyörätieosuuden harjasuolaus. Helsingin kaupungin ylläpidon tilaajat ovat käyneet vuoropuhelua Turun kaupungin edustajien kanssa ja jakaneet heidän kanssaan kokemuksia tehostetusta talvihoidosta ja siinä käytettävistä menetelmistä sekä kalustosta ja jäänsulatusmateriaaleista.

Verrattuna perinteiseen talvihoitoon, harjasuolauksen korkeammat kustannukset syntyvät pääasiassa huomattavasta suuremmasta työajasta, lisäkalustosta jota hoitoon käytetään sekä liukkaudentorjuntamateriaalin suuremmasta menekistä ja hinnasta. Harjasuolauksen lisämäärärahan tarve on noin 10 000 euroa/km verrattuna normaalin talvihoidon vuosikustannuksiin.



Pyöräilyväylien kunnossapidon taso on sekä resurssi- että menetelmäkysymys. Taloudelliset resurssit peilautuvat suoraan kaupungin poliittiseen tahtoon. Investoiminen toimivaan auraukseen ja liukkaudentorjuntaan vähentäisivät onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia, lisäksi pyöräilyn suosiota sekä mahdollistaisivat paremmin ympärivuotisen pyöräilyn.

Nykyisellä rahoitustasolla paremman talvihoidon laatutason tarjoaminen pyöräilijöille tulee olemaan haasteellista ja mahdollisuudet sen laajentamiseen vähäiset. Kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelun yleiset alueet -yksiköllä on valmius hankkia korkeamman laatutason talvihoitoa pyöräilijöille kasvattamalla laadukkaamman talvihoidon väylästöä noin 5 - 10 km vuosittain pyöräilyn baanaverkoston rakentamisen edetessä. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että tehostetun talvihoidon verkoston kasvattamiseen on varauduttu kaupungin budjetissa.

Nykyinen pyöräilyväylien tehostetun talvihoidon kokeilu päättyy tänä vuonna ja loppuraportti pyöräilyväylien tehostetusta talvihoidosta ja harjasuolauksesta laaditaan tämän vuoden aikana. Mikäli pyöräilyväylien talvihoidon laatutason nostamiseen myönnetään erillistä määrärahaa, tehostettu talvihoito voidaan vakiinnuttaa määrärahatasoa vastaavalle verkostolle.

Pyöräilyn edistämisen on todettu olevan yhteiskuntataloudellisesti erittäin kannattavaa. Tänä vuonna on alkamassa myös pyöräilyn edistämisohjelman päivitystyö, minkä yhteydessä tullaan arvioimaan myös pyöräilyväylien talvikunnossapidon nykytilaa, tulevaisuuden tarpeita sekä mahdollista muuta kehittämistä.

Lisäksi lautakunta kehottaa toimialaa talvikunnossapitokokeilun raportin valmistuttua laatimaan suunnitelman ja kustannusarvion 1) pyöräilyväylien tehostetun talvikunnossapidon vakinaistamisesta kokeilun päättyessä sekä 2) tehostetun talvikunnossapidon asteittaisesta laajentamisesta tulevina talvina.

## Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lautakunta kehottaa toimialaa talvikunnossapitokokeilun raportin valmistuttua laatimaan suunnitelman ja kustannusarvion 1) pyöräilyväylien tehostetun talvikunnossapidon vakinaistamisesta kokeilun päättyessä sekä 2) tehostetun talvikunnossapidon asteittaisesta laajentamisesta tulevina talvina.

Kannattaja: Mai Kivelä



30.05.2018

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

27.02.2018 Pöydälle

13.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilari Heiska, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37220  
ilari.heiska(a)hel.fi  
Tuomas Lautaniemi, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 39463  
tuomas.lautaniemi(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.02.2018 § 22

HEL 2017-013031 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotista käyttöä.

Kaupunkipyöräpalvelun vuosittaiseksi toimintakaudeksi määriteltiin palvelua käynnistettäessä kuusi kuukautta, toukokuusta lokakuuhun. Kauden aloitus- ja lopetusajankohdat ovat osaltaan riippuvaisia katujen kunnossapidon ja pyöräasemien perustamistöiden vaatimuksista. Asemien asennus- ja poistotyön tehokkaan organisoimisen kannalta asemien asennusaikataulun tulisi olla tiedossa selkeästi ennen kauden alkua. Aloitusta ollaan kuitenkin aikaistamassa huhtikuulle, mikäli katujen kevätpuhdistuksen saadaan toteutettua aikataulussa. Aikaisempi kauden aloitus lisää asennusten ajoittamisen epävarmuutta mm. säätilan vaihteluiden vuoksi.

Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen ympärivuotiseksi vaikuttaa erityisesti talviajan katujen kunnossapitoon. Talvella osa pyöräasemien käytössä olevista tiloista on varattu lumen ja hiekan välivarastointiin. Tämä vaikeuttaisi lumenpoiston logistiikkaa. Lumiseen aikaan autojen pysäköintipaikkoja on käytössä normaalia vähemmän. Lisäksi osa pyöräasemista sijaitsee pysäköintipaikoilla. Myös muut pyöräasemat voisivat olla katujen auraamisen tiellä. Auraus saattaa aiheuttaa myös lisääntyneitä vahinkoja pyörille ja asemille.

Kasautuva lumi olisi vaatisi erityistoimia pyöräasemien ylläpitämiseksi käyttökunnossa. Pyöräaseman lukitus telineeseen pyörää palauttaessa



toimii hyvin vain, jos pyörän saa telineeseen oikeaan kohtaan ja suoraan. Kaupunkipyörän voi palauttaa myös aseman välittömään läheisyyteen pyörän omalla lukolla, mutta telineisiin palauttaminen on toivottavampaa, jotta pyörät pysyvät siististi ja järjestelmällisesti suunnitellulla alueella.

Kaupunkipyöräpalvelu toimii nykyisellään itse tuottamallaan sähköllä, asemat aurinkokennoilla ja pyörät dynamoillaan. Pyörät lataavat ajettaessa omia akkujaan, jotka kylmällä säällä vähemmän käytettyinä saattaisivat tyhjentyä. Asemien akkuja täytyy jo nyt lokakuussa vaihtaa, kun auringonvalo on vähissä. Jos kautta pidennettäisiin syksystä, olisi kaikille käytössä oleville asemille vedettävä sähköt. Tämä on mahdollista, mutta kustannus olisi merkittävä ja asemien sijoittelun joustavuus vähenisi suurempien rakennustöiden myötä. Asemien kytkeminen sähköverkkoon maksaisi kaupunkipyöräpalvelun operaattorin arvion mukaan noin 900.000 euroa. Ympärivuotisen operoinnin lisäkustannus nykyisen vuosittaisen maksun (n. 1,3 Meur) lisäksi olisi noin 550.000 euroa/vuosi. Tämä summa sisältää arvion asemien talvikunnossapidosta palvelun operaattorin toteuttamana, sekä kaluston muutostarpeet ja kulumisen. Pyöriin vaihdettaisiin nastarenkaat. Lisäksi kaupungin olisi varauduttava katujen lumenpoiston lisäresurssitarpeeseen, sillä pyöräasemat veisivät lumen välivarastointipaikkoja, jolloin se on aurattava suoraan ajoneuvon kyytiin, kun läjitystilaa ei ole. Näistä luopuminen lisäisi kaupungin kokonaiskustannuksia. Myös vahingonkorvausvastuut ja kadun kunnossapidon toimintamalli olisi määriteltävä uudelleen.

Nykyinen kaupunkipyöräasemien jokavuotinen asentaminen ja purkaminen aiheuttavat kustannuksia, jotka vältettäisiin asemien ympärivuotisella käytöllä. Käyttökauden pidentäminen syksystä vaatisi sähköverkkoon kytkemistä, joten tätä vaihtoehtona tarkastellessa olisi syytä keskustella myös ympärivuotisuudesta, sillä kustannusten ero näiden välillä saattaa olla pieni.

Kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotinen käyttö nähdään selvittämisen arvoisena asiana, se palvelisi asiakkaita paremmin ja toisi palvelulle luotettavuutta, kun pyörät olisivat aina käytössä. Ympärivuotisen pyöräilyn edistäminen olisi myös Helsingin kaupungin pyöräilyn kulutapaosuuden kasvattamistavoitteen mukaista.

Talvella käytössä voisi olla esimerkiksi vain osa asemista ja pyöristä, kun tilaa on rajallisemmin ja käyttäjiä vähemmän. Kaupunkipyöräpalvelun käyttäjämäärät laskevat jo syksyllä merkittävästi, joten pienempi määrä pyöriä todennäköisesti riittäisi kattamaan kauden palvelutarpeen. Toisaalta asemaverkon on säilyttävä riittävän tiheänä, jotta varmistetaan palvelun palvelukyky osana matkaketjua. Kauden 2017 tilastojen mukaan lokakuussa matkoja tehdään keskimäärin noin 2,9 jokais-





30.05.2018

ta pyörää kohti päivässä koko kaudelle keskiarvon ollessa n. 7 matkaa/pyörä/päivä ja kesän vilkkaimpina päivinä jopa 11,5 matkaa/pyörä/päivä.

Koska kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotiseen käyttöön liittyy merkittäviä epävarmuuksia, on ennen päätösten tekemistä tarkoituksenmukaista 1) seurata jo suunnitellun kauden aikaistamisen sekä Espoon kaupunkipyöräpalvelun vaikutuksia käyttäjämääriin sekä 2) kartoittaa muiden, Helsinkiä olosuhteiltaan muistuttavien kaupunkien kuten Turun kokemuksia ympärivuotisesta palvelusta. Näin tulevaisuudessa mahdollisesti tehtävän palvelun laajennuksen päätöksenteon tueksi on saatavilla riittävä tietoa.

#### Käsittely

08.02.2018 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä täydensi esitystään esityslistan sivun 3 esittelijän perusteluosan viimeisen kappaleen ensimmäistä virkettä maininnalla Turusta seuraavasti: Koska kaupunkipyöräpalvelun ympärivuotiseen käyttöön liittyy merkittäviä epävarmuuksia, on ennen päätösten tekemistä tarkoituksenmukaista 1) seurata jo suunnitellun kauden aikaistamisen sekä Espoon kaupunkipyöräpalvelun vaikutuksia käyttäjämääriin sekä 2) kartoittaa muiden, Helsinkiä olosuhteiltaan muistuttavien kaupunkien kuten Turun kokemuksia ympärivuotisesta palvelusta.

#### Esittelijä

yksikön johtaja  
Karoliina Rajakallio

#### Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753  
samuli.makinen(a)hel.fi



## § 157

### Den av ledamoten Atte Harjanne väckta motionen om förbättring av gångvägen på Gumtäktsbacken

HEL 2017-013534 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Atte Harjanne väckta motionen vara slutligt behandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Atte Harjanne och 16 övriga ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda på vilket sätt man tillsammans med tomtägaren kan iståndsätta gångvägen till Gumtäkts campusområde så att den blir en trygg promenadväg.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till stadsmiljönämndens utlåtande och konstaterar att den kortaste rutten till Gumtäkts campus från Gustav Vasas väg via Pehr Kalms gata går över tomten som ägs av Helsingfors Universitetsfastigheter Ab och Senatfastigheter Ab.

Helsingfors Universitetsfastigheter Ab hade för avsikt att bygga en gångväg på tomten vid det följande byggskedet för Gumtäkts campus samt en tillgänglig förbindelse mellan Gustav Vasas väg och campus. En detaljplaneändring utarbetades för projektet 2003. Man har sedermera avstått från projektet.



30.05.2018

Helsingfors Universitetsfastigheter Ab håller på att inleda planeringen av tomten på nytt under 2018. Målsättningen är att områdets användningsändamål ska ändras så att det ska vara avsett mest för bostäder och affärslokaler. I samband med en eventuell detaljplaneändring ska en smidig gångväg och en förbindelse mellan Gustav Vasas väg och Gumtäkts campus planeras. Den som kör igång projektet ska bygga förbindelsen. Detaljplaneändringen kan vinna laga kraft 2021.

Stadsmiljönämnden uppmanade stadsmiljösektorn att redan före detaljplaneändringen och det därpå följande byggprojektet förhandla med universitetet för att försöka hitta en lösning på hur gångvägen kan bli säkrare och vinterunderhållet kan förbättras.

Eftersom HRT har beslutat att flytta linje 55 bort från Gumtäktsbacken nästa höst aktualiseras behovet av en bättre gångväg redan nästa vinter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

## Bilagor

1 Atte Harjanteen valtuustoaloite Kumpulanmäen kävelyreitien parantaminen

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 125

HEL 2017-013534 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi



30.05.2018

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 289

HEL 2017-013534 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Atte Harjanteen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo:

Esitämme perustelun loppuun lisäystä: ”HSL:n päätettyä siirtää linjan 55 pois Kumpulanmäeltä ensi syksynä, tarve paremmille kävelyreiteille jo ensi talvena korostuu.”

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.03.2018 § 124

HEL 2017-013534 T 00 00 03

Hankennumero 5264\_160

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:



Kumpulan kampukselle johtava lyhin yhteys Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadun kautta kulkee tontin 24973/6 läpi. Tontilla on voimassa asemakaava nro 11095 (saanut lainvoiman 23.5.2003), jossa tontti on osoitettu opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YOT). Nykyisen rinteeseen muodostuneen kävelyreitit kohdalle on asemakaavassa osoitettu yleiselle jalkakävelulle varattu alueen osa. Tontin viheralueet ovat viherrakennetyypiltään ja kasvupaikaltaan lehtomaista kangasmetsää. Tontti on Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n oli tarkoitus toteuttaa tontille Kumpulan kampuksen seuraava rakentamisvaihe ja sen yhteydessä kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja kampusalueen välille. Hankkeelle laadittiin asemakaavan muutos vuonna 2003. Hankkeesta on sittemmin luovuttu.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy on käynnistämässä tontin suunnittelua uudestaan vuoden 2018 aikana tavoitteenaan alueen käyttötarkoituksen muuttaminen asuin- ja toimitilapainotteiseksi. Mahdollisen kaavamuutoksen yhteydessä suunnitellaan sujuva kävelyreitti sekä esteetön yhteys Kustaa Vaasan tien ja Kumpulan kampuksen välille. Yhteyden toteuttaa hankkeeseen ryhtyvä. Kaavamuutos on mahdollista saada lainvoimaiseksi vuonna 2021.

Lisäksi lautakunta kehottaa toimialan neuvottelemaan yliopiston kanssa ja etsimään ratkaisua kävelyreitit turvallisuuden ja talvikunnossapidon parantamiseksi jo ennen kaavamuutoksen ja sitä seuraavan rakennushankkeen toteutumista.

## Käsittely

06.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Kaisa Hernberg: Lautakunta kehottaa toimialan neuvottelemaan yliopiston kanssa ja etsimään ratkaisua kävelyreitit turvallisuuden ja talvikunnossapidon parantamiseksi jo ennen kaavamuutoksen ja sitä seuraavan rakennushankkeen toteutumista.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Kaisa Hernbergin vastaehdotuksen.

## Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho



Lisätiedot

Kirsi Rantama, arkkitehti, puhelin: 310 37207  
kirsi.rantama(a)hel.fi



## § 158

### Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om utveckling av rekreatjonsbruket av Vårdö

HEL 2017-013537 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Emma Kari väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 30 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda de bästa sätten att öppna Vårdö för mer omfattande bruk och skrida till åtgärder för att utveckla rekreationstjänsterna på Vårdö och öppna en smidig trafikförbindelse.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att Vårdö har ett ca 7,5 km långt stignätverk i nuläget. Staden upprätthåller inga rekreationstjänster på ön. Sjötrafikförbindelserna till ön fungerar på kommersiell basis. I delgeneralplanen för Vårdö, godkänd av stadsfullmäktige 26.10.2016, framhävs förutom boende också rekreatjonsbruk. Helsingfors förvaltningsdomstol har 5.2.2018 upphävt fullmäktiges beslut om delgeneralplanen för Vårdö och om Helsingfors generalplan bl.a. i fråga om de beteckningar som gäller Vårdö. Besluten har inte vunnit laga kraft.



Stadsstyrelsen anser att utvecklingen av rekreationsbruket av Vårdö i denna situation främst kan basera sig på relativt lättkonstruerade lösningar av tillfällig karaktär som inte påverkar den fortsatta planeringen.

Enligt stadsmiljösektorn kan det tillfälliga rekreationsbruket betona friluftslivet. Ett alternativ som är förmånligast till sina kostnader och mest neutralt med tanke på den fortsatta planeringen är att ordna basbehoven för rekreation, t.ex. en friluftsstig, en grillplats, en utomhustoalett och en badplats. Kostnaderna för dessa investeringar har beräknats till totalt ca 200 000 euro. För att förbättra möjligheterna att stiga i land är det möjligt att erbjuda en av de nuvarande bryggor som betjänar stadens fastigheter för allmänt bruk. Kultur- och fritidssektorn ansvarar för bryggans underhåll.

Kostnaderna för en bro för gång- och cykeltrafik uppgår enligt stadsmiljönämnden till ca 1–1,2 miljoner euro. Stadsstyrelsen anser att det med tanke på den kommande utvecklingen av ön inte är motiverat att bygga en broförbindelse i denna situation. Stadsmiljönämnden har föreslagit understödd sjöbusstrafik som lösning till utvecklingen av sjötrafiken. Staden skulle då ingå ett avtal med en sjöbussföretagare om trafikeringen mellan Rävundet och Vårdö, och sjöbussen skulle trafikera 12 timmar per dag under 3 månader. Kostnaderna har beräknats till totalt ca 100 000 euro per sommar.

Kultur- och fritidssektorn upprätthåller för tillfället inga friluftstjänster på Vårdö. Utvecklingen av rekreationsbruket av Vårdö ingår inte i stadsmiljösektorns investeringsprogram.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 126

HEL 2017-013537 T 00 00 03





---

**Beslut**

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

**Föredragande**

Stadsstyrelsen

**Upplysningar**

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 290**

HEL 2017-013537 T 00 00 03

**Påttös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2018 Pöydälle

**Esittelijä**

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

**Lisätiedot**

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.03.2018 § 73**

HEL 2017-013537 T 00 00 03

**Lausunto**

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetyt kehittämissuhteet ovat valmisteilla olevan Helsingin merellisen strategian mukaisia. Strategian tavoitteena on muun muassa merellisten kohteiden saavutettavuuden parantaminen sekä saariston palvelujen kehittäminen.

Vartiosaassa ei tällä hetkellä ole kaupungin ylläpitämiä palveluita, esimerkiksi yleisessä käytössä olevaa venelaituria tai levähdys - ja uimapaikkoja. Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen edellyttäisi saareen tehtäviä investointeja kuten polkuverkoston ja uimapaikan kunnos-



tamista sekä ulkokäymälän, keittokatoksen ja uuden yleisessä käytössä olevan laiturin rakentamista. Kaupunkiympäristön tekemien laskelmien mukaan investointien kokonaissumma on noin 1–1,2 miljoonaa euroa.

Vartiosaari on yksi Itäistä saaristoreittiä (Hakaniemenranta – Vuosaari - Hakaniemenranta) kulkevan vesibussin pysähdyspaikoista. Saareen liikennöi kesällä 2017 vesibussi kaksi kertaa päivässä sekä Hakaniemestä, että Vuosaaresta.

Saaren vetovoimaisuuden ja vesiliikenteen kehittäminen ovat yhteydessä toisiinsa. Nykyisellään kaupungin ulkoilusaariin suuntautuvaa vesiliikennettä ei tueta taloudellisesti. Tästä johtuen matkustajamäärät käytännössä ohjaavat saariin kulkevia reittejä sekä aikatauluja. Virkistyspalveluiden kehittäminen ja sitä kautta vetovoimaisuuden lisääminen lisäisi myös Vartiosaaren kävijämääriä.

Valtuustoaloitteessa esitetään kulkuyhteyksien parantamiseksi kevytrakenteisen sillan rakentamista Vartiosaareen. Kevyenliikenteensilta rakentaminen edellyttää suuria investointeja ja vaatii tarkempaa suunnittelua. Ponttonisilta huonona puolena on, että se sulkisi Vartiosaaren länsipuolella kulkevan suosituksen veneväylän.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää omassa lausunnossaan, että uuden laiturin rakentamisen sijaan, kaupunkiympäristön toimiala voisi jo tulevana kesänä parantaa rantautumismahdollisuuksia osoittamalla nykyisellään kaupungin kiinteistöjä palvelevan laiturin yleiseen käyttöön, mikäli laiturin kunnossapito siirtyisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan mielestä järjestely olisi järkevä ja tarkoituksenmukainen.

Vartiosaaren saamiseksi yhä useamman kaupunkilaisen ulottuville, kaupungin pitäisi rakentaa Vartiosaareen ponttonisilta veneilykauden ulkopuolella lokakuusta huhtikuuhun. Nykyisin vesibussi kulkee liian harvoin, joten vesibussin vuoroväli pitäisi olla tiheämpi tulevina vuosina. Lisäksi Vartiosaaren sillasta pitää tehdä uusi ajantasainen selvitys kustannuksineen päätöksenteon tueksi kesään mennessä.

Vartiosaaren palveluiden kehittäminen retkeily- ja luontomatkailukohtena on toivottavaa. Tarvittavien investointien toteuttamiseksi tarvitaan kuitenkin tarkempaa suunnittelua, huomioiden saaren tuleva käyttö ja riittävät investointimäärärahat.

Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen



Vastaehdotus:

Elina Moisio: Lisätään uusi kohta kappaleeksi 8:

Vartiosaaren saamiseksi yhä useamman kaupunkilaisen ulottuville, kaupungin pitäisi rakentaa Vartiosaaren ponttonisilta veneilykauden ulkopuolella lokakuusta huhtikuuhun. Nykyisin vesibussi kulkee liian harvoin, joten vesibussin vuoroväli pitäisi olla tiheämpi tulevina vuosina. Lisäksi Vartiosaaren sillasta pitää tehdä uusi ajantasainen selvitys kustannuksineen päätöksenteon tueksi kesään mennessä.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Elina Moisioin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen 7 loppuun

Laajasalon kirjastosta on takavuosina lainattu ihmisille soutuveneitä josta on hyviä kokemuksia. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle hankittaisiin kaksi soutuvenettä liiveineen. Tämä parantaisi Vartiosaaren saavutettavuutta ja tukisi merellistä strategiaa. Liikuntapalvelut voisi huolehtia veneen kunnossapidosta ja kirjasto toimisi avainten lainaamona.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901  
stefan.froberg(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.02.2018 § 79

HEL 2017-013537 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vartiosaaren osayleiskaava hyväksyttiin Helsingin kaupunginvaltuustossa 26.10.2016. Osayleiskaavassa Vartiosaaren esitetään asuamista 5 000 - 7 000 asukkaalle. Kaavassa on vahva painotus myös Vartiosaaren virkistyskäytölle: saaren ranta-alueet kulttuurihistoriallisesti arvokkaine huvilamiljöineen ovat virkistysaluetta, samoin saaren keskiosien laaksoalueet osittain. Marraskuussa 2017 kaupunginvaltu-



usto päätti, että Vartiosaaren asemakaavoitus keskeytetään valtuustokauden 2018 - 2021 ajaksi.

Kaupunginhallitus antoi toukokuussa 2017 lausunnot Helsingin hallinto-oikeudelle Vartiosaaren osayleiskaavasta ja Helsingin uudesta yleiskaavasta tehtyjen valitusten johdosta. Hallinto-oikeus on antanut 5.2.2018 valitusten johdosta päätökset, joilla on kumottu valtuuston Vartiosaaren osayleiskaavaa koskeva päätös ja valtuuston Helsingin uutta yleiskaavaa koskeva päätös mm. Vartiosaarta koskevien merkintöjen osalta. Päätökset eivät ole vielä lainvoimaisia.

Vartiosaaren virkistyskäytön edistäminen ja ennakoiva suunnittelu on perusteltua Laajasalon voimakkaan täydennysrakentamisen vuoksi. Parinkymmenen vuoden päästä Laajasalossa asuu arviolta 36 000 asukasta, joten saaren asukasluku kaksinkertaistuu. Vartiosaari tulee olemaan vetovoimainen lähivirkistyskohde laajasalolaisille ja kaikille helsinkiläisille.

Vartiosaari on osa Itä-Helsingin kulttuuripuistoa, ja parempi yhteys saareen toteuttaa kulttuuripuiston strategista suunnitelmaa.

#### Vartiosaaren virkistyskäyttö ja kulkuyhteydet nykyisin

Vartiosaari on 82 hehtaarin kokoinen, melko luonnontilainen saari aivan Laajasalon kupeessa. Vartiosaaren upeat merelliset näkymät, huvilakulttuurimiljö sekä vaihtelevat maisematyypit tarjoavat hienot puitteet virkistyskäytölle. Saaren virkistyskäytön lisääntyminen on toivottavaa myös ennen osayleiskaavan toteuttamista. Vartiosaaren nykyistä virkistys- ja retkeilykäyttöä on rajoittanut erityisesti saaren huono saavutettavuus. Vartiosaarella ei ole kaupungin ylläpitämiä virkistyspalveluja.

Sillan tai säännöllisesti liikennöivän lauttayhteyden puute on johtanut Vartiosaaren vähäiseen virkistyskäyttöön. Helsingin kaupunki on tehnyt periaatepäätöksen, että vesiliikennyhteydet toimivat kaupallisin perustein eikä vuoroveneliikennettä Vartiosaareenkaan tueta. Nykyisellä keskimäärin 500 matkustajalla vuodessa liikennöinti saareen ei ole ollut taloudellisesti kannattavaa. Saareen pääsee veneellä, mutta yleistä venelaituria tai poijupaikkoja veneilijöille ei tällä hetkellä ole. Talvisin saareen on kuljettu myös saarella ympärivuotisesti asuvien tekemää jäätietä pitkin.

Kaupunki omistaa Vartiosaaresta 90% eli noin 74 hehtaaria. Tästä vuokrattuina huvilakiinteistöinä eri yhdistyksille on noin 15 hehtaaria. Yksityiset kiinteistöt sijoittuvat pääosin saaren ranta-alueille. Yksityisiä ja vuokrattuja huvilakiinteistöjä lukuun ottamatta saari on vapaasti kaikkien käytettävissä. Saaren vapaata virkistyskäyttöä on rajoittanut myös



yksityisten kiinteistöjen ja julkisen alueen rajojen epäselvyys. Lisäksi Vartiosaari mielletään yksityiseksi lomasaareksi huolimatta kaupungin suuresta maanomistuksesta.

Saarella on noin 7,5 kilometriä nykyistä polkuverkostoa. Vartiosaari-seura ylläpitää luontopolkua. Pääosa poluista kulkee sisämaassa, sillä suurin osa rannoista on yksityisiä tai vuokrattujen huviloiden käytössä. Rannassa kulkeminen on haastavaa, koska käyttäjän on vaikea hahmottaa yksityisen ja julkisen tilan rajoja. Nykyisin yksityiset rannat heikentävät saaren avointa virkistyskäyttöä, koska kävijä odottaa merellistä miljööttä ja ranta-alueiden vapaata käyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavassa rannat avataan virkistyskäytölle kaupungin omistamien huvilakiinteistöjen osalta ja rantareitin rakentaminen mahdollistuu.

Suurin osa Vartiosaaren virkistystoiminnasta on kaupungin omana toimintaa, kuten kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveyden toimialan nuorille suunnattu kesätoiminta. Vartiosaarella ei ole nykyään kaupungin ylläpitämiä yleisiä virkistyspalveluja. Muita virkistystoimintoja Vartiosaarella ovat muun muassa Vartiosaari-seuran kautta vuokrattavat viljelypalstat, joita on 50 kappaletta. Vartiosaaren luonto- ja eläintalviyhdistys ry toimii vanhassa tallipiirissä pitäen muun muassa vuohia. Lisäksi saarella toimii kaupungin vuokraamissa huviloissa monia yhdistyksiä, kuten Vailla vakinaista asuntoa ry, Pienperheyhdistys ja Merikuvaajat.

## Vartiosaaren kulkuyhteyksien parantaminen

### Siltayhteys

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kulkuyhteyksiä Vartiosaareen voitaisiin parantaa kevytrakenteisen sillan avulla. Siltayhteyden toteuttaminen tarjoaisi parhaan virkistysyhteyden saareen, mutta on kustannuksiltaan merkittävä. Halvimmillaan vaatimaton, kevytrakenteinen kevyenliikenteen silta maksaisi 1,5 miljoonaa euroa. Sillan hinta nousee, mikäli vedenalaisissa perustusolosuhteissa on ongelmia. Sillan alituskorkeuden tulee olla 5 metriä, jotta toimiva veneväylä säilyy.

Väliaikainen, vuokrattava kevyenliikenteen silta maksaa 1 000 000 euroa / viisi vuotta ja siitä eteenpäin arviolta 140 000 euroa / vuosi. Väliaikainen silta voitaisiin rakentaa siten, että sen alituskorkeus olisi 5 metriä, joka mahdollistaisi veneilyn. Väliaikaista siltaa voitaisiin käyttää myös saaren rakentamisen alkuvaiheen maansiirtotöissä.

Vaihtoehtona voisi olla myös ponttonisiltaratkaisu, kuten Uunisaarella, jolloin saareen pääsisi siltaa pitkin veneilykauden ulkopuolella noin lokakuusta huhtikuuhun. Putkikellukkeisen ja puurunkoisen ponttonisillan toteuttaminen maksaa noin 100 000 euroa, jonka lisäksi kustan-



nuksiin lukeutuisivat vuosittaiset kuljetus-, ankkurointi- ja huoltokulut. Tämä edellyttää myös luvan Liikenneviraston meriväyläyksiköltä, koska Reposalmessa kulkee veneväylä.

#### Vesiliikenteen kehittäminen

Vesiliikenteen kehittämistä tehdään osana Merellisen Helsingin strategiaa. Tästä huolimatta Vartiosaaren voidaan järjestää erillisyyhteys halluutaessa. Vesibussi voisi kulkea kesäkuun alusta elokuun loppuun 12 tuntia päivässä. Tämä maksaa 100 000 euroa kesässä.

Vartiosaaren yhteyksien kehittämiseen liittyvissä keskusteluissa erilaiset lossiratkaisut ovat usein nousseet esiin. Esimerkiksi pienen kaupunkilossin, kuten Turussa jokilossina toimiva Förin, vuosittaiset käyttökustannukset ovat noin 250 000 euroa sekä lisäksi mahdolliset jäänmurtokulut noin 15 000 euroa / kuukausi. Kaupunkilossin toteuttaminen maksaa noin 0,5 - 1 miljoonaa euroa. Kaupunkilossi voi toimia ympäri vuoden, eikä se estä veneilyä. Kaupunkilossia voitaisiin käyttää myös muualla Helsingin saaristossa Vartiosaaren sillan valmistumisen jälkeen.

Muita lossivaihtoehtoja ovat käsikäyttöiset vinssi- tai kapulalossit. Turussa on ollut käytössä käsikäyttöinen vinssilossi. Se oli 6 metriä pitkä ja kyytiin mahtui 12 ihmistä, myös polkupyörien kuljetus oli sallittua. Vinssilossi oli käytössä noin puolet vuodesta. Lossi ja sen rantalaiturit maksoivat yhteensä noin 230 000 euroa (vuonna 2005). Vinssilossi poistettiin käytöstä jatkuvan ilkeivallan ja toimintahäiriöiden vuoksi. Vartiosaaren tapauksessa vinssilossin ongelmana on hitaus: 130 metriä leveään Reposalmen yli vinssaaminen kestäisi lähes 30 minuuttia ja vaatisi hyväkunton vinssaajan. Lisäksi vinssilossin vaijerit kiristyvät käytössä noin puolen metrin syvyyteen veden alla, joka estää veneilyn silloin, kun lossi on käytössä. Vaijerit aiheuttavat myös turvallisuusriskin veneilijälle, mikäli veneilijä ei huomaisi lossin olevan liikkeellä.

Kapulalossi ei myöskään toimisi Reposalmessa, koska lossin vaijeri kulkisi ilmassa estäen veneilyn.

#### Rantautumismahdollisuuksien parantaminen

Rantautumismahdollisuuksia voidaan parantaa rakentamalla uusia laitureita Vartiosaaren. Laituri maksaa noin 30 000 euroa.

Vaihtoehtona rantautumismahdollisuuksien parantamiseksi on osoittaa kaupungin huviloihin kuuluva laiturei käyttöön. Sopivaksi laituriksi on jo katsottu Kalliorannan lahden pohjukassa sijaitseva ponttonilaituri, joka palvelee nykyisin useampaa kaupungin kiinteistöä. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmiudet tarjota laiturei yleiseen käyttöön yhdessä



kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa, joka vastaisi laiturin ylläpidosta. Laituri tulee tällöin merkitä selvästi yleisessä käytössä olevaksi.

#### Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen

Vartiosaaren väliaikainen virkistyskäyttö voi painottua retkeilyyn, eikä se vaatisi suuria virkistyspalveluinvestointeja. Esimerkiksi yhden polkureitin, grillipaikan, ulkokäymälän ja uimapaikan toteuttaminen tukee virkistyskäyttöä. Vartiosaaren opasteita tulee myös parantaa ja laatia hyvä opaskartta, jossa näkyisivät yksityiset ja yleiset alueet. Grillipaikka pöytäryhmillä maksaa noin 10 000 euroa, yhden noin kolme kilometriä pitkän polkureitin (ei esteetön reitti) rakentaminen noin 153 000 euroa sekä opastuksen laatiminen, infotaulut ja viitoitukset yhteensä noin 20 000 euroa. Ulkokäymälä maksaa noin 5 000 euroa. Uimarannan kunnostaminen kevytrakenteisen pukusuojan kanssa maksaisi noin 10 000 euroa. Yhteensä investointien kustannukset olisivat noin 200 000 euroa.

Saaren keskiosan laaksoalue on melko esteetön, mutta saaren voimakaiden korkeusvaihtelujen vuoksi yleisesti esteettömien ulkoilureittien toteuttaminen on haastavaa. Yksityiskäytössä olevien ranta-alueiden vuoksi rantareittiä ei voida toteuttaa tällä hetkellä, vaan se mahdollistuu osayleiskaavan maankäytön myötä.

Mikäli yhteydet saarelle ovat paremmat, myös yhdistysten järjestämät tapahtumat ja virkistyspalvelut lisäisivät Vartiosaaren virkistystarjontaa. Esimerkiksi viljelypalstojen määrää voidaan lisätä kulkuyhteyksien parantuuessa.

#### Loppupäätelmä

Vartiosaaren upeat merelliset näkymät, huvilakulttuurimiljöö sekä vaihtelevat maisematyypit tarjoavat hienot puitteet virkistyskäytölle. Vartiosaaren virkistyskäytön kehittäminen ja kulkuyhteyksien parantaminen on toivottavaa.

Kaupunginvaltuuston Vartiosaaren asemakaavoituksen keskeyttämissä päätöksen jälkeen virkistystä palvelevan sillan rakentaminen vaatii päätöstä Vartiosaaren kehittämisen suunnasta.

Kulkuyhteyksiä voidaan parantaa erilaisilla siltaratkaisuilla, erityyppisillä lossiratkaisuilla tai veneyhteydellä. Rantautumismahdollisuuksia on mahdollista kehittää rakentamalla uusia laitureita tai ottamalla joku kaupungin nykyisistä laitureista käyttöön.

Virkistyspalveluita on mahdollista kehittää retkeilypainotteisesti. Kustannuksiltaan edullisin ja jatkosuunnittelun kannalta neutraalein tapa on



lähivuosina järjestää saareen tuettu vesibussiliikenne sekä saareen virkistyskäytön perustarpeet (polun ja laiturin kunnostus tai uusi laituri, käymälä, uimarannan pukusuoja, grillipaikka, opastus). Kustannuksia tästä kertyisi arviolta noin 1 - 1,2 miljoonaa euroa.

Vartiosaaren väliaikaiseen virkistyskäyttöön tai kulkuyhteyksien parantamiseen ennen osayleiskaavan toteutumista ei ole rahoitusta talousarvioehdotuksessa, vaan ne vaativat toteutuakseen erillisrahoituksen. Vartiosaari ei tällä hetkellä kuulu Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoilupalveluiden ylläpidon piiriin. Myös ylläpito tarvitsee uusia resursseja.

Samalla, kun Vartiosaaren laajempi virkistyskäyttö vähitellen käynnistyisi, voidaan tarkemmin tutkia ponttoni- tai väliaikaisen sillan rakentamismahdollisuuksia. Riippumatta siltaratkaisusta sen vaikutukset nykytilanteeseen sekä sopiminen mahdollisen myöhemmän asuntorakentamisen yhteyteen vaatii sekä tarkempaa selvittämistä, suunnittelua ja investointimäärärahoja.

06.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37072  
niina.strengell(a)hel.fi  
Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303  
maria.isotupa(a)hel.fi  
Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681  
ollipekka.aalto(a)hel.fi





## § 159

### Den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen om trafikljus till Åbohusvägen

HEL 2018-000641 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Abdirahim Mohamed väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Abdirahim Mohamed och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att trafiksäkerheten på Åbohusvägen ska förbättras exempelvis med trafikljus, med hastighetsbegränsningar eller på andra sätt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till det utlåtande som kommit in och konstaterar att det inte har skett några nämnvärda förändringar i antalet trafikolyckor på Åbohusvägen under de senaste tio åren. Olyckor som lett till personskador har skett i mindre utsträckning än tidigare.

Med tanke på trafikregleringar på Åbohusvägen utarbetades det år 2007 en trafikplan, som har genomförts på avsnittet i västra ändan. För avsnittet öster om korsningen med Maruddsvägen lämnades frågan öppen i väntan på att det ska klarna hur den planerade spårtrafiken mot Östersundom blir löst.

Det är skäl att uppdatera trafikplanen från 2007 med beaktande av bl.a. utrymmesreserveringarna för den nya markanvändningens och kollek-



tivtrafikens behov. Vid justeringen av planen bedöms också bl.a. behovet av trafikljusstyrning. I anslutning till trafikregleringarna för Jokerbanan med ändhållplats i Östra centrum anläggs det en breddad gångbana avskild från cykeltrafiken vid Åbohusvägens norra kant, och då ändras också körfälten och mittrefugerna på avsnittet mellan Raseborgsvägen och Olofsborgsvägen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloite

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 127

HEL 2018-000641 T 00 00 03

**Beslut**

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 243

HEL 2018-000641 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Abdirahim Mohamedin aloitteen loppuun käsitellyksi.



Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.03.2018 § 138

HEL 2018-000641 T 00 00 03

Hankennumero 5264\_148

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Turunlinnantien liikennesuunnitelman 27.9.2007 (Liikennesuunnitteluosaston piirustus 5591-44). Suunnitelmassa esitettiin muun muassa Marjaniementien risteykseen kiertoliittymää sekä Turunlinnantien kaventamista pääosin 1 + 1 kaistaiseksi Marjaniementien ja Stoaan liittymän välisellä osuudella. Turunlinnantien länsipäähän esitetyt muutokset eli kiertoliittymän kohta on toteutettu, mutta kadun jatkosuunnittelu ja toteuttaminen kiertoliittymästä itään on jäänyt odottamaan lähialueen maankäytön muutoksia ja Itäkeskukseen kaavaitujen uusien joukkoliikennetarkentumien tarkentumista. Turunlinnantie on yksi vaihtoehto Itäkeskuksesta itään kaavaillulle pikaraitiotielinjalle.

Turunlinnantie on merkittävä bussiliikennereitti, jota käyttää suuri osa idän liityntälinjoista. Porvoon suunnan pikavuorot siirtyivät jo pois Turunlinnantieltä, koska kadun ajoittaiset ruuhkat aiheuttivat liikaa vaihtelua ajoaikaan. Joukkoliikenteen sujuvuus onkin tärkeä lähtökohta toimenpiteitä suunniteltaessa.

Raidejokeriin liittyvien liikennejärjestelyjen yhteydessä Turunlinnantien liikennejärjestelyt on tarkoitus toteuttaa Olavinlinnantielle saakka liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 6639-2 mukaisesti, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 11.04.2017.

Turunlinnantieellä ei ole poliisin tietoon tulleiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärässä tapahtunut muutosta viimeisen kymmenen vuoden aikana edelliseen kymmenvuotiskauteen verrattuna, mutta henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia on sattunut tilastojen perusteella aikaisempaa vähemmän.



Turunlinnantien liikenneturvallisuutta on tarkoitus parantaa hyväksytyin liikennesuunnitelman periaatteiden mukaisesti. Päätöksestä on kuitenkin jo kulunut niin kauan, että liikennesuunnitelma on syytä päivittää ja varmistaa riittävät tilavaraukset mahdollisen uuden maankäytön sekä joukkoliikenteen tarpeisiin. Myös pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteet ovat muuttuneet ja suunnitellut järjestelyt täytyy tältä osin tarkistaa. Suunnitelma päivitetään, kun raideliikenteen varauksista on saatu ainakin periaatepäätös. Kadun itäisen osuuden rakentaminen ajoittunee ensi vuosikymmenen puolelle.

Liittymien rakentaminen korotettuina liittyminä on mahdollista. Tämä edellyttää huolellista arviointia, sillä Turunlinnantiellä on tulvareitti, jonka tehtävä on johtaa pohjoispuolisen alueen rankkasadetulvan vedet Itäkeskuksen kauppakeskuksen ali kauppakeskuksen eteläpuolelle ja edelleen mereen. Toisaalta runsas linja-autoliikenne aiheuttaa varsin suuren kuormituksen hidasteille, joten niiden kestävyys saattaa muodostua ongelmaksi. Nämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Stoan ja Olavinlinnantien liittymien muuttaminen valo-ohjatuiksi on myös mahdollista. Tällöin pohdittavaksi tulee valo-ohjaamattomien välisuojaiteiden poistaminen. Suojateiden poisto pidentää jalankulkijan matkoja eri puolilla olevien toimintojen välillä. Näin ollen on todennäköistä, että jalankulkijoiden ylitykset suojateiden ulkopuolelta lisääntyvät.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129  
jussi.jaaska(a)hel.fi



## § 160

### Den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen om förbättring av området vid Munksnäs allén

HEL 2018-001295 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Pia Kopra väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att Munksnäs allén med omgivning ska förbättras bl.a. när det gäller belysningen och ytbeläggningarna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till det utlåtande som kommit in och konstaterar att Munksnäs allén är en del av den värdefulla byggda kulturmiljön från Eliel Saarins tid. På parkgången har en sådan grusyta som är typisk för historiska parkgångar bevarats för fotgängarna. Gångens skick granskas under vårens lopp. I hårdt skick den asfalterade leden för cykeltrafik är granskas vid kartläggningen av cykelvägarna i Helsingfors.

I anslutning till en detaljplaneändring för Munksnäs allén 25, som stadsfullmäktige godkände 29.1.2014, utarbetades det ett utkast till trafikplan för Bredviksplatsen. Där ingår en supercykelväg över Bredviksplatsen. Beredningen av trafikplanen är aktuell. För närvarande bereds



30.05.2018

också separata projekt för förbättring av gång- och cykelförhållandena och av spårvägsrälsen och spårvagnshållplatserna.

Belysningen på Munksnäs allén förnyades år 2010 och behöver ännu inte bytas ut.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Valtuutettu Pia Kopran aloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 128

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 253

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pia Kopran aloitteen loppuun käsitellyksi.



Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 20.03.2018 § 153

HEL 2018-001295 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Munkkiniemen puistotie on aikakautensa suunnitteluihanteiden edustava esimerkki. Sen linjaus noudattaa edelleen Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga suunnitelman mukaista katulinjausta luoden symmetrisen kaupunginosan sisääntuloportin.

Historiallisessa ympäristössä sorapinta on puistokäytävälle ominainen materiaali. Pyöräliikenteen käytössä oleva puistokäytävä on kuitenkin päällystetty asfaltilla pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi ja toinen käytävistä on säilytetty kivituhkapintaisena. Pyöriteiden kunnosta Helsingissä tullaan tekemään oma kartoituksensa, jonka perusteella kunnostettavat hankkeet laitetaan kiireellisyysjärjestykseen. Kivituhkapintaisen käytävän kuntoa on mahdollista tutkia keväällä lumien sulettua.

Munkkiniemen puistotien valaistus on uusittu vuonna 2010 ja se täyttää nykyvaatimukset. Valaistuksen nopea uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista. Kaupunki pyrkii edistämään ja tukemaan jouluvalaistusten toteutuksia opastamalla ja neuvomalla toimijoita. Jouluvalaistusten toteutuksista vastaavat kuitenkin alueen yrittäjät ja kiinteistöt. Kaupunki ei ole itse toteuttanut jouluvalaistuksia Esplanadia lukuun ottamatta. Tänä vuonna julkaistaan ohje jouluvalojen toteuttamiseksi yleisille alueille. Sen toivotaan helpottavan toimijoita valaistuksien suunnittelussa, hankinnassa ja asennuksessa sekä tarvittavien lupien hankinnassa.

Laajalahdenaukion ympäristössä on käynnissä yleisten alueiden suunnittelua liittyen Munkkiniemen Puistotie 25 kiinteistön asemakaavamuutokseen. Asemakaavamuutoksen yhteydessä on hyväksytty liikennesuunnitelman luonnos, jossa esitettiin pyöräliikenteen laatukäytävän, baanin, reitti Laajalahden aukion läpi. Liikennesuunnitelmassa esitetty baanalinjaus edellyttää Laajalahden aukion tarkastelua kokonaisuutena sen tilallisen luonteen, pintamateriaalien ja kulkureittien osalta. Suunnit-



30.05.2018

telussa huomioidaan aukio osana Munkkiniemen puistotien muodostamaa arvoympäristökokonaisuutta sekä arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Myös asukkaiden esittämiä huomioita kulkureittien ongelmakohtista pyritään ratkaisemaan. Käynnissä olevia erillishankkeita ja tavoitteita ovat:

- Laajalahden aukion liikennejärjestelyjä kehitetään jalankulun ja pyöräilyn osalta. Samalla päivitetään aukion nykyinen jäsentely, muotokieli, materiaalit, kalusteet ja valaistus arvoympäristöä vastaavaan tasoon
- pyöräliikenteen laatukäytävä rakennetaan Laajalahden aukion läpi,
- Laajalahdentien pohjoisosan tulevat yksisuuntaiset pyörätiet rakennetaan valmiiksi aukion kohdalla
- raitovaunupysäkit ja niille johtavat suojatiet uusitaan
- HKL uusii raitiovaunukiskot nykyiselle paikalleen kesällä 2018
- HSY tutkii vesi- ja viemäriputkien uusimistarvetta

Käynnissä olevia hankkeita sovitetaan parhaillaan yhteen sekä suunnittelun että toteutuksen suhteen. Lopulta suunnitelma tulee asukkaiden nähtäväksi ja vuorovaikutukseen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353  
eeva.vaisto(a)hel.fi





## § 161

### Den av ledamoten Juhani Strandén väckta motionen om en ändring av Gamlas sandplan till en konstgräsplan

HEL 2017-013032 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Juhani Strandén väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Strandén Juhani Aloite Kvsto 29112017 7

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledmoten Juhani Strandén och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att sandplanen i Gamlas idrottspark ändras till en konstgräsplan för att garantera likadana träningsförhållanden för fotboll i Gamlasområdet som i mindre stadsdelar som har en konstgräsplan.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet från kultur- och fritidsnämnden.

Att bygga om sandplanen på 98 x 60 meter, som på sommaren är fotbollsplan och på vintern skridskoplan, utvecklar förhållandena för fotbollsverksamheten i Gamlasområdet på ett betydande sätt. Utöver detta lämnade idrottsservicehelheten i december 2017 ett förslag till stadsmiljösektorn om att 500 000 euro av tilläggsanslaget på tre miljoner euro som anvisades för idrottsinvesteringar riktas till en ändring av sandplanen i Gamlas idrottspark till en konstgräsplan.



I Helsingfors finns 28 konstgräsplaner som idrottsservicehelheten förvaltar och 26 konstgräsplaner som föreningarna förvaltar.

Utöver Gamlas konstgräsplan byggs det enligt årets investeringsplan för byggandet av planer en konstgräsplan på Ladugårdens plan och förnyas konstgräset i Tali fotbollshall. I fråga om de kommande åren måste tyngdpunkten för konstgräsplanerna läggas allt mera på förnyandet av de befintliga planerna.

Staden förhåller sig positivt till förbättringen av motionsförhållandena och det har också positiva verkningar för folkhälsan. Att ändra sandplaner till konstgräsplaner både ökar veckoanvändningen av planerna och förlänger deras årliga användningstid.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

## Bilagor

1 Strandén Juhani Aloite Kvsto 29112017 7

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 130

HEL 2017-013032 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 245



HEL 2017-013032 T 00 00 03

## Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

## Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

## Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

## Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2018 § 51

HEL 2017-013032 T 00 00 03

## Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kannelmäen liikuntapuisto on kehittynyt nykyiseen tasoonsa vuosikymmenten saatossa Kannelmäen asutuksen kehitystä seuraten. Ensimmäinen hiekkakenttä rakennettiin entiselle peltoaukealle 1960-luvun puolivälissä, huoltorakennus 1980-luvulla, tenniskentät saivat tekonurmipäällysteen 1990-luvulla ja viimeksi liikuntapuistoon valmistui lähiliikuntapaikka viime vuonna.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta suhtautuu myönteisesti liikuntaolosuhteiden parantamiseen ja näkee sillä myös myönteisiä kansanterveysvaikutuksia. Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmiksi lisää sekä kenttien viikoittaista käyttöä että pidentää niiden vuosittaista käyttöaikaa.

Liikuntapalvelut on valtuutettu Strandénin kanssa yhtä mieltä siitä, että kesäisin jalkapalloa ja talvisin jäädytettynä luistelua palvelevan 98 x 60 metrin kokoisen hiekkakentän rakentaminen tekonurmikentäksi kehittäisi merkittävästi jalkapallon harjoitteluolosuhteita Kannelmäen alueella. Tämän vuoksi liikunnan palvelukokonaisuus teki viime joulukuussa kaupunkiympäristön toimialalle esityksen siitä, että liikunnan investointeihin osoitetusta kolmen miljoonan euron lisämäärärahasta kohdennettaisiin 500 000 euroa Kannelmäen liikuntapuiston hiekkakentän muuttamiseen tekonurmeksi.



Helsingissä on 28 liikuntapalvelukokonaisuuden hallinnassa oleva tekonurmea sekä 26 seurojen hallinnoimaa tekonurmea.

Liikuntapaikkarakentamisen määrärahat siirtyivät 1.6.2017 lukien kaupunkiympäristötoimialalle. Tämän vuoden kenttärakentamisen investointisuunnitelman mukaan rakennetaan Kannelmäen tekonurmen lisäksi tekonurmi Latokartanon kentälle sekä uusitaan Talin jalkapallohallin tekonurmi. Tulevien vuosien osalta pääpaino tekonurmien osalta joudutaan asettamaan entistä enemmän nykyisten kenttien uusimiseen.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja  
Petteri Huurre

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801  
turo.saarinen(a)hel.fi



## § 162

### Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om personaldimensioneringen inom dagvården på deltid

HEL 2017-013538 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Petra Malin väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att man utreder möjligheterna till att inom dagvården på deltid följa samma dimensioneringar som inom dagvården på heltid, då barnen är på plats samtidigt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande och konstaterar att det enligt 6 § i förordningen om barndagvård i daghemmet i vård- och uppfostringsuppgifter skall finnas minst en person med yrkesmässig behörighet som nämns i 1 mom. för varje grupp om högst 13 barn som har fyllt tre år och är i halvdagsvård. I Helsingfors fungerar man enligt det här.

Deltidsgruppens verksamhet har i Helsingfors ansetts passa bra för barn i familjer där det finns yngre syskon hemma eller där föräldrarnas arbete möjliggör en regelbundet kortare vård dag för barnet. Verksamheten och gruppens storlek formas enligt barnens ålder och antal. Barnen bjuds på lunch på daghemmet.



En barnträdgårdslärare ansvarar för gruppens pedagogiska verksamhet. Ramarna för dagvården på deltid fastställs i planen för småbarnspedagogik och planen för förskoleundervisningen. En plan för småbarnspedagogik utarbetas för varje barn.

I deltidsgruppen deltar barnet i småbarnspedagogiken och lär sig saker i en liten grupp, genom lek, rörelse, undersökande och konst.

Deltidsgrupper finns endast inom den finska småbarnspedagogiken och de är placerade i daghem på olika håll i Helsingfors. I nuläget (1/2018) finns 66 deltidsgrupper inom den finska småbarnspedagogiken och grupperna är uppdelade på 53 olika daghem. I januari 2018 fanns totalt 659 barn i deltidsgrupper, dvs. i genomsnitt 10 barn i en deltidsgrupp. Om alla grupper har 26 barn som har fyllt 3 år, är maximumantalet barn i deltidsgrupper 1 716.

Om Helsingfors höjer de ovannämnda deltidsgruppernas personaldimensionering till samma nivå som inom dagvården på heltid, resulterar det enligt det nuvarande antalet barn (1/2018) i ett behov på 42 nya anställningar (ca 21 barnträdgårdslärare och 21 barnskötare). Årskostnaden för det är cirka 1,6 mn euro. Om alla 66 deltidsgrupper har maximumantalet barn som fyllt 3 år, kräver en övergång till samma dimensionering som inom dagvården på heltid cirka 110 nya proffs inom småbarnspedagogiken, medan den årliga kostnaden inom dagvården på deltid stiger med cirka 4,2 mn euro.

Då perspektivet är konsekvenserna för barn är det tydligt att en höjning av personaldimensioneringen inom dagvården på deltid har gynnsamma verkningar för småbarnspedagogikens kvalitet. Även med tanke på konsekvenserna för de anställda medför en höjning av personaldimensioneringen inom dagvården på deltid gynnsamma verkningar för hur man orkar i arbetet och för arbetshälsan.

Enligt stadsstrategin är en ansvarsfull ekonomi grunden för den välmående staden. I fråga om kostnader per enhet söker Helsingfors enligt stadsstrategin uppnå medelvärdet för övriga stora städer. En ändring av personaldimensioneringen inom dagvården på deltid har betydande ekonomiska konsekvenser med beaktande av att antalet barn inom småbarnspedagogiken, och följaktligen också kostnaderna inom småbarnspedagogiken ökar. Eventuella ändringar i personaldimensioneringen inom småbarnspedagogiken på deltid och de tilläggskostnader som de medför ska behandlas som en del av den normala ekonomiplaneringsprocessen.

Stadsstyrelsen anser att personaldimensioneringen också inom småbarnspedagogiken på deltid bör följa dimensioneringen inom små-



barnspedagogiken på heltid då barnen planeras vara på plats samtidigt.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Malin Petra Aloite Kvsto 13122017 7

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 131

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 291

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen



30.05.2018

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Korvataan kappaleen 13 teksti tekstillä:

"Kaupunginhallitus katsoo, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Poissa: 1

Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 8.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 51

HEL 2017-013538 T 00 00 03

Lausunto





Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti lausua valtuutettu Petra Malinin ym. aloitteesta koskien osapäivähoidon henkilökuntamitoitusta ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen pedagogisten tavoitteiden toteutumiseen seuraavaa:

Lainmääritteet ovat osapäiväryhmille erilaiset kuin kokopäiväryhmille. Päivähoitoasetuksen (6 §) mukaan "päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi henkilö, jolla on 1 momentissa mainittu ammatillinen kelpoisuus enintään 13 osapäivähoidossa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden". Helsingissä toimitaan lain mukaan.

Osapäiväryhmän toiminta on nähty Helsingissä soveltuvan hyvin lapsille, joiden perheissä on pienempiä sisaruksia kotona tai vanhempien työ mahdollistaa lapsen säännöllisen lyhyen hoitopäivän. Toiminta ja ryhmän koko muotoutuvat lasten iän ja määrän mukaan. Lapsille tarjotaan päiväkodissa lounas.

Lastentarhanopettaja vastaa ryhmän pedagogisesta toiminnasta. Osapäivähoitoa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma.

Osapäiväryhmässä lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen ja oppii asioita pienessä ryhmässä leikin, liikkumisen, tutkimisen ja taiteilun kautta. Retkeily lähiympäristöön kuuluu ryhmän toimintaan ja ryhmässä lisäksi pelataan pelejä, luetaan kirjoja, lauletaan ja askarrellaan. Ryhmässä lapsi voi harjoitella vuorovaikutustaitoja muiden kanssa. Osapäiväryhmä osallistuu myös kaikkiin päiväkodin yhteisiin tapahtumiin.

Osapäiväryhmiä on ainoastaan suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ne ovat sijoittuneet päiväkoteihin ympäri Helsinkiä. Tällä hetkellä (1/2018) suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on osapäiväryhmiä 66 ja niitä on 53 päiväkodissa. Tammikuussa 2018 osapäiväryhmissä oli lapsia yhteensä 659 eli yhdessä osapäiväryhmässä oli keskimäärin 10 lasta. Mikäli kaikissa ryhmissä olisi 26 yli 3-vuotiasta lasta, maksimi lapsimäärä osapäiväryhmissä olisi 1716 lasta.

Mikäli Helsingissä nostettaisiin edellä mainittujen osapäiväryhmien henkilöstömitoitus kokopäivähoitomitoituksen tasolle, tarkoittaisi tämä nykyisellä lapsimäärällä (1/2018) 43 lisätyöntekijän tarvetta (n. 21 lastentarhanopettajaa ja 21 lastenhoitajaa). Tämän vuosikustannus olisi noin 1,6 milj. euroa. Mikäli kaikissa 66 osapäiväryhmässä olisi maksimi määrä yli 3-vuotiaita lapsia, vaatisi kokopäivämitoitukseen meneminen lisää noin 110 varhaiskasvatuksen ammattilaista ja vuosikustannus nousisi osapäivähoidossa n. 4,2 milj. euroa.



Lapsivaikutusten näkökulmasta on selvää, että osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myönteisiä vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun.

Henkilöstövaikutusten näkökulmasta osapäivähoidon henkilöstömitoituksen nostamisella olisi myös myönteisiä vaikutuksia työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin. Mikäli osapäivähoidon henkilöstömitoitusta muutettaisiin, jää enemmän työaika lapsiryhmän ulkopuolelle, mikä edellyttäisi uudenlaista työajansuunnittelua.

Osapäivähoidon henkilöstömitoituksen muutoksella olisi kuitenkin huomattavat talousvaikutukset suhteutettuna myös siihen, että varhaiskasvatuksen lapsimäärät kasvavat ja sen myötä varhaiskasvatuksen kustannukset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Poistetaan kappale (11): Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään nykyisen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen olevan hyvällä tasolla varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Tilalle: Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kappale (11): Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla nähdään nykyisen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen olevan hyvällä tasolla varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Tilalle: Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että henkilöstömitoituksen tulisi myös osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa vastata kokopäiväisen varhaiskasvatuksen mitoitusta silloin kun lasten on suunniteltu olevan paikalla yhtäaikaisesti.



30.05.2018

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 1

Ville Jalovaara

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–5. Tyhjää äänesti 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Eeva Tiihonen, varhaiskasvatusalueen päällikkö, puhelin: 310 58499  
eeva.tiihonen(a)hel.fi



## § 163

### Den av ledamoten Hannu Oskala väckta motionen om daghemsbus-sar till Helsingfors

HEL 2018-000643 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Hannu Oskala väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Hannu Oskala och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att möjligheterna att ta i bruk daghemsbussar utreds.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande och konstaterar att fostrans- och utbildningssektorn har som ett strategiskt insatsområde för åren 2018–2020 att verksamhet ordnas så att hela staden är en lärmiljö. Det här betyder att inlärningen sker i hela staden, även utanför skolorna, läroanstalterna och daghemmen.

Inom småbarnspedagogiken har det redan i flera år funnits olika slags skogs- och friluftsklubbar och grupper. Det här har möjliggjort bland annat flexibel användning av småbarnspedagogikens lokaler i situationer där behovet av tjänster har vuxit snabbt. En del av daghemmen ligger i områden där det är lätt att finna verksamhetsmiljöer för skogsgrupper. En del av daghemmen utnyttjar Helsingfors mycket smidiga kollektivtrafiknät för att utvidga sina lärmiljöer.



30.05.2018

Fostrans- och utbildningssektorn har tillsammans med stadsmiljösektorn börjat utreda olika slag av mera flexibla lokallösningar utöver de permanenta daghemmen och paviljongdaghemmen till stöd för ordnandet av tjänster. Diskussion har förts om utveckling av lösningar med kåtor. I Helsingfors fungerar för tillfället en daghemskåta, av vars verksamhet det finns mycket goda erfarenheter och dylika har önskats på olika håll i staden. Dessutom har till exempel containerlösningar och daghemsbussar tagits upp. Även daghemslösningar som flyter i havet och förtöjs vid strandområden har utretts. I fråga om dem finns dock vissa faktorer gällande placering, kostnader och säkerhet som ännu inte har lösts.

För att trygga tjänsterna i den växande staden söks mångsidiga och flexibla lösningar. På kort sikt prioriteras trots allt det tillräckliga utbudet av daghemsplatser. Daghemsbussarna kommer att utredas som ett möjligt verksamhetssätt i framtiden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

## Bilagor

1 Oskala Hannu Aloite Kvsto 17012018 6

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 132

HEL 2018-000643 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185  
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi



Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 247

HEL 2018-000643 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185  
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 75

HEL 2018-000643 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Hannu Oskalan ym. valtuustoaloitteesta koskien päiväkotibussien käyttöä Helsingissä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhtenä strategisena painotuksena on vuosille 2018-2020, että toimintaa järjestetään siten, että koko kaupunki on oppimisen ympäristönä. Tämä tarkoittaa, että oppiminen tapahtuu koko kaupungissa, myös koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien ulkopuolella. Kaupunkia hyödynnetään oppimisympäristönä muun muassa museoita, kirjastoja, liikuntapaikkoja, kahviloita, yrityksiä, metsiä, puistoja ja liikennevälineitä.

Varhaiskasvatuksessa on jo usean vuoden ajan ollut käytössä erilaisia metsä- ja ulkokerhoja sekä ryhmiä. Tämä on mahdollistanut muun muassa varhaiskasvatuksen tilojen joustavaa käyttöä tilanteissa, joissa palvelujen tarve on nopeasti kasvanut. Helsingissä osa päiväkodeista sijaitsee alueilla, joissa lähialueelta löytyy helposti toimintaympäristöjä metsäryhmille, osa päiväkodeista hyödyntää Helsingin erittäin toimivaa julkisen liikenteen verkostoa oppimisympäristöjen laajentamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ryhtynyt yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa pohtimaan ja selvittämään pysyvien päiväkoti-



tilojen ja paviljonkipäiväkotien rinnalle erilaisia joustavampia tilaratkaisuja tukemaan palveluiden järjestämistä. Keskustelua on käyty kotaratkaisujen kehittämistä. Helsingissä toimii tällä hetkellä yksi päiväkotikota, jonka toiminnasta on erittäin hyviä kokemuksia ja niitä on toivottu eripuolille kaupunkia. Lisäksi esille on noussut esimerkiksi siirrettävät konttiratkaisut ja päiväkotibussit. Myös ranta-alueisiin kiinnitettäviä meressä kelluvia päiväkotiratkaisuja on selvitetty, niissä kuitenkin on sijoittamiseen, kustannuksiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä, jotka ovat vielä ratkaisematta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kasvavan kaupungin palvelujen turvaamiseksi haetaan monipuolisia ja joustavia ratkaisuja. Lyhyen tähtäimen prioriteettina on kuitenkin riittävä päiväkotipaikkojen tarjonta. Päiväkotibusseja tullaan tutkimaan yhtenä mahdollisena toimintatapana tulevaisuudessa.

#### Käsittely

17.04.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että lausunnon viimeinen kappale kuuluu seuraavasti:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kasvavan kaupungin palvelujen turvaamiseksi haetaan monipuolisia ja joustavia ratkaisuja. Lyhyen tähtäimen prioriteettina on kuitenkin riittävä päiväkotipaikkojen tarjonta. Päiväkotibusseja tullaan tutkimaan yhtenä mahdollisena toimintatapana tulevaisuudessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

#### Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja  
Liisa Pohjolainen

#### Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368  
satu.jarvenkallas(a)hel.fi  
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542  
carola.harju(a)hel.fi



## § 164

### Den av ledamoten Sandra Hagman väckta motionen om resurser i socialarbetets integrationsverksamhet

HEL 2017-011118 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Sandra Hagman väckta motionen som slutbehandlad.

Stadsfullmäktige uppmanar samtidigt att det utreds vilka åtgärder som krävs för att öka antalet socialarbetare till samma nivå som i rekommendationerna inom socialarbete bland vuxna och vilka kostnadseffekterna för staden blir när med beaktande av den statliga finansieringen. Dessutom ska de nuvarande klientantalen framgå av utredningen och statistiken för invandringsenheten uppdateras i samband med utredningen. Utredningen föreläggs social- och hälsovårdsnämnden i god tid före budgetförhandlingarna hösten 2018.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sandra Hagman och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion åtgärder för att trygga förutsättningarna och justera resurserna för socialarbetets integrationsverksamhet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen konstaterar på basis av information från stadskansliets näringslivsavdelning att antalet personer som anländer till landet och söker internationellt skydd klart har minskat. Enligt NTM-centralen i Nylands statistik i början av mars hade 742 asylsökande anlänt till landet i





början av 2018. År 2015 var antalet personer som sökte internationellt skydd över 30 000 medan det 2016 var drygt 5 600 personer. Enligt uppskattning beviljas ungefär en fjärdedel av dem som anlänt till landet uppehållstillstånd.

NTM-centralerna syftar till att placera dem som anlänt till landet jämnt på olika håll i landet. I Finland flyttar cirka en tredjedel av dem som beviljas internationellt skydd till en kvoterad kommunplats. Merparten av dem som beviljas internationellt skydd flyttar självständigt till det område de önskar. Huvudstadsregionen och särskilt Helsingfors får inflyttningsöverskott genom att personer som beviljats uppehållstillstånd och genomgår integrationsprocessen flyttar till regionen från andra kommuner. Helsingfors stads enhet för stadsforskning och statistik bedömer att ca 1 000 nya kommuninvånare som sökt internationellt skydd kom till Helsingfors under 2016 samt att flyttrörelsen kommer att hållas stabil.

Invandrarenheten vid social- och hälsovårdssektorn har som uppgift att ordna socialtjänster som stöder integrationen för flyktingar som bosatt sig stadigvarande i Helsingfors samt för därmed jämförbara invandrare i tre års tid efter att uppehållstillstånd beviljats. Invandrarenhetens klienter kommer till enheten genom asylprocessen direkt från flyktingförläggningarna, genom att de självständigt flyttar från andra kommuner, via familjeförening av flyktingar, som kvotflyktingar eller via den första kartläggningen. Invandrarenheten erbjuder centraliserade socialtjänster även för människohandelsoffer och papperslösa personer. Personer som beviljats internationellt skydd och därmed jämförbara personer anses huvudsakligen vara personer som behöver särskilt stöd i enlighet med 3 § i socialvårdslagen (1301/2014). När tjänster ska ordnas för dem är det centralt med en process där det finns många aktörer för dem som behöver mycket service. Genom en centraliserad och enhetlig bedömning av servicebehovet syftar man till att ordna tjänster för var och en på ett ändamålsenligt sätt.

Till de mottagningstjänster som invandrarenheten i början av processen erbjuder hör bland annat att ordna en bostad för dem som beviljas en kommunplats, hjälpa till med att skaffa en bostad, hjälpa med boendestöd, hänvisa personerna till hälsokontroller, bedöma klienternas servicebehov och funktionsförmåga, utarbeta integrationsplaner, ordna grupp- och lägerverksamhet, ge psykosocialt stöd samt erbjuda olika handlednings- och rådgivningstjänster. Enheten utarbetar även oberoende av grunderna för uppehållstillstånd inledande kartläggningar för invandrare i de fall där invandraren inte är en arbetslös arbetssökande och inte omfattas av arbets- och näringsbyråns inledande kartläggning. Enheten hänvisar personerna till ändamålsenliga servicehelheter eller till utbildning i finska. Dessutom utarbetar invandrarenheten familjekart-



läggningar för alla klienter med familj. Under familjekartläggningen sammanställs familjemedlemmarnas integrationsmål och man stöder med hjälp av psykoedukation familjen i att stabilisera sin vardag med individuellt beaktande av barnen. Familjekartläggningen görs av en socialarbetare och en psykolog genom att intervjua hela familjen under ett hembesök.

Under 2017–2018 har resurserna vid Helsingfors stads tjänster för invandrare höjts vid behov. Inom enheten jobbar 4 ledande socialarbetare, 21 socialarbetare (1 med eftervård), 16 socialhandledare (2 med eftervård), 4 handledare, 5 psykologer (1 med minderåriga som anlänt utan vårdnadshavare och med eftervård för unga), 1 konsult (hälsovård), 1 rehabiliteringsinstruktör, 1 fysioterapeut, 1 ergoterapeut och 1 byråsekreterare. Även 2 psykiatriska sjukskötare och en psykiater har arbetat funktionellt vid enheten på viss tid.

I slutet av 2017 hade invandrarenheten 2 614 klienter (1 781 hushåll). Av dessa klienter var 62 barn i behov av särskilt stöd, varav 33 var minderåriga som anlänt utan vårdnadshavare medan resten bodde med sina familjer. Inom eftervården bestod 100 klienter av unga. Dessutom var åtta personer människohandelsoffer och 76 personer papperslösa. För varje socialarbetare fanns 137,5 klienter och 94 hushåll. Som delningsgrund i beräkningen av klientantalet i klientarbetet användes koefficienten 1,5 när det gällde en barnfamilj. För varje socialarbetare fanns kalkylmässigt 100,5 klienter och 68,5 hushåll.

Inom social- och hälsovårdsbranschen bedöms kontinuerligt de ändringar som sker i socialarbetet i immigrations- och integrationsverksamheten. Det finns dessutom beredskap att anvisa resurser för verksamheten. Under den nuvarande strategiperioden stöder även bland annat de utvecklingsåtgärder för immigration som görs inom fostrans- och utbildningssektorn ett sektorsövergripande samarbete. Ur klientens synvinkel är det viktigt att socialarbetet för immigrations- och integrationsverksamheten är en sömlös helhet. Det förutsätter att sektorernas samarbete kontinuerligt förbättras och utvecklas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

## Sökande av ändring

Postadress  
PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress  
Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon  
+358 9 310 1641  
Telefax  
+358 9 655 783

FO-nummer  
0201256-6  
Kontonr  
FI0680001200062637  
Moms nr  
FI02012566



---

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 134

HEL 2017-011118 T 00 00 03

### Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

### Föredragande

Stadsstyrelsen

### Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 292

HEL 2017-011118 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sandra Hagmanin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, mitä toimenpiteitä vaaditaan sosiaalityöntekijöiden määrän nostamiseksi aikuissosiaalityön mitoitussuosituksen tasolle ja mitkä ovat kustannusvaikutukset kaupungille, kun valtion rahoitus otetaan huomioon. Tämän lisäksi selvityksessä tuodaan ilmi nykyiset asiakasmäärät ja sen yhteydessä saatetaan maahanmuuttoyksikön tilastointi ajan tasalle. Selvitys tuodaan sote-lautakuntaan hyvissä ajoin ennen syksyn 2018 budjettineuvottelua.

### Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esitetään päätösesitykseen kappaleen kaksi (2) jälkeen uusi kappale:



30.05.2018

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, mitä toimenpiteitä vaaditaan sosiaalityöntekijöiden määrän nostamiseksi aikuissosiaalityön mitoitussuosituksen tasolle ja mitkä ovat kustannusvaikutukset kaupungille, kun valtion rahoitus otetaan huomioon. Tämän lisäksi selvityksessä tuodaan ilmi nykyiset asiakasmäärät ja sen yhteydessä saatetaan maahanmuuttoyksikön tilastointi ajan tasalle. Selvitys tuodaan sote-lautakuntaan hyvissä ajoin ennen syksyn 2018 budjettineuvottelua.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Poissa: 1

Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 85

HEL 2017-011118 T 00 00 03

Lausunto



Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Sandra Hagmanin ja 17 muun valtuustoaloitteeseen maahanmuuttoyksikön resurssien tarkastamisesta ja saattamisesta tarvittavalle tasolle kotouttamisen onnistumiseksi:

"Maahanmuuttoyksikön tehtävä

Maahanmuuttoyksikön perustehtävänä on järjestää Helsinkiin pysyvästi asettuneille pakolaisille sekä heihin rinnastettaville maahanmuuttajille kotoutumista tukevia sosiaalipalveluja kolmen vuoden ajan oleskeluluvan saamisesta. Maahanmuuttoyksikön asiakkaat tulevat turvapaikka-prosessin kautta suoraan vastaanottokeskuksista, muista kunnista itsenäisesti muuttaen, pakolaisen perheen yhdistämisen kautta, kiintiöpakolaisina sekä alkukartoituksen kautta. Maahanmuuttoyksikkö antaa keskitetysti sosiaalipalveluja myös ihmiskaupan uhreille ja paperittomille henkilöille. Kansainvälistä suojelua saavat ja heihin rinnastettavat henkilöt ovat pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain (1301/2014) 3 § mukaisia erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä, joiden palvelujen järjestämisessä monitoimijainen paljon palveluja tarvitsevien prosessi on keskeinen. Keskitetyllä ja yhdenmukaisella palvelutarpeen arvioinnilla kyetään järjestämään palveluja kullekin tarkoituksenmukaisesti.

Maahanmuuttoyksikön järjestämiin alkuvaiheen vastaanottopalveluihin kuuluvat muun muassa asunnon järjestäminen ns. kuntapaikan saaville, asunnon hankinnassa avustaminen ja tuki asumisessa, terveystarkastuksiin ohjaaminen, asiakkaiden palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnit, kotoutumissuunnitelmien tekeminen, ryhmä- ja leiritoiminta, psykososiaalinen tuki sekä erilaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut. Yksikkö laatii myös alkukartoitukset maahanmuuttajille oleskelulupaperusteesta riippumatta silloin, kun nämä eivät ole työttöminä työnhakijoina ja TE-toimiston alkukartoituksen piirissä. Yksikkö ohjaa henkilön tarpeenmukaisesti palvelukokonaisuuksiin tai suomen kielen koulutuksiin. Lisäksi maahanmuuttoyksikön kaikille perheellisille asiakkaille tehdään perhekartoitus, jossa yhteen sovitetaan perheenjäsenten kotoutumisen tavoitteita ja tuetaan psykoedukaation keinoin perheen arjen vakiintumista lapset yksilöllisesti huomioiden. Perhekartoituksen tekee sosiaalityöntekijä ja psykologi työparina kotikäynnillä haastatteleamalla koko perhettä.

Uudenmaan maakuntavalmistelussa kuvataan kotouttamistyötä seuraavasti:

Monitoimijaisena työnä toteutettava työpari- ja tiimityöskentely perustuu systeemiseen minitiimi-malliin. Minitiimin muodostaa kuntakohtainen eroin sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja, ohjaaja/palveluneuvoja/lähihoi-



taja, psykologi/psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, sairaanhoitaja/terveydenhoitaja, fysioterapeutti, kuntoutusohjaaja.

Sosiaalityöntekijä on nimetty vastuutyöntekijäksi jokaiselle asiakkaalle ja hän vastaa palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä ja on asiakasprosessin omistaja. Työnjako tehdään minitiimissä asiakkaan palvelutarpeen arvion perusteella. Asiakkaan palvelutarpeeseen vastaa yksi tai useampi työntekijä. Tehtäväkuvien perusteella tehtävä työnjako toimii lähtökohtana, kun pohditaan kuka minitiimin työntekijöistä kulloinkin työskentelee asiakkaan kanssa. Maahanmuuttoyksikön sosiaalityöntekijä toimii myös erityistä tukea tarvitsevan lapsen vastuutyöntekijänä, jolloin työskentelyssä korostuu lapsilähtöinen työskentely.

#### Maahanmuuttoyksikön nykyiset resurssit

Helsingin maahanmuuttajapalveluiden henkilöstörakenne on seuraava: 4 johtavaa sosiaalityöntekijää, 21 sosiaalityöntekijää (1 jälkihuolto), 16 sosiaaliohjaajaa (2 jälkihuolto), 4 ohjaajaa, 5 psykologia (1 alaikäiset ilman huoltajaa saapuneet lapset ja jälkihuoltonuoret), 1 konsultti (terveydenhuolto), 1 kuntoutusohjaaja, 1 fysioterapeutti, 1 toimintaterapeutti ja 1 toimistosihteeri. Toiminnallisessa yhteydessä on toiminut määräaikaista myös 2 psykiatrista sairaanhoitajaa ja psykiatri.

Sosiaalityöntekijöitä oli ennen henkilöstön lisäämistä 10, mutta erillis-määrärahalta vuonna 2016 lisättiin 10 sosiaalityöntekijää. Vuonna 2017 saatiin lisäksi yksi ja vuoden 2018 alusta toinen sosiaalityöntekijän virka Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen rahoituksella alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden lasten jälkihuollon järjestämiseen. Sopimuksen mitoitus on yksi sosiaalityöntekijä 50 asiakasta kohden. Tämän lisäksi saatiin neljä muuta sosiaalityöntekijän virkaa. Kun nämä tänä vuonna tulleet viisi vakanssia on täytetty, sosiaalityöntekijöiden kokonaismäärä on 26.

#### Maahanmuuttoyksikön asiakasmäärät sosiaalityöntekijöiden määrään nähden

Maahanmuuttoyksikön asiakkuudessa 31.12.2017 oli 2 614 henkilöä (1 781 ruokakuntaa). Näistä asiakkaista 62 on erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, joista 33 alaikäisenä ilman huoltajaa saapunutta lasta, loput perheissä asuvia. Jälkihuollossa olevia nuoria asiakkaista oli 100. Lisäksi kahdeksan henkilöä on ihmiskaupan uhreja ja 76 henkilöä paperittomia. Työssä olevaa sosiaalityöntekijää kohden on 137,5 asiakasta ja 94 ruokakuntaa. Tämänhetkisen asiakastyön asiakasmäärien ja koperusteen laskemisessa on käytetty kerrointa 1,5, kun kyseessä on lapsiperhe. Kun asiakasmäärä jaetaan nykyisellä 26 sosiaalityöntekijällä, yhtä sosiaalityöntekijää kohden on laskennallisesti 100,5 asiakasta ja 68,5 ruokakuntaa.



Asiakasmäärän kasvun arviointi on vaikeaa, koska ei ole tiedossa, kuinka paljon turvapaikkaprosessissa oleville henkilöille myönnetään oleskelulupia. Muista kunnista muutto Helsinkiin säilynee korkealla tasolla, vaikka oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrä vähentyisikin. Myös perheenyhdistämisten määrän muutokset heijastuvat asiakasmäärien muutokseen. Jatkossa asiakkuudet tulisi laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työmäärä tulevat todenmukaisesti mitattua.

Työskentely maahanmuuttoyksikössä tapahtuu edellä kuvatun systemisen mallin mukaan, eikä sosiaalityöntekijä työskentele yksin perheen tai henkilön kanssa. Sosiaalityöntekijä vastaa kuitenkin kunkin henkilön palvelutarpeen arvioinnista ja työskentelyn yhteensovittamisesta monitoimijaisessa yhteistyössä. Perheen ollessa kyseessä on tärkeää huomioida perhekokonaisuuden lisäksi kunkin perheenjäsen yksilölliset tarpeet. Vaikka maahanmuuttoyksikköön on saatu sosiaalityöntekijöiden lisäresursseja lisääntyneeseen tarpeeseen, arvioidaan sosiaali- ja terveystoimialalla jatkuvasti asiakastarpeiden muutoksia ja varaudutaan tekemään tarvittaessa niiden edellyttämiä resurssimuutoksia.

Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan.

#### Terveys- ja hyvinvointi vaikutusten arviointi

Hyvin hoidettu maahanmuuttajien alkuvaiheen kotouttaminen lisää kotouttamisen piirissä olevien perheiden ja henkilöiden hyvinvointia ja terveyttä. Se auttaa maahanmuuttajia integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja nopeuttaa heidän pääsyään koulutukseen ja työelämään."

#### Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla kappaleella: "Koska asiakasmäärien ennustaminen on vaikeaa, tulisi maahanmuuttoyksikössä ottaa käyttöön asiakkuuksien tavoitetasot. Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden osalta mitoitus on asetettu 50 asiakkaaseen jokaista sosiaalityöntekijää kohden. Aikuisten ja perheiden puolelta maksimimitoitusta ei vielä ole käytetty ja resurssit eivät välttämättä



vastaa tarvetta. Lautakunta pitää tärkeänä tämän sosiaalityön riittävää resursointia. Mallia sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen mitoittamiseen voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisistä asiakastyön määristä. Riittävä resursointi varmistaisi suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen, turvaavat työrauhan ja antavat yksikölle välineet resurssimuutoksiin."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun seuraava lause: "Jatkossa asiakkuudet tulisi laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työmäärä tulevat todenmukaisesti mitattua."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Vastaehdotus 3:

Jäsen Daniel Sazonov: Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman): Korvataan lausunnon viimeinen kappale ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavalla kappaleella: "Koska asiakasmäärien ennustaminen on vaikeaa, tulisi maahanmuuttoyksikössä ottaa käyttöön asiakkuuksien tavoitetasot. Alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden osalta mitoitus on asetettu 50 asiakkaaseen jokaista sosiaalityöntekijää kohden. Aikuisten ja perheiden puolella maksimimitoitusta ei vielä ole käytetty ja resurssit eivät välttämättä vastaa tarvetta. Lautakunta pitää tärkeänä tämän sosiaalityön riittävää resursointia. Mallia sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen mitoittamiseen voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisistä asiakastyön määristä. Riittävä resursointi varmistaisi suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen, turvaavat työrauhan ja antavat yksikölle välineet resurssimuutoksiin."





30.05.2018

El-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Daniel Sazonov): Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."

Jaa-äännet: 4

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Kati Juva, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 8

Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 8 - 4 (tyhjää 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

El-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Daniel Sazonov): Lisätään lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava uusi kappale: "Lautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttoyksikön sosiaalityön riittävää resursointia. Suuntaa maahanmuuttoyksikön sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursointiin voitaisiin hakea esimerkiksi aikuissosiaalityön tämänhetkisestä asiakastyöstä. Riittävä resursointi varmistaa suunnitelmallisen sosiaalityön onnistumisen ja turvaa työrauhan."

Jaa-äännet: 1

Mari Rantanen

Ei-äännet: 12

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0



30.05.2018

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman): Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun seuraava lause: "Jatkossa asiakkuudet tulisi laskea ruokakuntien sijaan henkilöittäin, jotta työntekijöiden vastuu ja työmäärä tulevat todenmukaisesti mitattua."

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Jäsen Sandra Hagman jätti seuraavan eriävän mielipiteen: "Haluan osoittaa eriävän mielipiteeni lautakunnan päätökseen olla ottamatta kantaa maahanmuuttoyksikön resurssimitoituksiin, vaikka se oli valtuustoaloitteen tarkoitus, ja vaikka maahanmuuttoyksikön resurssit ovat verraten muihin sosiaalityön ydinaloihin alimitoitettut. Huomiota ei ole myöskään annettu työntekijöiden näkemyksille tai siihen että maahanmuuttoyksikön asiakaskunta on sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitsevia, jolloin resursseja pitäisi olla erityisen paljon. Toimialalta saadun tiedon mukaan aikuissosiaalityössä on sosiaalityöntekijällä n. 80 asiakasta ja sosiaaliohjaajalla 120 asiakasta, mikä olisi hyvä mittari pitää myös maahanmuuttoyksikön resurssit asiakasmäärien kasvun myötä hallinnassa. Nyt lautakunnan lausunto ei ottanut kantaa resursseihin ja niiden saattamiseksi tarvittavalle tasolle, kuten oli valtuustoaloitteen henki."

13.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot



30.05.2018

---

Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401  
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579  
sari.karisto(a)hel.fi

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303  
marja.heikkinen(a)hel.fi



## § 165

### Den av ledamoten Maria Ohisalo väckta motionen om socialarbetets klientdimensionering inom barnskyddet

HEL 2017-013028 T 00 00 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Maria Ohisalo väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Bilagor

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Maria Ohisalo och 39 andra ledamöter föreslår i sin motion att socialarbetets klientantal inom barnskyddet ska begränsas till 30 barn per anställd.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det är viktigt att socialarbetarnas antal räcker till i det värdefulla barnskyddsarbetet inom öppen- och eftervården samt inom vården utom hemmet.

Antalet anställda ska granskas i förhållande till socialarbetarnas olika arbetsbeskrivningar. Det är ändamålsenligt att bedöma den genomsnittliga klientdimensioneringen per enhet inom öppen- och eftervården samt inom vården utom hemmet. Klientantalet beskriver inte enbart socialarbetets arbetsbelastning. Ett fastställt maximalt klientantal per an-



ställd skulle bland annat kunna leda till situationer där ärenden för en stor syskonskara delas upp mellan olika socialarbetare. På grund av detta är det ändamålsenligt att arbetet i arbetsgemenskaperna kan ordnas med beaktande av att klientfamiljerna belastar socialarbetarna olika.

Socialarbetet inom barnskyddets öppenvård och vård utom hemmet är krävande växelverkande arbete som omfattar ett betydande tjänstansvar. Socialarbetarna inom öppenvården och vården utom hemmet arbetar med barn under 18 år, med deras familjer och närstående samt med omfattande myndighetsnätverk. Till socialarbetarens uppgifter inom öppenvården och vården utom hemmet hör beredning av krävande beslut som är oberoende av klientens vilja, såsom brådskande placeringar av barn, omhändertaganden samt begränsning av kontakterna och rörelsefriheten.

I slutet av 2017 fanns i genomsnitt 40 barn per socialarbetare inom barnskyddets öppenvård i Helsingfors. Placeringarna har omfattat i genomsnitt 28 barn och eftervården i genomsnitt 76 unga per socialarbetare. I jämförelse med den nationella nivån är klientdimensioneringen i Helsingfors stad på en bra nivå. Till exempel i en jämförelse från 2016 mellan de sex största städerna i Finland var klientantalet per socialarbetare inom barnskyddets öppenvård och vård utom hemmet lägst i Helsingfors.

I reformarbetet för tjänsterna inom social- och hälsovårdssektorn i Helsingfors stad stärks basservicen för barnfamiljerna i enlighet med socialvårdslagen. I och med reformerna är det möjligt för barn och familjer att få socialtjänster och andra behövliga tjänster även utan att vara klienter inom barnskyddet. Barnskyddet omfattar i fortsättningen enbart de barn som är i behov av skydd. Klientantalen inom öppenvården har tack vare strukturförändringar minskat under 2017. Syftet är att under 2018 öka antalet socialarbetare som arbetar med barn i behov av särskilt stöd. Social- och hälsovårdsnämnden har anvisat anslag för detta i sin användningsplan för 2018. Med dessa åtgärder minskas det genomsnittliga klientantalet för socialarbetet inom öppenvården. Målet är 30 barn per socialarbetare.

Socialarbetet inom eftervården avviker avsevärt från socialarbetet inom öppenvården och vården utom hemmet. Socialarbetare inom eftervården arbetar i huvudsak med unga som fyllt 18 år. Uppgiften omfattar inte beredning av beslut som är oberoende av klientens vilja.

Eftervårdsarbetet kan jämföras med den situation team inom vuxensocialarbetet för unga är i. Både inom eftervården och socialarbetet för unga håller de unga på att bli vuxna och självständiga och behöver



30.05.2018

stöd i att hantera jobb, utbildning och vardagen. De får stöd i vardagen av socialhandledarna. Socialarbetarna ansvarar för att samordna tjänsterna för de unga och att trygga arbetet på ett planerligt sätt. Under våren 2018 utreds inom eftervården och socialarbetet för unga hur många unga som är i behov av väldigt omfattande tillfälligt och långvarigt stöd, omfattande visstidsstöd samt lättare stöd. Utredningen kommer att omfatta även de beräkningar och förslag som social- och hälsovårdsnämnden förutsätter samt andra faktorer som påverkar klientdimensioneringen och belastningen. Utgående från den information som fås genom utredningen kan dimensioneringen av socialarbetare och socialhandledare och deras arbetsinsatser bedömas så att de motsvarar de ungas behov. Stadsstyrelsen anser att resurserna för barnskyddets öppenvård och vård utom hemmet i framtiden ska fördelas så att antalet barn per anställd uppgår till högst 30.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

## Bilagor

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

## Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

## Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 135

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi



Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 293

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Maria Ohisalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.05.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo:

Kohta 11: LISÄYS: Kaupunginhallitus katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään 30 lasta.

Perustelu: Lastensuojelun työtä joudutaan tekemään budjetin asettamisen reunaehtojen rajoissa, mutta näemme perustelluksi ohjata budjetin valmistelua siihen, että asiakkaiden määrä työntekijää kohden on kohtuullinen. Avo- ja sijaishuollossa Helsinki ei ole kaukana 30 lapsen rajasta eivätkä kustannukset muutoksesta näin ole kohtuuttomat.

Kohta 10: POISTO virke: Tämän vuoksi jälkihuollon sosiaalityössä ei ole tarkoituksenmukaista tavoitella 30 lapsen keskimääräistä työntekijämitoitusta.

PERUSTELU: Vaikka jälkihuollon työ poikkeaa avo- ja sijaishuollosta, tämä kappale antaa siitä turhan vähättelevän kuvan. Nyt osalla työntekijöistä on enimmillään jopa 100 asiakasta työntekijää kohden. Asiaa on syytä selvittää lisää, kuten vastauksessa todetaan.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 10

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Mika



30.05.2018

Raatikainen, Marcus Rantala, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Sanna Vesikansa

Poissa: 1  
Ulla-Marja Urho

Kaupunginhallitus hyväksyi Maria Ohisalons vastahdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 10.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.02.2018 § 50

HEL 2017-013028 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalons valtuustoaloitteesta koskien lastensuojelun sosiaalityön asiakasmitoitusta:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää sosiaalityöntekijöiden määrän riittävyyttä tärkeänä tekijänä lastensuojelun avo-, sijaishuollon ja jälkihuollon sosiaalityössä laadukkaana asiakastyön toteutumisen näkökulmasta.

Työntekijämäärää tulee tarkastella suhteessa sosiaalityöntekijöiden erilaisiin tehtäväkuviin. Asiakasmitoitusta on tarkoituksenmukaista arvioida keskimääräisenä yksiköittäin avo-, sijaishuollon ja jälkihuollossa. Työntekijäkohtaisesti määritelty joustamaton enimmäisasiakasmäärä johtaisi esimerkiksi tilanteisiin, jossa suuremman sisarusarjan asioiden hoitaminen jouduttaisiin jakamaan eri sosiaalityöntekijöille. Pelkkä asiakasmäärä ei myöskään kuvaa sosiaalityöntekijän työn kuormittavuutta. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että työyhteisössä voidaan järjestää työt huomioiden asiakasperheiden vaihteleva kuormittavuus työntekijän näkökulmasta.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalityö on vaativaa vuorovaikutustyötä, johon sisältyy merkittävä virkavastuu. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijä työskentelee alle 18-vuotiaiden lasten, heidän perhei-





densä ja läheisverkkojen sekä laajojen viranomaisverkostojen kanssa. Avo- ja sijaishuollon sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluu vaativien tahdosta riippumattomien päätösten valmistelu, kuten lapsen kiireelliset sijoitukset, huostaanotot, yhteydenpidon ja liikkumavapauden rajoitukset.

Vuonna 2017 lopussa on Helsingin lastensuojelun avohuollon sosiaalityössä ollut keskimäärin 40 lasta, sijoituksen sosiaalityössä keskimäärin 28 lasta ja jälkihuollon sosiaalityössä keskimäärin 76 nuorta sosiaalityöntekijää kohden. Kansalliseen tasoon verrattuna Helsingin asiakasmittaukset ovat hyvät. Esimerkiksi Kuusikkokuntien viimeisimmässä vertailussa vuonna 2016 lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät avo- ja sijaishuollossa ovat olleet alhaisimmat Helsingissä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa toteutetaan palvelujen uudistamista, jossa vahvistetaan lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisia peruspalveluja. Uudistusten myötä lapsen ja perheen on mahdollista saada sosiaalityötä ja muita tarvittavia palveluja myös ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lastensuojeluun jäävät jatkossa vain niin sanotut suojelua tarvitsevat lapset. Avohuollon sosiaalityön asiakasmäärät ovat rakennemuutoksen avulla lähteneet jo laskuun v. 2017. Vuonna 2018 lisätään edelleen erityistä tukea tarvitsevien lasten sosiaalityöntekijöiden määrää. Sosiaali- ja terveyslautakunta on vuoden 2018 käyttösuunnitelmassa kohdentanut tähän määrärahoja. Näillä toimenpiteillä lastensuojelun avohuollon sosiaalityössä keskimääräinen asiakasmäärä tulee pienenemään vuoden 2018 aikana enintään 30 lapseen sosiaalityöntekijää kohden, mitä sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo laadukkaan lastensuojelun edellyttävän.

Jälkihuollon sosiaalityö poikkeaa merkittävästi avo- ja sijaishuollon sosiaalityöstä. Jälkihuollon sosiaalityöntekijä työskentelee pääsääntöisesti 18 vuotta täyttäneiden nuorten kanssa, eikä tehtävään sisälly tahdosta riippumattomien päätösten valmistelua. Tämän vuoksi jälkihuollon sosiaalityössä ei ole tarkoituksenmukaista tavoitella vastaavaa 30 lapsen keskimääräistä työntekijämitoitusta.

Jälkihuollossa työskentelyä voidaan verrata nuorten aikuissosiaalityön tiimien tilanteeseen. Sekä jälkihuollossa että nuorten sosiaalityössä asiakaina olevat nuoret ovat aikuistumisen ja itsenäistymisen alussa ja tarvitsevat tukea työn, koulutuksen ja arjen selviytymisen hallintaan. Arjen tukea antavat sosiaaliohjaajat. Sosiaalityöntekijät ovat kokonaisvastuussa nuoren palvelujen koordinoinnissa ja suunnitelmallisen työn varmistamisessa. Kevään 2018 aikana sekä jälkihuollossa että nuorten sosiaalityössä selvitetään, kuinka moni nuori tarvitsee erittäin vahvaa tilapäistä tai pitkäkestoista tukea, kuinka moni tarvitsee vahvaa määrärahaista tukea ja kuinka moni pärjää kevyemmällä tuella. Tämän tiedon



perusteella voidaan arvioida sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien mitoitus ja työpanos nuorten tuen tarpeisiin.

Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-suositukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn.

Asiakasmitoituksen onnistumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalityöntekijän työntekijäkohtaisen asiakasmäärän ollessa kohtuullinen mahdollistuu sosiaalityöntekijän työssä paremmin lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävän vuorovaikutustyön ja osallisuuden toteutuminen. Sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärän kohtuullinen taso vahvistaa työntekijöiden työhyvinvointia."

#### Käsittely

27.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

##### Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-suositukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

##### Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Nordström: Lausunnon kuudenneksi kappaleeksi lisätään: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lastensuojelun avo- ja si- jaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että keskimääräinen lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään noin 30 lasta. Lasten-



30.05.2018

suojelun resursseista ja kehittämistoimenpiteistä raportoidaan vuonna 2019.”

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Asiakasmitoituksen onnistumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvityksen tulee sisältää selkeät kehittämissuositukset ja laskelmat siitä, mikä on se taso, (sosiaalityöntekijän asiakasmäärä sekä sosiaaliohjaajan asiakasmäärä), joka turvaa jälkihuollon asiakasnuorten palvelut ja miten huolehditaan, että tämä taso toteutuu. Selvityksen mahdollisesti sisältämät toimenpide-ehdotukset tuodaan lautakunnan käsittelyyn."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Ei-äännet: 7

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys



30.05.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Nordström): Lausunnon kuudenneksi kappaleeksi lisätään: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lastensuojelun avo- ja sijaishuolto tulisi tulevaisuudessa resursoida niin, että keskimääräinen lapsimäärä työntekijää kohden olisi enimmillään noin 30 lasta. Lastensuojelun resursseista ja kehittämistoimenpiteistä raportoidaan vuonna 2019."

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Leo Bergman, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Katju Aro): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Asiakasmitoituksen onnistumisen kannalta tärkeää on huomioida myös muut asiakasmitoitukseen ja sen kuormittavuuteen vaikuttavat seikat. Tällaisia seikkoja ovat lastensuojelun työntekijöiden työhyvinvoinnin ja työehtojen parantaminen, jotta lastensuojelun vakanssit saadaan pidettyä täytettyinä myös Helsingissä, ja lastensuojelun tukitoimien kuten tukiperhetoiminnan ja kotipalvelun parempi resursointi."

Jaa-äännet: 4

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.



30.05.2018

---

13.02.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Nieminen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 23161  
sari.nieminen(a)hel.fi



## § 166

### Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om avgiftsfria motions- och idrottstjänster för närståendevårdare

HEL 2018-000645 T 00 00 03

#### Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

#### Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

#### Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen som slutbehandlad.

#### Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Rantanen och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska erbjuda ett avgiftsfritt frikort för närståendevårdare i syfte att stöda dessas fysiska och mentala välbefinnande i vårdarbetet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till erhållna utlåtanden och konstaterar att staden stöder helsingforsarnas välbefinnande i enlighet med Helsingfors stadsstrategi och skillnaderna i hälsa reduceras allt kraftigare genom motion och idrott. Motion och idrott har enligt undersökningar avsevärda positiva konsekvenser för människans fysiska, mentala och sociala hälsa och välbefinnande. Det framhävs i strategin att motion och idrott organiseras tväradministrativt i större utsträckning, och goda rutiner skapas genom samarbete mellan olika sektorer.

Det finns mer än 3 000 närståendevårdare med avtal i Helsingfors. I syfte att stöda närståendevården och närståendevårdarnas ork ordnar stadens social- och hälsovårdssektor och idrottstjänster egna motions-



grupper för närståendevårdare och gemensamma grupper för närståendevårdare och dem som vårdas.

Närståendevårdare kan dessutom delta till exempel i stadens mångsidiga instruerade motions- och idrottsgrupper i förorterna genom att lösa ut ett pass för förortsmotion som är giltigt i fyra månader. Avgiftsfri motionsrådgivning, informationstillställningar och gratis sommarverksamhet, bl.a. parkgymnastik, ordnas i olika delar av Helsingfors.

Simhalls- och motionssalstjänsterna är för tillfället helt avgiftsfria för barn under 7 år och krigsveteraner. Arbetslösa, pensionärer, specialgrupper, invalider, studerande, värnpliktiga och civiltjänstgörare har beaktats i avgiftskategorin övriga, i vilken avgiften är förmånligare än priset för vuxna.

Genom priskategorin övriga tillsammans med priskategorin barn kommer ungefär hälften av sim- och allaktivitetshallarnas intäkter beroende på idrottsplatsen. I januari 2018 var andelen vuxna 51 %, övriga 38 % och barn 11 % av inträdesavgifterna på Östra centrums simhall. På Britas simhall var andelen vuxna 51 %, övriga 43 % och barn 6 %. På Sportkvarnen var andelen vuxna 59 %, övriga 25 % och barn 16 %.

För närståendevårdare ordnas egna motions- och idrottsgrupper och bland stadens tjänster finns det förmånliga motions- och idrottsformer att välja. Det är inte motiverat att utvidga avgiftsfriheten inom motions- och idrottstjänsterna. Eventuella nya rabattgrupper eller avgiftsfria grupper måste ersättas med prishöjningar i andra priskategorier eller genom utgiftsskärningar. Dessutom måste eventuella rabatt- eller avgiftsfrihetsförmåner beaktas även i de övriga tjänsteproducerande enheterna i stadskoncernen, såsom Urheiluhallit Oy.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

**Bilagor**

1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

**Beslutshistoria**



30.05.2018

---

Stadsfullmäktige 16.05.2018 § 137

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 252

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 62

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin strategian mukaisesti kaupunkilaisten hyvinvointia tuetaan ja terveyseroja kavennetaan entistä enemmän liikunnan keinoin. Liikunnalla on tutkitusti merkittäviä myönteisiä fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Strategiasa korostetaan lisäksi liikunnan poikkihallinnollisen järjestämisen vahvistamista ja hyvien käytäntöjen luomista eri toimialojen välisenä yhteistyönä.





Liikuntapalvelujen tavoitteena on tarjota laadukkaita liikuntapalveluja, joilla voidaan vaikuttaa terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuvien helsinkiläisten hyvinvointiin ja terveyteen. Poikkihallinnollisena tavoitteena on kehittää syrjäytymisvaarassa olevien tai korkean terveystarpeen väestöryhmille suunnattuja matalan kynnyksen liikuntapalveluja ja liikuntaneuvontaa sekä poikkihallinnollisia palveluketjumalleja kaupungin eri toimijoiden kanssa. Helsingissä omaishoitajien liikkumista on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä sekä erikseen omaishoitajille että yhtäaikaista omaishoitajille ja hoidettaville sosiaali- ja terveystoimen sekä liikuntapalvelujen yhteistyönä.

Uimahalli- ja kuntosalipalvelut ovat tällä hetkellä täysin maksuttomia alle 7-vuotiaille lapsille sekä sotaveteraaneille. Työttömät, eläkeläiset, erityisryhmät, invalidit, opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet on huomioitu maksuluokassa muut, jolloin maksu on aikuisten hintaa edullisempi.

Muut -hintaryhmä yhdessä lapset -hintaryhmän kanssa muodostavat liikuntapaikasta riippuen uima- ja monitoimihallien tuotoista noin puolet. Tammikuussa 2018 Itäkeskuksen uimahallissa aikuisten osuus pääsymaksuissa oli 51 %, muut 38 % ja lapset 11 %. Pirkkolan uimahallissa aikuisten osuus oli 51 %, muut 43 % ja lapset 6 %. Liikuntamylyssä aikuisten osuus oli 59 %, muut 25 % ja lapset 16 %.

Mahdollisten uusien alennettujen tai maksuttomien ryhmien aiheuttamat tulojen menetykset jouduttaisiin korvaamaan muiden ryhmien hintojen korotuksilla tai menojen leikkauksilla, jos toimialalle asetettu katetavoite halutaan pitää ennallaan. Jos vastaavat päätökset ulotetaan myös muihin kaupunkikonsernin yksiköihin, kuten esimerkiksi Urheiluhallit Oy:n palveluihin, joka tuottaa suurimman osan Helsingin uimahallipalveluista, niin se lisänee ko. laitosten avustustarvetta. Lisäksi on huomioitava, että omaishoitajien maksuttomien palveluiden toteuttaminen vaatii myös toimivan järjestelmän luomista kyseisiin etuihin oikeutettujen toteamiseksi.

Vuosien varrella useissa valtuustoaloitteissa on esitetty maksuttomia liikuntapalveluja useille erilaisille kohderyhmille mm. yli 65-vuotiaille, yli 68-vuotiaille, yli 75-vuotiaille, työttömille, kotivanhemmille, lastensuojeluperheille, sotaorvoille ja toimeentulotukea saaville. Helsingissä on vuoden 2018 alussa noin 3 200 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa.

Liikuntapalvelut ylläpitää lukuisia liikuntapaikkoja, mm. lähiliikuntapaikkoja, ulkokuntoiluvälineitä, luistinratoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Lisäksi ulkoilureitit, ladut ja uimarannat tuovat liikuntamahdollisuuksia jokaisen helsinkiläisen lähelle.



Liikuntaan aktivointi -palvelu järjestää lisäksi ohjattuja liikuntaryhmiä, joista lähiöliikuntaryhmät on suunnattu erityisesti korkean terveystarpeen kohderyhmille tai matalan tulotason omaaville henkilöille. Monipuolisiin liikuntaryhmiin voi osallistua lunastamalla 20 euron lähiöliikuntapassin, joka on voimassa neljän kuukauden ajan. Lisäksi kaupunki tarjoaa maksutonta liikuntaneuvontaa ja liikuntainfoja sekä järjestää kesäisin maksutonta liikuntatoimintaa mm. puistojumppia eri puolilla Helsinkiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tällä hetkellä ei ole perusteltua laajentaa liikuntapalvelujen maksuttomuutta koskemaan omaishoitajia.

Esittelijä

liikuntajohtaja  
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500  
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.03.2018 § 72

HEL 2018-000645 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ja 21 muun valtuutetun aloitteesta, jonka mukaan omaishoitajat voisivat käyttää Helsingin kaupungin liikuntapalveluja ilmaiseksi:

"Helsingissä oli tammikuussa 2018 sopimuksen tehneitä omaishoidon tukea saavia omaishoitajia yhteensä 3 204, joista alle 65-vuotiaiden hoitajia oli 1 755 ja yli 65-vuotiaiden hoitajia oli 1 449.

Sosiaali- ja terveystoimialalla toteutettava omaishoidon tuki koostuu hoidettavalle annettavista palveluista, omaishoitajille annettavasta hoitopalkkiosta sekä vapaista ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan lakisääteisillä vapaapäivillä. Lakisääteiset vapaat voidaan järjestää lyhytaikaishoitona, osavuorokautisena hoitona, sijaisomaishoitona, päivätoimintana tai kotiin annettavana palveluna. Kaupunki järjestää palvelut omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä. Sijaisomaishoitajan kuitenkin hankkii omaishoitaja itse ja kotiin annettavaa palvelua on saatavana vain palvelusetelillä.

Muita omaishoitajan jaksamista tukevia palveluja ovat: päivätoiminta, omaishoidon toimintakeskusten palvelut (vertaistukiryhmiä ja muuta toi-



mintaa), omaishoidon kotiavustajapalvelu (yli 65-vuotiaille), tunti-lomitus (alle 65-vuotiaille), sähköinen hyvinvointi- ja terveystarkastus, harrastusvarainen lyhytaikainen hoito tai osavuorokautinen hoito.

Sosiaali- ja terveystoimialan eri puolella kaupunkia sijaitsevista monipuolisissa palvelukeskuksissa (12 kpl) järjestetään osin kaikille avointa ohjattua toimintaa helsinkiläisille kotona asuville eläkeläisille ja työttömille. Palvelukeskuksissa toimii useita liikunta- ja harrasteryhmiä sekä vertaistukiryhmiä.

Omaishoidon tuen toimintakeskukset (4 kpl) järjestävät muun ryhmätöiden lisäksi esim. liikuntaryhmiä, joihin omaishoitaja voi osallistua yhdessä hoidettavan kanssa. Liikuntaa järjestetään myös omaishoitoperheiden esittämien toiveiden mukaan.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on pitkät perinteet yhteistyöstä liikuntapalvelujen kanssa. Liikuntapalveluista on toteutettu liikuntaryhmiä, osallistuttu omaishoitajavalmennukseen sekä järjestetty muita liikunta-aiheisia tilaisuuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla tuetaan kaupunkilaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja sivistystä. Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa omalta osaltaan mm. kuntalaisten liikunnasta, liikuntapolitiikasta, liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista. Liikuntapalveluissa päätetään liikunnasta perittävistä maksuista.

Lautakunta katsoo, että omaishoitajien liikunnan vapaakortti voisi olla omaishoitoa ja omaishoitajan jaksamista tukeva elementti.

#### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikunta on merkittävä terveyttä ja hyvinvointia edistävä tekijä. Omaishoitajien jaksamista tukevat mm. erilaiset liikkumisen mahdollisuudet sekä palvelut, jotka mahdollistavat omaishoitajille vapaapäivät."

#### Käsittely

13.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnossa esitetyt luvut omaishoitajien määrästä tarkastetaan ja korjataan teknisesti pöytäkirjalle, koska omaishoitajien osuuksien yhteenlaskettu määrä ei täsmää kokonaismäärän kanssa.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen ter-



30.05.2018

veys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään: "Lautakunta katsoo, että omaishoitajien liikunnan vapaakortti voisi olla omaishoitoa ja omaishoitajan jaksamista tukeva elementti."

Kannattaja: jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715  
merja.jantti(a)hel.fi

Riikka Haahtela, vs. vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545  
riikka.haahtela(a)hel.fi



## § 167

### Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2018-006248, 2018-006249, 2018-006250, 2018-006251, 2018-006252, 2018-006254, 2018-006257, 2018-006258, 2018-006259, 2018-006260

### Beslut

#### Gruppmotioner

- Gruppmotion av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp om världens renaste inneluft till Helsingfors

#### Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om offentliggörande av skolmatsrecepten
- Motion av ledamoten Abdirahim Mohamed m.fl. om ingripande i rasistiska demonstrationer vid skolor och i deras närhet
- Motion av ledamoten Sinikka Vepsä m.fl. om ökning av Helens och Vanda Energis samarbete i el- och värmekraftsprojekt
- Motion av ledamoten Sameli Sivonen m.fl. om eluttag till parker och stadsrummet
- Motion av ledamoten Suldaan Said Ahmed m.fl. om anonym arbets-sökning

#### Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om trafikarrangemangen i Munkshöjden
- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om främjande av cykelåkningens säkerhet i Munksnejden
- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om beaktande av närcykelåkningens säkerhet
- Motion av ledamoten Mauri Venemies m.fl. om fullmäktigemotionernas beslutsförslag på lättläst

Stadsfullmäktige remitterade motionerna till stadsstyrelsen för beredning.



---

**Sökande av ändring**

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet



30.05.2018

## MUUTOKSENHAKUOHJEET

### 1

#### MUUTOKSENHAKUKIELTO

**Pöytäkirjan 139, 140, 141, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166 ja 167 §:t.**

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

### 2

#### VALITUSOSOITUS

**Pöytäkirjan 142, 143 ja 144 §:t.**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

#### Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

#### Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.



30.05.2018

## Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

## Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi  
Postiosoite: Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI  
Faksinumero: 029 56 42079  
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5  
Puhelinnumero: 029 56 42000

## Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä





30.05.2018

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

### Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

## ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

### 1

#### FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

**139, 140, 141, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166 och 167 § i protokollet.**

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

### 2

#### BESVÄRSANVISNING

**142, 143 och 144 § i protokollet.**

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.



30.05.2018

## Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

## Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

## Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

## Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: [helsinki.hao@oikeus.fi](mailto:helsinki.hao@oikeus.fi)  
Adress: Banbyggargägen 5  
00520 HELSINGFORS  
Faxnummer: 029 56 42079



30.05.2018

Telefonnummer: 029 56 42000

### Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks I beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inter redan tidigare har tillställts myndigheten

### Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 250 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

### Protokoll



30.05.2018

---

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi  
Postadress: PB10  
00099 HELSINGFORS STAD  
Faxnummer: (09) 655 783  
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor  
Norra esplanaden 11-13  
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00



30.05.2018

---

**HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO**  
**HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE**

Tuuli Kousa  
puheenjohtaja  
ordförande

Harry Bogomoloff  
puheenjohtaja  
ordförande

Lauri Menna  
pöytäkirjanpitäjä  
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Atte Kaleva

Reetta Vanhanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.  
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.



30.05.2018

---

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa [www.hel.fi](http://www.hel.fi) 14.06.2018.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen [www.hel.fi](http://www.hel.fi) 14.06.2018.

Lauri Menna  
johtava asiantuntija  
ledande sakkunnig

---

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
[helsinki.kirjaamo@hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo@hel.fi)

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alvno**

FI02012566